

JULKAISTAAN
NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN
PUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN)
KESKUSKOMITEAN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

**NKP(b):n KESKUSKOMITEAN MARX—ENGELS—LENIN
INSTITUUTTI**

J.V.STALIN

TEOKSET

**KARJALAIS-SUOMALAISEN SNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE**
Petroskoi * 1951

J. V. STALIN

8 OSA

1926

TAMMIKUU - MARRASKUU

ESIPUHE

J. V. Stalinin Teosten kahdeksas osa sisältää ne teokset, jotka on kirjoitettu tammi—marraskuun aikana vuonna 1926.

Vuosi 1926 oli bolshevistisen puolueen suurtaistelun ensimmäinen vuosi puolueen ja Neuvostovallan ottaman pääsuunnan — maan sosialistisen teollistamisen — toteuttamiseksi elämässä.

Teoksissa „Leninisin kysymyksistä“ ja „Neuvostoliiton taloudellisesta asemasta ja puolueen politiikasta“ J. V. Stalin paljastaa zinovjevilais-kamenevilaisen ryhmän tekemät leninisin perusteiden vihamieliset vääristelyt, puolustaa NKP(b):n XIV edustajakokouksen päätöksiä, paljastaa „uuden opposition“ yritykset tartuttaa puolueeseen epäuskoa sosialismin voittoon Neuvostoliitossa.

NKP(b):n XV konferenssissa tekemässään selostuksessa „Sosialidemokraattisesta poikkeamasta puolueessamme“ ja loppulausunnossa selostukseen J. V. Stalin puolustaa bolshevistisen puolueen aatteellista ja organisatorista yhtenäisyyttä sekä paljastaa trotskilais-zinovjevilaisen blokin antautumisideologian ja sen hajoittavan, ryhmäkuntalaisen toiminnan.

Näissä J. V. Stalinin teoksissa kehitetään edelleen Leninin oppia sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa, perustellaan Neuvostoliitossa kapitalistisen maailman ympäröimänä suoritettavan sosialistisen yhteiskunnan loppuun saakka rakentamisen mahdollisuus, välttämättömyys ja kansainvälinen mer-

kitys; asetetaan puolueen käytännölliset tehtävät sosialistisessa rakennustyössä, määritellään konkreettiset tiet ja menetelmät maan sosialistiseen teollistamiseen tähdätyn puolueen pääsuunnan toteuttamiseksi elämässä.

Teoksissa: „Englannin lakosta ja Puolan tapahtumista“, „Englantilais-Venäläisestä yhtenäisyyskomiteasta“, „Taistelusta oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ poikkeamia vastaan“, „Puhe Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean VI laajennetun täysistunnon Saksan valiokunnassa“ ja muissa teoksissa J. V. Stalin korostaa sitkeän ja johdonmukaisen taistelun välttämättömyyttä työväenluokan yhtenäisyyden puolesta imperialistista taantumusta vastaan, uusien imperialististen sotien vaaraa vastaan; paljastaa trotskilaisen seikkailuteorian vielä elinvoimaisen liikkeen yli harppaamisesta, osoittaa opportunismia vastaan käytävän aatteellisen ja järjestöllisen taistelun tiet ja menetelmät ulkomaiden kommunistisissa puolueissa.

Puheessa „Vallankumouksen perspektiiveistä Kiinassa“ J. V. Stalin tuo esiin Kiinan vallankumouksen erikoisuudet, sen luonteen ja suunnan.

Kahdeksanteen osaan sisältyvät ensi kertaa julkaistavat asiakirjat: „Talonpoikaistosta työväenluokan liittolaisena“, „Sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme“, „Puhe Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean VI laajennetun täysistunnon Ranskan valiokunnassa“, puhe „Englantilais-Venäläisestä komiteasta“, „Kirje Slepkoville“, „Puolueen sisäisen taistelun lieventämistoimenpiteistä“ ja J. V. Stalinin kirje „Amerikan Työväenpuolueen pää-äänenkannattajan „The Daily Workerin“ toimitukselle“. Tässä osassa julkaistaan täydellisenä J. V. Stalinin kirje „Toveri Kaganovitshille ja Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Politbyroon muille jäsenille“.

***NKP(b):n Keskuskomitean
Marx—Engels—Lenin Instituutti***

1926

TAMMIKUU - MARRASKUU

TAISTELUSTA OIKEISTOLAISIA JA „ULTRAVASEMMISTOLAISIA“ POIKKEAMIA VASTAAN

*Kaksi puhetta Kominternin Toimeenpanevan komitean
Puhemiehistön istunnossa
tammikuun 22 p:nä 1926*

I

Mielestäni Hansen ja Ruth Fischer ovat väärässä. He vaativat, että taistelu oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ vastaan olisi käynnissä aina ja kaikkialla, kaikissa oloissa, yhtäläisellä iskuvoimalla, niin sanoakseni oikeudenmukaisuuden perusteella. Tämä oikeistolaisiin ja „ultravasemmistolaisiin“ kohdistuvan iskun oikeudenmukaisuuden ja tasapuolisuuden kanta kaikissa oloissa ja kaikissa tilanteissa on lapsellinen katsantokanta. Poliitikko ei voi asettaa kysymystä sillä tavalla. Kysymystä taistelusta oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ vastaan ei ole harkittava oikeudenmukaisuuden kannalta, vaan poliittisen ajankohdan vaatimusten kannalta, puolueen poliittisten tarpeitten kannalta kullakin kyseessäolevalla ajankohdalla. Miksi Ranskan puolueessa taistelu oikeistolaisia vastaan on tällä hetkellä nykyhetken iskutehtävä, mutta Saksan kommunistisessa puolueessa nykyhetken tehtävänä on taistelu „ultravasemmistolaisia“ vastaan? Siksi, että tilanne Ranskan ja Saksan kommunisti-

sessä puolueessa ei ole samanlainen. Siksi, että näiden kahden puolueen poliittiset tarpeet ovat tällä hetkellä erilaiset.

Saksa on vasta äskettäin selvinnyt syvästä vallankumouksellisesta kriisistä¹, jolloin puolue kävi taistelua suoran rynnistyksen menetelmin. Nyt Saksan kommunistinen puolue elää kautta, jolloin kerätään voimia ja valmistetaan joukkoja tuleviin ratkaiseviin taisteluihin. Vanhojen tarkoituksien saavuttamiseen uudessa tilanteessa ei suoran rynnistyksen menetelmä enää kelpaa. Saksan kommunistisen puolueen täytyy nyt siirtyä kiertoliikkeiden menetelmään, joiden tarkoituksena on työväenluokan enemmistön valtaaminen Saksassa. Luonnollisesti tällaisissa oloissa Saksassa löytyi „ultravasemmistolaisten“ ryhmä, joka toistaessaan koulupoikamaisesti vanhoja tunnuksia ei ole osannut tai ei halua sopeutua uusiin taisteluoloihin, jotka vaativat uusia työmenetelmiä. Siitä nämä „ultravasemmistolaiset“, jotka politiikallaan häiritsevät puoluetta mukautumasta uusiin taisteluoloihin ja tien raivaamisessa Saksan proletariaatin laajojen joukkojen luò. Joko Saksan kommunistinen puolue murtaa „ultravasemmistolaisten“ vastarinnan, ja silloin se pääsee työväenluokan enemmistön valtaamisen lavealle tielle, tai se jättää sen tekemättä, ja silloin se tekee nykyisen kriisin kroonilliseksi ja puolueelle turmiolliseksi. Siitä johtuu taistelu „ultravasemmistolaisia“ vastaan Saksan kommunistisessa puolueessa sen päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä.

Ranskassa meillä on toisenlainen tilanne. Siellä ei ole vielä ollut syvää vallankumouksellista kriisiä. Siellä on käyty taistelua legaalisuuden puitteissa, yk-

sistään tai miltei yksistään legaalisin taistelumenetelmin. Mutta nyt Ranskassa on alkanut kriisi. Tarkoitan Marokon ja Syyrian sotia ja Ranskan finanssivaikeuksia². Kuinka syvä tämä kriisi on oleva, sitä on vielä vaikea sanoa, mutta se on kuitenkin kriisi, joka vaatii puolueelta legaalisten ja illegaalisten taistelumahdollisuuksien yhdistämistä, vaatii puolueelta maksimaalista bolshevisointia. Luonnollisesti tällaisissa oloissa Ranskan puolueessa löytyi ryhmä,— tarkoitan oikeistolaisten ryhmää,—joka ei ole osannut tai ei halua sopeutua uusiin taisteluoloihin ja joka edelleenkin, tottumuksen voimasta, pitää kiinni vanhoista taistelumenetelmistä pitäen niitä ainoina oikeina menetelminä. Tämä seikka ei tietenkään voi olla jarruttamatta Ranskan kommunistisen puolueen bolshevisoimista. Siitä johtuu oikeistovaara Ranskan kommunistisessa puolueessa nykyhetken vaarana. Siitä johtuu tehtäväksi taistelu oikeistovaaraa vastaan Ranskan kommunistisen puolueen iskutehtävänä.

Muutamia esimerkkejä NKP(b):n historiasta. Vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen meilläkin muodostui puolueessa „ultravasemmistolaisten“ ryhmä „otzovistien“ nimellä, joka ei osannut tai ei halunnut sopeutua uusiin taisteluoloihin eikä tunnustanut legaalisten mahdollisuuksien käyttämisen menetelmää (Duuma, työväenklubit, vakuutuskassat y.m.). On tunnettua, että Lenin kävi päättäväistä taistelua tätä ryhmää vastaan, ja puolueen onnistui päästä oikealle tielle sen jälkeen, kun se ehti voittamaan tämän ryhmän. Samoin meillä kävi vuoden 1917 vallankumouksen jälkeen, jolloin „ultravasemmistolainen“ ryhmä³ esiintyi Brestin rauhaa vastaan. On tunnettua, että

Leninin johdolla puolueemme löi hajalle tämänkin ryhmän.

Mistä nämä kaikki tosiasiat puhuvat? Siitä, että kysymystä taistelusta oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ vastaan ei ole asetettava abstraktisesti, vaan konkreettisesti, poliittisen tilanteen mukaisesti.

Onko sattuma, että ranskalaiset esittävät Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean Puhemiehistölle päätöslauselman puolueensa oikeistoinneksia vastaan, mutta saksalaiset päätöslauselman „ultravasemmistolaisia“ vastaan? Se ei ole tietenkään sattuma. Jokainen puhuu omista vaivoistaan.

Siksi oikeistolaisiin ja „ultravasemmistolaisiin“ kohdistuvan iskun oikeudenmukaisuuden ja yhtäläisyyden kanta ei ole oikea.

Juuri siksi ehdottaisinkin Saksan „ultravasemmistolaisia“ koskevasta päätöslauselmaluonnoksesta pyyhittäväksi pois lauseen, jossa sanotaan, että Saksan kommunistisessa puolueessa pitää taistelun kärki suunnata yhtä paljon sekä oikeistolaisia että „ultravasemmistolaisia“ vastaan. Ehdotan pyyhittäväksi pois tämän lauseen samasta syystä kuin siitä päätöslauselmasta, joka koski Ranskan kommunistisen puolueen oikeistolaisia, pyyhittiin pois lause taistelun keskittämistä „ultravasemmistolaisia“ vastaan. Se, että oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ vastaan on käytävä taistelua aina ja kaikkialla,— se on ehdottomasti oikein. Mutta nyt ei ole kysymys siitä, vaan siitä, mikä juuri tällä hetkellä on keskeisin kysymys toisaalta Ranskassa ja toisaalta Saksassa. Ajattelen, että Ranskan kommunistisessa puolueessa keskeisin kysymys on taistelu oikeistolaisia vastaan, sillä sitä

vaatii tämän hetken poliittinen välttämättömyys; sen sijaan Saksan kommunistisessa puolueessa keskeisin kysymys on taistelu „ultravasemmistolaisia“ vastaan, sillä sitä vaativat Saksan kommunistisen puolueen tämän hetken poliittiset tarpeet.

Minkälainen on Saksan kommunistisessa puolueessa olevan väliryhmän, Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmän asema, jos tätä kysymystä käsitellään juuri esitetyltä kannalta? Mielestäni tämä ryhmä suojelee diplomaattisesti Scholemin „ultravasemmistolaista“ ryhmää. Olematta avoimesti solidaarinen Scholemin ryhmälle Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmä tekee kuitenkin kaiken voitavansa saadakseen heikkenetyksi puolueen iskua Scholemin ryhmää vastaan. Näin ollen Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmä häiritsee Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomiteaa „ultravasemmistolaisten“ ennakkoluulojen voittamisessa ja hävittämisessä Saksan kommunistisessa puolueessa. Siksi Saksan kommunistisen puolueen on käytävä päättäväistä taistelua tätä ryhmää vastaan, Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmää vastaan. Joko Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmä lyödään hajalle, ja silloin puolue saa mahdollisuuden voittaa nykyisen kriisin taistelussa Scholemin ryhmää vastaan, tai Saksan kommunistinen puolue antaa peräksi Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmän diplomaattisille juonille, ja silloin taistelu hävitään Scholemin hyväksi.

II

Minusta tuntuu siltä, että puolueen sisäisen aatteellisen taistelun kysymyksessä Hansen saarnaa jotain pappismoraalia, mikä ei lainkaan sovi kommu-

nistiselle puolueelle. Hän ei nähtävästi vastusta aatteellista taistelua. Mutta hän haluaisi käydä tätä taistelua siten, ettei se saattaisi opposition johtajia mitenkään huonoon valoon. Minun on sanottava, että sellaista taistelua ei maailmassa ole olemassa. Minun on sanottava, että se, joka pitää taistelua mahdollisena ainoastaan sillä ehdolla, että johtajia ei saateta pienimmässäkään määrin häpeään, hän todellisuudessa kieltää kaiken aatteellisen taistelun mahdollisuuden puolueen sisällä. Täytyykö meidän paljastaa puolueen joidenkin johtajien virheitä? Täytyykö meidän tuoda nämä virheet päivänvaloon, jotta puoluejoukkoja voitaisiin kasvattaa osoittamalla johtajien virheet? Mielestäni täytyy. Mielestäni muita teitä virheiden korjaamiseksi ei ole olemassa. Mielestäni virheiden hämäämismenetelmä ei ole meidän menetelmämme. Mutta siitä johtuu, että puolueen sisäinen taistelu ja virheiden korjaaminen ei voi tapahtua ilman eräiden johtajien jonkinlaista häpeään saattamista. Se on mahdollisesti valitettavaa, mutta sille ei voida mitään, sillä me olemme voimattomia taistelemaan kiertämätöntä vastaan.

Täytyykö meidän yleensä taistella sekä „ultra-vasemmistolaisia“ vastaan että oikeistolaisia vastaan, — kysyy Hansen. Täytyy tietysti. Tämän kysymyksen me olemme ratkaisseet jo kauan sitten. Siitä ei ole kiistaa. Kiistaa käydään siitä, mitä vaaraa vastaan käytävään taisteluun meidän on nyt keskitettävä huomio kahdessa eri puolueessa, Ranskan ja Saksan puolueessa, jotka eivät nyt ole samassa asemassa. Onko sattuma, että ranskalaiset ovat esittäneet Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean Pu-

hemiehistölle päätöslauselman oikeistolaisia vastaan, mutta saksalaiset päätöslauselman „ultravasemmistolaisia“ vastaan? Ehkä ranskalaiset ovat erehtyneet keskittäessään huomion taisteluun oikeistolaisia vastaan? Miksi sitten Hansen ei ole yrittänyt esittää Puhemiehistölle vastapäätöslauselmaa taistelusta „ultravasemmistolaisia“ vastaan Ranskassa? Ehkä saksalaiset ovat erehtyneet keskittäessään huomion taisteluun „ultravasemmistolaisia“ vastaan? Miksi sitten Hansen ja Ruth Fischer eivät ole yrittäneet esittää Puhemiehistölle vastapäätöslauselmaa huomion keskittämisestä taisteluun oikeistolaisia vastaan? Mistä on kysymys? Kysymys on siitä, ettei meillä ole abstraktista kysymystä taistelusta oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ vastaan yleensä, vaan konkreettinen kysymys Saksan puolueen päiväjärjestyksessä olevista tehtävistä nykyhetkellä. Ja Saksan kommunistisen puolueen päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä on „ultravasemmistolaisen“ vaaran voittaminen, samoin kuin Ranskan kommunistisen puolueen päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä on oikeisto-vaaran voittaminen.

Miten on selitettävä esimerkiksi se yleisesti tunnettu tosiasia, että Englannin, Ranskan ja Tshekkoslovakian kommunistisilla puolueilla on jo tärkeitä tukikohtia maittensa ammatillisessa liikkeessä, että ne ovat jo raivanneet itselleen tien työväenluokan laajoihin joukkoihin ja alkaneet voittaa elleivät työväenluokan enemmistön, niin ainakin sen huomattavien joukkojen luottamuksen, silloin kun Saksassa ovat asiat tässä suhteessa yhä vieläkin heikolla kannalla? Tämä seikka on selitettävissä ennen kaikkea

siten, että Saksan kommunistisessa puolueessa ovat vielä voimakkaita „ultravasemmistolaiset“, jotka yhä vieläkin suhtautuvat ammattiliittoihin, yhteisrintamatunnukseen, ammattiliittojen valtaamista koskevaan tunnukseen epäilevästi. Kaikki tietävät, että „ultravasemmistolaiset“ vielä äskettäin puoltivat tunnusta „pois ammattiliitoista“. Kaikki tietävät, että tämän proletariaatinvastaisen tunnuksen jätteitä ei ole vieläkään täydellisesti voitettu „ultravasemmistolaisten“ keskuudessa. Jompikumpi: joko Saksan kommunistinen puolue kykenee nopeasti ja päättäväisesti voittamaan „ultravasemmistolaisten“ ennakkoluulot kysymyksessä joukkojen keskuudessa suoritettavan työn menetelmistä lyöden kerta kaikkiaan, lyöden aatteellisesti hajalle Scholemin ryhmän, tai se ei kykene tekemään sitä, ja silloin kriisi Saksan kommunistisessa puolueessa voi saada mitä vaarallimmman suunnan.

Puhutaan, että „ultravasemmistolaisten“ mukana kulkee rehellisiä vallankumouksellisia työläisiä, joita ei saa eikä pidä työntää luotaan. Se on aivan oikein. Me emme kehoitakaan työntämään heitä syrjään. Sen takia me emme tee päätöslauselmaluonnoksessamme mitään ehdotuksia kenenkään „ultravasemmistolaisen“, semminkään työläisten työntämisestä syrjään tai puolueesta erottamisesta. Mutta kuinka nämä työläiset voidaan nostaa leniniläisen puolueen tietoisuustasolle? Kuinka heidät voidaan opastaa pois niiltä harhateiltä, joilla he nyt ovat „ultravasemmistolaisten“ johtajiensa virheiden ja ennakkoluulojen takia? Sitä varten on olemassa ainoastaan yksi keino, se keino, ettei „ultravasemmistolaisille“ johtajille anneta poliit-

tista tunnustusta, että paljastetaan ne „ultravasemmistolaiset“ virheet, jotka saattavat rehellisiä vallankumouksellisia työläisiä harhaan ja estävät heitä pääsemästä lavealle tielle. Voimmeko me sietää puolueen aatteellisen taistelun ja joukkojen poliittisen kasvatuksen kysymyksissä mätää diplomatiapeliä, virheiden hämäämistä? Ei, emme voi. Se olisi työläisten pettämistä. Minkälainen ulospääsy siinä tapauksessa on olemassa? Vain yksi ulospääsy: on paljastettava „ultravasemmistolaisten“ johtajien virheet ja autettava siten rehellisiä vallankumouksellisia työläisiä pääsemään oikealle tielle.

Puhutaan, että isku „ultravasemmistolaisia“ vastaan saattaa aiheuttaa sellaisen syytöksen, että Saksan kommunistinen puolue on oikeistolaisistunut. Kaikki se on tyhjää puhetta, toverit. Yleisvenäläisessä puoluekonferenssissa⁴ vuonna 1903, jolloin Lenin kävi taistelua venäläisiä „ultravasemmistolaisia“ vastaan ja löi heidät täydellisesti hajalle, meilläkin löytyi silloin sellaisia, jotka syyttivät Leniniä oikeistolaisuudesta, oikealle siirtymisestä. Kuitenkin koko maailma tietää nyt, että Lenin oli silloin oikeassa, että hänen katsantokantansa oli ainoa vallankumouksellinen katsantokanta, mutta venäläiset „ultravasemmistolaiset“, jotka silloin komeilivat „vallankumouksellisilla“ fraaseilla, olivat todellisuudessa opportunisteja.

Ei pidä unohtaa sitä, että oikeistolaiset ja „ultravasemmistolaiset“ ovat todellisuudessa kaksoset, joten ne ovat siis opportunistisella kannalla, sillä erotuksella kuitenkin, että oikeistolaiset eivät aina peitä opportunismiaan, mutta vasemmistolaiset peittävät aina opportunismiaan „vallankumouksellisella“ fraa-

silla. Me emme voi määritellä politiikkaamme sen mukaan, mitä yhdet tai toiset juorukellot tai poroporvarit saattavat meistä sanoa. Meidän on kuljettava tietämme järkkymättä ja varmasti, välittämättä siitä, minkä juorun tyhjäntoimittajat saattavat meistä vielä keksiä. Venäläisillä on hyvä sananlasku: „Koirat haukkuvat, mutta karavaani menee ohi“. Meidän sietäisi muistaa tämä sananlasku: se saattaa olla meille vielä monesti tarpeen.

Ruth Fischer sanoo, että vastaisuudessa Saksan kommunistisessa puolueessa saattaa oikeistovaarasta tulla puolueen päiväjärjestyksessä oleva kysymys. Se on täysin mahdollista ja vieläpä luultavaakin. Mutta mitä siitä seuraa? Ruth Fischer tekee siitä sen kummallisen johtopäätöksen, että iskua „ultravasemmistolaisia“ vastaan Saksassa, jotka nykyään jo ovat realinen vaara, on heikennettävä, ja iskua oikeistolaisia vastaan, joista saattaa tulla vakava vaara tulevaisuudessa, on nyt heti voimistettava. Ei ole vaikeaa ymmärtää, että tällainen kysymyksen asettaminen on jonkin verran naurettava ja perinpohjin väärä. Tällaiselle naurettavalle kannalle on saattanut asettua ainoastaan diplomaattinen väliryhmä, Ruth Fischerin ja Maslovin ryhmä, joka yrittää heikentää puolueen taistelua „ultravasemmistolaisia“ vastaan ja pelastaa siten Scholemin ryhmän, saattaa sen pois iskun alta. Se on Ruth Fischerin ehdotuksen ainoa ajatus. Luulen, että Ranskassakin on tällainen diplomaattinen väliryhmä, joka yrittää leppeillä puheilla peitellä Ranskan kommunistisen puolueen oikeistoaineksia. Siksi taistelu diplomaattisia väliryhmiä vastaan niin

Saksan kuin myöskin Ranskan puolueessa on päiväjärjestyksessä oleva tehtävä.

Ruth Fischer väittää, että päätöslauselman hyväksyminen „ultravasemmistolaisia“ vastaan Saksassa voi ainoastaan kärjistää tilannetta puolueen sisällä. Arvelen, että Ruth Fischer haluaa pitkittää kriisiä Saksan kommunistisessa puolueessa, tehdä sen pitkälliseksi, tehdä sen kroonilliseksi kriisiksi. Siksi me emme voi lähteä Ruth Fischerin tietä kaikesta hänen diplomaatiastaan ja puoluerauhaa koskevista leppeistä sanoistaan huolimatta.

Olen sitä mieltä, toverit, että Saksan puolueessa on jo kiteytynyt vakavia marxilaisia aineksia. Saksan kommunistisen puolueen nykyinen työläisydin on mielestäni juuri se marxilainen ydinjoukko, jota Saksan kommunistinen puolue tarvitsee. On tuettava tätä ydinjoukkoa ja autettava sitä taistelussa kaikenlaisia poikkeamia vastaan, ennen kaikkea „ultravasemmistolaisia“ poikkeamaa vastaan,—sellainen on Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean Puhemieshistön tehtävä. Siksi meidän on hyväksyttävä päätöslauselma „ultravasemmistolaisia“ vastaan Saksassa.

ESIPUHE „LENINISMIN KYSYMYKSIÄ“ KOKOELMAN ENSIMMÄISEEN PAINOKSEEN⁵

Tämän kokoelman eräänä perusosana on pidettävä kirjasta „Leninisin perusteista“⁶. Tämä kirjanen julkaistiin ensi kerran melkein kaksi vuotta sitten, toukokuussa 1924. Tässä kokoelmassa se ilmestyy nyt toisena painoksena. Näiden kahden vuoden kuluessa on tapahtunut paljon: puolue on käynyt läpi kaksi väittelyä, on julkaistu paljon kirjasia ja oppaita leninisin alalta, päiväjärjestykseen on tullut uusia sosialistisen rakennustyön käytännön kysymyksiä. On ymmärrettävää, että niitä uusia kysymyksiä, jotka ovat heränneet näiden kahden vuoden kuluessa, samoin kuin kirjasen ilmestymisen jälkeen käytyjen väittelyjen tuloksia ei voitu huomioida tässä kirjassa. Ymmärrettävää on myöskin se, ettei rakennustyömme konkreettisia kysymyksiä (uusi talouspolitiikka, valtiokapitalismi, kysymys keskitalonpoikaistosta j.n.e.) ole voitu valaista täydellisesti pienessä kirjassa, joka antaa vain „pääasiallisen sisällön leninisin perusteista“. Näitä ja näiden kaltaisia kysymyksiä voitiin valaista vasta tekijän seuraavissa

kirjasissa („Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“⁷, „VKP(b):n XIV konferenssin työn yhteenvedoista“⁸, „Kysymyksiä ja vastauksia“⁹ j.n.e.), jotka sisältyvät tähän kokoelmaan ja jotka ovat elimellisessä yhteydessä niihin perusmääritelmiin, jotka on esitetty „Leninismin perusteista“ kirjasen alkuperäisessä muodossa. Tämä seikka puolustaa täydellisesti tämän kokoelman ilmestymistä, joka näin ollen on yhtenäinen ja eheä teos leninismin kysymyksistä.

Viimeinen väittely puolueen XIV edustajakokouksessa teki yhteenvedon puolueen ideologisesta ja rakennustyöstä viime ajalta, XIII ja XIV edustajakokouksen väliseltä ajalta. Samalla se jossain määrin tarkasti niitä väittämiä, joita „uusi oppositio“ aikoi- naan esitti. On paikallaan kysyä: minkälaisia ovat tämän tarkastuksen yhteenvedot?

J. V. Stalin. Leninismin kysymyksistä.
M.—L., 1926

LENINISMIN KYSYMYKSISTÄ

OMISTAN
 NKP(b):n
 LENINGRADIN JÄRJESTÖLLE
 J. STALIN

I

LENINISMIN MÄÄRITTELY

Kirjasessa „Leninisin perusteista“ on esitetty tunnettu määritelmä leninismistä, joka määritelmä on nähtävästi saanut kansalaisyökeudet. Se kuuluu:

„Leninismi on imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen aikakauden marxilaisuutta. Täsmällisemmin sanoen: leninismi on yleensä proletaarisen vallankumouksen teoriaa ja taktiikkaa, erikoisesti proletariaatin diktatuurin teoriaa ja taktiikkaa“¹⁰.

Onko tämä määritelmä oikea?

Mielestäni se on oikea. Se on oikea ensinnäkin siksi, että se viittaa oikein leninisin historiallisiin juuriin, luonnehtien sen imperialismin aikakauden marxilaisuudeksi, päinvastoin kuin eräät Leninin arvostelijat, jotka väärin luulevat, että leninismi on syntynyt imperialistisen sodan jälkeen. Toiseksi se on oikea siksi, että se huomioi oikein leninisin kansainvälisen luonteen, päinvastoin kuin sosialidemokratia, jonka mielestä leninismi soveltuu vain Venäjän kansallisiin oloihin. Kolmanneksi se on oikea siksi, että päinvastoin kuin eräät leninisin arvostelijat,

jotka eivät pidä sitä marxilaisuuden edelleenkehittämisenä, vaan ainoastaan marxilaisuuden palauttamisena ja sen soveltamisena Venäjän oloihin, se huomioi oikein leninisin elimellisen yhteyden Marxin oppiin, luonnehtien sen imperialismin aikakauden marxilaisuudeksi.

Kaikki tämä ei kaivanne erikoisia kommentaareja.

Kuitenkin näkyy puolueessamme olevan henkilöitä, jotka pitävät välttämättömänä jonkin verran toisenlaista leninisin määrittelyä. Niinpä esimerkiksi Zinovjev arvelee, että:

„Leninismi on imperialististen sotien ja maailmanvallankumouksen aikakauden marxilaisuutta, maailmanvallankumouksen, joka on välittömästi alkanut maassa, jossa talonpoikaisto on enemmistönä“.

Mitä voivat merkitä Zinovjevin alleviivaamat sanat? Mitä merkitsee Venäjän takapajuisuuden, sen talonpoikaisen luonteen ottaminen leninisin määritelmään?

Se merkitsee leninisin muuttamista kansainvälisestä proletaarisesta opista Venäjän erikoisolojen tuotteeksi.

Se merkitsee pelaamista Bauerin ja Kautskyn hyväksi, jotka kieltävät leninisin kelvollisuuden muille, kapitalistisesti kehittyneemmille maille.

On sanomattakin selvää, että talonpoikauskysymyksellä on Venäjälle tavattoman tärkeä merkitys ja että maamme on talonpoikaismaa. Mutta mikä merkitys voi tällä tosiasialla olla leninisin perusteiden luonnehtimiselle? Kehittyikö leninismi yksinomaan Venäjän maaperällä ja Venäjää varten eikä imperialismin maaperällä ja imperialistisia maita varten

yleensä? Onko sellaisilla Leninin teoksilla kuin „Imperialismi kapitalismin korkeimpana asteena“¹¹, „Valtio ja vallankumous“¹², „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“¹³, „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“¹⁴ j.n.e. merkitystä yksistään Venäjälle eikä kaikille imperialistisille maille yleensä? Eikö leninismi ole **kaikkien** maiden vallankumousliikkeen kokemuksen yleistämistä? Eivätkö leninismen teorian ja taktiikan perusteet ole kelvollisia ja välttämättömiä **kaikkien** maiden proletaarisille puolueille? Eikö Lenin ollut oikeassa sanoessaan, että „bolshevismi kelpaa taktiikan esikuvaksi kaikille“? (kts. XXIII osa, s. 386). Eikö Lenin ollut oikeassa puhuessaan „Neuvostovallan sekä bolshevistisen teorian ja taktiikan perusteiden kansainvälisestä merkityksestä“? (kts. XXV osa, s. 171—172). Eivätkö ole oikeita esimerkeiksi seuraavat Leninin sanat:

„Venäjällä täytyy proletariaatin diktatuurilla pakostakin olla eräitä erikoisuuksia edistyneimpiin maihin verraten, maamme hyvin suuren takapajuisuuden ja pikkuporvarillisuuden johdosta. Mutta perusvoimat — ja yhteiskunnallisen talouden perusmuodot — ovat Venäjällä samat kuin missä kapitalistisessa maassa tahansa, niin että nuo erikoisuudet eivät suinkaan voi koskea itse pääasiaa“* (kts. XXIV osa, s. 508).

Mutta jos kaikki tämä on totta, niin eikö tästä seuraa, että Zinovjevin esittämää leninismen määritelmää ei voida myöntää oikeaksi?

Kuinka tuo kansallisesti rajoitettu leninismen määritelmä on sovitettavissa yhteen internationalismin kanssa?

* Alleviivaus minun. J. St.

II

PÄÄASIA LENINISMISSÄ

Kirjasessa „Leninismien perusteista“ sanotaan:

„Jotkut luulevat, että peruskysymys leninismissä on talonpoikaiskysymys, että leninismien lähtökohtana on kysymys talonpoikaistosta, sen merkityksestä, sen ominaispainosta. Se on kokonaan väärin. Leninismien peruskysymys, sen lähtökohta ei ole talonpoikaiskysymys, vaan kysymys proletariaatin diktatuurista, sen valloittamisen ehdoista, sen lujittamisen ehdoista. Talonpoikaiskysymys, kysymyksenä proletariaatin liittolaisesta sen taistelussa vallasta, on johdannainen kysymys“¹⁵.

Onko tämä ajatus oikea?

Mielestäni se on oikea. Tämä ajatus johtuu kokonaan leninismien määritelmästä. Tosiaankin, jos leninismi on proletaarisen vallankumouksen teoriaa ja taktiikkaa ja proletaarisen vallankumouksen pääsisältö on proletariaatin diktatuuri, niin on selvää, että pääasia leninismissä on kysymys proletariaatin diktatuurista, tämän kysymyksen kehittäminen, tämän kysymyksen perustelu ja konkretisoiminen.

Zinovjev ei kuitenkaan näy olevan yhtä mieltä tämän ajatuksen kanssa. Kirjoituksessaan „Leninin muistolle“ hän sanoo:

„Kysymys talonpoikaiston merkityksestä on, kuten jo sanoin, bolshevismien, leninismien peruskysymys“*.

Kuten näette, tämä Zinovjevin väite johtuu kokonaisuudessaan Zinovjevin esittämästä väärästä leninismien määritelmästä. Siksi se on yhtä väärä kuin hänen määritelmänsäkin leninismistä.

* Alleviivaus minun. J. St.

Onko oikea se Leninin teesi, että proletariaatin diktatuuri on „proletaarisen vallankumouksen perussisältö“? (kts. XXIII osa, s. 337). On, se on ehdottomasti oikea. Onko oikea se teesi, että leninismi on proletaarisen vallankumouksen teoriaa ja taktiikkaa? Mielestäni se on oikea. Mutta mitä siitä seuraa? Siitä seuraa, että leninismien peruskysymys, sen lähtökohta, sen perustus on kysymys proletariaatin diktatuurista.

Eikö ole totta, että kysymykset imperialismista, imperialismien kehityksen hyppäyksittäin tapahtuvasta luonteesta, sosialismin voitosta yhdessä maassa, proletariaatin valtiosta, tämän valtion neuvostomuodosta, puolueen merkityksestä proletariaatin diktatuurin järjestelmässä, sosialismin rakentamisen teistä, — että kaikki nämä kysymykset on syvällisesti kehittänyt juuri Lenin? Eikö ole totta, että juuri nämä kysymykset muodostavatkin proletariaatin diktatuurin ajatuksen pohjan, perustuksen? Eikö ole totta, että ilman näiden peruskysymysten syvällistä kehittämistä ei talonpoikaiskysymyksen kehittäminen proletariaatin diktatuurin näkökannalta olisi ajateltavissa?

On sanomattakin selvää, että Lenin oli talonpoikaiskysymyksen tuntija. On sanomattakin selvää, että talonpoikaiskysymyksellä kysymyksenä proletariaatin liittolaisesta on mitä tärkein merkitys proletariaatille ja että se on oleellinen osa peruskysymyksestä proletariaatin diktatuurista. Mutta eikö ole selvää, että ellei leninismien ratkaistavana olisi ollut peruskysymystä, kysymystä proletariaatin diktatuurista, niin ei olisi ollut myöskään johdannaista kysymystä, kysymystä proletariaatin liittolaisesta, kysymystä talonpoikaistosta? Eikö ole selvää, että

ellei leninisin ratkaistavana olisi ollut käytännöllistä kysymystä vallan valtaamisesta proletariaatin käsiin, niin ei olisi ollut myöskään kysymystä liitosta talonpoikaiston kanssa?

Lenin ei olisi mitä suurin proletaarinen ideologi, mikä hän epäilemättä on, hän olisi pelkkä „talonpoikaisfilosofi“, jollaiseksi ulkomaiset kirjailevat poroporvarit hänet usein kuvailevatkin, ellei hän olisi suorittanut talonpoikaiskysymyksen syvällistä kehittämistä proletariaatin diktatuurin teorian ja taktiikan perustalla, vaan tämän perustan sivuitse, tämän perustan ulkopuolella.

Joko tahi:

joko talonpoikaiskysymys on pääasia leninismissä, ja silloin leninismi ei ole kelvoinen eikä velvoittava kapitalistisesti kehittyneille maille, sellaisille maille, jotka eivät ole talonpoikaismaita;

tahi pääasia leninismissä on proletariaatin diktatuuri, ja silloin leninismi on kaikkien maiden proletaarien kansainvälinen oppi, joka on kelvoinen ja velvoittava poikkeuksetta kaikille maille, siis myöskin kapitalistisesti kehittyneille maille.

Tässä on tehtävä valinta.

III

KYSYMYS

„PERMANENTISTA“ VALLANKUMOUKSESTA

Kirjassessa „Leninisin perusteista“ arvioidaan „permanentin vallankumouksen teoria“ talonpoikaiston merkityksen aliarvioimisen „teoriaksi“. Siinä sanotaan:

„Lenin ei siis taistellut „permanentin“ vallankumouksen kannattajia vastaan keskeytymättömyyskysymyksen tähden, sillä Lenin itse oli keskeytymättömän vallankumouksen kannalla, vaan siksi, että he aliarvioivat talonpoikaiston, proletariaatin suurimman reservin merkitystä“¹⁶.

Tätä venäläisten „permanentikkojen“ luonnehtimista on viime aikoihin asti pidetty yleensä oikeana. Mutta vaikka se yleensä onkin oikea, ei sitä kuitenkaan voida pitää tyhjentävänä. Toisaalta vuoden 1924 väittely ja toisaalta Leninin teosten perusteellinen erittely on osoittanut, että venäläisten „permanentikkojen“ virhe ei ollut ainoastaan talonpoikaiston merkityksen aliarvioimisessa, vaan myöskin siinä, että he aliarvioivat proletariaatin voimia ja kykyä johtaa talonpoikaistoa, että he eivät uskooneet proletariaatin hegemonian ajatukseen.

Kirjasessani „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“ (joulukuu 1924) laajensin sentähden tätä luonnehtimista ja asetin sen tilalle toisen, täydellisemmän. Tuossa kirjasessa sanotaan näin:

„Tähän saakka on tavallisesti huomioitu „permanentin vallankumouksen“ teorian yksi puoli — uskon puuttuminen talonpoikaissiikkeen vallankumouksellisiin mahdollisuuksiin. Oikeuden ja kohtuuden vuoksi täytyy tähän puoleen nyt lisätä vielä toinen puoli — uskon puuttuminen Venäjän proletariaatin voimiin ja kykyihin“¹⁷.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että leninismi olisi vastustanut tai vastustaisi Marxin viime vuosisadan 40-luvulla julistamaa permanentin vallankumouksen ajatusta, ilman lainausmerkkejä sanottuna¹⁸. Päinvastoin, Lenin oli ainoa marxilainen, joka ymmärsi oikein ja kehitti edelleen permanentin vallan-

kumouksen ajatusta. Lenin eroaa „permanentikoista“ tässä kysymyksessä siinä, että „permanentikot“ väärensivät Marxin ajatuksen permanentista vallankumouksesta, muuttivat sen elottomaksi kirjaviisaudeksi, kun taas Lenin otti sen puhtaassa muodossaan ja teki siitä yhden vallankumousteoriaansa perusteista. On muistettava, että ajatus porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvaessaan muuttumisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi, jonka ajatuksen Lenin esitti jo vuonna 1905, on yksi Marxin permanentin vallankumouksen teorian ilmenemismuodoista. Näin kirjoitti Lenin tästä jo vuonna 1905:

„Demokraattisesta vallankumouksesta me alamme heti siirtyä, ja juuri voimiemme, tietoisien ja järjestyneen proletariaatin voimien mukaan, alamme siirtyä sosialistiseen vallankumoukseen. Me olemme keskeytymättömän vallankumouksen kannalla*. Me emme pysähdy puolitiehen...

Lankeamatta seikkailupolitiikkaan, pettämättä tieteellistä omaatuntoamme, tavoittelematta halpahintaista kansan suosiota, voimme sanoa ja sanomme vain tämän: me autamme kaikin voimin koko talonpoikaistoa tekemään demokraattisen vallankumouksen, jotta meidän, proletariaatin puolueen, olisi sitä helpompaa siirtyä mahdollisimman pian uuteen ja korkeampaan tehtävään — sosialistiseen vallankumoukseen“ (kts. VIII osa, s. 186—187).

Ja kuusitoista vuotta myöhemmin, sen jälkeen kun proletariaatti oli ottanut vallan, Lenin kirjoitti tästä asiasta:

„Kautskyt, Hilferdingit, Martovit, Tshernovit, Hillquittit, Longuetit, Macdonaldit, Turatit ynnä muut „II¹/₃“ marxilaisuiden sankarit eivät ole kyenneet ymmärtämään... porvarillis-demokraattisen ja proletaaris-sosialistisen vallankumouksen välistä

---

* Alleviivaus minun. J. St.

suhdetta. Edellinen muuttuu kasvaessaan jälkimmäiseksi*. Jälkimmäinen ratkaisee ohimennen edellisen kysymykset. Jälkimmäinen varmistaa edellisen työn. Taistelu ja vain taistelu ratkaisee, missä määrin jälkimmäisen onnistuu kasvaa edellisen puitteiden yli“ (kts. XXVII osa, s. 26).

Kiinnitän erikoista huomiota ensimmäiseen lainaukseen, joka on otettu Leninin kirjoituksesta „Sosialidemokratian suhde talonpoikaisliikkeeseen“, joka on julkaistu syyskuun 1 p:nä 1905. Korostan tätä niiden tiettäväksi, jotka yhä vieläkin väittävät, että Lenin tuli ajatukseen porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvaessaan muuttumisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi, s.o. permanentin vallankumouksen ajatukseen, muka imperialistisen sodan jälkeen. Tämä lainaus ei jätä sijaa epäilyksille sen suhteen, että nuo henkilöt ovat pahasti harhateillä.

IV

PROLETAARINEN VALLANKUMOUS JA PROLETARIAATIN DIKTATUURI

Mitkä ovat proletaarisen vallankumouksen luonteenomaiset piirteet eroitukseksi porvarillisesta vallankumouksesta?

Ero proletaarisen vallankumouksen ja porvarillisen vallankumouksen välillä voitaisiin sisällyttää viiteen pääkohtaan:

1) Porvarillinen vallankumous alkaa tavallisesti silloin, kun jo ovat olemassa kapitalistisen talousmuodon enemmän tai vähemmän valmiit muodot, jotka ovat kasvaneet ja kypsyneet feodaalisen yhteis-

* Alleviivaus minun. J. St.

kunnan uumenissa jo ennen avointa vallankumousta, kun sitävastoin proletaarinen vallankumous alkaa sosialistisen talousmuodon valmiiden muotojen puuttuessa kokonaan tai melkein kokonaan.

2) Porvarillisen vallankumouksen perustehtävä on vallan valloittaminen ja sen saattaminen olemassaolevaa porvarillista taloutta vastaavaksi, kun sitävastoin proletaarisen vallankumouksen perustehtävänä on vallan valtaamisen jälkeen rakentaa uusi, sosialistinen talous.

3) Porvarillinen vallankumous **päätyy** tavallisesti vallan valloittamiseen, kun sitävastoin proletaarisessa vallankumouksessa vallan valloittaminen on vasta vallankumouksen **alkua**, ja valtaa käytetään vipuna vanhan talouden muuttamiseksi uusille raiteille ja uuden talouden järjestämiseksi.

4) Porvarillinen vallankumous rajoittuu siihen, että se asettaa valtaan yhden riistäjäryhmän toisen riistäjäryhmän tilalle, jonka vuoksi sille ei ole tarpeen vanhan valtiokoneiston murskaaminen, kun sitävastoin proletaarinen vallankumous poistaa vallasta kaikki ja kaikenlaiset riistäjäryhmät ja asettaa valtaan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen johtajan, proletaarien luokan, minkä vuoksi se ei voi tulla toimeen murskaamatta vanhaa valtiokoneistoa ja vaihtamatta sitä uuteen.

5) Porvarillinen vallankumous ei voi liittää porvariston ympärille vähänkään pitemmäksi aikaa työtätekevien ja riistettyjen miljoonajoukkoja nimenomaan siksi, että ne ovat työtätekeviä ja riistettyjä, kun taas proletaarinen vallankumous voi ja sen täytyy sitoa ne proletariaatin kanssa pitkälliseen liittoon

juuri työtätekevinä ja riistettyinä, jos se tahtoo täyttää perustehtävänsä: proletariaatin vallan lujittamisen ja uuden, sosialistisen talouden rakentamisen.

Seuraavassa eräitä Leninin perusajatuksia tästä kysymyksestä:

„Yksi peruseroavaisuuksista“, sanoo Lenin, „porvarillisen ja sosialistisen vallankumouksen välillä on se, että porvarilliselle vallankumoukselle, joka kasvaa esiin feodalismista, muodostuvat vanhan järjestelmän uumenissa vähitellen uudet taloudelliset järjestöt, jotka muuttavat vähitellen feodaalisen yhteiskunnan kaikki puolet. Porvarillisen vallankumouksen suoritettavana on ollut vain yksi tehtävä — lakaista pois, heittää syrjään, murtaa entisen yhteiskunnan kaikki kahleet. Täyttämällä tämän tehtävän jokainen porvarillinen vallankumous täyttää kaiken, mitä siltä vaaditaan: se voimistaa kapitalismin kasvua.

Aivan toisessa asemassa on sosialistinen vallankumous. Mitä takapajuisempi on maa, jonka on pitänyt historian mutkittelu-
lujen vuoksi aloittaa sosialistinen vallankumous, sitä vaikeampaa sen on siirtyä vanhoista kapitalistisista suhteista sosialistisiin. Tässä tulevat murskaamistehtävien lisäksi uudet, tavattoman vaikeat tehtävät — järjestämistehtävät“ (kts. XXII osa, s. 315).

„Jos kansan luomisvoima“, jatkaa Lenin, „Venäjän vallankumouksessa, käytyään läpi vuoden 1905 suuren kokemuksen, ei olisi luonut Neuvostoja jo helmikuussa vuonna 1917, niin ne eivät mitenkään olisi voineet ottaa valtaa lokakuussa, koska menestys riippui vain liikkeen jo valmiiden organisatiomuotojen olemassaolosta, liikkeen, joka oli saanut mukaansa miljoonat. Tänä valmiina muotona olivat Neuvostot, ja sen vuoksi meitä odotti valtiollisella alalla se loistava menestys, se yhtäjaksoinen riemumarssi, jonka olemme saaneet kokea, sillä valtiollisen vallan uusi muoto oli valmiina, ja meidän tehtäväksemme jäi vain Neuvostojen vallan muuttaminen eräillä asetuksilla siitä itumuodosta, jossa se oli vallankumouksen ensi kuukausina, laillisesti tunnustetuksi, vakaantuneeksi muodoksi Venäjän valtiossa — Venäjän Neuvostotasavallaksi“ (kts. XXII osa, s. 315).

„Jäljelle jäi vielä“, sanoo Lenin, „kaksi suunnattoman vaikeaa tehtävää, joiden ratkaiseminen ei mitenkään voinut olla samanlaista riemumarssia, jota vallankumouksemme kulki ensimmäisinä kuukausina“ (kts. sama, s. 315).

„Ne olivat ensiksikin sisäisen järjestämisen tehtävät, jotka ovat jokaisen sosialistisen vallankumouksen suoritettavina. Sosialistisen vallankumouksen eroavaisuus porvarillisesta vallankumouksesta on juuri siinä, että viimeainitussa tapauksessa ovat olemassa kapitalististen suhteiden valmiit muodot, mutta Neuvostovalta — proletaarinen valta — ei saa tällaisia valmiita suhteita, ellei oteta huomioon kapitalismin kaikkein kehittyneimpiä muotoja, jotka todellisuudessa ovat päässeet käsittämään vain teollisuuden vähäisiä ylimpiä kerroksia ja ovat vielä hyvin vähän koskettaneet maanviljelystä. Luetteloinnin ja tilinpidon järjestäminen, suurimpien tuotantolaitosten valvonta, koko valtion taloudellisen mekanismin muuttaminen yhdeksi suureksi koneeksi, talousorganismiksi, joka toimii niin, että yhdellä suunnitelmalla johdetaan satoja miljoonia ihmisiä, — tämä on se jättiläismäinen organisatoorinen tehtävä, joka meidän harteillemme tuli. Nykyisten työehtojen vallitessa sitä ei mitenkään voitu ratkaista sellaisella „hurraa“-vauhdilla kuin meidän onnistui ratkaista kansalaissodan tehtävät“ (kts. sama, s. 316).

„Toinen suunnaton vaikeus on... — kansainvälinen kysymys. Kun me niin helposti selviydimme Kerenskin joukkioista, kun me niin helposti loimme vallan maassamme, kun me ilman pienintäkään vaivaa saimme asetuksen maan yhteiskunnallistamisesta, työväen kontrollista, — kun me saimme kaiken tämän niin helposti, niin se tapahtui ainoastaan sentähden, että onnellisesti muodostunut tilanne varjeli meitä lyhyen hetken kansainväliseltä imperialismilta. Kansainvälinen imperialismi pääomansa koko mahteineen, hyvin järjestettyine sotatekniikkoineen, joka on todellinen voima, kansainvälisen pääoman todellinen linnoitus, ei voinut missään tapauksessa, ei millään ehdoilla ruveta elämään sovussa Neuvostotasavallan rinnalla, ei objektiivisen asemansa eikä siinä olennoituneen kapitalistiluokan taloudellisten etujen vuoksi, — kauppayhteyksien, kansainvälisten finanssisuhteitten vuoksi. Yhteentörmäys on tässä kiertämätön. Siinä on Venäjän vallankumouksen mitä suurin vaikeus, sen mitä suurin historial-

linen probleemi: kansainvälisten tehtävien ratkaisemisen välttämättömyys, kansainvälisen vallankumouksen aikaansaamisen välttämättömyys“ (kts. XXII osa, s. 317).

Sellainen on proletaarisen vallankumouksen sisäinen luonne ja perustarkoitus.

.Voidaanko tällainen vanhan, porvarillisen järjestelmän perinpohjainen muuttaminen suorittaa ilman väkivaltaista vallankumousta, ilman proletariaatin diktatuuria?

Ei voida, se on selvää. Jos luullaan, että tällainen vallankumous voidaan suorittaa rauhallisesti, porvarillisen demokratian puitteissa, joka demokratia on mukautettu porvariston herruuteen, — niin se merkitsee, että ollaan joko jouduttu pois järjiltä ja kadotettu normaalit inhimilliset käsitteet tai että karkeasti ja avoimesti luovutaan proletaarisesta vallankumouksesta.

Tätä ajatusta on korostettava sitä suuremmalla voimalla ja jyrkkyydellä, kun olemme tekemisissä proletaarisen vallankumouksen kanssa, joka on toistaiseksi voittanut yhdessä maassa, jota ympäröivät vihamieliset kapitalistiset maat ja jonka porvaristoa kansainvälinen pääoma ei voi olla tukematta.

Sentähden Lenin sanookin, että:

„Sorretun luokan vapauttaminen on mahdotonta ei ainoastaan ilman väkivaltaista vallankumousta, vaan myöskin ilman, että tuhotaan se valtiollan koneisto, jonka hallitseva luokka on luonut“ (kts. XXI osa, s. 373).

„Ilmaiskoon väestön enemmistö ensin, yksityisomistuksen säilyessä, s.o. pääoman vallan ja sorron säilyessä, olevansa proletariaatin puolueen kannalla, vasta sitten tämä voi ottaa ja sen on otettava valta“, — näin sanovat pikkuporvarilliset demokraa-

tit, porvariston tosiasialliset rengit, jotka nimittävät itseään „socialisteiksi“ * (kts. XXIV osa, s. 647).

„Kukistakoon vallankumouksellinen proletariaatti ensin porvariston, murtakoon pääoman harjoittaman sarron, murskatkoon porvarillisen valtiokoneiston,— silloin proletariaatti voiton saatuaan voi nopeasti saada puolelleen ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen enemmistön myötätunnon ja kannatuksen, tyydyttäen nämä joukot riistäjien kustannuksella“,— sanomme me“ * (kts. sama).

„Vallatakseen väestön enemmistön puolelleen“, jatkaa Lenin, „proletariaatin täytyy ensinnäkin kukistaa porvaristo ja vallata valtiovalta käsiinsä. Toiseksi sen täytyy saattaa voimaan Neuvostovalta, lyöden sirpaleiksi vanhan valtiokoneiston, jolla teolla se heti järkyttää porvariston ja pikkuporvariston luokkasovinnon kannattajain herruutta, arvovaltaa ja vaikutusta ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen keskuudessa. Kolmanneksi sen täytyy tehdä täydellisesti loppu porvariston ja pikkuporvarillisten luokkasovinnon kannattajien vaikutusvallasta ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen enemmistön keskuudessa vallankumouksellisesti täyttämällä näiden joukkojen taloudelliset tarpeet riistäjien kustannuksella“ (kts. sama, s. 641).

Tällaiset ovat proletaarisen vallankumouksen luonteenomaiset tunnusmerkit.

Millaiset ovat tämän yhteydessä proletariaatin diktatuurin peruspiirteet, jos myönnetään, että proletariaatin diktatuuri on proletaarisen vallankumouksen perussisältö?

Leninin antama proletariaatin diktatuurin yleisin määritelmä on seuraava:

„Proletariaatin diktatuuri ei merkitse luokkataistelun päättymistä, vaan sen jatkumista uusissa muodoissa. Proletariaatin diktatuuri on voittaneen ja valtiollisen vallan käsiinsä ottaneen proletariaatin luokkataistelua jo voitettua, mutta ei tuhottua, ei kadonnutta, ei vastarinnastaan luopunut, vaan vastarintaansa voimistanutta porvaristoa vastaan“ (kts. XXIV osa, s. 311).

* Alleviivaus minun. J. St.

Väitellessään proletariaatin diktatuurin sekoittamista vastaan „koko kansan“ valtaan, „yhteisesti valittuun“ valtaan, „ei-luokka“-valtaan Lenin sanoo:

„Se luokka, joka on ottanut käsiinsä poliittisen herruuden, on ottanut sen tietäen, että ottaa sen yksin*. Tämä sisältyy proletariaatin diktatuurin käsitteeseen. Vasta silloin on tässä käsitteessä järkeä, kun yksi luokka tietää, että se yksin ottaa käsiinsä valtiollisen vallan eikä petä itseään eikä muita jutuilla „koko kansan vallasta, yhteisesti valitusta, koko kansan pyhitämästä“ vallasta“ (kts. XXVI osa, s. 286).

Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että yhden luokan valta, proletaariluokan, joka ei jaa eikä voi jakaa valtaa muiden luokkien kanssa, ei tarvitsisi päämäärilensä toteuttamiseksi apua, liittoa muiden luokkien työtätekevien ja riistettyjen joukkojen kanssa. Päinvastoin. Tämä valta, yhden luokan valta, voidaan lujittaa ja toteuttaa lopullisesti vain erikoismuotoisen liiton avulla proletaariluokan ja pikkuporvarillisten luokkien työtätekevien joukkojen kesken, ennen kaikkea talonpoikaiston työtätekevien joukkojen kanssa.

Mikä on se erikoinen liiton muoto, missä se ilmenee? Eikö tämä liitto muiden, ei-proletaaristen luokkien työtätekevien joukkojen kanssa ole yleensä ristiriidassa yhden luokan diktatuurin ajatuksen kanssa?

Tämä erikoinen liiton muoto on siinä, että tämän liiton johtava voima on proletariaatti. Tämä erikoinen liiton muoto on siinä, että valtion johtajana, johtajana proletariaatin diktatuurin järjestelmässä, on yksi puolue, proletariaatin puolue, kommunistien puolue,

* Alleviivaus minun. J. St.

joka ei jaa eikä voi jakaa johtoa muiden puolueiden kanssa.

Kuten näette, ristiriita on tässä ainoastaan näennäinen.

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on luokkaliiton erikoinen muoto* proletariaatin, työtätekevien etujoukon, ja työtätekevien lukuisten ei-proletaaristen kerrostien (pikkuporvariston, pikkuisäntien, talonpoikaiston, intelligenssin j.n.e.) tai niiden enemmistön kesken, liiton, joka on tehty pääomaa vastaan, pääoman täydelleen kukistamiseksi, porvariston vastarinnan ja sen taholta tulevien vanhan järjestelmän palauttamisyritysten täydelleen tukahduttamiseksi, sosialismin lopullista luomista ja lujittamista varten. Se on erikoislaatuinen liitto, joka muodostuu erikoistilanteessa, nimittäin kiivaan kansalaissodan tilanteessa, se on sosialismin lujien kannattajien liitto sen horjuvien liittolaisten, joskus „puolueettomien“ kanssa (silloin liitto muuttuu taistelusopimuksesta puolueettomuussopimukseksi), liitto taloudellisesti, poliittisesti, yhteiskunnallisesti ja henkisesti erilaisten luokkien kesken“* (kts. XXIV osa, s. 311).

Kamenev, väitellessään tällaista proletariaatin diktatuurin käsitystä vastaan, sanoo eräässä ohjaus-esitelmässään:

„Diktatuuri ei ole* yhden luokan liitto toisen kanssa“.

Luulen, että Kamenev tarkoittaa tässä ennenkaikkea erästä kohtaa kirjassani „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“, jossa sanotaan:

„Proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä hallitseva huippukeros, jonka „kokoneen strategin“ huolekas käsi on „taitavasti“ „valikoinut“ ja joka „nojautuu järkevästi“ joihinkin määrättyihin väestökerroksiin. Proletariaatin diktatuuri on proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen luokkaliitto pääoman kukistamista ja sosialismin lopullista voittoa varten sillä ehdolla, että tämän liiton johtavana voimana on proletariaatti“¹⁹.

* Alleviivaus minun. J. St.

Olen täydelleen tämän proletariaatin diktatuurin määritelmän kannalla, sillä olen sitä mieltä, että se käy kokonaan ja täydelleen yhteen juuri esittämäni Leninin määritelmän kanssa.

Minä väitän, että sillä Kamenevin lausunnolla, että „diktatuuri ei ole yhden luokan liitto toisen kanssa“, näin ehdottomassa muodossa annettuna, ei ole mitään yhteistä Leninin teorian kanssa proletariaatin diktatuurista.

Minä väitän, että niin voivat puhua vain sellaiset henkilöt, jotka eivät ymmärrä proletariaatin ja talonpoikaiston välisen liittoyhteyden ajatusta, liiton ajatusta, proletariaatin hegemonian ajatusta tässä liitossa.

Niin voivat puhua vain henkilöt, jotka eivät ole ymmärtäneet Leninin väittämää, että:

„Vain sopimus talonpoikaiston kanssa * voi pelastaa sosialistisen vallankumouksen Venäjällä, kunnes vallankumous alkaa muissa maissa“ (kts. XXVI osa, s. 238).

Niin voivat puhua vain henkilöt, jotka eivät ole ymmärtäneet Leninin väittämää siitä, että:

„Diktatuurin korkein periaate * on proletariaatin liiton ylläpitäminen talonpoikaiston kanssa niin, että proletariaatti voisi säilyttää itsellään johtoaseman ja valtiovallan“ (kts. sama, s. 460).

Mainitessaan yhden tärkeimmistä diktatuurin tarkoitusperistä, riistäjien nujertamisen, Lenin sanoo:

„Diktatuurin tieteellinen käsite ei merkitse mitään muuta kuin millään rajoittamatonta, mistään laeista, kerrassaan mistään

---

* Alleviivaus minun. J. St.

säännöistä piittaamatonta, välittömästi väkivaltaan nojautuvaa valtaa" (kts. XXV osa, s. 441).

„Diktatuuri merkitsee, — ottakaa se kerta kaikkiaan huomioon, herrat kadetit, — rajoittamatonta, voimaan eikä lakiin nojautuvaa valtaa. Kansalaissodan aikana jokainen voittanut valta voi olla vain diktatuuria“ (kts. XXV osa, s. 436).

Mutta proletariaatin diktatuuri ei tietenkään ole ainoastaan väkivaltaa, vaikka ilman väkivaltaa ei ole diktatuuria.

„Diktatuuri“, sanoo Lenin, „ei merkitse yksistään väkivaltaa, vaikka se ei ole mahdollinen ilman väkivaltaa, se merkitsee myöskin korkeampaa työn organisatiota kuin edellinen oli“ (kts. XXIV osa, s. 305).

„Proletariaatin diktatuuri... ei ole ainoastaan väkivaltaa riittäjiä kohtaan, eikä edes pääasiassa väkivaltaa. Tämän vallankumouksellisen väkivallan taloudellisenä perustana, sen elinvoimaisuuden ja menestyksen takeena on se, että proletariaatti edustaa ja toteuttaa korkeamman tyyppistä työn yhteiskunnallista organisatiota kuin kapitalismi. Siinä on asian ydin. Siinä on kommunismin voiman lähde ja sen kiertämättömän täydellisen voiton tae“ (kts. XXIV osa, s. 335—336).

„Sen (s.o. diktatuurin. **J. St.**) tärkein olemus on työtätekevien etumaisen joukko-osaston, sen etujoukon ja ainoan johtajan, proletariaatin, järjestyneisyydessä ja kurinalaisuudessa. Sen päämääränä on luoda sosialismi, hävittää yhteiskunnan jakaantuminen luokkiin, tehdä yhteiskunnan kaikista jäsenistä työtätekeviä, poistaa pohja kaikkinaiselta ihmisen harjoittamalta toisen ihmisen riistolta. Tätä päämäärää ei voida toteuttaa äkkiä, se vaatii melkoisen pitkän siirtymiskauden kapitalismista sosialismiin, — sekä siksi, että tuotannon uudestijärjestäminen on vaikea tehtävä ja että tarvitaan aikaa perinpohjaisiin muutoksiin kaikilla elämän aloilla, kuin myöskin siksi, että tottumus pikkuporvarilliseen ja porvarilliseen taloudenhoitoon on valtava voima, joka voidaan voittaa vain pitkässä, sitkeässä taistelussa. Sentähden Marx puhuukin kokonaisesta proletariaatin diktatuurin kaudesta siirtymiskautena kapitalismista sosialismiin“ (kts. sama, s. 314).

Sellaiset ovat proletariaatin diktatuurin luonteenomaiset piirteet.

Tästä johtuu proletariaatin diktatuurin kolme tärkeintä puolta.

1) Proletariaatin vallan käyttäminen riistäjien kukistamiseksi, maan puolustamiseksi, yhteyksien lujittamiseksi muiden maiden proletaarien kanssa, vallankumouksen kehittämiseksi ja voittoonviemiseksi kaikissa maissa.

2) Proletariaatin vallan käyttäminen työtätekevien ja riistettyjen joukkojen irrottamiseksi lopullisesti porvaristosta, proletariaatin ja näiden joukkojen välisen liiton lujittamiseksi, näiden joukkojen saamiseksi mukaan sosialistiseen rakennustyöhön, näiden joukkojen valtiollista johtamista varten proletariaatin taholta.

3) Proletariaatin vallan käyttäminen sosialismin järjestämiseksi, luokkien hävittämiseksi, luokattomaan yhteiskuntaan, sosialistiseen yhteiskuntaan siirtymiseksi.

Proletariaatin diktatuuri on kaikkien näiden kolmen puolen yhdistymä. Yhtäkään näistä puolista ei voida esittää proletariaatin diktatuurin ainoana luonteenomaisena tunnusmerkkinä, ja päinvastoin, kun yksikin näistä tunnusmerkeistä puuttuu, niin proletariaatin diktatuuri lakkaa olemasta diktatuuria kapitalistisen ympäristön vallitessa. Siksi ei yhtään näistä kolmesta puolesta voida jättää pois ilman, että joudutaan vaaraan väärentää proletariaatin diktatuurin käsite. Vain kaikki nämä kolme puolta yhdessä antavat meille täydellisen ja loppuun saakka kehitetyn käsitteen proletariaatin diktatuurista.

Proletariaatin diktatuurilla on omat vaiheensa, erikoiset muotonsa, erilaiset työmenetelmänsä. Kansalaissodan kaudella pistää erikoisesti silmään diktatuurin väkivaltainen puoli. Mutta tästä ei suinkaan seuraa, että kansalaissodan kaudella ei suoritetaisi minkäänlaista rakennustyötä. Ilman rakennustyötä on kansalaissodan käyminen mahdotonta. Sosialismin rakentamiskaudella sitävastoin pistää erikoisesti silmään diktatuurin rauhallinen, organisatorinen työ, kulttuurityö, vallankumouksellinen laillisuus j.n.e. Mutta tästä ei taaskaan lainkaan seuraa, että diktatuurin väkivaltainen puoli olisi tullut tarpeettomaksi tai voisi tulla tarpeettomaksi rakennustyön kaudella. Rankaisuelimet, armeija ja muut järjestöt, ovat nyt rakennustyön aikana yhtä välttämättömät kuin kansalaissodankin kaudella. Ilman näitä elimiä on diktatuurin vähänkään turvattu rakennustyö mahdotonta. Ei pidä unohtaa sitä, että vallankumous on toistaiseksi voittanut vain yhdessä ainoassa maassa. Ei pidä unohtaa sitä, että niin kauan, kun maamme ympärillä on olemassa kapitalistinen maailma, tulee olemaan myöskin intervention vaara kaikkine tästä vaarasta johtuvine seurauksineen.

V

**PUOLUE JA TYÖVÄENLUOKKA
PROLETARIAATIN DIKTATUURIN
JÄRJESTELMÄSSÄ**

Olen ylempänä puhunut proletariaatin diktatuurista sen historiallisen välttämättömyyden kannalta, sen luokkasisällön kannalta, sen valtiollisen luonteen

kannalta ja vihdoin sen hajoittavien ja luovien tehtävien kannalta, joita toteutetaan kokonaisen historiallisen kauden kestäessä, jota nimitetään siirtymiskaudeksi kapitalismista sosialismiin.

Nyt meidän on puhuttava proletariaatin diktatuurista sen rakenteen kannalta, sen „mekanismin“ kannalta, niiden „voimansiirtovälineiden“, „vipujen“ ja sen „suuntaavan voiman“ tehtävän ja merkityksen kannalta, jotka kaikki yhdessä muodostavat „proletariaatin diktatuurin järjestelmän“ (Lenin) ja joiden avulla suoritetaan proletariaatin diktatuurin jokapäiväinen työ.

Mitä ovat nuo „voimansiirtovälineet“ eli „vivut“ proletariaatin diktatuurin järjestelmässä? Mikä on se „suuntaava voima“? Mihin niitä tarvitaan?

Vipuja eli voimansiirtovälineitä ovat juuri ne proletariaatin joukkojärjestöt, joita ilman diktatuurin toteuttaminen on mahdotonta.

Suuntaava voima on proletariaatin etumainen joukko-osasto, sen etujoukko, joka on proletariaatin diktatuurin johtava perusvoima.

Nämä voimansiirtovälineet, vivut ja suuntaava voima ovat proletariaatille välttämättömiä siksi, että ilman niitä proletariaatti taistelussaan voiton puolesta joutuisi aseettoman armeijan asemaan järjestyneen ja aseistautuneen pääoman edessä. Nämä järjestöt ovat proletariaatille välttämättömiä siksi, että ilman niitä se kärsisi ehdottomasti tappion taistelussaan porvariston kukistamiseksi, taistelussaan valtansa lujittamiseksi, taistelussaan sosialismin rakentamiseksi. Näiden järjestöjen säännöllinen apu ja etujoukon suuntaava voima ovat välttämättömät siksi, että

ilman näitä ehtoja vähänkään pitkäaikainen ja kestävä proletariaatin diktatuuri ei ole mahdollinen.

Mitkä nämä järjestöt ovat?

Niihin kuuluvat ensinnäkin työläisten ammattiliitot, joilla on haarautumia keskuksessa ja muilla paikkakunnilla lukuisten tuotanto-, kulttuuri-, kasvatus- y.m. järjestöjen muodossa. Ne liittävät yhteen kaikkien ammattialojen työläisiä. Ne eivät ole puoluejärjestö. Ammattiliittoja voidaan meillä nimittää koko hallitsevan työväenluokan käsittäväksi järjestöksi. Ne ovat kommunismin koulu. Ne antavat keskuudesta parhainta väkeä johtavaan työhön kaikille hallintoaloille. Ne pitävät yhteyttä työväenluokan edistyneiden ja takapajuisten ainesten välillä. Ne liittävät työläisjoukot yhteen työväenluokan etujoukon kanssa.

Toiseksi, niihin kuuluvat **Neuvostot** lukuisine haarautumineen keskuksessa ja muilla paikkakunnilla hallinto-, talous-, sotilas- ja kulttuurijärjestöjen ynnä muiden valtionjärjestöjen muodossa sekä lukematon paljous työtätekevien oma-alotteisesti muodostamia joukkoyhteenliittymiä, jotka ovat noiden järjestöjen ympärillä ja yhdistävät ne väestöön. Neuvostot ovat kaupunkien ja maaseudun kaikkien työtätekevien joukkojärjestö. Ne eivät ole puoluejärjestö. Neuvostot ovat proletariaatin diktatuurin suoranainen ilmaus. Neuvostojen kautta toteutetaan kaikki ja kaikenlaiset toimenpiteet diktatuurin lujittamiseksi ja sosialismin rakentamiseksi. Neuvostojen avulla proletariaatti toteuttaa talonpoikaiston valtiollista johtamista. Neuvostot yhdistävät työtätekevien miljoonajoukot proletariaatin etujoukkoon.

Kolmanneksi, niihin kuuluu kaikenlaatuinen **osuustoiminta** kaikkine haarautumineen. Se on työtätekevien joukkojärjestö, ei puoluejärjestö, joka liittää heidät yhteen etupäässä kuluttajina, mutta ajan oloon myöskin tuottajina (maatalousosuustoiminta). Se saa erikoisen merkityksen proletariaatin diktatuurin lujituttua, laajan rakennustyön kaudella. Se helpottaa proletariaatin etujoukon yhteyttä talonpoikaiston joukkoihin ja luo mahdollisuuden saada nämä mukaan sosialistisen rakennustyön uomaan.

Neljänneksi, niihin kuuluu **nuorisoliitto**. Se on työläis- ja talonpoikaisnuorison joukkojärjestö, ei puoluejärjestö, vaan puolueeseen läheisesti liittyvä järjestö. Sen tehtävänä on avustaa puoluetta nuoren polven kasvattamisessa sosialismin hengessä. Se antaa nuoria reservejä proletariaatin kaikille muille joukkojärjestöille kaikilla hallinnon aloilla. Nuorisoliitto on saanut erikoisen merkityksen proletariaatin diktatuurin lujituttua, proletariaatin laajan kulttuuri- ja kasvatustyön kaudella.

Niihin kuuluu vihdoin proletariaatin **puolue**, sen etujoukko. Sen voima on siinä, että se imee itseensä proletariaatin kaikki parhaat ainekset sen kaikista joukkojärjestöistä. Sen kutsumuksena on **yhdistää** poikkeuksetta kaikkien proletariaatin joukkojärjestöjen toiminta ja **suunnata** niiden toiminta yhteen päämäärään, proletariaatin vapauttamisen päämäärään. Ja niiden yhdistäminen ja suuntaaminen samaan päämäärään on ehdottoman välttämätöntä, sillä ilman sitä ei proletariaatin taistelun yhtenäisyys ole mahdollista, sillä ilman sitä on mahdotonta proletaaristen joukkojen johtaminen niiden taistelussa vallasta,

niiden taistelussa sosialismin rakentamiseksi. Mutta proletariaatin joukkojärjestöjen työtä yhdistämään ja suuntaamaan kykenee ainoastaan proletariaatin etujoukko, sen puolue. Ainoastaan proletariaatin puolue, ainoastaan kommunistien puolue kykenee täyttämään tämän pääasiallisen johtajan tehtävän proletariaatin diktatuurin järjestelmässä.

Miksi?

„Ensinnä siksi, että puolue on työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikka, ainesten, joilla on välittömät yhteydet puolueen ulkopuolella oleviin proletariaatin järjestöihin ja jotka hyvin usein johtavat niitä; toiseksi siksi, että puolue työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikkana on paras koulu työväenluokan johtajien kehittämiseksi, johtajien, jotka kykenevät johtamaan luokkansa kaikkia organisatiomuotoja; kolmanneksi siksi, että puolue työväenluokan johtajien parhaana kouluna on kokemuksensa ja arvovaltansa puolesta ainoa järjestö, joka kykenee keskittämään proletariaatin taistelun johdon ja siten muuttamaan työväenluokan kaikki ja kaikenlaiset puolueen ulkopuolella olevat järjestöt apuelimiksi ja yhdyshihnoiksi, jotka yhdistävät puolueen luokkaan“ (kts. „Leninismin perusteista“²⁰).

Puolue on johtava päävoima proletariaatin diktatuurin järjestelmässä.

„Puolue on proletariaatin luokkayhteenliittymisen korkein muoto“ (Lenin).

Siis: ammattiliitot proletariaatin joukkojärjestönä, joka yhdistää puolueen luokkaan ennen kaikkea tuotannon alalla; Neuvostot työtätekevien joukkojärjestönä, joka yhdistää puolueen näihin joukkoihin ennen kaikkea valtiollisella alalla; osuustoiminta etupäässä talonpoikaiston joukkojärjestönä, joka yhdistää puolueen talonpoikaistsjoukkoihin ennen kaikkea taloudellisella alalla, talonpoikaiston saamisessa

mukaan sosialistiseen rakennustyöhön; nuorisoliitto työläis- ja talonpoikaisnuorison joukkojärjestönä, jonka tehtävänä on helpottaa proletariaatin etujoukon työtä nuoren polven sosialistisessa kasvattamisessa ja nuorten reservien muodostamisessa; ja vihdoin puolue tärkeimpänä suuntaavana voimana proletariaatin diktatuurin järjestelmässä, voimana, jonka tehtävänä on kaikkien näiden joukkojärjestöjen johtaminen, — sellainen on yleispiirteissään diktatuurin „mekanismi“ kuva, kuva „proletariaatin diktatuurin järjestelmästä“.

Ilman puoluetta johtavana päävoimana ei vähänkään pitkäaikainen ja luja proletariaatin diktatuuri ole mahdollinen.

Näin ollen, Leninin sanoja käyttäksemme, „sadaan, suurin piirtein, muodollisesti ei-kommunistinen, joustava ja verraten laaja, hyvin voimakas proletaarinen koneisto, jonka välityksellä puolue on tiukasti sidottu luokkaan ja joukkoon ja jonka välityksellä sekä puolueen johdolla toteutetaan luokan diktatuuria“ (kts. XXV osa, s. 192).

Tätä ei tietenkään saa käsittää siten, että puolue voi tai että sen täytyy asettua ammattiliittojen, Neuvostojen ja muiden joukkojärjestöjen tilalle. Puolue toteuttaa proletariaatin diktatuuria. Mutta puolue ei toteuta sitä välittömästi, vaan ammattiliittojen avulla, Neuvostojen ja niiden haarautumien avulla. Ilman näitä „voimansiirtovälineitä“ ei vähänkään kestävä diktatuuri olisi mahdollinen.

„Diktatuuria ei voida toteuttaa“, sanoo Lenin, „ilman muutamia „voimansiirtovälineitä“ johtavan luokan etujoukosta sen suureen

joukkoon ja siitä työtätekevien suureen joukkoon“ (kts. XXVI osa, s. 65).

„Puolue niin sanoaksemme kokoaa itseensä proletariaatin etujoukon, ja tämä etujoukko toteuttaa proletariaatin diktatuuria. Ja ellei ole sellaista perustusta kuin ammattiliitot, niin ei voida toteuttaa diktatuuria, ei voida täyttää valtiotehtäviä. Mutta ne pitää toteuttaa useiden, taaskin jonkinlaisten uudentyyppisten erikoisten laitosten kautta*, nimittäin neuvostokoneiston kautta*“ (kts. XXVI osa, s. 64).

Puolueen johtavan osuuden korkeimmaksi ilmaisuksi on esimerkiksi meillä, Neuvostoliitossa, proletariaatin diktatuurin maassa, katsottava se tosiasia, että yhtään tärkeämpää poliittista tai organisatorista kysymystä eivät neuvosto- ja muut joukkojärjestömme meillä ratkaise ilman puolueen johtavia ohjeita. Tässä mielessä voitaisiin sanoa, että proletariaatin diktatuuri on oikeastaan sen etujoukon „diktatuuria“, sen puolueen „diktatuuria“, puolueen, joka on proletariaatin johtava päävoima. Lenin sanoi tästä Kommunistisen Internationalen II kongressissa²¹:

„Tenner sanoo, että hän on proletariaatin diktatuurin kannalla, mutta hän ei käsitä proletariaatin diktatuuria aivan sellaisena kuin me sen käsitämme. Hän sanoo, että proletariaatin diktatuurilla me ymmärrämme oikeastaan* proletariaatin järjestyneen ja tietoisien vähemmistön diktatuuria.

Ja tosiaankin, kapitalismin aikana, jolloin työläisjoukot ovat yhtämittaisen riiston alaisina eivätkä voi kehittää inhimillisiä kykyjään, on työväen poliittisille puolueille luonteenomaisinta juuri se, että ne voivat käsittää vain luokkansa vähemmistön. Poliittinen puolue voi liittää yhteen vain luokan vähemmistön, samoin kuin todella tietoiset työläiset jokaisessa kapitalistisessa yhteiskunnassa muodostavat vain vähemmistön kaikista työläisistä. Sentähden meidän onkin pakko myöntää, että vain tämä

---

* Alleviivaus minun. J. St.

tietoinen vähemmistö kykenee johtamaan laajoja työläisjoukkoja ja viemään ne mukanaan. Ja kun toveri Tenner sanoo, että hän on puolueen vihollinen, mutta samalla kannattaa sitä, että parhaiten järjestyneiden ja vallankumouksellisimpien työläisten vähemmistö näyttäisi tietä koko proletariaatille, niin minä sanon, että meidän välillämme ei todellisuudessa ole eroa" (kts. XXV osa, s. 347).

Tätä ei kuitenkaan pidä käsittää siten, että proletariaatin diktatuurin ja puolueen johtotehtävän (puolueen „diktatuurin“) välille voidaan panna yhtäläisyysmerkki, että edellinen voidaan samaistaa jälkimmäisen kanssa, että edellinen voidaan korvata jälkimmäisellä. Sorin esimerkiksi sanoo, että „proletariaatin diktatuuri on puolueemme diktatuuria“. Kuten näette, tämä väite samaistaa „puolueen diktatuurin“ proletariaatin diktatuurin kanssa. Voidaanko tämä samaistaminen myöntää oikeaksi pysyen leninisin pohjalla? Ei, ei voida. Ja seuraavista syistä.

Ensiksi. Edellä esitetyssä lainauksessa Leninin puheesta Kommunistisen Internationalen II kongressissa Lenin ei suinkaan samaista puolueen johtotehtävää proletariaatin diktatuurin kanssa. Hän puhuu vain siitä, että „vain tietoinen vähemmistö (s.o. puolue. J. St.) kykenee johtamaan laajoja työläisjoukkoja ja viemään ne mukanaan“, että juuri tässä mielessä „proletariaatin diktatuurilla me ymmärrämme oikeastaan * proletariaatin järjestyneen ja tietoisien vähemmistön diktatuuria“.

Kun sanotaan „oikeastaan“, niin se ei vielä merkitse „kokonaan“. Me sanomme usein, että kansallisuuskysymys on oikeastaan talonpoikaiskysymys. Ja

---

* Alleviivaus minun. J. St.

se on aivan oikein. Mutta se ei vielä merkitse sitä, että kansallisuuskysymys mahtuu talonpoikaiskysymyksen puitteisiin, että talonpoikaiskysymys on laajuutensa puolesta sama kuin kansallisuuskysymys, että talonpoikaiskysymys on sama kuin kansallisuuskysymys. Se ei kaipaa todisteluja, että kansallisuuskysymys on alaltaan laajempi ja monipuolisempi kuin talonpoikaiskysymys. Samaa on sanottava, yhdenmukaisesti tämän kanssa, puolueen johtotehtävästä ja proletariaatin diktatuurista. Kun puolue toteuttaa proletariaatin diktatuuria ja tässä mielessä proletariaatin diktatuuri **oikeastaan** on sen puolueen „diktatuuria“, niin tämä ei vielä merkitse sitä, että „puolueen diktatuuri“ (johtotehtävä) **on sama** kuin proletariaatin diktatuuri, että se laajuudeltaan **on yhtä** kuin tämä. Se ei kaipaa todisteluja, että proletariaatin diktatuuri on laajuudeltaan suurempi ja monipuolisempi kuin puolueen johtotehtävä. Puolue toteuttaa proletariaatin diktatuuria, mutta se toteuttaa **proletariaatin** diktatuuria eikä jotain muuta. Ken samaistaa puolueen johtotehtävän proletariaatin diktatuurin kanssa, hän tahtoo korvata proletariaatin diktatuurin puolueen „diktatuurilla“.

Toiseksi. Yhtään proletariaatin joukkojärjestöjen tärkeää päätöstä ei tehdä ilman puolueen antamia johtavia ohjeita. Se on aivan totta. Mutta merkitseekö tämä sitä, että proletariaatin diktatuuri **rajoittuu** puolueen johtaviin ohjeisiin? Merkitseekö se sitä, että puolueen johtavat ohjeet voidaan tämän vuoksi samaistaa proletariaatin diktatuurin kanssa? Ei tietenkään. Proletariaatin diktatuuri on puolueen johtavat ohjeet ynnä näiden ohjeiden täytöntöönpano

proletariaatin joukkojärjestöjen taholta, ynnä niiden toteuttaminen elämässä väestön taholta. Kuten näette, olemme tässä tekemisissä monien siirtymis- ja väliasteiden kanssa, jotka eivät ole suinkaan mikään mitätön seikka proletariaatin diktatuurissa. Puolueen johtavien ohjeiden ja niiden toteuttamisen välillä on siis johdettavien tahto ja toiminta, luokan tahto ja toiminta, sen halu (tai haluttomuus) kannattaa näitä ohjeita, sen kyky (tai kyvyttömyys) toteuttaa näitä ohjeita, sen kyky (tai kyvyttömyys) toteuttaa niitä juuri siten kuin tilanne vaatii. Tuskin tarvinnee todistella, että puolue, joka on ottanut tehtäväkseen johtamisen, ei voi olla ottamatta huomioon johdettavien tahtoa, tilaa ja tietoisuustasoa, ei voi jättää pois laskuista luokkansa tahtoa, tilaa ja tietoisuustasoa. Ken siis samaistaa puolueen johtotehtävän proletariaatin diktatuurin kanssa, hän vaihtaa luokan tahdon ja toiminnan puolueen ohjeisiin.

Kolmanneksi. „Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on voittaneen ja poliittisen vallan käsiinsä ottaneen proletariaatin luokkataistelua“ (kts. XXIV osa, s. 311). Missä tämä **luokkataistelu** voi ilmetä? Se voi ilmetä monina proletariaatin aseellisina esiintymisinä kukistetun porvariston hyökkäilyjä tai ulkomaisen porvariston interventiota vastaan. Se voi ilmetä kansalaissotana, jos proletariaatin valta ei ole vielä lujittunut. Se voi ilmetä proletariaatin laajana organisatorisena toimintana ja rakennustyönä, johon vedetään mukaan laajat joukot sen jälkeen, kun valta on jo lujittunut. Kaikissa näissä tapauksissa on toimivana persoonana proletariaatti **luokkana**. Milloinkaan ei puolue, yksistään puolue, ole järjestänyt

kaikkia näitä esiintymisiä yksinomaan omilla voimillaan, ilman luokan kannatusta. Puolue tavallisesti vain johtaa näitä esiintymisiä ja johtaa niitä sikäli kuin sillä on luokan kannatus. Sillä puolue ei voi korvata luokkaa eikä asettua luokan tilalle. Sillä puolue, niin tärkeä ja johtava osuus kuin sillä onkin, on kuitenkin vain luokan osa. Ken siis samaistaa puolueen johtotehtävän proletariaatin diktatuurin kanssa, hän asettaa luokan tilalle puolueen.

Neljänneksi. Puolue toteuttaa proletariaatin diktatuuria. „Puolue on välittömästi hallitseva proletariaatin etujoukko, se on johtaja“ (Lenin)²². Tässä mielessä puolue ottaa vallan, puolue hallitsee maata. Mutta tätä ei saa käsittää siten, että puolue toteuttaa proletariaatin diktatuuria valtiovallan ohi, ilman valtiovaltaa, että puolue hallitsee maata Neuvostojen ohi eikä Neuvostojen kautta. Tämä ei vielä merkitse sitä, että puolue voidaan samaistaa Neuvostojen kanssa, valtiovallan kanssa. Puolue on vallan ydinosa. Mutta se ei ole eikä voi olla sama kuin valtiovalta.

„Hallitsevana puolueena“, sanoo Lenin, „me emme voineet olla sulattamatta Neuvostojen „huippukeroksia“ yhteen puolueen „huippukerosten“ kanssa—ne ovat ja tulevat olemaan meillä yhteensulatatut“ (kts. XXVI osa, s. 208). Se on aivan oikein. Mutta tällä Lenin ei suinkaan tahdo sanoa, että meidän neuvostolaitoksemme kokonaisuudessaan, esimerkiksi armeijamme, kulkulaitoksemme, talouslaitoksemme j.n.e. ovat puolueemme laitoksia, että puolue voi asettua Neuvostojen ja niiden haarautumien tilalle, että puolue voidaan samaistaa valtiovallan kanssa. Lenin sanoi usein, että „Neuvostojen järjestelmä on

proletariaatin diktatuuria“, että „Neuvostovalta on proletariaatin diktatuuria“ (kts. XXIV osa, s. 15 ja 14), mutta hän ei milloinkaan sanonut, että puolue on valtiovalta, että Neuvostot ja puolue ovat sama asia. Puolue, jossa on satoja tuhansia jäseniä, johtaa keskuksessa ja muilla paikkakunnilla Neuvostoja ja niiden haarautumia, jotka käsittävät kymmeniä miljoonia ihmisiä, puolueen jäseniä ja puolueeseen kuulumattomia, mutta puolue ei voi eikä saa asettua niiden tilalle. Senpätähden Lenin sanoo, että „diktatuuria toteuttaa Neuvostoihin järjestynyt proletariaatti, jota johtaa bolshevikkien kommunistinen puolue“, että „koko puolueen työ tapahtuu Neuvostojen kautta*, jotka liittävätkin yhteen työtätekevät joukot ammattiin katsomatta“ (kts. XXV osa, s. 192 ja 193), että diktatuuria „täytyy toteuttaa... neuvostokoneiston kautta“* (kts. XXVI osa, s. 64). Ken siis samaistaa puolueen johtotehtävän proletariaatin diktatuurin kanssa, hän tahtoo korvata Neuvostot, s.o. valtiovallan, puolueella.

Viidenneksi. Proletariaatin diktatuurin käsite on valtiollinen käsite. Proletariaatin diktatuuri sisältää itseensä ehdottomasti väkivallan käsitteen. Ilman väkivaltaa ei ole diktatuuria, jos diktatuuri käsitetään sanan täsmällisessä mielessä. Lenin määrittelee proletariaatin diktatuurin „vallaksi, joka nojautuu välittömästi väkivaltaan“ (kts. XIX osa, s. 315). Jos siis puhutaan puolueen diktatuurista **proletaarien luokkaan nähden** ja samaistetaan se proletariaatin diktatuurin kanssa, niin se merkitsee, että sanotaan, että

---

* Alleviivaus minun. J. St.

puolueen täytyy olla luokkaansa nähden ei ainoastaan ohjaaja, ei ainoastaan johtaja ja opettaja, vaan myöskin tavallaan diktaattori, joka harjoittaa väkivaltaa luokkaansa kohtaan, mikä on tietysti aivan väärin. Ken siis samaistaa „puolueen diktatuurin“ proletariaatin diktatuurin kanssa, hän on vaiteliaasti sillä kannalla, että puolueen arvovalta voidaan perustaa väkivaltaan työväenluokkaa kohtaan, mikä on järjetöntä eikä sovellu lainkaan yhteen leninismiin kanssa. Puolueen arvovaltaa pitää yllä työväenluokan luottamus. Mutta työväenluokan luottamusta ei hankita väkivallalla — väkivalta vain tappaa sen, — vaan puolueen oikealla teorialla, puolueen oikealla politiikalla, puolueen uskollisuudella työväenluokkaa kohtaan, sen yhteydellä työväenluokan joukkoihin, sen valmeudella ja taidolla saada joukot **vakuuttumaan** siitä, että puolueen tunnukset ovat oikeat.

Mitä tästä kaikesta seuraa?

Tästä seuraa se, että:

1) Lenin käyttää sanaa puolueen **diktatuuri** ei tämän sanan täsmällisessä merkityksessä („valta, joka nojautuu väkivaltaan“), vaan kuvannollisessa mielessä, siinä mielessä, että johto kuuluu jakamattomasti sille;

2) ken samaistaa puolueen johdon proletariaatin **diktatuurin** kanssa, hän vääristelee Leniniä, totuudenvastaisesti selittää puolueella olevan väkivallan tehtäviä työväenluokkaan nähden kokonaisuudessaan;

3) ken selittää puolueelle kuuluvan sille vieraita väkivallan tehtäviä koko työväenluokkaan nähden, hän rikkoo etujoukon ja luokan, puolueen ja proletariaatin välisten oikeiden suhteiden alkeellisia vaatimuksia.

Näin olemme tulleet välittömästi kysymykseen keskinäissuhteista puolueen ja luokan välillä, puolueen jäsenten ja puolueeseen kuulumattomien välillä työväenluokan sisällä.

Lenin määrittelee nämä keskinäissuhteet „keskinäiseksi luottamukseksi * työväenluokan etujoukon ja työläisjoukkojen välillä“ (kts. XXVI osa, s. 235).

Mitä se merkitsee?

Se merkitsee ensiksi sitä, että puolueen täytyy kuunnella herkästi joukkojen ääntä, sen täytyy suhtautua tarkkaavaisesti joukkojen vallankumoukselliseen vaistoon, sen täytyy tutkia joukkojen käytännöllistä taistelua, tarkistaen tämän perusteella, onko sen oma politiikka oikea, että sen täytyy siis ei ainoastaan opettaa joukkoja, vaan myöskin ottaa oppia joukoilta.

Se merkitsee toiseksi sitä, että puolueen täytyy päivä päivältä valloittaa itselleen proletaaristen joukkojen luottamus, että sen täytyy politiikallaan ja työllään hankkia itselleen joukkojen kannatus, että se ei saa komennella, vaan sen täytyy ennen kaikkea vakuuttaa, tehdä joukoille helpommaksi tulla omasta kokemuksestaan tuntemaan puolueen politiikan olevan oikeaa, sen täytyy siis olla luokkansa ohjaaja, johtaja ja opettaja.

Näiden ehtojen rikkominen merkitsee oikeiden keskinäissuhteiden rikkomista etujoukon ja luokan välillä, „keskinäisen luottamuksen“ horjuttamista, luokka- ja puoluekurin horjuttamista.

„Nykyään varmaankin jo melkein jokainen näkee“, sanoo Lenin, „että bolshevikit eivät olisi voineet pysyä vallassa edes

---

* Alleviivaus minun. J. St.

2¹/₂ kuukautta, puhumattakaan 2¹/₂ vuodesta, ilman mitä ankarinta ja todella rautaista kuria puolueessamme, ilman sen mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta kannatusta työväenluokan koko joukon taholta*, s.o. kaiken sen taholta, mitä työväenluokassa on ajattelevaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää johtamaan takapajuisia kerroksia ja innostamaan ne mukansa" (kts. XXV osa, s. 173).

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin edelleen, „on sitkeää taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien ihmisten tottumuksen voima on kaikkein pelottavin voima. Ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, ilman puoluetta, joka nauttii kaiken sen luottamusta, mitä kysymyksessäolevassa luokassa on rehellistä*, ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen, on mahdotonta käydä sellaista taistelua menestyksellä“ (kts. XXV osa, s. 190).

Mutta miten puolue saavuttaa tämän luokan luottamuksen ja kannatuksen? Miten proletariaatin diktatuurille välttämätön työväenluokan rautainen kuri muodostuu, millä pohjalla se kasvaa?

Lenin sanoo siitä:

„Mikä pitää yllä proletariaatin vallankumouksellisen puolueen kuria? millä se tarkistetaan? millä sitä lujitetaan? Ensiksi-kin proletaarisen etujoukon tietoisuudella, sen uskollisuudella vallankumoukselle, sen kestävyydellä, uhrautuvaisuudella ja sankaruudella. Toiseksi sillä, että se pystyy ottamaan yhteyden, lähentymään ja, jos haluatte, määrättyyn asteeseen saakka sulautumaankin työtätekevien mitä laajimpiin joukkoihin*, ensi kädessä proletaarisiin, mutta myöskin ei-proletaarisiin työtätekeviin joukkoihin. Kolmanneksi sillä, että tämän etujoukon toteuttama poliittinen johto on oikea, että sen poliittinen strategia ja taktiikka ovat oikeat, ehdolla, että mitä laajimmat joukot tule-

* Alleviivaus minun. J. St.

vat omasta kokemuksestaan vakuuttuneiksi siitä, että se on oikea. Ilman näitä ehtoja ei voida saada aikaan kuria vallankumouksellisessa puolueessa, joka pystyy todella olemaan edistyneimmän luokan puolue, luokan, jonka on kukistettava porvaristo ja muutettava koko yhteiskunta. Ilman näitä ehtoja kurin luomisyritykset raukenevat ehdottomasti tyhjiin, muuttuvat fraasiksi, irvikuvaksi. Mutta toisaalta nämä ehdot eivät voi syntyä kerralla. Ne luodaan vain pitkäaikaisella työllä, raskailla kokemuksilla; niiden luomista helpottaa vain oikea vallankumouksellinen teoria, joka myöskään ei ole dogmi, vaan muodostuu lopullisesti vasta kiinteässä yhteydessä todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytännön kanssa“ (kts. XXV osa, s. 174).

Ja edelleen:

„Voiton saamiseksi kapitalismista vaaditaan oikeaa keskinäistä suhdetta johtavan, kommunistisen puolueen, vallankumouksellisen luokan, proletariaatin, ja joukon, s.o. kaikkien työtätekevien ja riistettyjen välillä. Ainoastaan kommunistinen puolue, jos se todella on vallankumouksellisen luokan etujoukko, jos siihen kuuluvat kaikki luokan parhaat edustajat, jos se muodostuu sitkeän vallankumoustaistelun kokemuksissa valistuneista ja karaituneista täysin tietoisista ja uhrautuvista kommunisteista, jos tämä puolue on kyennyt sitomaan itsensä erottamattomasti luokansa koko elämään ja luokansa välityksellä riistettyjen suureen joukkoon sekä hankkinut tämän luokan ja tämän joukon täyden luottamuksen *, vain sellainen puolue kykenee johtamaan proletariaattia mitä säälimättömmässä, ratkaisevassa, viimeisessä taistelussa kapitalismin kaikkia voimia vastaan. Toisaalta ainoastaan sellaisen puolueen johdolla proletariaatti kykenee panemaan liikkeelle vallankumouksellisen rynnistyksensä koko väkevyyden, tekemään tyhjäksi kiertämättömästi ilmenevän haluttomuuden ja osittaisen vastarinnan kapitalismin turmeleman työläisaristokratian vähälukuisen vähemmistön, tradeunionistisen liikkeen ja osuustoiminnan vanhojen johtajien y.m. taholta, — kykenee panemaan liikkeelle koko voimansa, joka itse kapitalistisen yhteis-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

kunnan taloudellisen rakenteen vuoksi on verrattomasti suurempi kuin sen lukumäärällinen osuus väestössä" (kts. XXV osa, s. 315).

Näistä lainauksista seuraa, että:

1) puolueen arvovalta ja rautainen kuri työväenluokan keskuudessa, jotka ovat välttämättömät proletariaatin diktatuuria varten, eivät rakennu pelolle eivätkä puolueen „rajoittamattomille“ oikeuksille, vaan työväenluokan luottamukselle puolueeseen, puolueen kannatukselle työväenluokan taholta;

2) työväenluokan luottamusta puolueeseen ei saatuteta kerralla eikä väkivallalla työväenluokkaa kohtaan, vaan puolueen pitkäaikaisella työllä joukkojen keskuudessa, puolueen oikealla politiikalla, puolueen taidolla saada joukot omasta kokemuksestaan vakuuttumaan siitä, että puolueen politiikka on oikea, puolueen taidolla hankkia itselleen työväenluokan kannatus ja johtaa työväenluokan joukkoja;

3) ilman puolueen oikeaa, joukkojen taistelukokemuksella vahvistettua politiikkaa ja ilman työväenluokan luottamusta ei ole eikä voi olla todellista puolueen johtoa;

4) puoluetta ja sen johtoa, jos puolue nauttii luokan luottamusta ja jos tämä johto on todellista johtoa, ei voida asettaa proletariaatin diktatuurin vastakohtaksi, sillä ilman työväenluokan luottamusta nauttivan puolueen johtoa (puolueen „diktatuuria“) ei edes jossain määrin kestävä proletariaatin diktaattori ole mahdollinen.

Ilman näitä ehtoja puolueen arvovalta ja rautainen kuri työväenluokan keskuudessa ovat joko tyhjää puhetta tai pöyhkeilyä ja seikkailua.

Ei saa asettaa proletariaatin diktatuuria ja puolueen johtoa („diktatuuria“) vastakkain. Sitä ei saa tehdä, koska puolueen johto on pääasia proletariaatin diktatuurissa, jos tarkoitetaan vähänkään kestäväää ja täydellistä diktatuuria eikä sellaista kuin esimerkiksi Pariisin Kommuuni, joka oli epätäydellistä ja heikkoa diktatuuria. Sitä ei saa tehdä, sillä proletariaatin diktatuuri ja puolueen johto ovat niin sanoaksemme samalla työlinjalla, toimivat samaan suuntaan.

„Jo yksin kysymyksen asetus“, sanoo Lenin, „puolueen diktatuuri vaiko luokan diktatuuri? johtajien diktatuuri (puolue) vaiko joukkojen diktatuuri (puolue)?“ on todistuksena aivan uskomattomasta ja auttamattomasta ajatuksen sekavuudesta... Kaikille on tunnettua, että joukot jakaantuvat luokkiin... että luokkia johtavat tavallisesti ja ainakin nykyisissä sivistysmaissa useimmiten poliittiset puolueet; — että poliittisia puolueita johtavat — se on yleinen sääntö — tavallisesti enemmän tai vähemmän vakiintuneet ryhmät, jotka muodostuvat arvovaltaisimmista, vaikutusvaltaisimmista, kokeneimmista, kaikkein vastuunalaisimpiin tehtäviin valituista henkilöistä, joita sanotaan johtajiksi... Kun puheissa mennään niin pitkälle, että... asetetaan vastakkain yleensä joukkojen diktatuuri ja johtajien diktatuuri, niin se on naurettavaa järjettömyyttä ja typeryyttä“ (kts. XXV osa, s. 187 ja 188).

Se on aivan oikein. Mutta tuo oikea ajatus lähtee siitä edellytyksestä, että etujoukon ja työläisjoukkojen, puolueen ja luokan välillä vallitsevat oikeat keskinäiset suhteet. Se lähtee siitä olettamuksesta, että etujoukon ja luokan keskinäiset suhteet pysyvät niin sanoaksemme normaalina, pysyvät „keskinäisen luottamuksen“ rajoissa.

Mutta entä jos oikeat keskinäissuhteet etujoukon ja luokan välillä, jos „keskinäisen luottamuksen“ suhteet puolueen ja luokan välillä ovat rikkoutuneet?

Entä jos puolue itse alkaa tavalla tai toisella asettaa itsensä luokan vastakohtaksi, rikkoen puolueen ja luokan välisten oikeiden keskinäissuhteiden perusteita, rikkoen „keskinäisen luottamuksen“ perusteita?

Ovatko tällaiset tapaukset yleensä mahdollisia?

Kyllä, ne ovat mahdollisia.

Ne ovat mahdollisia:

1) jos puolue alkaa perustaa arvovaltaansa joukkojen keskuudessa ei omalle työlleen ja joukkojen luottamukselle, vaan „rajoittamattomille“ oikeuksilleen;

2) jos puolueen politiikka on ilmeisesti väärää, mutta puolue ei tahdo tarkistaa eikä korjata virhettään;

3) jos puolueen politiikka on yleispiirtein oikeata, mutta joukot eivät ole vielä valmiit sitä omaksumaan eikä puolue tahdo tai ei osaa odottaa antaakseen joukoille mahdollisuuden omien kokemustensa perusteella vakuuttua siitä, että puolueen politiikka on oikea, ja jos se yrittää väkisin tyrkyttää politiikkaansa joukoille.

Puolueemme historia tarjoaa koko joukon tällaisia tapauksia. Eri ryhmät ja fraktiot puolueessamme ovat kaatuneet ja hajonneet siksi, että ne ovat rikkoneet jotain näistä kolmesta ehdosta ja toisinaan jopa kaikkia näitä ehtoja.

Mutta tästä seuraa, että proletariaatin diktatuurin ja puolueen „diktatuurin“ (johdon) vastakkain asettamista ei voida pitää oikeana vain siinä tapauksessa:

1) jos puolueen diktatuurilla työväenluokkaan nähden ei tarkoiteta diktaturia tämän sanan var-

sinaisessa merkityksessä („valta, joka nojautuu väkivaltaan“), vaan puolueen johtoa, joka sulkee pois väkivallan koko työväenluokkaa kohtaan, sen enemmistöä kohtaan, niinkuin Lenin juuri sen käsittääkin;

2) jos puolueella on edellytykset olla todellinen luokan johtaja, s.o. jos puolueen politiikka on oikea, jos tämä politiikka vastaa luokan etuja;

3) jos luokka, jos luokan enemmistö hyväksyy tämän politiikan, omaksuu sen, vakuuttuu puolueen toiminnan avulla siitä, että tämä politiikka on oikea, luottaa puolueeseen ja kannattaa sitä.

Näiden ehtojen rikkominen aiheuttaa pakostakin ristiriidan puolueen ja luokan välillä, niiden irtautumisen toisistaan, niiden asettumisen toinen toistaan vastaan.

Voidaanko luokalle tyrkyttää väkisin puolueen johtoa? Ei, ei voida. Joka tapauksessa ei sellainen johto voi olla kovinkaan pitkäaikaista. Jos puolue tahtoo pysyä proletariaatin puolueena, niin sen pitää tietää, että se on ennen kaikkea ja pääasiassa työväenluokan ohjaaja, johtaja ja opettaja. Me emme voi unohtaa, mitä Lenin tästä asiasta sanoi kirjassaan „Valtio ja vallankumous“:

„Kasvattaessaan työväenpuoluetta marxilaisuus kasvattaa proletariaatin etujoukkoa kykeneväksi ottamaan vallan ja johtamaan koko kansan sosialismiin, suuntaamaan ja luomaan uuden järjestelmän, olemaan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen opettajana, ohjaajana ja johtajana* niiden järjestäessä yhteiskunnallista elämänsä ilman porvaristoa ja porvaristoa vastaan“ (kts. XXI osa, s. 386).

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Voidaanko puoluetta pitää todellisena luokan johtajana, jos sen politiikka on väärä, jos sen politiikka törmää vastakkain luokan etujen kanssa? Ei tietenkään. Jos puolue tahtoo pysyä johtajana, niin sen pitää sellaisissa tapauksissa tarkistaa politiikkansa, sen pitää oikaista politiikkansa, sen pitää tunnustaa virheensä ja korjata se. Tämän väitteen todistamiseksi voitaisiin vedota vaikkapa sellaiseen tosiasiaan puolueemme historiasta kuin elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuuden kumoamisen kauteen, jolloin työläis- ja talonpoikaisjoukot olivat ilmeisen tyytymättömiä politiikkaamme ja jolloin puolue ryhtyi, ryhtyi avoimesti ja rehellisesti tarkistamaan tätä politiikkaa. Lenin sanoi silloin puolueen X edustajakokouksessa elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuuden kumoamisesta ja uuden talouspolitiikan käyttöönottamisesta:

„Me emme saa yrittää salata mitään, vaan meidän on sanottava suoraan, että talonpoikaisto on tyytymätön siihen suhteiden muotoon, mikä meillä on sen kanssa muodostunut, että se ei halua tätä tällaista suhteiden muotoa eikä tule enää siten toimeen. Se on kiistämätöntä. Tuo sen tahto on ilmennyt selvästi. Se on työtätekevän väestön valtaviin joukkojen tahto. Meidän on otettava se huomioon, ja me olemme kyllin selväjärkisiä poliitikkoja sanoaksemme suoraan: **ottakaamme ja tarkistakaamme politiikkamme talonpoikaiston suhteen**“* (kts. XXVI osa, s. 238).

Voidaanko katsoa, että puolueen pitää ottaa itselleen aloite ja johto joukkojen ratkaisevien esiintymisten järjestämisessä pelkästään sillä perusteella, että sen politiikka on yleensä oikea, jos tämä politiikka ei vielä saa luokan puolelta luottamusta ja kannatusta, sanokaamme, luokan poliittisen takapa-

* Alleviivaus minun. J. St.

juisuuden vuoksi, jos puolueen ei ole vielä onnistunut saada luokkaa vakuuttumaan siitä, että sen politiikka on oikea, esimerkiksi sen takia, että tapahtumat eivät vielä ole kypsyneet ratkaisuunsa? Ei, ei voida. Jos puolue tahtoo olla todellinen johtaja, niin sen pitää näissä tapauksissa osata odottaa, sen pitää saada joukot vakuuttumaan siitä, että sen politiikka on oikea, sen pitää auttaa joukkoja vakuuttumaan niiden oman kokemuksen perusteella siitä, että puolueen politiikka on oikea.

„Ellei vallankumouksellisella puolueella“, sanoo Lenin, „ole puolellaan enemmistöä vallankumouksellisten luokkien etumaisissa joukko-osastoissa ja maassa, niin ei voi olla puhuttakaan kapinasta“ (kts. XXI osa, s. 282).

„Vallankumous ei ole mahdollinen ilman työväenluokan enemmistön mielipiteiden muuttumista, ja tämän muutoksen saa aikaan joukkojen poliittinen kokemus“ (kts. XXV osa, s. 221).

„Proletaarinen etujoukko on aatteellisesti vallattu. Se on pääasia. Ilman sitä ei voida ottaa ensimmäistäkään askelta voittoa kohden. Mutta siitä on vielä aika pitkä matka voittoon. Pelkällä etujoukolla ei voida voittaa. Pelkän etujoukon heittäminen ratkaisevaan taisteluun ennenkuin koko luokka, ennenkuin laajat joukot ovat asettuneet joko suoranaisesti auttamaan etujoukkoa tai ainakin suojelemaan puolueettomuuden kannalle sen suhteen ja tulleet täysin kykenemättömiksi auttamaan sen vihollista, ei olisi ainoastaan typeryyttä, vaan myöskin rikos. Mutta jotta todella koko luokka, jotta todella laajat työtätekevät ja pääoman sortamat joukot tulisivat tälle kannalle, siihen ei riitä pelkkä propaganda, pelkkä agitatio. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omakohtaista poliittista kokemusta“ (kts. sama, s. 228).

Tunnettua on, että puolueemme menetteli juuri näin Leninin Huhtikuun teesien ja Lokakuun kapinan välisenä aikana vuonna 1917. Ja se voitti kapinassa juuri siksi, että se menetteli näiden Leninin ohjeiden mukaisesti.

Tällaiset ovat pääpiirteissään etujoukon ja luokan välisten oikeiden keskinäissuhteiden ehdot.

Mitä merkitsee johtaminen, jos puolueen politiikka on oikea eikä oikeita suhteita etujoukon ja luokan välillä rikota?

Johtaminen näillä ehdoilla merkitsee taitoa saada joukot vakuuttamaan siitä, että puolueen politiikka on oikea, taitoa esittää ja toteuttaa sellaisia tunnuk-sia, jotka tuovat joukkoja puolueen kannalle ja aut-tavat niitä havaitsemaan omasta kokemuksestaan puolueen politiikan oikeaksi, taitoa kohottaa joukot puolueen tietoisuustasolle ja saada siten taatuksi joukkojen kannatus ja valmeus ratkaisevaan taiste-luun.

Siksi vakuuttamisen menetelmä on puolueen pää-menetelmä työväenluokan johtamisessa.

„Jos me nyt Venäjällä“, sanoo Lenin, „2½ vuoden aikana Venäjän ja Ententen porvaristosta saamiemme ennenkuulumatto-mien voittojen jälkeen asettaisimme ammattiliittoihin liittymisen ehdoksi „diktatuurin tunnustamisen“, niin me tekisimme typeryy-den, tarvitsemme vaikutusvaltaamme joukkoihin, auttaisimme menshevikkejä. Sillä kommunistien koko tehtävä on osata saada takapajuiset vakuuttuneiksi, osata tehdä työtä heidän keskuu-nessaan eikä eristäytyä heistä keksityillä lapsellisen „vasemmis-tolaisilla“ tunnuksilla“ (kts. XXV osa, s. 197).

Tätä ei tietenkään pidä käsittää siten, että puo-lueen pitäisi saada kaikki työläiset viimeistä miestä myöten vakuuttuneiksi, että vasta sitten voitaisiin ryhtyä tekoihin, että vasta sen jälkeen voitaisiin aloittaa toiminta. Ei lainkaan! Tämä merkitsee vain sitä, että ennenkuin puolue ryhtyy ratkaiseviin poliittisiin tekoihin, sen täytyy pitkäaikaisella vallan-

kumouksellisella työllä taata itselleen työläisjoukkojen enemmistön kannatus, ainakin luokan enemmistön suopea puolueettomuus. Päinvastaisessa tapauksessa se Leninin lause, että työväenluokan enemmistön valtaaminen puolueen puolelle on voitokkaan vallankumouksen välttämätön ehto, olisi kaikkea sisältöä vailla.

Mutta miten on meneteltävä vähemmistön suhteen, jos se ei tahdo, jos se ei suostu vapaaehtoisesti alistumaan enemmistön tahtoon? Voiko puolue, täytyykö puolueen, kun sillä on enemmistön luottamus, pakottaa vähemmistö alistumaan enemmistön tahtoon? Kyllä, se voi ja sen täytyy. Johto turvataan joukkojen vakuuttamisen menettelytavalla, joka on puolueen tärkein menettelytapa joukkoihin vaikuttamisessa. Mutta tämä ei sulje pois, vaan edellyttää pakottamista, jos tämä pakottaminen perustuu työväenluokan enemmistön puolueelle antamaan luottamukseen ja kannatukseen, jos pakottamista käytetään vähemmistöä kohtaan sen jälkeen, kun enemmistö on saatu vakuuttuneeksi.

Pitäisi muistaa ne kiistat, joita ammattiliittoväitelyn aikana puolueessamme käytiin tästä asiasta. Missä oli silloin opposition virhe, Liikennetyöläisten liiton Keskuskomitean²³ virhe? Eikö se ollut siinä, että oppositio piti silloin mahdollisena pakottamista? Ei, ei siinä. Opposition virhe oli silloin siinä, että vaikka se ei saanut enemmistöä vakuuttuneeksi siitä, että sen oma kanta oli oikea, vaikka se oli menettänyt enemmistön luottamuksen, se alkoi silti käyttää pakottamista, alkoi vaatia enemmistön luottamusta nauttivien henkilöiden „ravistelemista“.

Puheessaan ammattiliitoista Lenin sanoi silloin puolueen X edustajakokouksessa:

„Sitä varten, että saataisiin aikaan keskinäiset suhteet, keskinäinen luottamus työväenluokan etujoukon ja työläisjoukkojen välillä, sitä varten, jos Liikennetyöläisten liiton Keskuskomitea teki virheen... oli tuo virhe oikaistava. Mutta kun tätä virhettä aletaan puolustella, niin siitä tulee poliittisen vaaran lähde. Ellei täytettäisi demokratian mielessä mahdollisimman paljoa niistä mielialoista, joita Kutuzov täällä ilmaisee, niin joutuisimme poliittiseen romahdukseen. Meidän täytyy ennen kaikkea vakuuttaa ja sitten pakottaa. Meidän täytyy hinnalla millä tahansa ensin vakuuttaa ja sitten pakottaa*. Me emme kyenneet saamaan laajoja joukkoja vakuuttuneiksi ja olemme rikkoneet etujoukon oikean suhteen joukkoihin“ (kts. XXVI osa, s. 235).

Samaa sanoo Lenin kirjasessaan „Ammattiliitoista“²⁴:

„Silloin me olemme oikein ja menestyksellisesti käyttäneet pakottamista, kun olemme ensin kyenneet laskemaan sille vakauksen perustan“ (kts. sama, s. 74).

Ja se on aivan oikein. Sillä ilman näitä ehtoja ei mikään johto ole mahdollinen. Sillä vain tällä tavalla voidaan taata toiminnan yhtenäisyys puolueessa, kun on puhe puolueesta, ja luokan toiminnan yhtenäisyys, kun puhe on luokasta kokonaisuudessaan. Ilman sitä pääsee vallalle hajaannus, horjunta, rappeutuminen työväenluokan keskuudessa.

Tällaiset ovat pääpiirteissään puolueen oikean johdon perusteet työväenluokkaan nähden.

Kaikki muunlainen käsitys johtamisesta on syndikalismia, anarkismia, byrokratismia, mitä tahansa, mutta ei bolshevismia, ei leninismia.

* Alleviivaus minun. J. St.

Ei saa asettaa vastakkain proletariaatin diktatuuria ja puolueen johtoa („diktatuuria“), jos on olemassa oikeat suhteet puolueen ja työväenluokan välillä, etujoukon ja työläisjoukkojen välillä. Mutta tästä seuraa, että sitä vähemmän saa puoluetta samaistaa työväenluokan kanssa, puolueen johtoa („diktatuuria“) työväenluokan diktatuurin kanssa. Sillä perusteella, että puolueen „diktatuuria“ ei saa asettaa vastakkain proletariaatin diktatuurin kanssa, on Sorin tullut siihen väärään johtopäätökseen, että **„proletariaatin diktatuuri on puolueemme diktatuuria“**.

Mutta Lenin ei puhu ainoastaan siitä, että tällainen vastakkain asettaminen ei ole sallittua. Hän puhuu samalla siitä, että ei ole sallittua asettaa vastakkain „joukkojen diktatuuria ja johtajien diktatuuria“. Olisiko meidän ehkä tällä perusteella samaistettava johtajien diktatuuri ja proletariaatin diktatuuri? Jos mentäisiin tälle tielle, niin meidän pitäisi sanoa, että **„proletariaatin diktatuuri on johtajiemme diktatuuria“**. Juuri tähän typeryyteen puolueen „diktatuurin“ ja proletariaatin diktatuurin samaistamisen politiikka oikeastaan viekin...

Miten on tässä suhteessa Zinovjevin laita?

Zinovjev on itse asiassa samalla puolueen „diktatuurin“ ja proletariaatin diktatuurin samaistamisen kannalla kuin Sorinkin, kuitenkin sillä erotuksella, että Sorin ilmaisee ajatuksensa suoremmin ja selvemmin, mutta Zinovjev „kiemurtelee“. Vakuuttuaksemme siitä riittää, kun otamme vaikkapa seuraavan kohdan Zinovjevin kirjasta „Leninismi“:

„Mitä on“, sanoo Zinovjev, „Neuvostoliitossa vallitseva järjestelmä sen luokkasisällön kannalta katsoen? Se on proletariaa-

tin diktatuuria. Mikä on välitön vallan vieteri Neuvostoliitossa? Kuka toteuttaa työväenluokan valtaa? Kommunistinen puolue! Tässä mielessä meillä * on puolueen diktatuuri. Mikä on juridinen vallan muoto Neuvostoliitossa? Mikä on se uusi valtiojärjestelmän tyyppi, jonka Lokakuun vallankumous on luonut? Se on neuvostojärjestelmä. Nämä kaksi asiaa eivät ole lainkaan ristiriidassa keskenään“.

Se, että nämä kaksi asiaa eivät ole ristiriidassa keskenään, on tietysti totta, jos puolueen diktatuurilla työväenluokkaan nähden kokonaisuudessaan ymmärretään puolueen johtoa. Mutta miten voidaan **tällä perusteella** asettaa yhtäläisyysmerkki proletariaatin diktatuurin ja puolueen „diktatuurin“ välille, neuvostojärjestelmän ja puolueen „diktatuurin“ välille? Lenin samaisti neuvostojärjestelmän proletariaatin diktatuurin kanssa, ja hän oli oikeassa, sillä Neuvostot, **meidän** Neuvostomme, ovat järjestö, joka liittää työtätekevät joukot proletariaatin ympärille johdon kuuluessa puolueelle. Mutta milloin, missä paikassa, missä teoksessaan Lenin on asettanut yhtäläisyysmerkin puolueen „diktatuurin“ ja proletariaatin diktatuurin välille, puolueen „diktatuurin“ ja neuvostojärjestelmän välille, niinkuin Zinovjev nyt tekee? Proletariaatin diktatuurin kanssa ei ole ristiriidassa puolueen johto („diktatuuri“) eikä myöskään johtajien toteuttama johto („diktatuuri“). Olisiko meidän ehkä **tällä perusteella** julistettava, että maamme on proletariaatin diktatuurin maa, se on puolueen diktatuurin maa, se on johtajien diktatuurin maa? Ja juuri tähän typeryyteen vie se puolueen „diktatuurin“

---

* Alleviivaus minun. J. St.

ja proletariaatin diktatuurin samaistamisen „periaate“, jota Zinovjev salaviihkaa ja arkailleen noudattaa.

Leninin lukuisissa teoksissa olen onnistunut huomaamaan vain viisi tapausta, joissa Lenin ohimennen koskettelee kysymystä puolueen diktatuurista.

Ensimmäinen tapaus on väittely eserriä ja menševikkejä vastaan, jossa hän sanoo:

„Kun meitä syytetään yhden puolueen diktatuurista ja ehdotetaan, niinkuin olette kuulleet, yhteistä sosialistista rintamaa, niin me sanomme: „Niin, yhden puolueen diktatuuri! Olemme sen kannalla emmekä voi luopua tältä pohjalta, sillä tämä on se puolue, joka on vuosikymmenien kuluessa taistellen saavuttanut koko tehdas- ja teollisuusproletariaatin etujoukon aseman““ (kts. XXIV osa, s. 423).

Toinen tapaus on „Kirje työläisille ja talonpojille Koltshakista saadun voiton johdosta“, jossa hän sanoo:

„Talonpoikia pelotellaan (varsinkin menševikit ja eserrät, kaikki, jopa „vasemmistolaisetkin“ heistä pelottelevat) „yhden puolueen diktatuurin“, bolshevikki-kommunistien puolueen diktatuurin pelättimellä.

Koltshakin esimerkistä talonpojat ovat oppineet olemaan pelkäämättä pelätintä.

Joko tilanherrojen ja kapitalistien diktatuuri (s.o. rautainen valta) tahi työväenluokan diktatuuri“ (kts. XXIV osa, s. 436).

Kolmas tapaus on Leninin puhe Kommunistisen Internationalen II kongressissa, väittely Tenneria vastaan. Tuosta puheesta olen ylempänä esittänyt lainauksen*.

Neljäs tapaus on muutamia rivejä kirjasessa „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“. Asianomaiset lainaukset on jo esitetty ylempänä**.

* Kts. tämä osa, s. 39—40. *Toim.*

** Kts. sama, s. 46—47, 47—48, 50, 54, 55. *Toim.*

Ja viides tapaus on III Lenin-kokoelmassa julkaistu kaavion luonnos proletariaatin diktatuurista, jossa on alaotsikko „Yhden puolueen diktatuuri“ (kts. „Leninski Sbornik“ III, s. 497).

On mainittava, että kahdessa tapauksessa viidestä, viimeisessä ja toisessa tapauksessa, Lenin asettaa sanat „yhden puolueen diktatuuri“ lainausmerkkeihin, ilmeisesti korostaen tämän sanonnan epätäsmällistä, kuvannollista merkitystä.

Niinikään on mainittava, että kaikissa näissä tapauksissa Lenin käsitti „puolueen diktatuurilla“ diktaturia („rautainen valta“) „tilanherroihin ja kapitalisteihin“ nähden, eikä työväenluokkaan nähden, vastoin Kautskyn ja kumpp. parhaavia sepuksia.

Kuvaavaa on, että yhdessäkään Leninin teoksessa, ei tärkeimmissä eikä toisarvoisissa, joissa hän käsittelee proletariaatin diktaturiaa ja puolueen tehtäviä proletariaatin diktatuurin järjestelmässä tahi vain mainitseekin niistä, ei ole viittaustakaan siihen, että „proletariaatin diktatuuri on puolueemme diktaturia“. Päinvastoin, näiden teosten jokainen sivu, jokainen rivi sotii tällaista määritelmää vastaan (kts. „Valtio ja vallankumous“, „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“, „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“ j.n.e.).

Vieläkin kuvaavampaa on, että Kommunistisen Internationalen II kongressin teeseissä²⁵ poliittisen puolueen merkityksestä, jotka on laadittu Leninin välittömän ohjauksen alaisina ja joihin Lenin vetosi usein puheissaan puolueen merkityksen ja tehtävien oikean määrittelyn esikuvana, — me emme löydä

ainoatakaan, kirjaimellisesti ainoatakaan sanaa puolueen diktatuurista.

Mitä tämä kaikki osoittaa?

Sitä, että:

a) Lenin ei pitänyt sanontaa „puolueen diktatuuri“ moitteettomana, täsmällisenä, minkä vuoksi se esiintyy Leninin teoksissa erittäin harvoin ja on toisinaan asetettu lainausmerkkeihin;

b) niissä harvoissa tapauksissa, joissa Leninin oli pakko väittelyssä vastustajien kanssa puhua puolueen diktatuurista, hän puhui tavallisesti „yhden puolueen diktatuurista“, s.o. siitä, että meidän puolueemme on vallassa yksin, että se ei jaa valtaa muiden puolueiden kanssa, jolloin hän aina selitti, että puolueen diktatuurilla työväenluokkaan nähden on ymmärrettävä puolueen johtoa, sen johtotehtävää;

c) kaikissa niissä tapauksissa, joissa Lenin piti tarpeellisena tieteellisesti määritellä puolueen merkityksen proletariaatin diktatuurin järjestelmässä, hän puhui ainoastaan puolueen johtotehtävästä työväenluokkaan nähden (ja näitä tapauksia on tuhansia);

d) juuri siksi ei Lenin „arvannut“ ottaa tärkeimpään päätöslauselmaan puolueen merkityksestä — tarkoitan Kommunistisen Internationalen II kongressin päätöslauselmaa — sanontaa „puolueen diktatuuri“;

e) leninismien kannalta katsoen väärässä ja poliittisesti lyhytnäköisiä ovat ne toverit, jotka samaistavat tai yrittävät samaistaa puolueen „diktatuurin“ ja siis myöskin „johtajien diktatuurin“ proletariaatin diktatuurin kanssa, sillä he rikkovat täten etujoukon ja luokan välisten oikeiden keskinäissuhteiden ehtoja.

En edes puhukaan siitä, että sanonta „puolueen diktatuuri“, jos sitä käytetään ilman ylempänä mainittuja varauksia, voi synnyttää koko joukon vaaroja ja poliittisia haittoja käytännöllisessä työssämme. Tällä sanonnalla, jos sitä käytetään ilman varauksia, ikäänkuin kuiskataan:

a) **puolueettomille joukoille:** älkää rohjetko sanoa vastaan, älkää rohjetko järkeillä, sillä puolue on kaikivoipa, sillä meillä on puolueen diktatuuri;

b) **puoluekaadereille:** toimikaa rohkeammin, puristakaa lujemmin, voitte olla kuuntelemattakin puolueettomien joukkojen ääntä, — meillä on puolueen diktatuuri;

c) **puolueen huippukerroksille:** voitte sallia itsellenne jonkinlaista omahyväisyyden ylellisyyttä, voittepa vielä pöyhkeilläkin, sillä meillä on puolueen diktatuuri ja „siis“ myöskin johtajien diktatuuri.

On paikallaan huomauttaa näistä vaaroista juuri nyt, joukkojen poliittisen aktiivisuuden nousun kautena, jolloin puolueen tahto kuunnella tarkasti joukkojen ääntä on meille erikoisen suuriarvoinen, jolloin joukkojen tarpeiden herkkä huomioonottaminen on puolueemme perusohjeena, jolloin puolueelta vaaditaan erikoista harkitsevaisuutta ja erikoista joustavuutta politiikassa, jolloin pöyhkeilemisen vaara on yksi puoluetta uhkaavia kaikkein vakavimpia vaaroja joukkojen oikeassa johtamistyössä.

Ei voida olla muistamatta Leninin kultaisia sanoja, jotka hän lausui puolueemme XI edustajakokouksessa:

„Kansan joukossa me (kommunistit. J. St.) olemme vain pirsra meressä, ja me voimme hallita ainoastaan silloin, kun oikein ilmaisemme sen, mitä kansa ajattelee. Ilman tätä ei kommunisti-

nen puolue voi johtaa proletariaattia eikä proletariaatti voi johtaa joukkoja, ja koko koneisto luhistuu" (kts. XXVII osa, s. 256).

„On oikein ilmaistava se, mitä kansa ajattelee“,— tämä juuri onkin se välttämätön ehto, joka takaa puolueelle kunniakkaan osuuden johtavana perusvoimana proletariaatin diktatuurin järjestelmässä.

VI

KYSYMYS SOCIALISMIN VOITOSTA YHDESSÄ MAASSA

Kirjasessa „Leninismin perusteista“ (toukokuu 1924, ensimmäinen painos) on kaksi määritelmää kysymyksestä sosialismin voitosta yhdessä maassa. Ensimmäinen määritelmä kuuluu:

„Ennen pidettiin mahdottomana vallankumouksen voittoa yhdessä maassa, olettaen, että voiton saavuttamiseksi porvaristosta on välttämätön kaikkien edistyneimpien maiden tai ainakin useimpien sellaisten maiden proletaarien yhteinen esiintyminen. Nykyään ei tämä käsitys enää vastaa todellisuutta. Nyt on otettava lähtökohdaksi sellaisen voiton mahdollisuus, sillä eri kapitalistimaiden epätasainen ja hyppäyksittäin tapahtuva kehitys imperialismin oloissa, katastrofimaisten, kiertämättömiin sotiin johtavien ristiriitojen kehittyminen imperialismin sisällä, vallankumouksellisen liikkeen kasvu maailman kaikissa maissa — tämä kaikki vie ei ainoastaan proletariaatin voiton mahdollisuuteen, vaan sen välttämättömyyteenkin erillisissä maissa“ (kts. „Leninismin perusteista“²⁶).

Tämä määritelmä on aivan oikea eikä kaipaa kommentaareja. Se on tähdätty sosialidemokraattien teoriaa vastaan, jotka pitävät utopiana vallan ottamista proletariaatin käsiin yhdessä maassa ilman samaan

aikaan tapahtuvaa voitokasta vallankumousta muissa maissa.

Mutta kirjassessa „Leninisin perusteista“ on vielä toinenkin määritelmä. Siinä sanotaan:

„Mutta porvariston vallan kukistaminen ja proletariaatin vallan pystyttäminen yhdessä maassa ei vielä merkitse sosialismin täydellisen voiton turvaamista. Sosialismin päätehtävä — sosialistisen tuotannon järjestäminen — on vielä edessä. Voidaanko tämä tehtävä ratkaista, voidaanko päästä sosialismin lopulliseen voittoon yhdessä maassa ilman muutamien edistyneimpien maiden proletaarien yhteisiä ponnistuksia? Ei, ei voida. Porvariston kukistamiseen riittää yhden maan ponnistukset, — sen osoittaa meille vallankumouksemme historia. Sosialismin lopullista voittoa varten, sosialistisen tuotannon järjestämistä varten eivät enää riitä yhden maan, varsinkaan sellaisen talonpoikaismaan kuin Venäjän ponnistukset, sitä varten tarvitaan muutamien edistyneimpien maiden proletaarien ponnistuksia“ (kts. „Leninisin perusteista“, ensimmäinen painos 27).

Tämä toinen määritelmä oli suunnattu leninisin arvostelijain väitteitä vastaan, trotskilaisia vastaan, jotka sanoivat, että proletariaatin diktatuuri yhdessä maassa ei voi „pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan“, jos ei ole saatu voittoa muissa maissa.

Sikäli — mutta vain sikäli — tuo määritelmä oli silloin (toukokuussa 1924) riittävä, ja siitä oli epäilemättä määrättyä hyötyä.

Mutta sittemmin, kun leninisin arvosteleminen tältä osaltaan oli puolueessa jo voitettu ja kun päiväjärjestykseen tuli uusi kysymys, kysymys täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuudesta meidän maamme voimilla ilman ulkoapain tulevaa apua, tuo toinen määritelmä osoit-

tautui jo ilmeisesti riittämättömäksi ja sentähden vääräksi.

Missä on tuon määritelmän puutteellisuus?

Sen puutteellisuus on siinä, että se kytkee yhdeksi kysymykseksi kaksi eri kysymystä: kysymyksen sosialismin rakentamisen **mahdollisuudesta** yhden maan voimilla, mihin on annettava myönteinen vastaus, ja kysymyksen siitä, voiko proletariaatin diktaatturin maa katsoa olevansa **täysin turvattu** interventiota vastaan ja siis vanhan järjestelmän palauttamista vastaan ilman vallankumouksen voittoa useissa muissa maissa, mihin on annettava kielteinen vastaus. En edes puhukaan siitä, että tuo määritelmä saattaa antaa aihetta ajatella, että sosialistisen yhteiskunnan järjestäminen yhden maan voimilla on mahdotonta, mikä ei tietenkään pidä paikkaansa.

Tämän perusteella minä muutin, korjasin tätä määritelmää kirjassani „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“ (joulukuu 1924) jakaen tämän kysymyksen kahdeksi kysymykseksi: kysymykseksi **täysistä takeista porvarillisen järjestelmän palauttamista vastaan** ja kysymykseksi **täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuudesta yhdessä maassa**. Siihen päästiin ensiksikin käsittelemällä „socialismin täyttä voittoa“ „täytenä takeena vanhan järjestelmän palauttamista vastaan“, mikä on mahdollinen ainoastaan „muuttamien maiden proletaarien yhteisten ponnistusten“ tietä, ja toiseksi julistamalla Leninin „Osuustoiminnasta“²⁸ nimisen kirjasen perusteella sen kiistämättömän totuuden, että meillä on kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan

rakentamista varten (kts. „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“)*.

Tämä uusi sanamuoto tulikin pohjaksi XIV puoluekonferenssin tunnetulle päätöslauselmalle „Kommunistisen Internationalen ja Venäjän Kommunistisen Puolueen (bolshevikkien) tehtävistä“²⁹, jossa käsitellään kysymystä sosialismin voitosta yhdessä maassa kapitalismin vakaantumisen yhteydessä (huhtikuu 1925) ja joka pitää sosialismin rakentamista meidän maamme voimilla mahdollisena ja välttämättömänä.

Se oli niinikään pohjana kirjaselleni „VKP(b):n XIV konferenssin työn yhteenvedoista“, joka julkaistiin heti XIV puoluekonferenssin jälkeen, toukokuussa vuonna 1925.

Socialismin voittoa yhdessä maassa koskevan kysymyksen asettamisesta on tässä kirjasessa sanottu:

„Maassamme on olemassa kaksi ristiriitojen ryhmää. Ensimmäinen ristiriitojen ryhmä — sisäiset ristiriidat, joita on proletariaatin ja talonpoikaiston välillä (tässä on puhe sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa. J. St.). Toinen ristiriitojen ryhmä — ulkoiset ristiriidat, joita on maamme, sosialismin maan, ja kaikkien muiden maiden, kapitalismin maiden, välillä (tässä on puhe sosialismin lopullisesta voitosta. J. St.)... „Ken sekoittaa ensimmäisen ristiriitojen ryhmän, jotka ovat täysin voitettavissa yhden maan ponnistuksilla, toiseen ristiriitojen ryhmään, joiden ratkaisemiseen tarvitaan useampien maiden proletariien yhteisiä ponnistuksia, hän tekee mitä karkeimman virheen leninismiä vastaan, hän on joko sekapää tai parantumaton opportunisti“ (kts. „VKP(b):n XIV konferenssin työn yhteenvedoista“³⁰).

* „Leninismin perusteista“ nimisen kirjasen seuraaviin painoksiin otettiin tämän kysymyksen uusi sanamuoto sen vanhan sanamuodon tilalle.

Kirjasessa sanotaan kysymyksestä sosialismin voitosta maassamme:

„Me voimme rakentaa sosialismin ja tulemme sen rakentamaan yhdessä talonpoikaiston kanssa, työväenluokan johdolla“... sillä „proletariaatin diktatuurin oloissa meillä on... kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi ja voittaaksemme kaikki ja kaikenlaiset sisäiset vaikeudet, sillä me voimme ja meidän täytyy voittaa ne omin voimin“ (kts. sama ³¹).

Mutta sosialismin lopullisesta voitosta on siinä sanottu:

„Sosialismin lopullinen voitto on täysi tae interventioyrityksiä ja siis myös vanhan järjestelmän palauttamisyrityksiä vastaan, sillä vähänkään vakavalta kannalta otettava vanhan järjestelmän palauttamisyritys voi tapahtua ainoastaan silloin, kun se saa tuntuvaan tukea ulkoapäin, vain kansainvälisen pääoman tukieissa sitä. Sentähden vallankumouksemme tukeminen kaikkien maiden työläisten taholta ja semmitenkin näiden työläisten voitto vaikkapa vain muutamissa maissa on välttämätön ehto ensimmäisen voittaneen maan täydelliselle turvaamiselle interventio- ja restauratioyrityksiltä, välttämätön ehto sosialismin lopulliselle voitolle“ (kts. sama ³²).

Lienee selvä.

On tunnettua, että samassa hengessä on tätä kysymystä käsitelty kirjasessani „Kysymyksiä ja vastauksia“ (kesäkuu 1925) sekä Keskuskomitean poliittisessa toimintaselostuksessa Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen (bolshevikkien) XIV edustajakokouksessa ³³ (joulukuu 1925).

Tällaiset ovat tosiasiat.

Mielestäni nämä tosiasiat ovat tunnettuja kaikille tovereille ja siinä luvussa myöskin Zinovjeville.

Kun nyt lähes kahden vuoden kuluttua puolueessa käydyn aatteellisen taistelun jälkeen ja XIV puolue-

konferenssissa (huhtikuu 1925) tehdyn päätöksen jälkeen Zinovjev katsoo mahdolliseksi loppulausunnossaan puolueen XIV edustajakokouksessa (joulukuu 1925) vetää esille vanhan, aivan riittämättömän määritelmän Stalinin kirjasesta, joka on kirjoitettu huhtikuussa 1924, pohjaksi jo ratkaistun kysymyksen, sosialismin voittoa yhdessä maassa koskevan kysymyksen ratkaisulle,—niin tämä Zinovjevin omalaatuinen menettely osoittaa vain, että hän on sotkeutunut lopullisesti tässä kysymyksessä. Kiskoa puoluetta taaksepäin sen jälkeen, kun se on mennyt eteenpäin, XIV puoluekonferenssin päätöksen kiertäminen sen jälkeen, kun Keskuskomitean täysistunto³⁴ on sen vahvistanut,—se on toivotonta sotkeutumista ristiriitoihin, se on uskon puutetta sosialismin rakennustyöhön, poikkeamista Leninin tiestä ja oman tappionsa allekirjoittamista.

Mitä on sosialismin voiton mahdollisuus yhdessä maassa?

Se on mahdollisuutta ratkaista ristiriidat proletaariat ja talonpoikaiston välillä maamme sisäisillä voimilla, mahdollisuutta ottaa valta proletariaatin käsiin ja käyttää tätä valtaa täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi maassamme muiden maiden proletaarien osoittaessa sille myötätuntoaan ja kannatustaan, mutta ilman, että proletaarinen vallankumous ensin voittaa muissa maissa.

Ilman sellaista mahdollisuutta sosialismin rakentaminen on rakentamista ilman perspektiiviä, rakentamista ilman varmuutta siitä, että sosialismi tulee rakennetuksi. Ei voida rakentaa sosialismia, ellei ole varmuutta siitä, että se saadaan rakennetuksi val-

miiksi, ellei ole varmuutta siitä, että maamme teknillinen takapajuisuus ei ole voittamaton este täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen tiellä. Tämän mahdollisuuden kieltäminen on uskon puutetta sosialismin rakentamiseen, luopumista leninismistä.

Mitä merkitsee sosialismin täydellisen, lopullisen voiton **mahdottomuus** yhdessä maassa ilman vallankumouksen voittoa muissa maissa?

Se merkitsee, että on mahdotonta saada täysiä takeita interventiota vastaan ja siis porvarillisen järjestelmän palauttamista vastaan ilman vallankumouksen voittoa ainakin muutamissa maissa. Tämän kiistämättömän ajatuksen kieltäminen on luopumista internationalismista, luopumista leninismistä.

„Me“, sanoo Lenin, „emme elä ainoastaan valtiossa, vaan me elämme myöskin valtioiden systeemissä, ja Neuvostotasavallan olemassaolo pitkän ajan rinnakkain imperialististen valtioiden kanssa ei ole ajateltavissa. Loppujen lopuksi toinen tai toinen voittaa. Mutta ennenkuin tämä loppu tulee, on joukko mitä hirveimpiä yhteentörmäyksiä Neuvostotasavallan ja porvarillisten valtioiden välillä kiertämätön. Se merkitsee, että hallitsevan luokan, proletariaatin, jos se vain tahtoo hallita ja tulee hallitsemaan, pitää todistaa tämä myöskin sotilaallisella järjestäytymisellään“ (kts. XXIV osa, s. 122).

„Meillä on nyt edessämme“, sanoo Lenin toisessa paikassa, „mitä suurimmassa määrin epävakaa, mutta kuitenkin ilmeinen, kiistämätön tietty tasapainotila. Kestääkö se kauankin, — sitä en tiedä, ja luulen, ettei sitä voidakaan tietää. Ja siksi meidän puoleltamme tarvitaan mitä suurinta varovaisuutta. Ja politiikkamme ensimmäisenä kysynä, ensimmäisenä opetuksena, joka johtuu hallitustoiminnastamme vuoden aikana, opetuksena, joka kaikkien työläisten ja talonpoikain on painettava mieleensä, on se, että on oltava varuillamme, muistettava, että ympärillämme on ihmisiä, luokkia, hallituksia, jotka osoittavat avoimesti mitä suurinta vihaa meitä kohtaan. On muistettava, että kaikenlainen päällekkäisyys

on aina hiuskarvan varassa uhkaamassa meitä“ (kts. XXVII osa, s. 117).

Lienee selvä.

Miten Zinovjev käsittää sosialismin voittoa yhdessä maassa koskevan kysymyksen?

Kuulkaa:

„Sosialismin lopullisella voitolla on ymmärrettävä ainakin: 1) luokkien hävittämistä ja siis 2) yhden luokan diktatuurin, tässä tapauksessa proletariaatin diktatuurin, poistamista“... „Selvitetään itselleen vieläkin täsmällisemmin“, sanoo Zinovjev edelleen, „miten tämä kysymys on meillä Neuvostoliitossa vuonna 1925, pitää erottaa kaksi asiaa: 1) taattu mahdollisuus sosialismin rakentamiseen,—tällainen mahdollisuus sosialismin rakentamiseen on tietysti täysin ajateltavissa yhdenkin maan puitteissa, ja 2) sosialismin lopullinen rakentaminen ja lujittaminen, s.o. sosialistisen järjestelmän, sosialistisen yhteiskunnan toteuttaminen“.

Mitä tämä kaikki saattaa merkitä?

Sitä, että sosialismin lopullisella voitolla yhdessä maassa Zinovjev ei käsitä takeita interventiota eikä vanhan järjestelmän palauttamista vastaan, vaan sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuutta. Sosialismin voitolla yhdessä maassa Zinovjev taas käsittää sellaista sosialismin rakentamista, mikä ei voi eikä saa viedä siihen, että sosialismi tulee rakennetuksi. Rakentamista sattuman varaan, ilman perspektiiviä, sosialismin rakentamista, vaikei sosialistisen yhteiskunnan valmiiksirakentaminen olekaan mahdollista, — sellainen on Zinovjevin kanta.

Rakentaa sosialismia ilman mahdollisuutta rakentaa sitä valmiiksi, rakentaa tietäen, että ei saa sitä rakennetuksi, — tällaisiin mahdottomuuksiin asti on Zinovjev mennyt puheissaan.

Mutta tuohan on pilkantekoa kysymyksestä eikä sen ratkaisu!

Vielä yksi kohta Zinovjevin loppulausunnosta puolueen XIV edustajakokouksessa:

„Katsokaapa, kuinka pitkälle meni puheissaan esimerkiksi tov. Jakovlev viimeisessä Kurskin läänin puoluekonferenssissa. „Voimmeko me yhdessä maassa“, kysyy hän, „joka puolelta kapitalististen vihollisten ympäröiminä, voimmeko me näissä oloissa rakentaa sosialismin yhdessä maassa?“ Ja vastaa: „Kaiken edelläsananotun perusteella meillä on oikeus sanoa, että me emme ainoastaan rakenna sosialismia, vaan että me siitä huolimatta, vaikka olemme toistaiseksi yksin, että olemme toistaiseksi maailman ainoa neuvostomaa, neuvostovaltio, — me rakennamme tämän sosialismin valmiiksi saakka“ („Kurskaja Pravda“ № 279, joulukuun 8 pltä 1925). Onko tämä leniniläinen kysymyksen asetus, kysyy Zinovjev, eikö se haiskahdakin kansalliselta rajoittuneisuudelta?“*

Zinovjevin mukaan siis se, että sosialismin rakentaminen yhdessä maassa myönnetään mahdolliseksi, merkitsee asettumista kansallisen rajoittuneisuuden kannalle, mutta tämän mahdollisuuden kieltäminen merkitsee asettumista internationalismin kannalle.

Mutta jos se on oikein, niin kannattaako yleensä käydä taistelua taloutemme kapitalististen ainesten voittamiseksi? Eikö siitä seuraa, että tällainen voitto on mahdotonta?

Antautuminen taloutemme kapitalististen ainesten edessä — siihen johtaa Zinovjevin todistelun sisäinen logiikka.

Ja tuollaista tolkuttomuutta, jolla ei ole mitään yhteistä leninismin kanssa, Zinovjev tarjoaa meille „internationalismina“, „sataprosenttisena leninisminä“!

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Minä väitän, että sosialismin rakentamista koskevassa mitä tärkeimmässä kysymyksessä Zinovjev luopuu leninismistä luisuen menshevikki Suhanovin kannalle.

Kääntykäämme Leninin puoleen. Sosialismin voitosta yhdessä maassa hän sanoi jo ennen Lokakuun vallankumousta, elokuussa vuonna 1915:

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon*, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostoen näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa myöskin sotavoimin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Mitä merkitsee alleviivattu Leninin lause: „järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon“? Se merkitsee sitä, että voittaneen maan proletariaatti voi ja sen pitää vallan otettuaan järjestää maassaan sosialistinen tuotanto. Mutta mitä merkitsee „järjestää sosialistinen tuotanto“? Se merkitsee sosialistisen yhteiskunnan rakentamista. Tuskin tarvinnee todistella sitä, että tämä Leninin selvä ja täsmällinen ajatus ei kaipaakaan enempää selittelyjä. Päinvastaisessa tapauksessa olisivat käsittämättömiä Leninin kehoitukset vallan ottamiseen proletariaatin käsiin lokakuussa vuonna 1917.

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Näette, että tämä Leninin selvä määritelmä eroaa kuin taivas maasta Zinovjevin sekavasta ja leninisminvastaisesta „määritelmästä“, että me voimme rakentaa sosialismia „yhden maan puitteissa“, samalla kun sen valmiiksi rakentaminen on mahdotonta.

Lenin sanoi nuo sanat vuonna 1915, ennen kuin proletariaatti oli ottanut vallan. Mutta ehkäpä hänen mielipiteensä muuttuivat vallanoton kokemusten jälkeen, vuoden 1917 jälkeen? Katsokaamme Leninin kirjasta „Osuustoiminnasta“, joka on kirjoitettu vuonna 1923.

„Todellakin“, sanoo Lenin, „valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonien pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e. — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, johon me ennen suhtauduimme yliolkaisesti, kuten kaupusteluhommaan ainakin, ja johon meillä on määrättyssä mielessä oikeus suhtautua nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? * Se ei ole vielä sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää sen rakentamiseksi“ * (kts. XXVII osa, s. 392).

Toisin sanoen: me voimme ja meidän täytyy rakentaa täydellinen sosialistinen yhteiskunta, sillä meillä on käytettävissämme kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää tätä rakentamista varten.

Lienee vaikeata sanoa tämän selvemmin.

Verratkaa tätä Leninin klassillista määritelmää Zinovjevin leninisminvastaiseen jyrkkään vastaukseen

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Jakovleville, niin ymmärrätte, että Jakovlev vain toisti Leninin sanoja sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta yhdessä maassa, mutta Zinovjev esiintyessään tuota määritelmää vastaan, ruoskiessaan Jakovlevia, luopui Leninistä ja asettui menshevikki Suhanovin kannalle, sille kannalle, että sosialismin rakentaminen maassamme on mahdotonta maamme teknillisen takapajuisuuden vuoksi.

Käsittämätöntä vain on, miksi sitten otimme vallan lokakuussa vuonna 1917, jollemme pitäneet mahdollisena sosialismin rakentamista?

Ei olisi pitänyt ottaa valtaa lokakuussa 1917—sellaiseen johtopäätökseen vie Zinovjevin todistelun sisäinen logiikka.

Väitän edelleen, että mitä tärkeimmässä kysymyksessä sosialismin voitosta Zinovjev on astunut puolueemme selviä päätöksiä vastaan, jotka on esitetty XIV puoluekonferenssin tunnetussa päätöslauselmassa „Kommunistisen Internationalen ja Venäjän Kommunistisen Puolueen (bolshevikkien) tehtävistä Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“.

Katsokaamme tätä päätöslauselmaa. Siinä on sosialismin voitosta yhdessä maassa sanottu näin:

„Kahden aivan vastakkaisen yhteiskuntajärjestelmän olemassaolo aiheuttaa alituisen kapitalistisen saarron uhkan, taloudellisen puristuksen muiden muotojen, aseellisen intervention, vanhan järjestelmän palauttamisen uhkan. **Socialismin lopullisen voiton ainoana takeena, s.o. takeena vanhan järjestelmän palauttamista vastaan** *, on siis voitokas sosialistinen vallankumous useassa

---

* Alleviivaus minun. J. St.

maassa...“ „Leninismi opettaa, että sosialismin lopullinen voitto täyden takeen mielessä porvarillisten suhteiden palauttamista vastaan * on mahdollinen vain kansainvälisessä mitassa...“ „Tästä ei suinkaan seuraa *, että täydellisen sosialistisen yhteiskunnan * rakentaminen olisi mahdotonta sellaisessa takapajuisessa maassa kuin Venäjällä, ilman teknillis-taloudellisessa suhteessa kehittyneempien maiden „valtion apua“ (Trotski)“ (kts. päätöslauselmaa ³⁵).

Näette siis, että päätöslauselma pitää sosialismin lopullista voittoa mahdollisena silloin, kun on takeet interventiota ja vanhan järjestelmän palauttamista vastaan, — aivan päinvastoin kuin Zinovjev selittää sitä kirjassaan „Leninismi“.

Näette, että päätöslauselma pitää mahdollisena täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen sellaisessa takapajuisessa maassa kuin Venäjä on, ilman teknillis-taloudellisessa suhteessa kehittyneempien maiden antamaa „valtion apua“, — aivan päinvastoin kuin Zinovjev väitti jyrkässä vastauksessaan Jakovleville loppulausunnossaan puolueen XIV edustajakokouksessa.

Miksi muuksi tätä voidaan sanoa kuin Zinovjevin taisteluksi XIV puoluekonferenssin päätöslauselmaa vastaan?

Tietenkään eivät puolueen päätöslauselmat ole aina vallan moitteettomia. Sattuu sellaistaikin, että puolueen päätöslauselemissa on virheitä. Yleensä puhuen voidaan olettaa, että myöskin XIV puoluekonferenssin päätöslauselma sisältää joitakin virheitä. Mahdollisesti Zinovjev pitää tätä päätöslauselmaa virheellisenä. Mutta silloin siitä pitää sanoa selvästi ja avoimesti,

* Alleviivaus minun. J. St.

niin kuin bolsheveikeilla on tapana. Zinovjev ei kuitenkaan jostakin syyistä tee niin. Hän on pitänyt parempana valita toisen tien, selustahyökkäysten tien XIV puoluekonferenssin päätöksiä vastaan, vaieten tästä päätöslauselmasta ja millään tavalla avoimesti arvostelematta sitä. Zinovjev nähtävästi luulee, että tämä tie vie parhaiten päämäärään. Ja hänen päämääränään on vain — „parantaa“ päätöslauselmaa ja oikaista „hiukkasen“ Leniniä. Tuskin tarvinnee todistella, että Zinovjev on erehtynyt laskelmissaan.

Mistä johtuu Zinovjevin virhe? Missä ovat tämän virheen juuret?

Tämän virheen juuret ovat mielestäni siinä Zinovjevin vakaumuksessa, että maamme teknillinen takapajuisuus on voittamaton este täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiselle, että proletariaatti ei voi rakentaa valmiiksi sosialismia maamme teknillisen takapajuisuuden vuoksi. Zinovjev ja Kamenev yrittivät yhteen aikaan esiintyä tällä perustelulla eräässä puolueemme Keskuskomitean istunnossa huhtikuun puoluekonferenssin edellä³⁶. Mutta he saivat tiukan vastauksen, ja heidän oli pakko perääntyä alistuen muodollisesti päinvastaiseen kantaan, Keskuskomitean enemmistön kantaan. Mutta alistuen muodollisesti siihen Zinovjev on koko ajan jatkanut taistelua sitä vastaan. Tuosta „välikohtauksesta“ VKP(b):n Keskuskomiteassa sanoo puolueemme Moskovan komitea „Vastauksessaan“ Leningradin läänin puoluekonferenssin kirjeeseen seuraavaa³⁷:

„Äskettäin Kamenev ja Zinovjev puolustivat Politbyroossa sellaista kantaa, että me muka emme voi selviytyä sisäisistä vaikeuksista teknillisen ja taloudellisen takapajuisuutemme

vuoksi, ellei kansainvälinen vallankumous meitä pelasta. Me sitävastoin yhdessä Keskuskomitean enemmistön kanssa olemme sitä mieltä, että me voimme rakentaa sosialismin, rakennamme sitä ja rakennamme sen valmiiksi teknillisestä takapajuisuudestamme huolimatta ja sen uhallakin. Olemme sitä mieltä, että tämä rakennustyö tulee tietysti edistymään paljon hitaammin kuin mitä se edistyisi maailman mitassa saavutetun voiton oloissa, mutta sittenkin me kuljemme ja tulemme kulkemaan eteenpäin. Aivan samoin me arvelemme, että Kamenevin ja Zinovjevin kanta merkitsee uskon puutetta työväenluokkamme ja sen mukana kulkevien talonpoikaisjoukkojen sisäisiin voimiin. Mielestämme se on poistumista leniniläiseltä kannalta“ (kts. „Vastausta“).

Tämä asiakirja ilmestyi sanomalehdistöön puolueen XIV edustajakokouksen ensimmäisten istuntojen aikana. Zinovjevillä oli tietysti mahdollisuus esiintyä tätä asiakirjaa vastaan jo edustajakokouksessa. Kuvaa-va on, että Zinovjevillä ja Kamenevilla ei ollut todistuskappaleita tätä raskasta syytöstä vastaan, jonka puolueemme Moskovan komitea esitti heitä vastaan. Onko se sattuma? Mielestäni se ei ole sattuma. Syytös on nähtävästi osunut maaliin. Zinovjev ja Kamenev „vastasivat“ tähän syytökseen vaitiololla senvuoksi, ettei heillä ollut millä „panna vastaan“.

„Uusi oppositio“ on loukkaantunut siitä, että Zinovjevia syytetään uskon puuttumisesta sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme. Mutta kun Zinovjev sen jälkeen, kun kysymystä sosialismin voitosta yhdessä maassa on käsitelty kokonainen vuosi, sen jälkeen, kun Keskuskomitean Poliittinen byroo on hylännyt Zinovjevin kannan (huhtikuu 1925), sen jälkeen, kun oli jo muodostunut määrätty puolueen mielipide tästä kysymyksestä, joka mielipide on esitetty XIV puoluekonferenssin tunnetussa päätös-

lauselmassa (huhtikuu 1925), kun Zinovjev kaiken tämän jälkeen rohkenee kirjassaan „Leninismi“ (syyskuu 1925) esiintyä puolueen kantaa vastaan, kun hän sitten toistaa tämän esiintymisensä XIV edustajakokouksessa,—niin miten muuten tuo kaikki, tuo itsepintaisuus, tuo sitkeys virheensä puolustelemisessa on selitettävissä kuin siten, että Zinovjeviin on tarttunut ja tarttunut auttamattomasti uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme?

Zinovjev suvaitsee esittää tätä uskon puutettaan internationalismina. Mutta mistä ajasta alkaen meillä on alettu leninismistä luopumista leninisin pääkysymyksessä pitää internationalismina?

Eikö ole oikeampaa sanoa, että ei puolue, vaan Zinovjev tekee tässä syntiä internationalismia ja kansainvälistä vallankumousta vastaan? Sillä mitä meidän „sosialismia rakentava“ maamme on muuta kuin maailmanvallankumouksen tukikohta? Mutta voiko se olla maailmanvallankumouksen todellinen tukikohta, jos se ei kykene rakentamaan valmiiksi sosialistista yhteiskuntaa? Voiko se pysyä sinä valtavana puoleen-savetävänä keskuksena kaikkien maiden työläisille, joka se nyt epäilemättä on, jos se ei kykene saavuttamaan voittoa oman taloutemme kapitalistisista aineksista, voittoa sosialistisessa rakennustyössä? Mielestäni ei voi. Mutta eikö tästä seuraa, että uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon, tämän uskon puutteen saarnaaminen johtaa maamme maineen halventamiseen maailmanvallankumouksen tukikohtana ja tämä maamme maineen halventaminen taas johtaa maailman vallankumousliikkeen heikentymiseen. Millä herrat sosialidemokraatit ovat pelotelleet työväkeä

kavahtamaan meitä? Saarnaamalla sitä, että „venäläisten puuhista ei tule mitään“. Millä me nyt lyömme sosialidemokraatteja vetäessämme luoksemme joukoittain saapuvia työläisedustajistoja ja lujittaessamme siten kommunismin asemia koko maailmassa? Saavutuksillamme sosialismin rakentamisessa. Mutta eikö tämän jälkeen ole selvää, että ken saarnaa uskon puutetta menestykseemme sosialismin rakentamisessa, hän auttaa välillisesti sosialidemokraatteja, heikentää kansainvälisen vallankumousliikkeen kantovoimaa, hän loittonee ehdottomasti internationalismista?..

Näette siis, että Zinovjevin „internationalismin“ laita ei ole yhtään sen paremmin kuin hänen „sataprosenttisen leninismsäkään“ laita kysymyksessä sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa.

Siksi puolueen XIV edustajakokous menetteli oikein määritellessään „uuden opposition“ katsomukset „uskon puutteeksi sosialismin rakentamiseen“ ja „leninismiin vääristelyksi“³⁸.

VII

TAISTELU SOSIALISTISEN RAKENNUSTYÖN VOITON PUOLESTA

Olen sitä mieltä, että uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon on „uuden opposition“ perusvirhe. Tämä virhe on käsittääkseni perusvirhe sen vuoksi, että siitä johtuvat „uuden opposition“ kaikki muut virheet. „Uuden opposition“ virheet kysymyksessä uudesta talouspolitiikasta, valtiokapitalismista, sosialistisen teollisuutemme luonteesta, osuustoiminnan merkityksestä proletariaatin diktatuurin oloissa, tais-

telumenetelmistä kulakkeja vastaan, keskitalonpoikaiston merkityksestä ja ominaispainosta — kaikki nämä virheet ovat johdannaisia opposition perusvirheestä, uskon puutteesta sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuuteen maamme voimilla.

Mitä on uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme?

Se on ennen kaikkea varmuuden puutetta siitä, että talonpoikaiston perusjoukot voidaan maamme määrättyjen kehitysehtojen vuoksi saada mukaan sosialistiseen rakennustyöhön.

Toiseksi se on varmuuden puutetta siitä, että maamme proletariaatti, jolla on hallussaan kansantalouden hallitsevat asemat, kykenee vetämään talonpoikaiston perusjoukot mukaan sosialistiseen rakennustyöhön.

Näitä ajatuksia oppositio pitää kaikessa hiljaisuudessa lähtökohtinaan kehitysteitämme koskevissa ajatusrakennelmissaan, — samantekevää, tekeekö se tämän tietoisesti vaiko tiedottomasti.

Voidaanko neuvostotalonpoikaiston perusjoukot saada mukaan sosialistiseen rakennustyöhön?

Kirjasessa „Leninisin perusteista“ on tästä asiasta esitetty kaksi perusasettamusta:

1) „Neuvostoliiton talonpoikaistoa ei saa sekoittaa Lännen talonpoikaistoon. Kolmen vallankumouksen koulun käynyt talonpoikaisto, joka on taistellut tsaaria ja porvariston valtaa vastaan yhdessä proletariaatin kanssa ja proletariaatin johtamana, talonpoikaisto, joka on saanut maan ja rauhan proletaariselta vallankumoukselta ja josta tämän vuoksi on tullut proletariaatin reservi, — tämä talonpoikaisto eroaa pakostakin sellaisesta talonpoikaistosta, joka porvarillisen vallankumouksen aikana on taistellut liberaalisen porvariston johdolla, saanut maan tältä

porvaristolta ja tullut sen vuoksi porvariston reserviksi. Tuskin kaipaa todistelua, että neuvostotalonpoikaiston, joka on tottunut antamaan arvoa poliittiselle ystävyydelle ja poliittiselle yhteistoiminnalle proletariaatin kanssa ja joka saa vapaudestaan kiittää juuri tätä ystävyyttä ja tätä yhteistoimintaa,— että tämän talonpoikaiston täytyy muodostaa erittäin suotuisa aines taloudelliselle yhteistyölle proletariaatin kanssa“.

2) „Venäjän maataloutta ei saa sekoittaa Lännen maatalouteen. Siellä maatalous kehittyy kapitalismin tavallista uraa, talonpoikaiston syvän luokkajakautumisen oloissa, minkä toisena kohtiona ovat suuret maatilat ja yksityiskapitalistiset suurtilat, toisena — pauperismi, kurjuus ja palkkaorjuus. Siellä on hajoaminen ja rappeutuminen näin ollen täysin luonnollista. Niin ei ole Venäjällä. Meillä ei maatalouden kehitys voi mennä tälle tielle jo senkään tähden, että Neuvostovallan olemassaolo ja tärkeimpien tuotantovälineiden kansallistaminen estää tuollaisen kehityksen, Venäjällä täytyy maatalouden kehityksen kulkea toista tietä, miljoonain pienten ja keskitalonpoikain osuustoiminnan tietä, kehittämällä maaseudulla joukkoluontoista osuustoimintaa, jota valtio tukee edullisilla luottoehdoilla. Lenin on kirjoituksissaan osuustoiminnasta oikein osoittanut, että maatalouden kehitys meillä on kulkeva uutta tietä, siten että talonpoikaiston enemmistö vedetään osuustoiminnan avulla sosialistiseen rakennustyöhön, siten että vähitellen juurrutetaan kollektivismin periaatteita maatalouteen, ensin maataloustuotteiden myynnin alalla ja sitten tuotannon alalla...“

Tuskinpa tarvitsee todistella sitä, että talonpoikaiston valtava enemmistö astuu mielellään tälle uudelle kehitystielle, hylkää yksityiskapitalististen suurtilojen ja palkkaorjuuden tien, kurjuuden ja häviöönjoutumisen tien“³⁹.

Ovatko nämä määritelmät oikeita?

Mielestäni nämä molemmat määritelmät ovat oikeita ja kiistattomia koko rakennuskauteemme nähden uuden talouspolitiikan oloissa.

Niissä on vain tuotu ilmi Leninin tunnetut teesit proletariaatin ja talonpoikaiston liittoyhteydestä,

talonpoikaistalouksien liittämistä maan sosialistisen kehityksen järjestelmään, se, että proletariaatin täytyy kulkea sosialismiin yhdessä talonpoikaiston perusjoukkojen kanssa, että talonpoikaiston miljoonajoukkojen liittäminen osuustoimintaan on sosialistisen rakennustyön valtatie maaseudulla, että sosialistisen teollisuutemme kasvaessa „osuustoiminnan yksinkertainen kasvu on meille samaa kuin sosialismin kasvu“ (kts. XXVII osa, s. 396).

Todellakin, mitä tietä talonpoikaistalouden kehitys maassamme voi käydä ja sen täytyy käydä?

Talonpoikaistalous ei ole kapitalistista taloutta. Talonpoikaistalous on pientavarataloutta, kun tarkastellaan talonpoikaistalouksien valtavaa enemmistöä. Mutta mitä on talonpoikainen pientavaratalous? Se on taloutta, joka on tienhaarassa kapitalismin ja sosialismin välillä. Se saattaa kehittyä joko kapitalismin suuntaan, kuten kapitalistisissa maissa tapahtuu nykyään, tahi sosialismin suuntaan, niinkuin sen täytyy käydä meillä, meidän maassamme, proletariaatin diktatuurin oloissa.

Mistä johtuu tämä tällainen talonpoikaistalouden epävakaisuus, epäitsenäisyys? Millä se on selitettävissä?

Sen selittää talonpoikaistalouksien pirstoutuneisuus, niiden järjestymättömyys, niiden riippuvaisuus kaupungista, teollisuudesta, luottojärjestelmästä, vallan luonteesta maassa ja vihdoin se yleisesti tunnettu seikka, että maaseutu kulkee ja sen täytyy kulkea kaupungin jäljessä sekä aineellisessa suhteessa että kulttuurin alalla.

Talonpoikaistalouden kapitalistinen kehitystie merkitsee kehitystä talonpoikaiston mitä syvimmän luokka-

jakautumisen kautta, jonka toisena kohtiona ovat suuret maatilat ja toisena joukkojen köyhtyminen. Sellainen kehitystie on kiertämätön kapitalistisissa maissa sen tähden, että maaseutu, talonpoikaistalous, on riippuvainen kaupungista, teollisuudesta, kaupunkiin keskittyneestä luotosta, vallan luonteesta ja että kaupungissa hallitsee porvaristo, kapitalistinen teollisuus, kapitalistinen luottojärjestelmä, kapitalistinen valtiovalta.

Onko tämä talonpoikaistalouksien kehitystie välttämätön meidän maassamme, jossa kaupungilla on kokonaan toinen luonne, jossa teollisuus on proletariaatin käsissä, jossa kulkulaitos, luottojärjestelmä, valtiovalta j.n.e. on keskitetty proletariaatin käsiin, jossa maan kansallistaminen on yleisenä lakina maassa? Se ei tietenkään ole välttämätön. Päinvastoin. Juuri sen vuoksi, kun kaupunki on maaseudun johtaja ja kaupungissa meillä hallitsee proletariaatti, jonka hallussa ovat kaikki kansantalouden hallitsevat asemat, juuri sen vuoksi talonpoikaistalouksien täytyy kulkea kehityksessään toista tietä, sosialistisen rakennustyön tietä.

Mikä on tämä tie?

Se on tie, joka tarkoittaa miljoonien talonpoikaistalouksien joukottaista liittämistä osuustoimintaan kaikilla osuustoiminnan linjoilla, hajanaisten talonpoikaistalouksien yhdistämistä sosialistisen teollisuuden ympärille, kollektivismin alkeiden istuttamista talonpoikaiston keskuuteen aluksi maanviljelystuotteiden **myynnin** alalla ja kaupunkituotteiden **hankinnassa** talonpoikaistalouksille ja sitten myöskin maatalous-**tuotannon** alalla.

Ja mitä pitemmälle mennään, sitä välttämättömämmäksi käy tämä tie proletariaatin diktatuurin oloissa, sillä osuustoiminta myynnin alalla, osuustoiminta hankinnan alalla ja vihdoin osuustoiminta luoton ja tuotannon alalla (maatalousosuoskunnat) on ainoa tie maaseudun hyvinvoinnin kohottamiseksi, ainoa keino talonpoikaiston laajojen joukkojen pelastumiseksi kurjuudelta ja köyhtymiseltä.

Sanotaan, että talonpoikaisto ei meillä ole asemansa puolesta sosialistista, että se on tämän vuoksi pystymätön sosialistiseen kehitykseen. Se on tietysti totta, että talonpoikaisto ei asemansa puolesta ole sosialistista. Mutta se ei ole todistuskappale talonpoikaistalouksien kehittymistä vastaan sosialismin tietä, jos on todistettu, että maaseutu kulkee kaupungin jäljessä ja kaupungissa määrää sosialistinen teollisuus. Loka-kuun vallankumouksen aikana talonpoikaisto ei myöskään ollut asemansa puolesta sosialistista eikä se tahtonut lainkaan pystyttää maassa sosialismia. Se pyrki silloin pääasiassa hävittämään tilanherrojen vallan ja lopettamaan sodan, saamaan rauhan. Siitä huolimatta se lähti silloin sosialistisen proletariaatin mukana. Miksi? Siksi, että porvariston kukistaminen ja vallan ottaminen sosialistisen proletariaatin käsiin oli silloin ainoa tie päästä pois imperialistisesta sodasta, ainoa tie rauhan saavuttamiseen. Siksi, että muita teitä ei silloin ollut eikä voinut olla. Siksi, että puolueemme onnistui silloin tunnustella ja löytää se aste talonpoikaiston erillisetujen (tilanherran kukistaminen, rauha) yhdistämisessä ja alistamisessa maan yleisiin etuihin (proletariaatin diktatuuri), joka oli talonpoikaistolle otollinen ja edullinen. Ja epä-

sosialistisuudestaan huolimatta talonpoikaisto lähti silloin sosialistisen proletariaatin mukaan.

Samaa on sanottava sosialistisesta rakennustyöstä maassamme, talonpoikaiston mukaansaamisesta tämän rakennustyön uomaan. Talonpoikaisto ei asemansa puolesta ole sosialistista. Mutta sen täytyy astua ja se astuu ehdottomasti sosialistisen kehityksen raiteille, koska ei ole eikä voi olla muita teitä talonpoikaiston pelastumiseksi kurjuudesta ja köyhtymiseltä kuin liittoyhteys proletariaatin kanssa, liittoyhteys sosialistisen teollisuuden kanssa, talonpoikaistalouden vetäminen sosialistisen kehityksen yleiseen uomaan talonpoikaiston joukkoluontoisen osuustoiminnan kautta.

Miksi juuri talonpoikaiston joukkoluontoisen osuustoiminnan kautta?

Siksi, että joukkoluontoisessa osuustoiminnassa „me olemme löytäneet sen asteen yksityisedun, yksityisen kaupallisedun yhdistämiseksi ja alistamiseksi valtion tarkistukseen ja valvontaan, löytäneet sen asteen yksityisedun alistamiseksi yleisille eduille“ (Lenin)⁴⁰, mikä on talonpoikaistolle otollinen ja edullinen ja mikä takaa proletariaatille mahdollisuuden saada talonpoikaiston perusjoukon mukaan sosialistiseen rakennustyöhön. Juuri siksi, että talonpoikaistolle on edullista järjestää tavarainsa myynti ja koneiden hankkiminen taloudelleen osuustoiminnan tietä, juuri siksi talonpoikaiston täytyy lähteä ja se lähtee joukkoluontoisen osuustoiminnan tielle.

Mutta mitä merkitsee talonpoikaistalouksien joukkoliittyminen osuustoimintaan sosialistisen teollisuuden ollessa valta-asemassa?

Se merkitsee talonpoikaisen pientavaratalouden luopumista vanhalta kapitalistiselta tieltä, joka uhkaa talonpoikaista joukkohäviöllä, ja siirtymistä uudelle kehitystielle, sosialistisen rakennustyön raiteille.

Sentähden taistelu talonpoikaistalouden uuden kehitystien puolesta, taistelu talonpoikaiston perusjoukkojen saamiseksi mukaan sosialismin rakentamiseen on puolueemme päiväjärjestyksessä oleva tehtävä.

Sentähden Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen (bolshevikkien) XIV edustajakokous menetteli oikein päättäessään, että:

„Sosialismin rakentamisen perustie maaseudulla on siinä, että sosialistisen valtioneollisuuden, valtion luottolaitosten ja muiden proletariaatin käsissä olevien hallitsevien asemien taholta toteutetun taloudellisen johdon vahvistuessa talonpoikaiston perusjoukko saadaan mukaan osuustoimintajärjestöihin ja taataan näiden järjestöjen sosialistinen kehitys käyttämällä hyväksi, voittamalla ja tunkemalla pois sen kapitalistisia aineksia“ (kts. edustajakokouksen päätöstä Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta ⁴¹).

„Uuden opposition“ mitä pahin virhe on siinä, että se ei luota tähän talonpoikaiston uuteen kehitystiehen, ei näe tai ei ymmärrä tämän tien koko kiertämättömyyttä proletariaatin diktatuurin oloissa. Ja tätä se ei ymmärrä siksi, että se ei usko sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme, ei luota proletariaattimme kykyyn johtaa talonpoikaista mukanaan sosialismin tietä.

Siitä johtuu, ettei käsitetä uuden talouspolitiikan kaksinaista luonnetta, siitä johtuu uuden talouspolitiikan kielteisten puolien liioittelu ja uuden talouspolitiikan pitäminen pääasiassa perääntymisenä.

Siitä johtuu taloutemme kapitalististen ainesten merkityksen liioittelu ja sosialistisen kehityksemme vipujen (sosialistisen teollisuuden, luottojärjestelmän, osuustoiminnan, proletariaatin vallan j.n.e.) merkityksen väheksyminen.

Siitä johtuu, ettei ymmärretä valtioneollisuutemme sosialistista luonnetta ja että epäillään Leninin osuustoimintasuunnitelman pätevyyttä.

Siitä johtuu maaseudun luokkakautumisen liioittelu, pakokauhu kulakin edessä, keskitalonpojan merkityksen väheksyminen, yritykset horjuttaa puolueen politiikkaa, jonka tarkoituksena on lujan liiton turvaaminen keskitalonpojan kanssa, ja yleensä heittelehtiminen puolesta toiseen puolueen maaseutupolitiikkaa koskevassa kysymyksessä.

Siitä johtuu, että ei ymmärretä sitä puolueen valtavaa työtä työläisten ja talonpoikain miljoonajoukkojen saamiseksi mukaan teollisuuden ja maatalouden rakentamiseen, osuustoiminnan ja Neuvostojen elvyttämiseen, maan hallitsemiseen, taisteluun byrokratismia vastaan, taisteluun valtiokoneistomme parantamiseksi ja uudistamiseksi, mikä on merkinä uudesta kehityskaudesta ja mitä ilman ei mikään sosialistinen rakennustyö ole ajateltavissa.

Siitä johtuu toivottomuus ja hämminki rakennustyömme vaikeuksien edessä, maamme teollistamisen mahdollisuuden epäileminen, pessimistiset lorut puolueen rappeutumisesta j.n.e.

Heillä, porvareilla, on muka kaikki enemmän tai vähemmän hyvin, kun taas meillä, proletaareilla, on kaikki enemmän tai vähemmän huonosti; ellei vallankumous Länessä ehdi ajoissa avuksemme, on asiam-

me hukassa, — sellainen on „uuden opposition“ yleinen äänensävy, mikä käsittääkseni on likvidatoorinen sävy, mutta jota oppositio jostain syystä (kaiketi huvin vuoksi) esittää „internationalismina“.

Uusi talouspolitiikka on kapitalismia, sanoo oppositio. Uusi talouspolitiikka on etupäässä perääntymistä, sanoo Zinovjev. Se ei tietenkään ole totta. Itse asiassa uusi talouspolitiikka on sellaista puolueen politiikkaa, joka sallii taistelun sosialististen ja kapitalististen ainesten välillä ja jonka tarkoituksena on tuottaa sosialistisille aineksille voitto kapitalistisista aineksista. Itse asiassa uusi talouspolitiikka vain alkoi perääntymisellä, mutta se oli harkittu niin, että perääntymisessä suoritetaan voimien uudelleen ryhmitys ja ryhdytään hyökkäämään. Itse asiassa me olemme jo hyökänneet useamman vuoden ajan ja hyökänneet hyvällä menestyksellä, kehittäen teollisuuttamme, kehittäen neuvostokauppaa, tunkien pois yksityispääomaa.

Mutta mitä tarkoittaa väittämä: uusi talouspolitiikka on kapitalismia, uusi talouspolitiikka on etupäässä perääntymistä? Mihin tämä väittämä perustuu?

Se perustuu siihen väärään olettamukseen, että meillä on nyt tapahtumassa tavallinen kapitalismin elpyminen, tavallinen kapitalismin „paluu“. Vain tästä olettamuksesta saavat selityksensä oppositio epäilyt teollisuutemme sosialistisen luonteen suhteen. Vain tästä olettamuksesta saa selityksensä oppositio pakokauhu kulakin edessä. Vain tästä olettamuksesta saa selityksensä se hoppu, jolla oppositio tarttui väärin numeroihin talonpoikaiston luokkakautumisesta. Vain

tästä olettamuksesta saa selityksensä sen seikan unohtaminen, mikä on oppositiolle ominaista, että keskitalonpoika on meillä maanviljelyksen keskeinen tekijä. Vain tästä olettamuksesta saa selityksensä keskitalonpojan ominaispainon väheksyminen ja epäilyt Leninin osuustoimintasuunnitelmaan nähden. Vain tällä olettamuksella voidaan „perustella“ „uuden opposition“ uskon puutetta maaseudun uuteen kehitystiehen, maaseudun mukaansaamiseen sosialistiseen rakennustyöhön.

Itse asiassa meillä ei nyt ole käynnissä yksipuolinen kapitalismin elpymisprosessi, vaan kapitalismin kehityksen ja sosialismin kehityksen kaksinainen prosessi, sosialististen aineiden ja kapitalististen aineiden välisen taistelun ristiriitainen prosessi, prosessi, jossa sosialistiset ainekset vähitellen voittavat kapitalistiset ainekset. Se on yhtä kiistatonta niin kaupunkiin nähden, jossa sosialismin tukikohtana on valtioteollisuus, kuin maaseutuunkin nähden, jossa sosialistisen kehityksen tärkeimpänä kiinnekohtana on joukkoluontoinen osuustoiminta, joka kytkeytyy läheisesti yhteen sosialistisen teollisuuden kanssa.

Tavallinen kapitalismin elpyminen on mahdoton jos senkin vuoksi, että meillä on proletaarinen valta, suurteollisuus on proletariaatin käsissä, kulkulaitos ja luottolaitos ovat proletaarisen valtion hallussa.

Luokkajakautuminen maaseudulla ei voi saada entisiä mittoja, keskitalonpoika pysyy talonpoikaiston perusjoukkona eikä kulakki voi saada entistä voimaansa jo senkään tähden, että maa on meillä kansallistettu, poistettu kauppavaihdon piiristä, ja meidän kauppa-, luotto-, vero- ja osuustoimintapolitiikkamme

on suunnattu rajoittamaan kulakkien riistopyrkimyksiä, kohottamaan talonpoikaiston mitä laajimpien joukkojen hyvinvointia ja tasoittamaan äärimmäisyyksiä maaseudulla. En edes puhukaan siitä, että taistelu kulakkeja vastaan meillä on nyt käynnissä ei ainoastaan vanhaa linjaa, maalaisköyhälistön järjestämiseksi kulakkeja vastaan, vaan myös uutta linjaa, proletariaatin ja maalaisköyhälistön liiton lujittamiseksi keskitalonpoikaiston joukkojen kanssa kulakkeja vastaan. Se tosiasia, että oppositio ei ymmärrä, mikä tarkoitus ja merkitys on tätä toista linjaa käytävällä taistelulla kulakkeja vastaan, tämä tosiasia osoittaa vielä kerran, että oppositio eksyy maaseudun vanhalle kehitystielle, sen kapitalistiselle kehitystielle, jolloin kulakki ja maalaisköyhälistö olivat maaseudun päävoimat ja keskitalonpoika „huuhtoutui pois“.

Osuustoiminta on valtiokapitalismin muunnos, sanoo oppositio, vedoten tällöin Leninin „Elintarvikeveroon“⁴², ja siksi se ei usko, että osuustoimintaa voidaan käyttää sosialistisen kehityksen pääasiallisena kiinnekohtana. Oppositio tekee tässäkin mitä kärkeimman virheen. Tuollainen käsitys osuustoiminnasta oli riittävä ja tyydyttävä vuonna 1921, jolloin „Elintarvikevero“ on kirjoitettu, jolloin meillä ei ollut kehittynyttä sosialistista teollisuutta, jolloin Lenin ajatteli valtiokapitalismia taloustoimintamme mahdollisena perusmuotona ja käsitteli osuustoimintaa valtiokapitalismin yhteydessä. Mutta tuollainen käsitys on nykyisin jo riittämätön ja historian sivuuttama, sillä sen jälkeen ovat ajat muuttuneet, sosialistinen teollisuus on meillä kehittynyt, valtiokapitalismi ei juurtunut siinä määrin kuin oli toivottavaa, ja

osuustoiminta, joka käsittää nyt enemmän kuin kymmenen miljoonaa jäsentä, alkoi kytkeytyä läheisesti yhteen sosialistisen teollisuuden kanssa.

Miten muutoin voidaan selittää se tosiasia, että jo kaksi vuotta „Elintarvikeveron“ jälkeen, vuonna 1923, Lenin alkoi tarkastella osuustoimintaa toisella tavalla, ollen sitä mieltä, että „osuustoiminta meidän oloissamme käy tavallisesti aivan yhteen sosialismin kanssa“? (kts. XXVII osa, s. 396).

Miten tämä voidaan selittää muuten kuin siten, että sosialistinen teollisuus oli noiden kahden vuoden aikana jo ennättänyt kasvaa, mutta valtiokapitalismi ei ollut juurtunut siinä määrin kuin piti, minkä vuoksi Lenin alkoi tarkastella osuustoimintaa ei enää valtiokapitalismin yhteydessä, vaan sosialistisen teollisuuden yhteydessä?

Osuustoiminnan kehityshehdot olivat muuttuneet. Myöskin suhtautumisen osuustoimintakysymykseen täytyi muuttua.

Tähän kysymykseen luo valoa esimerkiksi seuraava mainio kohta Leninin kirjasesta „Osuustoiminnasta“ (v. 1923):

„Valtiokapitalismin vallitessa * osuustoiminnalliset tuotantolaitokset eroavat valtiokapitalistisista ensiksikin yksityisinä tuotantolaitoksina ja toiseksi kollektiivisina tuotantolaitoksina. Meidän olemassaolevan järjestelmämme vallitessa * osuustoiminnalliset tuotantolaitokset eroavat yksityiskapitalistisista tuotantolaitoksista kollektiivisina tuotantolaitoksina, mutta ne eivät eroa * sosialistisista tuotantolaitoksista, jos ne on perustettu valtiolle, s.o. työväenluokalle, kuuluvalla maalla ja käyttävät sille kuuluvia tuotantovälineitä“ (kts. XXVII osa, s. 396).

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Tässä pienessä lainauksessa on ratkaistu kaksi suurta kysymystä. Ensiksi kysymys siitä, että „meidän olemassaoleva järjestelmämme“ ei ole valtiokapitalismia. Toiseksi kysymys siitä, että osuustoiminnalliset tuotantolaitokset „eivät eroa“ sosialistisista tuotantolaitoksista, kun niitä käsitellään „meidän järjestelmämme“ yhteydessä.

Luulen, että on vaikea sanoa selvemmin.

Ja vielä yksi kohta samasta Leninin kirjasesta:

„Osuustoiminnan yksinkertainen kasvu on meille samaa (yllämainitulla „pienellä“ poikkeuksella) kuin sosialismin kasvu, ja tämän yhteydessä meidän täytyy myöntää perinpohjaisen muutoksen tapahtuneen koko käsityskannassamme sosialismista“ (kts. sama).

On ilmeistä, että kirjasessa „Osuustoiminnasta“ olemme tekemisissä osuustoiminnasta annetun uuden arvion kanssa, mitä „uusi oppositio“ ei tahdo myöntää ja mistä se tarkoin vaikenee, tosiasioista huolimatta, vastoin ilmeistä totuutta, vastoin leninismiä.

Osuustoiminta valtiokapitalismin yhteydessä on toista kuin osuustoiminta sosialistisen teollisuuden yhteydessä.

Tästä ei kuitenkaan saa tehdä sitä johtopäätöstä, että „Elintarvikeveron“ ja „Osuustoiminnasta“ kirjasen välillä olisi kuilu. Se olisi tietysti väärin. Riittää, kun vetoaa esimerkiksi seuraavaan kohtaan „Elintarvikeverossa“ huomatakseen heti, että „Elintarvikeveron“ ja kirjasen „Osuustoiminnasta“ välillä on olemassa katkeamaton yhdysside osuustoiminnan arviointia koskevassa kysymyksessä. Näin se kuuluu:

„Siirtyminen toimiluvista sosialismiin on siirtymistä yhdestä suurtuotannon muodosta toiseen suurtuotannon muotoon. Siirty-

minen pikkuisäntien osuustoiminnasta sosialismiin on siirtymistä pientuotannosta suurtuotantoon, s.o. mutkallisempaa siirtymistä, mutta nimenomaan sellaista, mikä menestyessään kykenee saamaan mukaansa laajemmat väestöjoukot, kykenee repimään irti syvimpiä ja elinvoimaisimpia vanhojen, **esisosialististen** *, jopa esikapitalististenkin suhteiden juuria, jotka jokaisen „uutuuden“ vastustamisen mielessä ovat sitkeimmät“ (kts. XXVI osa, s. 337).

Tästä lainauksesta näkyy, että Lenin jo „Elintarvikeveron“ aikana, jolloin meillä ei vielä ollut kehittyntä sosialistista teollisuutta, piti mahdollisena osuustoiminnan muuttumista **menestyessään** voimakkaaksi taisteluvälineeksi „esisosialistisia“ ja siis myöskin **kapitalistisia suhteita** vastaan. Mielestäni tämä ajatus juuri olikin sittemmin lähtökohtana hänen kirjaselleen „Osuustoiminnasta“.

Mutta mitä tästä kaikesta seuraa?

Siitä seuraa, että „uusi oppositio“ käsittelee kysymystä osuustoiminnasta metafyyillisesti eikä marxilaisesti. Se ei tarkastele osuustoimintaa historiallisena ilmiönä, muiden ilmiöiden yhteydessä, esimerkiksi valtiokapitalismin (v. 1921) tai sosialistisen teollisuuden (v. 1923) yhteydessä, vaan jonakin muuttumattomana ja lopullisena, „oliona sinänsä“.

Tästä johtuvat opposition virheet osuustoimintakysymyksessä, tästä johtuu, että se ei usko maaseudun kehittyvän sosialismiin osuustoiminnan kautta, tästä johtuu opposition kääntyminen vanhalle tielle, maaseudun kapitalistisen kehityksen tielle.

Sellainen on yleensä „uuden opposition“ kanta sosialistisen rakennustyön käytännöllisissä kysymyksissä.

---

* Alleviivaus minun. **J. St.**

On vain yksi johtopäätös: opposition linja, mikäli sillä linjaa on, opposition horjunta ja haparointi, sen epäusko asiaamme ja hämmentyminen vaikeuksien edessä vievät antautumiseen taloutemme kapitalististen ainesten edessä.

Sillä jos uusi talouspolitiikka on etupäässä perään-tymistä, jos valtioneollisuuden sosialistinen luonne asetetaan epäilyksen alaiseksi, jos kulakki on miltei kaikkivoipa, osuustoiminnasta on vähän toiveita, kes-kitalonpojan merkitys yhä vähenee, maaseudun uusi kehitystie on epäilyttävä, jos puolue on miltei rap-peutumassa eikä vallankumous Lännessä ole vielä kovinkaan lähellä, niin mitä kaiken tämän jälkeen enää jää opposition asevarastoon, mihin se asettaa toiveensa taistelussa taloutemme kapitalistisia aineksia vastaan? Eihän taisteluun voida lähteä pelkällä „Aika-kauden filosofialla“⁴³.

On selvää, että „uuden opposition“ asevarasto ei ole kadettava, jos sitä yleensä voidaan asevaras-toksi sanoa. Se ei kelpaa taistelua varten. Sitäkin vähemmän voittoa varten.

On selvää, että moisen asevaraston varassa puolue syöksyisi „päistikkaa“ turmioon, jos se lähtisi sellai-sella tappeluun,—sen täytyisi yksinkertaisesti antau-tua taloutemme kapitalististen ainesten edessä.

Siksi puolueen XIV edustajakokous menetteli aivan oikein päättäessään, että „taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta Neuvostoliitossa on puo-lueemme perustehtävä“; että yhtenä tämän tehtävän ratkaisemisen välttämättömistä ehdoista on „taistelu epäuskoa vastaan sosialismin rakentamiseen maassam-me ja yrityksiä vastaan pitää meidän tuotantolaitok-

siamme, jotka ovat „johdonmukaisesti sosialistis-tyyppisiä“ laitoksia (Lenin) valtiokapitalistisina tuotantolaitoksina; että „sellaiset aatteelliset virtaukset, jotka tekevät mahdottomaksi joukkojen tietoisien suhtautumisen sosialismin rakentamiseen yleensä ja sosialistisen teollisuuden rakentamiseen erikoisesti, ovat omiaan vain jarruttamaan talouden sosialististen aineiden kasvua ja helpottamaan yksityispääoman taistelua niitä vastaan“; että „edustajakokous pitää sentähden välttämättömänä laajaa kasvatustyötä näiden leninismin vääristelyjen torjumiseksi“ (kts. päätöslauselmaa NKP(b):n Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta⁴⁴).

Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen (bolshevikkien) XIV edustajakokouksen historiallinen merkitys on siinä, että se kykeni paljastamaan juuriaan myöten „uuden opposition“ virheet, hylkäsi sen epäuskon ja voivottelun, viitoitti selvästi ja varmasti tien vastaiselle taistelulle sosialismin puolesta, antoi puolueelle voiton perspektiivin ja aseisti siten proletariaatin järkkymättömällä uskolla sosialistisen rakennustyön voittoon.

Tammikuun 25 pnä 1926.

J. V. Stalin.

Leninismin kysymyksistä.

M.—L., 1926

TALONPOIKAISTOSTA TYÖVÄENLUOKAN LIITTOLAISENA

*Vastaus tovereille P. F. Boltneville,
V. I. Jefremoville ja V. I. Ioleville*

Pyydän anteeksi, että olen joutunut vastaamaan myöhästyneenä.

Puheessani⁴⁶ ei ole lainkaan sanottu, että talonpoikaisto työväenluokan liittolaisena on työväenluokalle tarpeen ainoastaan nykyään.

Siinä ei ole sanottu, että vallankumouksen voiton jälkeen jossain yhdessä Euroopan maassa työväenluokan ja talonpoikaiston liitto Venäjällä tulee tarpeettomaksi. Mielestäni te olette lukeneet huonosti minun puheeni Moskovon konferenssissa.

Siinä on sanottu ainoastaan, että „talonpoikaisto on ainoa liittolainen, joka voi nyt heti antaa vallankumouksellemme suoranaista apua“. Seuraako siitä, että voittoisan vallankumouksen jälkeen Euroopassa talonpoikaisto saattaa käydä tarpeettomaksi maamme työväenluokalle? Ei tietenkään.

Te kysytte: „Kuinka käy sitten, kun tapahtuu maailmanvallankumous, kun ei tarvita neljättä liittolaista — talonpoikaistoa? Millä tavalla siihen sitten tullaan suhtautumaan?“

Ensiksi, ei ole oikein, että „maailmanvallankumouksen jälkeen“ talonpoikaistoa ei enää tarvita. Se

ei ole oikein, sillä „maailmanvallankumouksen jälkeen“ meidän taloudellisen rakennustyömme on edistyttävä seitsemän askelin, ja sosialismia ei voida rakentaa ilman talonpoikaistoa samoin kuin talonpoikaistokaan ei voi päästä kurjuudesta ilman proletariaattia. Siis Lännen voittoisan vallankumouksen jälkeen työläisten ja talonpoikain liitto ei heikkene, vaan päinvastoin sen pitää lujittua.

Toiseksi, „maailmanvallankumouksen jälkeen“, jolloin meidän rakennustyömme kiihtyy satakertaisesti, asia kehittyy siihen suuntaan, että työläiset ja talonpojat aivan erilaisina taloudellisina ryhminä tulevat katoamaan, tulevat muuttumaan maan ja tehtaiden uuras-tajiksi, t.s. ne tulevat yhtäläistymään taloudellisen asemansa puolesta. Ja mitä se merkitsee? Ja se merkitsee, että työläisten ja talonpoikain liitto tulee vähitellen muuttumaan yhteensulautumiseksi, täydelliseksi yhtenäisyydeksi, entisten työläisten ja entisten talonpoikain ja sitten yksinkertaisesti sosialistisen yhteiskunnan uuras-tajain yhdeksi sosialistiseksi yhteiskunnaksi.

Sellainen on katsomuksemme talonpoikaistosta „maailmanvallankumouksen voiton jälkeen“.

Puheessani ei ole kysymys siitä, miten puolueemme vastaisuudessa tulee katsomaan talonpoikaistoon, vaan siitä, mikä neljästä liittolaisesta on työväenluokan kaikkein välittömin liittolainen ja välittömin auttaja tällä hetkellä, tällä ajankohdalla, jolloin kapitalistit Lännessä alkavat jonkin verran toipua.

Minkä tähden asetin puheessani kysymyksen juuri tässä hengessä? Sen tähden, että puolueessamme on henkilöitä, jotka tyhmyytensä ja ymmärtämättömyy-

tensä vuoksi luulevat, että talonpoikaisto ei ole liittolaisemme. Onko se pahaksi vaiko hyväksi, että sellaisia henkilöitä on puolueessamme,— se on eri asia, mutta sellaisia henkilöitä on olemassa. Minä puhuin juuri sellaisia henkilöitä vastaan ja siksi todistelin, että tällä kertaa talonpoikaisto on työväenluokan kaikkein välittömin liittolainen, että henkilöt, jotka kylvävät epäluottamusta talonpoikaistoa kohtaan, saattavat, itse sitä ymmärtämättä, turmella vallankumouksemme asian, t.s. saattavat turmella sekä työläisten että talonpoikain asian.

Siitä on kysymys.

Luulen, että te olette hieman loukkaantuneet siitä, että sanon talonpoikaistosta, ettei se ole erikoisen luja liittolainen, ettei se ole niin luotettava liittolainen kuin kapitalistisesti kehittyneiden maiden proletariaatti. Näen, että te olette siitä loukkaantuneet. Mutta enkö ole oikeassa? Eikö minun ole sanottava suoraan totuus? Eikö se ole totta, että Koltshakin ja Denikinin päällekkarkauksen aikana talonpoikaisto hyvin usein horjui milloin työläisten puoleen, milloin taas kenraalien puoleen? Ja vähänpö talonpoikia, talonpoikaisvapaaehtoisia, oli Denikinin ja Koltshakin armeijoissa?

En syytä talonpoikia, sillä heidän horjuntansa johtuu tietoisuuden puutteesta. Mutta minun on sanottava totuus suoraan, jos olen kommunisti. Niinhän Lenin meitä opetti. Ja totuus on se, että vaikealla hetkellä, kun Koltshak ja Denikin rynnistivät työläisten kimppuun, niin talonpoikaisto työväenluokan liittolaisena ei aina ollut riittävän horjumaton ja luja.

Merkitseekö se, että talonpoikaistolle voidaan viitata kintaalla, kuten eräät ajattelemattomat toverit nykyään tekevät, jotka yleensä eivät pidä talonpoikaista proletariaatin liittolaisena? Ei, ei merkitse. Talonpoikaiston sivuuttaminen huomiotta merkitsee rikoksen tekemistä sekä työläisiä että talonpoikia vastaan. Me ryhdymme kaikkiin toimenpiteisiin kohottaaksemme talonpoikain tietoisuutta, valistaaksemme heitä, lähentääksemme heitä työväenluokkaan, joka on vallankumouksemme johtaja, — ja me saamme aikaan sen, että talonpoikaisto tulee muuttumaan yhä lujemmaksi ja luotettavammaksi proletariaatin liittolaiseksi maassamme.

Ja kun Lännessä puhkeaa vallankumous, niin talonpoikaisto lujittuu jo kokonaan ja siitä tulee eräs maamme työväenluokan kaikkein luotettavimpia liittolaisia.

Näin on ymmärrettävä kommunistien suhde talonpoikaistoon työväenluokan liittolaisena.

Toverillisin tervehdyksin

J. Stalin

Helmikuun 9 pnä 1926.

Julkaistaan ensi kertaa

SOSIALISMIN RAKENTAMISEN MAHDOLLISUUDESTA MAASSAMME

Vastaus tov. Pokojevile

Tov. Pokojev!

Kirjoitan myöhästyneenä, jota pyydän anteeksi Teiltä ja Teidän tovereiltanne.

Valitettavasti Te ette ole ymmärtänyt erimielisyyksiämme XIV edustajakokouksessa. Kysymys ei ole ollenkaan siitä, että oppositio olisi muka väittänyt, ettemme ole vielä päässeet sosialismiin saakka, mutta edustajakokous muka olisi sanonut, että me olemme jo päässeet sosialismiin saakka. Asia ei ole niin. Puolueessamme ei ole ainoatakaan henkilöä, joka olisi voinut sanoa, että me olemme jo toteuttaneet sosialismin.

Edustajakokouksessa ei käyty kiistaa laisinkaan siitä. Kiista oli seuraavasta. Edustajakokous sanoi, että työväenluokka liitossa työtätekevän talonpoikaiston kanssa voi nujertaa loppuun saakka maamme kapitalistit ja rakentaa sosialistisen yhteiskunnan, vaikkei voittoa vallankumous Lännessä ehtisikään avuksi. Oppositio sen sijaan sanoi, ettemme voi nujertaa loppuun saakka kapitalistejamme emmekä

rakentaa sosialistista yhteiskuntaa ennen kuin työläiset ovat voittaneet Lännessä. Mutta koska vallankumouksen voitto Lännessä jonkin verran viivästyy, niin meille ei nähtävästi jää muuta neuvoksi kuin jauhaa tyhjää. Edustajakokous sanoi, ja se sanoi sen päätöslauselmassaan Keskuskomitean toimintaselostuksen⁴⁶ johdosta, että tämä opposition kanta merkitsee epäluottamusta omien kapitalistien voittamisen mahdollisuuteen.

Siitä oli kysymys, hyvät toverit.

Se ei tietysti merkitse, että me emme tarvitse Länsi-Euroopan työläisten apua. Olettakaamme, etteivät Länsi-Euroopan työläiset olisi myötämielisiä meitä kohtaan eivätkä antaisi moraalista tukea. Olettakaamme, etteivät Länsi-Euroopan työläiset vastustaisi omia kapitalistejaan lähtemästä sotaretkelle tasavaltaamme vastaan. Mikä siitä olisi seurauksena? Siitä olisi seurauksena, että kapitalistit lähtisivät meitä vastaan ja horjuttaisivat perustuksiaan myöten meidän rakennustyömme tai löisivät meidät jopa kokonaankin. Kun kapitalistit eivät tee sellaista yritystä, niin se johtuu siitä, että he pelkäävät työläisten iskevän heitä selkään, jos he aloittavat sotaretkien tasavaltaamme vastaan. Sitä me nimitämmekin vallankumouksemme tukemiseksi, Länsi-Euroopan työläisten taholta.

Mutta Lännen työläisten taholta saatavasta tuesta on hyvin pitkä matka vallankumouksen voittoon Lännessä. Ilman Lännen työläisten tukea me tuskin olisimme kestäneet meitä ympäröiviä vihollisia vastaan. Hyvä on, jos tämä tuki muuttuu sitten voittoaikaksi vallankumoukseksi Lännessä. Silloin sosialismin

voitto maassamme on oleva lopullinen. Entä jos tuo kannatus ei muutukaan vallankumouksen voitoksi Länessä? Voimmeko me ilman tätä voittoa Länessä rakentaa sosialistista yhteiskuntaa ja rakentaa sen valmiiksi? Edustajakokous vastasi, että voimme. Muuten ei olisi kannattanut ottaa valtaa lokakuussa vuonna 1917. Ellemme pitäneet mahdollisena kapitalistiemme lopullista lyömistä, niin jokainen sanoo, että me otimme turhaan vallan lokakuussa vuonna 1917. Oppositio sen sijaan sanoo, että omin voimemme me emme voi lyödä kapitalistejamme lopullisesti.

Sellainen on välillämme oleva eroavaisuus.

Edustajakokouksessa puhuttiin vielä sosialismin lopullisesta voitosta. Mitä se merkitsee? Se merkitsee täydellisiä takeita ulkomaisten kapitalistien interventiolta ja vanhan järjestelmän palauttamiselta maassamme näiden kapitalistien aseellisen taistelun kautta maattamme vastaan. Voimmeko me omine voiminemme saada aikaan nämä takeet, s.o. tehdä mahdottomaksi sotilaallisen interventio kansainvälisen pääoman taholta? Ei, emme voi. Se on meidän ja koko Lännen proletaarien yhteinen asia. Kansainvälinen pääoma voidaan taltuttaa lopullisesti vain kaikkien maiden tai ainakin Euroopan tärkeimpien maiden työväenluokan voimilla. Siinä ei enää tulla toimeen ilman vallankumouksen voittoa muutamissa Euroopan maissa, — ilman sitä ei sosialismin lopullinen voitto ole mahdollinen.

Miten asia siis loppujen lopuksi on?

Asia on niin, että me voimme rakentaa omin voimin sosialistisen yhteiskunnan ilman vallankumouksen

voittoakin Länessä, mutta meidän maamme yksinään ei pysty takaamaan maatamme päällekkarkauksilta kansainvälisen pääoman taholta, — siihen tarvitaan vallankumouksen voittoa muutamissa Lännen maissa. Sosialismin rakentamisen mahdollisuus maassamme ja mahdollisuus taata maamme kansainvälisen pääoman päällekkarkauksilta ovat kaksi eri asiaa.

Teidän virheenne ja Teidän tovereittenne virhe on mielestäni siinä, että Te ette ole vielä päässyt selville tästä asiasta ja olette sotkenut toisiinsa nämä kaksi kysymystä.

Toverillisin tervehdyksin

J. Stalin

P. S. Ottaisitte „Bolshevikin“⁴⁷ (moskovalaisen) 3. numeron ja lukisitte siitä minun kirjoitukseni. Se helpottaisi Teitä tässä asiassa.

J. Stalin

Helmikuun 10 pnä 1926.

Julkaistaan ensi kertaa

TOVERI KOTOVSKISTA

Tunsin toveri Kotovskin esimerkillisenä puoluemiehenä, kokeneena sotilasorganisaattorina ja taitavana komentajana.

Muistan hänet erikoisen hyvin Puolan rintamalta vuonna 1920, jolloin toveri Budjonnyi murtautui Zhitomiria kohti Puolan armeijan selustaan ja Kotovski johti ratsuväenprikaatinsa hurjan rohkeisiin hyökkäyksiin puolalaisten Kievin armeijan kimppuun. Hän oli valkopuolalaisten kauhu, sillä hän osasi „hakata“ heitä paremmin kuin kukaan muu, kuten puna-armeijalaiset siihen aikaan sanoivat.

Uljain vaatimattomien komentajiemme joukossa ja vaatimattomin uljaiden joukossa — sellaisena muistan toveri Kotovskin.

Ikuinen muisto ja kunnia hänelle.

J. Stalin

**PUHE KOMINTERNIN TOIMEENPANEVAN
KOMITEAN VI LAAJENNETUN
TÄYSISTUNNON RANSKAN
VALIOKUNNASSA⁴⁸**

maaliskuun 6 pnä 1926

Toverit! Valitettavasti tunnen vähän Ranskan asioita. Siksi en voi puhua tästä kysymyksestä niin tyhjentävästi, kuin se täällä olisi tarpeellista. Kuitenkin niiden puheiden perusteella, joita olen ollut tilaisuudessa kuulemaan täällä Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean täysistunnossa, olen saanut määrätynlaisen käsityksen Ranskan asioista ja pidän velvollisuutenani tehdä sen perusteella eräitä huomautuksia tässä valiokunnassa.

Tässä meillä on useampia kysymyksiä.

Ensimmäinen kysymys — poliittisesta tilanteesta Ranskassa. Minua huolestuttaa jonkin verran se huolettomuus, joka ilmenee tovereitten puheissa Ranskan nykyisen poliittisen tilanteen suhteen. Syntyy sellainen vaikutelma, että tilanne Ranskassa on enemmän tai vähemmän tasainen, asiat sujuvat yleensä mukiinmenevästi; tosin on eräitä vaikeuksia, mutta nähtävästi ne eivät johda mihinkään kriisiin j.n.e. Se ei ole totta, toverit. En voi sanoa, että Ranska on 23:nneen vuotensa⁴⁹ kynnyksellä, mutta siitä huolimatta arve-

len sen kulkevan kriisiä kohti. Siinä suhteessa pidän sekä valiokunnan teesejä että tunnettujen tovereitten huomautuksia oikeina.

Tuo kriisi on erikoinen, sillä Ranskassa ei ole työttömyyttä. Kriisiä lieventää se, että Ranska saa nyt kultaa Saksasta. Mutta nämä ilmiöt ovat väliaikaisia, ensiksikin siksi, että saksalaista kultaa ei riitä Ranskalle sisäisten reikien tukkeamiseen ja velkojen maksamiseen Englannille ja Amerikalle, toiseksi siksi, ettei Ranskassa voida kiertää työttömyyttä. Niin kauan kun on olemassa vientiä kannustava inflaatio, ei ehkä synny työttömyyttä, mutta sitten kun valuutta vakiintuu ja kansainväliset velkatilitykset alkavat vaikuttaa, niin Ranska ei voi kiertää teollisuuden keskittymistä eikä työttömyyttä. Kaikkein varmimpana enteenä siitä, että Ranska kulkee kriisiä kohti, on se hämminki, joka vallitsee Ranskan hallitsevissa piireissä, se ministerimylläkkä, joka Ranskassa on käynnissä.

Kriisin kehitystä ei saa milloinkaan käsittää lisääntyvien romahdusten nousevaksi linjaksi. Sellaista kriisiä ei ole milloinkaan. Vallankumouksellinen kriisi kehittyy tavallisesti mutkittelevasti: pieni romahdus, sitten tilanteen paraneminen, sitten vakavampi romahdus, sen jälkeen vähäinen nousu j.n.e. Tämän mutkittelun ei pidä antaa aihetta sellaiselle ajatukselle, että porvariston asiat paranevat.

Sen takia huolettomuus tässä on vaarallista. Se on vaarallista siksi, että kriisi saattaa edistyä nopeammin kuin luullaan, ja silloin ranskalaiset toveritsaattavat tulla yllätetyiksi. Ja puolue, joka on tullut yllätetyksi, ei voi johtaa tapahtumia. Siksi arvelen,

että Ranskan kommunistisen puolueen on suuntauduttava vallankumouksellisen kriisin asteittaisesti tapahtuvaan kasvuun. Ja Ranskan puolueen on järjestettävä agitatio- ja propagandatoiminta siten, että työläisten mieli ja sydän voitaisiin valmistella tätä kriisiä varten.

Toinen kysymys on kasvava vaara oikealta puolueen sisällä. Olen sitä mieltä, että niin Ranskan kommunistisen puolueen liepeillä kuin myös puolueen sisällä on jo aika huomattava puolueesta erotettujen ja erottamattomien johtama oikeistolaisten taisteluryhmä, joka tulee koko ajan näännyttämään kommunistisen puolueen voimia. Keskustelin äsken Cremet'in kanssa. Hän kertoi sellaisen uuden tosiasian, ettei ainoastaan puolueen linjalla, vaan myöskin ammatillisten järjestöjen linjalla on olemassa oikeistolaisten ryhmittymiä, jotka tekevät salakähmää työtä ja paikoitellen suorastaan rynnäköivät kommunistisen puolueen vallankumouksellista sivustaa vastaan. Angle-
rin tämänpäiväinen puhekin on siinä suhteessa enteellinen, ja siihen on kiinnitettävä toverien vakavaa huomiota.

Kasvavan kriisin aikana oikeistolaiset aina nostavat päätään. Se on vallankumouksellisen kriisin yleinen laki. Oikeistolaiset nostavat päätään, sillä he pelkäävät vallankumouksellista kriisiä ja ovat siksi valmiit tekemään kaikkensa vetääkseen puoluetta takaisin ja ehkäistäkseen kasvavan kriisin kehityksen. Siksi ajattelen, että kommunistisen puolueen edessä, koska sen, Ranskan kommunistisen puolueen, täytyy luoda uusia vallankumouksellisia kaadereita ja valmistaa joukkoja kriisin varalta, päiväjärjestyk-

sessä olevana tehtävänä on vastaiskun antaminen oikeistolaisille, heidän eristämisenä.

Onko Ranskan kommunistinen puolue valmis tämän vastaiskun antamiseen?

Siirryn kolmanteen kysymykseen, asiaintilaan Ranskan kommunistisen puolueen johtavassa ryhmässä. Puhutaan sellaista, että oikeistolaisten eristämiseksi Ranskan kommunistisen puolueen johtava ryhmä on vapautettava kahdesta toverista, jotka kävivät taistelua oikeistolaisia vastaan, mutta jotka tekivät suuria virheitä. Tarkoitan Treint'ia ja Susanne Giraud'a. Puhun suoraan, sillä parasta on, kun asioista puhutaan niiden omilla nimillä.

En tiedä, kuinka tarkoituksenmukaista se tulee olemaan, jos rynnäkö oikeistolaisia vastaan aloitetaan siten, että johtavasta ryhmästä poistetaan ne henkilöt, jotka käyvät taistelua oikeistolaisia vastaan. Luulin, että päinvastoin täällä esitetään toisenlainen ehdotus, esimerkiksi tämänluontoinen: koska oikeistolaiset ovat käyneet julkeiksi, koska he, lakkautetaan äänenkannattajansa „Bulletin Communiste“⁵⁰, julkaisivat julistuksen, joka antaa korvapuustin puolueelle, niin eikö voitaisi järjestää asia siten, että joitakin oikeistolaisten joukosta paljastettaisiin poliittisesti, ellei kokonaankin erotettaisi puolueesta. Luulin, että oikeistovaaran takia kysymys asetetaan siten. Luulin kuulevani täällä juuri sellaisen esityksen. Sen sijaan meitä kehoitetaan alkamaan oikeistolaisten eristäminen siten, että eristetään kaksi ei-oikeistolaista. En näe siinä logiikkaa, toverit!

Mutta tähän kysymykseen, kysymykseen taistelusta oikeistolaisia vastaan, kietoutuu tässä toinen

kysymys — se, ettei Ranskan kommunistisen puolueen Poliittisessa byroossa ole lujaa enemmistöryhmää. Se on aivan totta, ettei puolue voi käydä taistelua enempää oikeistoryhmää vastaan kuin „ultravasemmistolaisista“ ryhmää vastaan, ellei puolueella ole johtavassa ryhmässä yhtenäistä enemmistöä, joka kykenee vetämään yhtä köyttä. Se on aivan totta. Olen sitä mieltä, että sellainen ryhmä on muodostuva, ja arvelen, että se on jo muodostunut tai piakkoin muodostuu sellaisten tovereitten ympärille kuin Semard, Cremet, Thorez, Monmousseau. Sellaisen ryhmän muodostaminen tai yhteistyön aikaansaaminen mainitsemini tovereitten välillä samassa johtavassa ryhmässä merkitsee voimien keskittämistä oikeistolaisia vastaan käytävässä taistelussa. Te ette saa lyödyksi oikeistolaisia, sillä oikeistolaiset kasvavat ja heillä on nähtävästi joitakin juuria Ranskan työväenluokassa, sanon, että te ette saa lyödyksi oikeistolaisia, ellette yhdistä johtavan ryhmän sisällä kaikkia vallankumouksellisia kommunisteja, jotka ovat valmiit taistelemaan loppuun saakka oikeistolaisia vastaan. Ei ole viisasta, ei ole järkevää aloittaa taistelua oikeistolaisia vastaan siitä, että pirstotaan omia voimia. Ellei saada keskitetyksi voimia, niin te saatte heikentää itseänne ja hävitä taistelun oikeistolaisia vastaan.

Voi olla tietysti niinkin, etteivät ranskalaiset toverit pidä mahdollisena kaikkien voimien, mukaanluettuina myös Treint ja Susanne Giraud, keskittämistä, he pitävät sitä ehkä mahdottomana. Tehkoot ranskalaiset toverit siinä tapauksessa Keskuskomiteansa täysistunnossa tai kongressissaan vastaavia

muutoksia Politbyroonsa kokoonpanossa. Tehköt sen itse, ilman Kominternin Toimeenpanevaa komiteaa. Heillä on siihen oikeus.

Me, venäläiset toverit, teimme aivan äskettäin puolueen XIV edustajakokouksessa tunnetun päätöksen siitä, että jaostoille annettaisiin mahdollisuus johtaa enemmän itseään. Me ymmärrämme sen siten, että on vältettävä, mikäli mahdollista, Kominternin Toimeenpanevan komitean suoranaista sekaantumista jaostojen asioihin, muun muassa Kominterniin kuuluvien jaostojemme johtavien ryhmien muodostamiseen. Älkää siis, toverit, pakottako meitä rikkomaan puoluekokouksessamme juuri hyväksytyjä päätöksiä. On tietysti tapauksia, jolloin rankaisutoimenpiteet joitakin tovereita kohtaan ovat välttämättömiä, mutta minä en näe tällä kertaa sellaista tarvetta.

Siksi ajattelen, että valiokunnaltamme vaaditaan seuraavaa:

Ensiksi, on annettava selvä poliittinen päätöslauselma Ranskan kysymyksestä oikeistolaisia vastaan käytävän päättäväisen taistelun tunnuksella ja mainittava niiden tovereitten virheet, jotka ovat niitä tehneet.

Toiseksi, on annettava ranskalaisille tovereille neuvo, että he liittäisivät tämän päätöslauselman ympärille, jonka kärki on tähdätty oikeistolaisia vastaan, johtavan ryhmän Ranskan kommunistisen puolueen Keskuskomiteassa, s.o. velvoitettava tämän ryhmän jäseniä täyttämään yhteisin ponnistuksin tunnontarkasti tätä päätöslauselmaa.

Kolmanneksi, on annettava ranskalaisille tovereille neuvo, etteivät he käytännöllisessä työssään

viehättyisi karsimismenetelmään, rankaisumenetelmään.

Neljäs kysymys on kysymys työläisten ammattiliitoista Ranskassa. Minulla syntyy sellainen käsitys, että eräät ranskalaiset toverit suhtautuvat tähän asiaan liian kevyesti. Pidän mahdollisena, että ammattiliittojen Konfederation edustajat ovat tehneet virheitä, mutta pidän myös mahdollisena, että Ranskan kommunistisen puolueen Keskuskomitea on tehnyt virheitä Konfederation suhteen. On aivan luonnollista, että toveri Monmousseau haluaisi, että puolueen taholta olisi vähemmän holhousta. Se johtuu asioista itsestään, sillä on olemassa kaksi rinnakkaista järjestöä: puolue ja ammattiliittojen Konfederatio, ja niiden välillä joskus esiintyvät kahnaukset ovat kiertämättömiä. Sitä on meilläkin, venäläisillä, ja kaikissa kommunistisissa puolueissa, — se on tavallista. Mutta kahnasta on oleva sitä vähemmän, mitä vähemmän Ranskan kommunistisen puolueen Keskuskomitea sekaantuu ammattiliittojen asioiden kaikkiin pikkuseikkoihin. Ammattiliittoja on johdettava niiden kommunistien kautta, jotka toimivat vakituisesti ammattiliitoissa, eikä sivuuttamalla heidät. Meillä, Venäjän puolueessa, on ollut sellaisia tapauksia, että johtoa ammattiliittojen suhteen paisutettiin tavattomasti. Puolueemme arkistosta voisitte löytää koko joukon puoluekokouksiemme tekemiä päätöslauselmia siitä, ettei puolue holhoaisi ammattiliittoja, että se johtaisi eikä holhoaisi niitä. Pelkään, että tässä suhteessa myöskin Ranskan puolueella, älkööt toverit tästä pahastuko, on joitakin syntejä ammattiliittojen suhteen. Mielestäni puolue on työväenluokan järjes-

täytymisen korkein muoto ja juuri siksi siltä on vaadittava enemmän. Siksi Keskuskomitean virheet on korjattava ensimmäiseksi, että suhteet ammattiliittoihin paranisivat ja lujittuisivat ja että toveri Monmousseau ja muut ammattiliittomiehet voisivat tehdä työtä siihen suuntaan, mikä on tarpeellista kommunistisen puolueen kannalta katsoen.

Puolue ei voi kehittyä edelleen, varsinkaan Länessä vallitsevissa oloissa, puolue ei voi lujittua, ellei sillä ole mitä vakavinta tukea ammattiliittojen ja niiden johtajain ominaisuudessa. Ainoastaan se puolue, joka osaa pitää laajaa yhteyttä ammattiliittoihin ja niiden johtajiin ja joka osaa ottaa oikean proletarisen yhteyden niihin, ainoastaan sellainen puolue voi Länessä vallata työväenluokan enemmistön. Te itsekkin tiedätte, että ilman työväenluokan enemmistön valtaamista ei voida olla varmoja voiton saavuttamisesta.

Miten asia siis oikeastaan on?

Asia on siten, että:

- a) Ranska kulkee kriisiä kohti;
- b) vainuten tämän kriisin ja peläten sitä, oikeistoinneokset nostavat päätään ja yrittävät kiskoa puoluetta taaksepäin;
- c) puolueen päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä on hävittää oikeistovaara, eristää oikeistolaiset;
- d) oikeistolaisten eristämiseksi on puoluejohdossa keskitettävä lujasti yhteen kaikki todella kommunistiset johtajat, jotka kykenevät taistelemaan loppuun saakka oikeistolaisia vastaan;
- e) jotta voimien keskittäminen taistelussa oikeistolaisia vastaan ja työläisten valmentamisessa val-

lankumouksellista kriisiä varten voisi antaa toivot-
tuja tuloksia, on välttämätöntä, että johtava ryhmä
nojautuisi ammattiliittoihin ja osaisi pitää proletaa-
rista yhteyttä ammattiliittoihin ja niiden työnteki-
jöihin;

f) käytännöllisessä työssä ei pidä viehättyä karsi-
mismenetelmään, rankaisumenetelmään eri tovereihin
nähdessä, vaan on käytettävä pääasiassa vakuuttamis-
menetelmää.

Julkaistaan ensi kertaa

KANSAINVÄLISEN KOMMUNISTISEN NAISTENPÄIVÄN JOHDOSTA

Tulinen tervehdys koko maailman työläisnaisille ja kaikille työtätekeville naisille, jotka liittyvät samaan työn perheeseen sosialistisen proletariaatin ympärille.

Toivotan heille täyttä menestystä:

1) kaikkien maiden työläisten kansainvälisten siteiden lujittamisessa ja proletaarisen vallankumouksen voiton turvaamisessa;

2) työtätekevien naisten takapajuisten kerrosten vapauttamisessa porvariston henkisestä ja taloudellisesta orjuutuksesta;

3) talonpoikaisnaisten liittämisessä proletariaatin — vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön johtajan — ympärille;

4) sorrettujen joukkojen kahden, asemaltaan vielä eriarvoisen osan muuttamisessa yhtenäiseksi armeijaksi, joka taistelee kaikkinaisen eriarvoisuuden hävittämiseksi, kaikkinaisen sorron hävittämiseksi, proletariaatin voiton puolesta, uuden, sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi maassamme.

Eläköön Kansainvälinen kommunistinen naistenpäivä!

J. Stalin

„Pravda“ № 55,
maaliskuun 7 pnä 1926

**PUHE KOMINTERNIN TOIMEENPANEVAN
KOMITEAN VI LAAJENNETUN
TÄYSISTUNNON SAKSAN
VALIOKUNNASSA**

maaliskuun 8 pnä 1926

Toverit! Minulla on ainoastaan muutamia huomautuksia.

1. Eräät toverit luulevat, että jos Neuvostoliiton edut vaatisivat, niin Lännen kommunististen puolueiden pitäisi omaksua oikeistopoliittika. Minä en ole samaa mieltä, toverit. Minun on sanottava, että tämä olettaus ei sovi laisinkaan yhteen niiden periaatteiden kanssa, joita me, venäläiset toverit, pidämme ohjeena työssämme. Minä en voi kuvitella sellaista tapausta, että Neuvostotasavaltamme edut saattaisivat joskus vaatia veljespuolueitamme poikkeamaan oikealle. Sillä mitä merkitsee oikeistopoliittikan noudattaminen? Se merkitsee työväenluokan etujen pettämistä tavalla tai toisella. En voi kuvitella, että Neuvostoliiton edut voisivat vaatia veljespuolueitamme pettämään työväenluokan etuja edes hetkeksikään. En voi kuvitella, että tasavaltamme edut, joka on koko maailman vallankumouksellisen proletaarisen liikkeen tukikohtana, eivät vaatisi Lännen työväeltä mitä suurinta vallankumouksellisuutta ja poliittista aktiivisuutta, vaan tämän aktiivisuuden vaimentamista, vallankumouk-

sellisuuden tukahduttamista. Sellainen olettamus loukkaa meitä, venäläisiä tovereita. Siksi pidän velvollisuutenani tehdä kokonaan ja täydellisesti pesäeron tuollaisesta järjettömästä ja kerrassaan käsittämättömästä luulosta.

2. Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomiteasta. Eräät intelligentit puhuvat sellaista, että Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitea on heikko, että se johtaa heikosti, että kun ei Keskuskomiteaan kuulu intelligenttivoimia, niin se vaikuttaa työhön kielteisesti, ettei Keskuskomiteaa ole olemassa j.n.e. Kaikki se on väärin, toverit. Mielestäni sellaiset puheet ovat kommunistien arvolle sopimatonta intelligenttien poukkoilua. Saksan kommunistisen puolueen nykyinen Keskuskomitea ei ole satunnaisesti muodostunut. Se on syntynyt taistelussa oikeistovirheitä vastaan. Se on lujittunut taistelussa „ultravasemmistolaisia“ virheitä vastaan. Siksi se ei ole enempää oikeistolainen kuin „ultravasemmistolainenkaan“. Se on leniniläinen Keskuskomitea. Se on juuri sellainen johtava työläisryhmä, jota Saksan kommunistinen puolue nyt tarvitsee.

Sanotaan, että nykyinen Keskuskomitea ei loista teoreettisilla tiedoilla. Mitäpä siitä,—kunhan vain olisi oikea politiikka, niin teoreettisten tietojen takia eivät asiat pysähdy. Tiedot voidaan hankkia, ellei niitä ole tänään, niin huomenna ne jo on, mutta sitä oikeaa politiikkaa, jota Saksan puolueen Keskuskomitea nykyään harjoittaa, eivät eräät pöyhkeilevät intelligentit pysty niinkään helposti omaksumaan. Ja nykyisen Keskuskomitean voima on siinä, että se toteuttaa oikeaa leniniläistä politiikkaa, mitä „tie-

doillaan“ pöyhkeilevät intelligentti pahaset eivät halua ymmärtää. Eräiden tovereiden mielestä on riittävää, kun joku intelligentti lukee pari kolme kirjaa yli tavallisen tai kirjoittaa pari kirjasta lisää, jotta hän voi jo vaatia johto-oikeutta puolueessa. Se on väärin, toverit. Se on naurettavan väärin. Te saatatte kirjoittaa kokonaisia kirjoja filosofiasta, mutta ellette te ole omaksuneet Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean oikeaa politiikkaa, niin teitä ei saa päästää puolueen peräsimeen.

Toveri Thälmann! Ottakaa palvelukseen nämä intelligentit, jos he todellakin haluavat palvella työväen asiaa, tai te voitte ajaa heidät hiiteen, jos he haluavat komennella hinnalla millä hyvänsä... Se tosiasia, että nykyisessä Keskuskomiteassa ovat työläiset enemmistönä, on Saksan kommunistisen puolueen suuri etuisuus.

Mikä on Saksan kommunistisen puolueen tehtävä?

Se, että raivataan tie mielipiteiltään sosialidemokraattisten työläisjoukkojen luo, jotka ovat eksyneet sosialidemokraattisen sekasotkun rämeikköihin, ja vallataan siten työväenluokan enemmistö kommunistisen puolueen puolelle. Tehtävänä on auttaa eksyneitä veljiänne pääsemään oikealle tielle ja saamaan yhteyden kommunistiseen puolueeseen. Tässä on mahdollista kaksi menetelmää suhtautumisessa työväenjoukkoihin. Toinen on erityisesti intelligenttimäinen menetelmä, työläisten piiskaamismenetelmä, se menetelmä, että työläisiä „vallataan“, niin sanoakseni, piiska kädessä. Ei tarvinne todistella, ettei tällä menetelmällä ole mitään tekemistä kommunismin menetelmän kanssa, sillä se ei vedä puoleensa, vaan ainoastaan

työntää pois työläisiä. Toinen menetelmä on se, että päästään yhteisymmärrykseen eksyneiden veljien kanssa, jotka ovat joutuneet sosialidemokraattien leiriin, että autetaan heitä pääsemään pois sosialidemokratian rämeiköistä, helpotetaan heidän siirtymistään kommunismin puolelle. Ainoastaan tämä menetelmä on kommunistinen työmenetelmä. Se tosiasia, että nykyinen Keskuskomitea on kokoonpanoltaan proletaarinen, tämä tosiasia helpottaa huomattavasti tämän toisen menetelmän soveltamista Saksassa. Siten onkin selitettävä ne saavutukset yhteisrintaman toteuttamisessa, joita Saksan kommunistisen puolueen nykyisellä Keskuskomitealla epäilemättä on olemassa.

3. Meyeristä. Kuuntelin tarkkaavaisesti Meyerin viisasta puhetta. Mutta minun on sanottava, että hänen puheensa erään kohdan kanssa en voi olla samaa mieltä. Meyerin mielestä asia on siten, ettei hän ole tullut Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean luo, vaan päinvastoin Keskuskomitea on tullut hänen luokseen. Se ei ole totta, toverit. Hän ei suoraan sanonut sitä, mutta tuo ajatus kuului koko hänen puheestaan. Se ei ole oikein, se on suuri virhe. Nykyinen Keskuskomitea on syntynyt taistelussa oikeistolaisia vastaan, joiden riveissä Meyer vielä äskettäin puuhasi. Keskuskomiteaa ei voi muuttua oikeistolaiseksi, ellei se halua luopua olemuksestaan, ellei se halua kääntää takaisin Saksan kommunistisen puolueen historian pyörää. Kun Meyer kuitenkin on alkanut tulla lähemmäksi tätä Keskuskomiteaa, niin se merkitsee, että Meyer on alkanut vasemmistua, hän on alkanut tunnustaa oikeistolais-

ten virheitä, että hän on alkanut loitota oikeistolaisista. Siis ei Keskuskomitea tule Meyerin luo, vaan päinvastoin Meyer tulee Keskuskomitean luo. Hän lähenee Keskuskomiteaa, mutta hän ei ole vielä päässyt perille. Hänen on otettava vielä pari kolme askelta pois oikeistolaisista Keskuskomiteaa kohti tullakseen kokonaan Saksan kommunistisen puolueen nykyisen johdon kannalle. Olen kaukana siitä, että pitäisin Meyerä ruton saastuttamana, en kehoita työntämään Meyerä luota, puhun ainoastaan siitä, että hänen on otettava vielä pari kolme askelta eteenpäin lähetäkseen lopullisesti Saksan kommunistisen puolueen nykyistä Keskuskomiteaa.

4. Scholemista. En rupea puhumaan pitemmälti Saksan „ultravasemmistolaisista“ enkä Scholemin politiikasta. Sitä on täällä puhuttu riittävän paljon. Haluaisin vain esittää erään paikan Scholemin puheesta ja arvostella sitä ankarasti. Scholem on nyt puolueen sisäisen demokratian kannalla. Siksi hän ehdottaa alettavaksi yleisen väittelyn, kutsumaan mukaan Brandlerin ja Radekin, kutsumaan kaikkia, oikeistolaisista „ultravasemmistolaisiin“ saakka, julistamaan yleisen amnestian ja aloittamaan yleisen väittelyn. Se on väärin, toverit. Sitä me emme tarvitse. Ennen Scholem vastusti puolueen sisäistä demokratiaa. Nyt hän syöksyy toiseen äärimmäisyyteen kannattaen rajatonta ja millään hillitsemätöntä demokratiaa. Jumala varjelkoon meitä sellaiselta demokratialta. Venäläiset eivät suotta sano: „Anna hullun rukoilla, niin se hakkaa otsansa rikki“. (Naurua.) Ei, me emme tarvitse sellaista demokratiaa. Saksan kommunistinen puolue on jo potanut oikeistolaistaudin. Meillä

ei ole syytä tartuttaa siihen nyt keinotekoisesti tätä tautia. Saksan kommunistinen puolue potee nyt „ultravasemmistolaisen“ tautia. Meillä ei ole nyt syytä voimistaa tätä tautia, — se on raivattava pois juurineen, eikä voimistettava sitä. Me emme tarvitse minkälaista väittelyä tahansa emmekä minkälaista demokratiaa tahansa, vaan sellaista väittelyä ja sellaista demokratiaa, joista on hyötyä Saksan kommunistiselle liikkeelle. Siksi minä vastustan Scholemin ehdottamaa yleistä amnestiaa.

5. Ruth Fischerin ryhmästä. Tästä ryhmästä on täällä puhuttu niin paljon, että minun ei tarvitse sanoa kuin muutama sana. Mielestäni kaikista Saksan kommunistisen puolueen epäsuotavista ja kielteisistä ryhmistä tämä ryhmä on kaikkein epäsuotavin ja kaikkein kielteisin. Eräs „ultravasemmistolainen“ proletaari huomautti täällä, että työläiset kadottavat luottamuksensa johtajiin. Jos asia on niin, on se kerrassaan valitettavaa. Sillä siellä ei voi olla oikeaa puoluetta, missä ei ole luottamusta johtajiin. Mutta kuka siihen on syyssä? Siihen on syyssä Ruth Fischerin ryhmä, sen kaksinaisuus politiikassa, sen tapa puhua yhtä ja tehdä toista, ainainen ero tekojen ja sanojen välillä tämän diplomaattisen ryhmän käytännössä. Siellä, missä johtajat ovat mädänneet diplomaattisessa vehkeilyssä, missä sanoja ei vahvisteta teoilla, missä johtajat puhuvat yhtä, mutta tekevät toista, siellä eivät työläiset voi luottaa johtajiin.

Miksi Venäjän työläiset luottivat Leniniin rajattomasti? Yksistään senkö takia, että hänen politiikkansa oli oikeaa? Eivät, eivät yksistään sen takia.

He luottivat häneen myös siksi, koska he tiesivät, että Leninillä sanat eivät ole koskaan ristiriidassa tekojen kanssa, että Lenin „ei petä“. Siihen muun muassa perustui Leninin auktoriteetti. Sellaisia menetelmiä käyttäen Lenin kasvatti työläisiä, sillä tavalla hän valoi heihin luottamusta johtajiin. Ruth Fischerin ryhmän menetelmä, mädän diplomatian menetelmä, on suoranainen vastakohta Leninin menetelmälle. Minä voin kunnioittaa ja uskoa Bordigaa, jota en pidä leniniläisenä enkä marxilaisena, voin uskoa häneen siksi, että hän puhuu sitä, mitä ajattelee. Minä voin uskoa vieläpä Scholemiakin, joka ei aina puhu samaa, mitä ajattelee (naurua), mutta joka tulee toisinaan lörpötelleeksi ajatuksensa julki. (Naurua.) Mutta minä en voi parhaalla tahdollaniakaan uskoa sekuntiakaan Ruth Fischeriä, joka ei puhu milloinkaan sitä, mitä ajattelee. Juuri siksi olenkin sitä mieltä, että Ruth Fischerin ryhmä on kaikkein kielteisoin Saksan kommunistisen puolueen kaikista kielteisistä ryhmistä.

6. Urbansista. Kunnioitan syvästi Urbansia vallankumousmiehenä. Olen valmis kumartamaan hänelle siitä, että hän käyttäytyi niin hyvin oikeudessa. Mutta minun on sanottava, että yksistään näillä Urbansin ominaisuuksilla ei pitkälle päästä. Vallankumouksellisuus on hyvä asia. Järkähtämättömyys — vielä parempi. Mutta ellei näiden ominaisuuksien lisäksi asevarastossa ole mitään muuta, niin se on vähän, toverit, hirveän vähän. Sellaisesta varastosta riittää kuukaudeksi, pariksi, mutta sitten se ehtyy, ehtyy varmasti, ellei sitä tueta oikealla politiikalla. Saksan kommunistisessa puolueessa on nyt käynnissä

leppymätön taistelu Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean ja Katzin joukkion välillä. Kenen puolella Urbans on? Katzin joukkion vaiko Keskuskomitean puolella? Poroporvarillisen filosofin Korschin vaiko Keskuskomitean puolella? Tässä on tehtävä valinta. Ei saa juuttua näiden taistelevien voimien väliin. Siinä tarvitaan rohkeutta sanoa julkisesti ja rehellisesti, kenen puolella Urbans on, Keskuskomitean vaiko sen riehaantuneiden vastustajien puolella. Siinä tarvitaan täyttä selvyyttä. Urbansin onnettomuus on se, ettei hänellä nähtävästi vielä ole tätä selvyyttä, että häntä vaivaa poliittinen lyhytnäköisyys. Poliittinen lyhytnäköisyys voidaan antaa anteeksi kerran, se voidaan antaa anteeksi toisenkin kerran, mutta jos se muuttuu politiikaksi, niin silloin lyhytnäköisyys lähentelee rikosta. Siksi olenkin sitä mieltä, että Urbansin on määrättävä asemansa avoimesti ja rehellisesti, ellei hän halua kadottaa vaikutusvaltansa rippeitäkin puolueessa. Työväenjoukot eivät voi elää muistoilla siitä, kuinka hyvin Urbans käyttäytyi oikeudessa. Työväenjoukot tarvitsevat oikeaa politiikkaa. Ellei Urbansilla ole selvää ja määrättyä politiikkaa, niin ei tarvitse olla ennustaja sanoakseen, ettei Urbansin auktoriteetista jää jällelle muistoakaan.

*Aikakauslehti „Kommunistitsheski
Internatsional“ № 3(52),
maaliskuu 1926*

NEUVOSTOLIITON TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA PUOLUEEN POLITIIKASTA

*Selostus Leningradin järjestön aktiivien kokoukselle
NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon⁵¹ työstä
huhtikuun 13 pnä 1926*

Toverit! Sallikaa alottaa selostus.

Puolueemme Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon päiväjärjestyksessä oli neljä kysymystä.

Ensimmäinen kysymys — maamme taloudellisesta asemasta ja puolueemme talouspolitiikasta.

Toinen kysymys — viljanhankintalaitostemme uudelleenjärjestämisestä siihen suuntaan, että ne saataisiin yksinkertaisemmiksi ja halvemmiksi.

Kolmas kysymys — Keskuskomiteamme Politbyroon ja Keskuskomitean täysistunnon työsuunnitelma vuodeksi 1926 pitäen silmällä taloudellisen rakennustyömme tärkeimpien keskiökysymysten käsittelyä.

Neljäs kysymys oli toisen ehdokkaan — toveri Shvernikin asettamisesta Keskuskomitean sihteerin Jevdokimovin tilalle.

Ellei oteta lukuun viimeistä kysymystä sihteerin vaihtamisesta toiseen, niin kaikki muut kysymykset, jotka olivat keskustelun johtavana lankana Keskuskomitean täysistunnossa, voitaisiin summeerata yhdeksi peruskysymykseksi — kysymykseksi maamme

taloudellisesta asemasta ja puolueen politiikasta. Sen tähden tulen selostuksessani koskettelemaan yhtä peruskysymystä—maamme taloudellista asemaa.

I

UUDEN TALOUSPOLITIIKAN KAKSI KAUTTA

Tärkein tosiasia, joka määrää politiikkamme, on se, että maamme on päässyt taloudellisessa kehityksessään NEP'in uuteen kauteen, uuden talouspolitiikan uuteen kauteen, suoranaisen teollistamisen kauteen.

On kulunut viisi vuotta siitä, kun Vladimir Iljitsh julisti uuden talouspolitiikan. Silloin oli edessämme, puolueen edessä, perustehtävänä se, että uuden talouspolitiikan oloissa, kehittyneen tavaranvaihdon oloissa rakennetaan kansantaloutemme sosialistinen perusta. Tämä strateginen tehtävä on nytkin edessämme perustehtävänäme. Silloin, NEP'in ensimmäisellä kaudella, alkaen vuodesta 1921, me otimme tämän perustehtävän ennen kaikkea maatalouden kehittämisen kannalta. Toveri Lenin sanoi: tehtävänäme on rakentaa kansantalouden sosialistinen perusta, mutta sellaisen perustan rakentamiseen tarvitaan kehittynyt teollisuus, sillä teollisuus on sosialismin, sosialistisen rakennustyön perusta, sen alku ja loppu, ja teollisuuden kehittämiseksi asia on aloitettava maataloudesta.

Miksi?

Siksi, että teollisuuden, teollisuustuotannon kehittämiseksi sen taloudellisen rappiotilan oloissa, mikä silloin vallitsi, oli välttämätöntä luoda ennen kaikkea vissit markkina-, raaka-aine- ja elintarvike-edellytyk-

set teollisuutta varten, teollisuustuotantoa varten. Teollisuustuotantoa ei voida kehittää tyhjästä, teollisuutta ei voida kehittää, ellei maassa ole raaka-ainetta, ellei työläisiä varten ole elintarvikkeita ja ellei ole edes jonkin verran kehittyntä maataloutta, joka muodostaa tärkeimmät markkinat teollisuudellemme. Teollisuuden kehittämiseksi piti siis olla olemassa ainakin kolme ehtoa: ensiksi, sisäiset markkinat, ja meillä ne ovat toistaiseksi pääasiassa talonpoikaiset; toiseksi, piti olla enemmän tai vähemmän kehittynyt raaka-ainetuotanto maataloudessa (sokerijuurikas, pellava, puuvilla j.n.e.); ja kolmanneksi, oli välttämätöntä, että maaseutu voisi antaa määrätyn vähimmäismäärän maataloustuotteita teollisuustuotannon varustamiseksi, työläisten varustamiseksi. Juuri siksi Lenin sanoikin, että taloutemme sosialistisen perustan rakentaminen, teollisuuden rakentaminen meidän on aloitettava maataloudesta.

Siihen aikaan monet eivät uskoneet siihen. Erikoisesti sitä vastusti silloin niinsanottu „työläisoppositio“. Että muka mitenkä sitä niin: puoluetta meillä nimitetään työväenpuolueeksi, mutta talouden kehittämisen se alottaa maataloudesta. Kuinka se on muka ymmärrettävä? Sitä vastustivat muutkin oppositiolaiset, joiden mielestä teollisuutta voidaan rakentaa missä oloissa hyvänsä, vieläpä tyhjästäkin, piittaamatta realisista mahdollisuuksista. Mutta maamme taloudellisen kehityksen historia tänä kautena on osoittanut havainnollisesti, että puolue oli oikeassa, että taloutemme sosialistisen perustan rakentamiseksi, teollisuutemme kehittämiseksi piti asia alottaa maataloudesta.

Sellainen oli uuden talouspolitiikan ensimmäinen kausi.

Nyt me olemme astuneet uuden talouspolitiikan toiseen kauteen. Kaikkein tärkeintä ja kaikkein luonteenomaisinta taloutemme tilassa nyt on se, että painopiste on nyt siirtynyt teollisuuden alalle. Kun meidän silloin, uuden talouspolitiikan ensimmäisellä kaudella, oli aloitettava maataloudesta, sillä koko kansantalouden kehitys riippui maataloudesta, niin nyt, jotta voitaisiin jatkaa taloutemme sosialistisen perustan rakentamista, jotta saataisiin viedyksi eteenpäin koko taloutta, on huomio keskitettävä juuri teollisuuteen. Nyt ei itse maatalous pääse enää eteenpäin, ellei sille anneta ajoissa maatalouskoneita, traktoreita, teollisuuden tuotteita j.n.e. Siksipä, kun koko kansantalouden kehittäminen silloin, uuden talouspolitiikan ensimmäisellä kaudella, pohjautui maatalouteen, niin nyt se alkaa pohjautua ja on jo alkanut suoranaisesti pohjautua teollisuuden kehitykseen.

II

SUUNTA TEOLLISTAMISEEN

Juuri siinä on puolueen XIV edustajakokouksen julistaman ja nykyään elämässä toteutettavan tunnuksen, maan teollistamissuunnan, olemus ja ydinajatus. Kuluvan vuoden huhtikuussa koolla ollut Keskuskomitean täysistunto piti lähtökohtana juuri tätä perustunnusta. Päiväjärjestyksessä oleva perustehtävä on nyt siis se, että joudutetaan teollisuutemme kehitysvauhtia, että viedään kaikella voimalla eteenpäin

teollisuuttamme käyttäen hyväksi olevia voimavaroja ja joudutetaan siten koko talouden kehitystä.

Tämä tehtävä saa varsin kärkevän luonteen juuri nyt, tällä hetkellä, muun muassa siksi, että talouden määrätynlaisen kehityksen takia meillä on syntynyt eräänlainen epäsuhte teollisuuden tuotteiden kysynnän välillä kaupungissa ja maaseudulla ja näiden tuotteiden tarjonnan välillä teollisuuden taholta, että teollisuustuotteiden kysyntä kasvaa nopeammin kuin itse teollisuustuotanto, että meillä ilmenevä tavarannälkä kaikkine siitä johtuvine seurauksineen on tämän epäsuhteen ilmausta ja seurausta. Tuskin tarvinnee todistella sitä, että teollisuutemme nopea kehitys on varmin keino tämän epäsuhteen hävittämiseksi ja tavarannälän poistamiseksi.

Eräät toverit luulevat, että teollistaminen on yleensä kaikenlaisen teollisuuden kehittämistä. On olemassa sellaisiakin hupsuja, jotka luulevat, että jo Iivana Julma, joka joskus muinoin loi eräänlaisia teollisuustuotannon ituja, olisi ollut teollistaja. Jos lähdetään tälle tielle, niin Pietari Suurta on silloin nimitettävä ensimmäiseksi teollistajaksi. Se on tietysti väärin. Ei kaikenlainen teollisuuden kehittäminen ole teollistamista. Teollistamisen keskiönä, sen perustana on raskaan teollisuuden kehittäminen (polttoaine, metallituotanto y.m.) ja vihdoin tuotantovälineiden tuotannon kehittäminen, oman konerakennuksen kehittäminen. Teollistamisen tehtävänä ei ole ainoastaan se, että koko kansantalouttamme johdetaan teollisuustuotannon ominaispainon kohottamisen suuntaan, vaan sen tehtävänä on vielä saada taatuksi kapitalististen valtioiden ympäröimälle maallemme taloudellinen

itsenäisyys tässä kehityskulussa, varjella sitä muuttumasta maailman kapitalismin lisäkkeeksi. Kapitalististen maitten ympäröimänä oleva proletariaatin diktatuurin maa ei voi jäädä taloudellisesti itsenäiseksi, ellei se tuota itse kotonaan työ- ja tuotantovälineitä, jos se juuttuu sille kehitysasteelle, jolloin sen on pidettävä kansantalouttaan niitten kapitalistisesti kehittyneiden maiden talutusnuorassa, jotka tuottavat ja vievät ulos työ- ja tuotantovälineitä. Tälle asteelle juuttuminen merkitsee alistumista maailman pääoman alaiseksi.

Ottakaa Intia. Kaikki tietävät, että Intia on siirtomaa. Onko Intiassa teollisuutta? Epäilemättä on. Kehittykö se? Kyllä, kehittyy. Mutta siellä kehittyy sellainen teollisuus, joka ei tuota työ- ja tuotantovälineitä. Tuotantovälineet tuodaan sinne Englannista. Siksi (vaikkakaan ei tietenkään yksinomaan siksi) teollisuus on siellä kokonaan alistettu Englannin teollisuudelle. Se on erikoinen imperialismin menettelytapa — kehittää siirtomaissa teollisuutta sillä tavalla, että se pysyisi emämaan, imperialismin talutusnuorassa.

Mutta siitä johtuu, ettei maamme teollistaminen saa rajoittua siihen, että kehitetään mitä teollisuutta tahansa, että kehitetään esimerkiksi kevyttä teollisuutta, vaikka kevyt teollisuus ja sen kehitys on meille tuiki välttämätöntä. Siitä johtuu, että teollistaminen on ymmärrettävä ennen kaikkea raskaan teollisuutemme kehittämiseksi ja varsinkin oman konerakennusteollisuutemme kehittämiseksi, joka on kaiken teollisuuden perushermosta. Ilman sitä ei voi olla puhettakaan maamme taloudellisen itsenäisyyden takaamisesta.

III

SOSIALISTISEN KASAANTUMISEN KYSYMYKSIÄ

Mutta, toverit, teollistamisen eteenpäinviemiseksi on tehtaittemme vanha konekalusto uusittava ja rakennettava uusia tehtaita. Teollisuutemme sille kehityskaudelle, jota me nyt elämme, on luonteenomaista se, että me olemme jo kuormittaneet vanhat tehtaot, jotka ovat jääneet meille tsaristisen kauden kapitalisteilta, olemme kuormittaneet ne täydellisesti, ja jotta nyt päästäisiin eteenpäin, on parannettava tekniikkaa, vanhat tehtaot on kalustettava uudelleen ja rakennettava uusia tehtaita. Ilman sitä on nyt mahdotonta päästä eteenpäin.

Mutta sitä varten, että teollisuutemme voidaan uudistaa uuden tekniikan perustalla, sitä varten tarvitaan, toverit, suuria ja hyvin suuria pääomia. Mutta pääomia meillä on vähän, kuten te kaikki tiedätte. Tänä vuonna meidän onnistuu sijoittaa teollisuuteen pääomasijoituksina vähän yli kahdeksansataa miljoonaa. Se on tietysti vähän. Mutta se on kuitenkin jotain. Se on meidän ensimmäinen tuntuva sijoituksemme teollisuuteemme. Sanon, että se on vähän, sillä teollisuutemme voisi vallan hyvin niellä tätä summaa monta kertaa suuremman määrän. Meidän on vietävä eteenpäin teollisuuttamme. Meidän on laajennettava teollisuuttamme mahdollisimman nopealla vauhdilla, lisättävä työläisten määrää kaksin-, kolminkertaisesti. Meidän on muutettava maamme agraarimaasta teollisuusmaaksi, ja mitä pikemmin, sitä parempi. Mutta kaikkeen siihen tarvitaan suuria pääomia.

Sen tähden kysymys varojen kasaamisesta teollisuuden kehittämistä varten, kysymys sosialistisesta kasaantumisesta saa meillä nyt ensiluokkaisen tärkeän merkityksen.

Voimmeko me taata, pystymmekö me omin voimin, ilman ulkoisia lainoja, maamme sisäisten voimien pohjalla takaamaan teollisuudellemme sellaisen varojen kasaantumisen ja sellaiset reservit, jotka ovat välttämättömät teollistamissuunnan toteuttamiseksi, sosialistisen rakennustyön voittoon viemiseksi maassamme?

Se on vakava kysymys, johon on kiinnitettävä erikoista huomiota.

Historia tuntee erilaisia teollistamismenetelmiä.

Englannista tuli teollisoitu maa siten, että se ryöväsi siirtomaita kymmeniä ja satoja vuosia, kokosi niissä „lisä“-pääomia, sijoitti ne omaan teollisuuteensa ja joudutti oman teollistamisensa vauhtia. Se on yksi teollistamisen menetelmä.

Saksa joudutti teollistumistaan voittoisan sodan tuloksena, jonka se kävi Ranskaa vastaan viime vuosisadan 70-luvulla, jolloin se, otettuaan ranskalaisilta viisi miljardia frangia sotakorvauksina, valoi ne omaan teollisuuteensa. Se on toinen teollistamisen menetelmä.

Nämä molemmat menetelmät ovat meiltä suljetut, sillä me olemme Neuvostojen maa, sillä siirtomaaryöväykset ja sotilaalliset anastukset ryöväystarkoituksessa eivät sovellu Neuvostovallan olemukseen.

Venäjä, vanha Venäjä, antoi konsessioita maamme orjuuttavilla ehdoilla ja otti orjuuttavia lainoja yrittäen sillä tavalla päästä vähitellen teollistumisen tielle. Se on kolmas menetelmä. Mutta se on orjuu-

tuksen tai puolittaisen orjuutuksen tie, Venäjän puolisiirtomaaksi muuttamisen tie. Sekin tie on meiltä suljettu, sillä emmehän me siksi käyneet kolmea vuotta kansalaissotaa torjuen kaikki ja kaikenlaiset interventit, jotta sitten, saatuamme voiton interven-teistä, menisimme vapaaehtoisesti imperialisteille velkaorjuuteen.

Vielä on olemassa neljäs teollistamisen tie, teolli-suuden hyväksi tehtyjen omien säästöjen tie, varojen sosialistisen kasaamisen tie, jonka toveri Lenin osoitti monesti maamme teollistamisen ainoaksi tieksi.

Siis onko maamme teollistaminen mahdollista sosialistisen kasaantumisen perustalla?

Onko meillä varojen kasaamiseksi sellaisia tuloläh-teitä, jotka riittäisivät turvaamaan teollistamisen?

Kyllä, se on mahdollista. Kyllä, meillä on sellaisia tulolähteitä.

Voisin viitata sellaiseen tosiasiaan kuin tilanherro-
jen ja kapitalistien omaisuuden pakkoluovutukseen
maassamme Lokakuun vallankumouksen tuloksena,
maan, tehtaiden y.m. yksityisomistuksen hävittämi-
seen ja niiden luovuttamiseen koko kansan omai-
suudeksi. Tuskin tarvinnee todistella sitä, että
tämä on melkoisen suuri tulolähde varojen kasaa-
miseksi.

Voisin edelleen viitata sellaiseen tosiasiaan kuin
tsaarin velkojen mitätöimiseen, mikä poisti miljardien
ruplien velkoja kansantaloutemme hartioilta. Ei pidä
unohtaa sitä, että jos nämä velat olisi jätetty voimaan,
niin meidän olisi pitänyt maksaa vuosittain yksistään
korkoja monta sataa miljoonaa ruplaa teollisuuden
vahingoksi, koko kansantaloutemme vahingoksi.

Sanomattakin on selvää, että tämä seikka helpotti suuresti varojen kasaamisasiaamme.

Voisin mainita kansallistetun teollisuutemme, joka on kunnostettu, joka kehittyy ja joka antaa jonkin verran voittoa, jota tarvitaan teollisuuden edelleen kehittämiseen. Sekin on varojen kasaamisen tulolähde.

Voisin mainita meidän kansallistetun ulkomaankauppamme, joka antaa jossain määrin voittoa ja joka on siis eräänlainen tulolähde varojen kasaamiseksi.

Voitaisiin viitata enemmän tai vähemmän järjestyneeseen valtion kotimaiseen kauppaan, joka niinkään antaa määrättyä voittoa ja joka on niin muodoin eräänlainen kasaantumislähde.

Voitaisiin mainita sellainenkin kasaantumisivipusin kuin kansallistettu pankkisysteemimme, joka antaa määrättyä voittoa ja joka pitää voimiensa mukaan yllä teollisuuttamme.

Meillä on vihdoin sellainen ase kuin valtiovalta, joka määrää valtionbudjetista ja joka kasaa pienehkön määrän rahaa yleensä kansantaloutemme ja eritoten teollisuutemme edelleen kehittämistä varten.

Siinä pääasiassa ovat sisäisten kasaantumistemme tärkeimmät tulolähteet.

Ne ovat mielenkiintoisia siinä suhteessa, että ne antavat meille mahdollisuuden luoda ne välttämättömät reservit, joita ilman ei maamme teollistaminen ole mahdollinen.

Mutta mahdollisuus, toverit, ei vielä ole realisuus. Asioita huonosti hoidettaessa kasaantumismahdollisuuden ja todellisten kasaantumisten välille saattaa syntyä huomattava välimatka. Siksi me emme voi

tyytyä pelkkiin mahdollisuuksiin. Meidän on muutettava sosialististen kasaantumisten mahdollisuus todelliseksi kasaantumiseksi, jos me aiomme todellakin luoda välttämättömät reservit teollisuuttamme varten.

Tästä johtuu kysymys: kuinka kasaantumistehtävää on hoidettava, jotta se koituisi hyödyksi teollisuudelle, mihin talouselämän solmukohtiin meidän on ennen kaikkea kiinnitettävä huomiomme, jotta kasaantumismahdollisuus saataisiin muutetuksi todelliseksi sosialistiseksi varojen kasaantumiseksi?

On olemassa koko joukko kasaantumisen teitä, joista olisi mainittava ainakin tärkeimmät.

Ensiksi. On välttämätöntä, etteivät kasaantumisylijäämät maassa hajaantuisi, vaan että ne kerääntyisivät luottolaitoksiimme, osuustoiminnallisiin ja valtion luottolaitoksiin, sekä sisäisten lainojen muodossa, tarkoituksella käyttää niitä ennen kaikkea teollisuuden tarpeisiin. Luonnollisesti tallettajain on siitä saatava määrätty korko. Ei voida sanoa, että meillä tällä alalla olisivat asiat missään määrin tyydyttävästi. Mutta luottoverkostomme parantamistehtävä, luottolaitosten arvovallan kohottamistehtävä väestön silmissä, kotimaisten laina-asiajn järjestämistehtävä on epäilemättä edessämme päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä ja meidän on se ratkaistava hinnalla millä hyvänsä.

Toiseksi. On suljettava tarkoin kaikki ne tiet ja raot, joiden kautta osa kasaantumisylijäämistä maassa virtaa yksityispääoman taskuihin sosialistisen kasaantumisen vahingoksi. Sitä varten on harjoitettava sellaista hintapolitiikkaa, joka ei synnyttäisi kuilua tukkuhintojen ja vähittäismyyntihintojen välillä. On

ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin teollisuuden tuotteiden ja maatalouden tuotteiden vähittäismyyntihintojen alentamiseksi, jotta saataisiin ehkäistyksi tai ainakin supistetuksi mahdollisimman vähiin kasaantumisylijäämien virtaaminen yksityisyrittäjien taskuihin. Se on eräs talouspolitiikkamme tärkeimpiä kysymyksiä. Siitä johtuu eräs vakavimpia vaaroja sekä kasaantumiselle että myöskin tshervontsille.

Kolmanneksi. On välttämätöntä, että itse teollisuuden sisällä, sen jokaisella alalla jätettäisiin määrättyjä varoja tuotantolaitosten amortisatiota varten, niiden laajentamista varten, niiden edelleen kehittämistä varten. Se on välttämätöntä, ehdottoman tarpeellista, ja sitä on vietävä eteenpäin hinnalla millä hyvänsä.

Neljänneksi. On tarpeen, että valtion käsiin karttuisi määrättyjä reservejä, jotka tarvitaan maan turvaamiseksi kaikenlaisten sattumien varalta (kato), teollisuuden ylläpitämiseen, maatalouden tukemiseen, kulttuurin kehittämiseen j.n.e. Nyt ei voida elää eikä tehdä työtä ilman reservejä. Ei edes talonpoika pienine talouksineen voi nykyään tulla toimeen ilman määrättyjä varastoja. Sitä suuremmalla syyllä ei suuren maan valtio voi tulla toimeen ilman reservejä.

Meillä pitää olla ennen kaikkea reservi ulkomaankaupan alalla. Meidän on suunniteltava vientimme ja tuontimme siten, että valtion haltuun jäisi määrätty reservi, määrätty aktiivi ulkomaankaupassa. Se on kerrassaan välttämätöntä sekä varokeinona yllätysten varalta ulkomaan markkinoilla että myöskin keinona, joka tukee tshervontsiamme, joka toistaiseksi on vankka, mutta joka saattaa horjahtaa, elleimme pääse

aktiiviseen tilitaseeseen ulkomaankaupassa. On lisättävä vientiämme, on sovittava tuontimme vientimahdollisuuksien mukaiseksi — sellainen on tehtävä.

Me emme voi sanoa niin kuin vanhaan aikaan sanottiin: „Vaikka olisimme itse puutteessa, mutta viedä pitää“. Me emme voi sanoa niin, sillä työläiset ja talonpojat haluavat olla ihmisten tapaan ravittuja, ja me kannatamme heitä siinä täydellisesti. Mutta me voisimme kuitenkin kansan kulutusta heikentämättä ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta vientimme suurenisi ja että valtion haltuun jäisi määrätty valuuttareservi. Kun me vuonna 1923 pystyimme siirtymään rahamerkeistä vakiintuneeseen valuuttaan, niin se kävi päinsä muun muassa siksi, että ulkomaankauppamme aktiivisen tilitaseen tuloksena meillä oli silloin vissi valuuttareservi. Jos haluamme pitää yllä tshervontsiamme, niin meidän on vastedeskin järjestettävä ulkomaankauppamme siten, että haltuumme jäisi valuuttareservi tshervontsimme eräänä perustana.

Edelleen meillä pitää olla eräitä reservejä sisämaankaupan alalla. Tarkoiton pääasiassa viljareservien muodostamista valtion haltuun, jotta voitaisiin puuttua asioihin viljamarkkinoilla tarkoituksella taistella kulakistoa ja muita viljakeinottelijoita vastaan, jotka paisuttavat ylettömästi maataloustuotteiden hintoja. Tämä on välttämätöntä jo senkin takia, jotta teollisuuskeskuksissa saataisiin ehkäistyksi toimeentulon keinotekoisien kallistumisen ja työläisten palkkojen huonontumisen vaara.

Me tarvitsemme vihdoin sellaista veropolitiikkaa, joka säilyttämällä verotaakan omistavien väestökerrosten harteille muodostaisi samalla valtion haltuun

vissin reservin valtionbudjetissa. Neljän miljardin suuruisen valtionbudjettimme täytöntöönpano osoittaa, että me voimme saada tulot ylittämään menopuolen satakunta miljoonaa tai enemmänkin. Eräistä tovereista tämä numero näyttää suunnattomalta. Mutta näillä tovereilla on nähtävästi heikot silmät, muuten he huomaisivat, että sadan miljoonan reservi tällaiselle kuin meidän maallemme on pisara meressä. Eräät ajattelevat, että me emme yleensä tarvitsekaan tätä reserviä. Entä mitä sitten tehdään, jos tänä vuonna tulee kato tai jokin muu onnettomuus? Kenen varoilla me silloin selviydymme? Meille ei anneta eikä tulla antamaan ilmaiseksi apua. Siis pitää olla itsellä yhtä ja toista varalla. Ja ellei tänä vuonna satu yllätyksiä, niin me annamme tämän reservin takaisin kansantalouden hyväksi ja ennen kaikkea teollisuutta varten. Älkää olko huolissanne, eivät nämä reservit joudu hukkaan.

Tällaisia, toverit, ovat yleensä ne talouselämämme solmukohdat, joihin on ennen kaikkea kiinnitettävä huomiota, että varojen kasaantumisen mahdollisuus sisäisistä lähteistä maassamme sen teollistamisen tarpeisiin saataisiin muutetuksi todelliseksi sosialistiseksi kasaantumiseksi.

IV

KASAANTUMIEN OIKEIN KÄYTTÄMINEN. SÄÄSTÄVÄISYYS

Mutta asia ei rajoitu eikä voi rajoittua yksinomaan kasaantumiseen. Lisäksi on osattava käyttää kasattavia reservejä järkevästi, harkitusti, siten, ettei ainoatakaan kopeekkaa kansan varoja menisi hukkaan, että kasaan-

tuvat varat käytettäisiin pääasiassa maamme teollistamisen tärkeimpiin tarpeisiin. Ilman näitä ehtoja meitä uhkaa kasattujen varojen tuhlaaminen, niiden sirotteleminen eri teitä kaikenlaisiin pieniin ja suuriin menoihin, joilla ei ole mitään yhteistä enempää teollisuuden kehittämisen kuin myöskään koko kansantalouden eteenpäin viemisen kanssa. Varojen käyttäminen järkevästi, harkitusti, on mitä suurin taito, jota ei opita yhtäkkiä. Ei voida sanoa, että me, meidän neuvosto- ja osuustoimintaelimemme, olisimme tässä suhteessa erikoisen taitavia. Päinvastoin, kaikki seikat viittaavat siihen, etteivät asiamme tässä suhteessa ole läheskään kunnossa. Se on raskasta tunnustaa, toverit, mutta se on kuitenkin sellainen tosiasia, jota ei voida peittää minkäänlaisilla päätöslauselmilla. On tapauksia, jolloin johtavat elimemme joutuvat sen talonpojan asemaan, joka sai säästetyksi pienen summan rahaa ja joka sen sijaan, että olisi näillä rahoilla korjannut auran ja uusinut talouttaan, osti suunnattoman suuren gramofonin ja... vararikkoutui. En edes puhukaan reservien suoranaisestä tuhlaamisesta, siitä, että valtiokoneistomme monet elimet syövät tavattomasti varoja, varkaustapauksista j.n.e.

Tämän vuoksi on välttämättä ryhdyttävä eräisiin sellaisiin toimenpiteisiin, jotka kykenisivät suojelemaan kasaantumistamme sirottelulta, tuhlaamiselta, sen kahmimiselta tarpeettomille aloille, sen johtamiselta sivuun teollisuutemme rakentamisen peruslinjasta.

Ensiksikin on välttämätöntä, että teollisuutemme suunnitelmat eivät rakentuisi byrokraattisten keksin-

töjen mukaan, vaan kiinteässä yhteydessä kansantaloutemme tilaan, siten, että otettaisiin huomioon maamme voimavarat ja reservit. Teollisuuden rakentamisen suunnittelussa ei saa jäädä jälkeen teollisuuden kehityksestä. Mutta ei saa myöskään kiiruhtaa liian kauaksi edelle eristäytyen maataloudesta ja jättäen huomioimatta kasaantumisen vauhdin maassamme.

Kysyntä sisäisillä markkinoillamme ja voimavarojemme suuruus ovat teollisuutemme kehittämisen perusta. Teollisuutemme nojautuu sisäisiin markkinoihin. Siinä suhteessa maamme taloudellinen kehitys muistuttaa Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen kehitystä, jonka teollisuus on kasvanut sisäisten markkinoiden perustalla, erotuksena Englannista, jonka teollisuus perustuu ennen kaikkea ulkoisiin markkinoihin. Englannissa on useita sellaisia teollisuusaloja, jotka tekevät 40—50 prosenttia työstään ulkoisia markkinoita varten. Amerikan teollisuus sitä vastoin perustuu yhä vieläkin sisäisiin markkinoihinsa, vieden ulkoisille markkinoille korkeintaan 10—12% tuotannostaan. Maamme teollisuus tulee nojautumaan sisäisiin markkinoihin, varsinkin talonpoikaismarkkinoihin, vieläkin enemmän kuin Amerikan teollisuus. Siinä on perusta teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittyötydelle.

Samaa on sanottava kasaantumisemme vauhdista ja niistä reserveistä, joita meillä on käytettävissä teollisuutemme kehittämiseksi. Joskus meillä harrastetaan mielellään mielikuvituksellisten teollisuussuunnitelmien laatimista ottamatta huomioon voimavarojamme. Toisinaan ihmiset unohtavat sen, ettei teollisuussuunnitelmia enempää kuin niitä tai näitä

„laajoja“ ja „kaikkikäsittäviä“ tuotantolaitoksiakaan voida rakentaa ilman määrättyä varojen vähimmäismäärää, ilman määrättyä reservien vähimmäismäärää. Tämä unohdetaan ja kiiruhdetaan liian pitkälle eteenpäin. Mutta mitä merkitsee edelle kiiruhtaminen teollisuuden suunnittelussa? Se merkitsee sitä, ettei rakenneta varojen mukaan. Se merkitsee sitä, että pidetään suurta ääntä laajoista suunnitelmista, vedetään tuotantoon tuhansia ja kymmeniä tuhansia uusia työläisiä, nostetaan hälinä, ja sitten, kun huomataan, ettei varoja riitäkään, työläiset lasketaan hajalle, annetaan heille lopputili ja kärsitään siinä suuria tappioita, synnytetään pettymystä rakennusasioihin ja aiheutetaan poliittinen skandaali. Tarvitsemmeko me sitä sellaista? Ei, toverit, sellaista me emme tarvitse. Meidän ei pidä jäädä jälkeen teollisuuden kehityksestä eikä kiiruhtaa siitä edelle. Meidän on pysyttävä kehityksen tasalla, meidän on vietävä teollisuutta eteenpäin eristämättä sitä sen perustasta.

Teollisuutemme on johtava tekijä koko kansantalouselämyksessämme, se vetää, se johtaa eteenpäin kansantalouttamme, mukaan luettuna myöskin maatalous. Se uudestijärjestää koko kansantaloutemme oman kuvansa mukaan ja kaltaisekseen, se vie mukanaan maatalouden, saaden talonpoikaiston osuustoiminnan avulla mukaan sosialistisen rakennustyön uomaan. Mutta teollisuutemme voi täyttää kunnialla tämän johtavan ja uudistavan osuutensa vain siinä tapauksessa, jos se ei eristy maataloudesta, jos se ei jätä huomioimatta kasaantumisemme vauhtia ja käytettävissämme olevia voimavaroja ja reservejä. Sellainen armeijan päällystö, joka eristäytyy armeijastaan ja

kadottaa yhteyden siihen, ei ole mikään päällystö. Samalla tavalla teollisuuskin, joka eristyy koko kansantaloudesta ja kadottaa yhteyden siihen, ei voi olla kansantalouden johtavana tekijänä.

Juuri tämän vuoksi oikea ja järkevä teollisuuden suunnittelu onkin kasaantumisen tarkoituksenmukaisen käytön eräs välttämättömin ehto.

Toiseksi, on välttämätöntä supistaa ja yksinkertaistaa, tehdä halvemmaksi ja tervehdyttää valtio- ja osuustoimintakoneistoamme, kansankomissariaattejamme ja itsekannattavia laitoksiamme alhaalta ylös saakka. Hallintoelintemme paisutetut henkilökunnat ja se, miten sanomattoman paljon ne kuluttavat varoja, on tullut yleiseksi puheenaiheeksi. Eihän Lenin suotta muistuttanut kymmeniä ja satoja kertoja, etteivät työläiset ja talonpojat kestä valtiokoneistomme liikasuuruutta ja ylläpidon kalleutta, että sitä on supistettava, että se on saatava halvemmaksi hinnalla millä hyvänsä, kaikkia teitä ja kaikin keinoin. Tähän asiaan on vihdoinkin käytävä käsiksi tosisteolla, bolshevistisesti, ja saatava aikaan mitä tiukin säästäväisyys. (Suosionosoituksia.) Tähän asiaan on vihdoinkin käytävä käsiksi, ellemme halua, että kasaantumisemme edelleenkin tulee sirotelluksi, mikä on vahingoksi teollisuudelle.

Mainitsen elävän esimerkin. Puhutaan, että viljanme ulosvienti ei ole edullista, kannattavaa. Mutta minkä tähden se ei ole edullista? Sen tähden, että hankintakoneisto käyttää viljan hankintaan varoja enemmän kuin kuuluisi. Kaikki suunnitteluelimemme ovat todenneet, että yhden viljapuudan hankintaan riittää 8 kopeekkaa. Mutta todellisuudessa kävi niin,

että 8 kopeekan asemesta kulutettiin 13 kopeekkaa puutaa kohti, 5 kopeekkaa enemmän. Miten se on saattanut tapahtua? Se on tapahtunut siten, että jokainen enemmän tai vähemmän itsenäinen hankintatyöntekijä, kommunisti tai puolueeton, — se on samantekevää, — ennen kuin hän ryhtyy viljan hankintaan, pitää tarpeellisena paisuttaa työntekijäkuntaansa, haalia itselleen kokonaisen armeijan pikakirjoittajia ja konekirjoittajia, hankkia ehdottomasti auton, kuluttaa kosolti varoja tuottamattomiin menoihin, ja sitten laskelmia tehtäessä osoittautuukin, että ulosvientimme ei olekaan kannattavaa. Jos lasketaan, että me hankimme satoja miljoonia puutia viljaa ja jokaista puutaa kohti maksamme viisi kopeekkaa liikaa, niin siitähän karttuu kymmeniä miljoonia ruplia hukkaan kulutettua rahaa. Juuri sinne menevät ja tulevat edelleenkin menemään kasaamamme varat, jollemme ryhdy mitä ankarimpiin toimenpiteisiin valtiokoneistomme ahmattimaisuutta vastaan.

Mainitsin tässä vain yhden ainoan esimerkin. Mutta kaikkihan tietävät, että tällaisia esimerkkejä meillä on satoja ja tuhansia?

Puolueemme Keskuskomitean täysistunto päätti yksinkertaistaa hankintakoneistoamme ja saada sen halvemmaksi. Täysistunnon vastaavan päätöslauselman⁵² te olette nähtävästi jo lukeneet, — se on julkaistu lehdissä. Tätä päätöstä me tulemme toteuttamaan kaikella ankaruudella. Mutta se, toverit, on vielä vähän. Se on vain yksi nurkkaus valtiokoneistomme keskeneräisyydestä ja siinä olevista epäkohdista. Meidän on mentävä pitemmälle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin koko valtiokoneistomme supistamiseksi

ja halvemmaksi tekemiseksi kokonaisuudessaan, kansankomissariaattien ja itsekannattavien laitosten, koko osuustoimintakoneiston ja koko tavaravaihtoverkoston supistamiseksi ja halvemmaksi saamiseksi alhaalta ylös saakka.

Kolmanneksi, meidän on käytävä päättäväistä taistelua kaikenlaisia liiallisuuksia vastaan hallintoelimsämme ja elämässämme, sitä rikollista kansan omaisuuden ja valtion reservien tuhlausta vastaan, jota meillä on viime aikoina ilmennyt. Meillä pidetään nykyään ylenpalttisesti kaikenlaisia juhlia, juhla kokouksia, merkkipäiviä, muistopatsaiden paljastustilaisuuksia j.n.e. Näihin „tilaisuuksiin“ kulutetaan kymmeniä ja satoja tuhansia ruplia. Meillä on kokonainen liuta kaikenlaisia päiväsankareita ja juhlatilaisuuksien suosijoita, niin ihmeellinen aulius puolivuosi-, vuosi-, kaksivuotis- y.m. juhlien juhlimiseen, että tämän kysynnän tyydyttämiseen tarvitaan tosiaankin kymmeniä miljoonia ruplia. Toverit, tästä kommunisteille sopimattomasta holtittomuudesta on tehtävä loppu. On vihdoinkin ymmärrettävä, että silloin kun meillä on niin suuret teollisuutemme tarpeet ja sellaisia tosiasioita kuin työttömien ja kodittomien joukko, — me emme voi eikä meillä ole oikeutta sietää tuollaista kemuilua ja hillitöntä tuhlaavaisuutta.

Merkillepantavinta tässä on se, että puolueeseen kuulumattomilla ilmenee toisinaan paljon säästeliäämpää suhtautumista valtiomme varoihin kuin puoluehenkilöillä. Kommunisti toimii tällaisissa tapauksissa rohkeammin ja päättäväisemmin. Hän jakaa kevyellä kädellä monille toimitsijoille apurahoja, nimittäen niitä tantieemiksi, osapalkaksi, vaikkei siinä ole

hajuakaan tantieemista. Hän harppaa kevyin sydämin lain puitteiden yli, kiertää ja rikkoo lakia. Puolueeseen kuulumaton on sellaisissa tapauksissa varovaisempi ja hillitympi. Tämä on selitettävissä ehkä siten, että kommunisti pitää toisinaan lakeja, valtiota y.m.s. asioita perheasioina. (Naurua.) Juuri sen vuoksi eräät kommunistit voivat joskus vallan helposti työntyä kuin sika (suokaa anteeksi, toverit, tällainen sanonta) valtion kasvitarhaan ja kahmaista sieltä jotain itselleen tai osoittaa anteliaisuuttaan valtion kustannuksella. (Naurua.) Moisista rötöksistä, toverit, on tehtävä loppu. On alotettava päättäväinen taistelu kemuilua ja tuhlaavaisuutta vastaan hallintoelimissämme ja elämässämme, jos me haluamme todellakin säilyttää kasaantumisemme teollisuutemme tarpeisiin.

Neljänneksi, meidän on käytävä järjestelmällistä taistelua varastelua vastaan, niinsanottua „rentoa“ varastelua vastaan valtioelimissämme, osuuskunnissa, ammattiliitoissa j n.e. On olemassa häveliästä, salattua varkautta, ja on olemassa rohkeaa, „rentoa“ varastelua, kuten siitä lehdissä puhutaan. Luin äskettäin „Komsomolskaja Pravdasta“ Okunevin kirjoituksen „rennosta“ varastelusta. Kuulemma oli olemassa eräs vintiö, viiksiniekka nuori mies, joka varasteli rennosti eräässä virastossamme, varasti järjestelmällisesti, alituisesti, ja varasti aina onnistuneesti. Tässä jutussa ei ansaitse huomiota niinkään paljon itse varas, kuin se tosiasia, että ympäröivä väki, joka tiesi varkaan teosta, ei ainoastaan ollut taistelematta häntä vastaan, vaan päinvastoin oli valmis taputtelemaan häntä olalle ja kehuamaan hänen kätevyyttään, joten varkaasta tuli yleisön

silmissä tavallaan sankari. Juuri se ansaitsee huomiota ja juuri se on kaikkein vaarallisinta, toverit. Kun otetaan kiinni vakoilija tai petturi, niin yleisön suuttumuksella ei ole rajoja, se vaatii ampumista. Mutta kun varas puuhailee kaikkien nähden ja varastelee valtion omaisuutta, niin ympäröivä yleisö rajoittuu hyväntahtoiseen naureskeluun ja olalle taputteluun. Selvää kuitenkin on, että varas, joka varastelee kansan omaisuutta ja kaivaa maata kansantalouden etujen alta, on samanlainen vakoilija ja petturi, ellei pahempikin. Tuo miekkonen, viiksiniekka vintiö, tietysti vangittiin loppujen lopuksi. Mutta mitä merkitsee yhden „rennon“ varkaan pidättäminen? Sellaisia varkaita meillä on sadoittain ja tuhansittain. GPU:n avulla ei kaikkia saada kiinni. Siinä tarvitaan toista keinoa, tehokkaampaa ja vakavampaa. Tuo keino on siinä, että tuollaisten näpistelijäin ympärille luodaan ympäröivän yleisön moraalisen boikotin ja vihan ilmapiiri. Tuo keino on se, että työläisten ja talonpoikain keskuudessa nostetaan sellainen kamppailu ja luodaan sellainen moraalinen ilmapiiri, joka tekee varastelun mahdottomaksi, joka tekee mahdottomaksi varkaiden ja kansan omaisuuden kähveltäjien elämän ja olemassaolon, olkootpa ne sitten „rentoja“ tai „tavallisia“ varkaita. Tehtävämme on taistella varastelua vastaan eräänä keinona kasaantumisemme suojelemiseksi rosvoamiselta.

Meidän on vihdoin käytävä kamppailua rokulien lopettamiseksi tehtaissa, työn tuottavaisuuden kohottamiseksi, työkurin lujittamiseksi tuotantolaitoksissamme. Työstä poissaolojen takia teollisuus menettää kymmeniä ja satoja tuhansia työpäiviä. Sen takia

teollisuustuotantomme, teollisuutemme menettää satoja tuhansia ja miljoonia ruplia. Me emme voi viedä eteenpäin teollisuuttamme, emme voi korottaa palkkoja, ellei työstä poissaoloista tule loppua, jos työn tuottavaisuus juuttuu paikalleen. On selitettävä työläisille, varsinkin niille, jotka ovat vasta äsken tulleet tehtaisiin, on selitettävä heille, että rokuloidessaan ja jättämällä työn tuottavaisuuden samalle tasolle he vahingoittavat yhteistä asiaamme, koko työväenluokan asiaa, teollisuutemme asiaa. Tehtävänä on taistella työstä poissaoloja vastaan, taistella työn tuottavaisuuden kohottamiseksi teollisuutemme etujen mukaisesti, koko työväenluokan etujen mukaisesti.

Sellaiset ovat ne tiet ja keinot, joita tarvitaan kasaantumisemme ja reserviemme varjelemiseksi sirottelulta ja varastelulta, tämän kasaantumisen ja näiden reservien suuntaamiseksi maamme teollistamisen tarpeisiin.

V

ON LUOTAVA TEOLLISUUDEN RAKENTAJAKAADEREITA

Puhuin teollistamissuunnasta. Puhuin reservien kasaamista teollisuuden kehittämistä varten. Vihdoin puhuin järkiperäisistä menetelmistä kasaantuvien varojen käyttämiseksi teollisuuden tarpeisiin. Mutta kaikki tämä on vielä vähän, toverit. Jotta voitaisiin täyttää puolueen ohje maamme teollistamisesta, on kaiken muun lisäksi luotava uusia ihmiskaadereita, teollisuuden uusia rakentajakaadereita.

Mitään tehtävää, varsinkaan sellaista suurta tehtävää kuin maamme teollistamista, ei voida suorittaa

ilman ihmisiä, ilman uusia ihmisiä, ilman uusia rakentajakaadereita. Ennen, kansalaissodan kaudella, me tarvitsimme erikoisesti komentajakaadereita armeijan luomista ja sodankäyntiä varten, rykmentinkomentajia ja prikaatinkomentajia, divisioonankomentajia ja armeijakuntien komentajia. Ilman näitä uusia pohjakerroksista nousseita komentajakaadereita, jotka nousivat esiin kykyjensä ansiosta, me emme olisi voineet luoda armeijaa, emmekä olisi pystyneet voittamaan lukuisia vihollisiamme. Juuri he, nuo uudet komentajakaaderit, pelastivat silloin armeijamme ja maamme, — tietysti työläisten ja talonpoikain yhteisellä tuella. Mutta nyt meillä on teollisuuden rakentamisen kausi. Nyt me olemme siirtyneet kansalaissodan rintamilta teollisuuden rintamalle. Sitä vastaavasti me tarvitsemme nyt uusia komentajakaadereita teollisuuden alalle, hyviä tehtaiden johtajia, hyviä trustien työntekijöitä, taitavia kauppa-alan työntekijöitä, järkeviä teollisuuden rakennustöiden suunnittelijoita. Nyt meidän on kasvatettava uusia rykmentin- ja prikaatinkomentajia, divisioonan- ja armeijakunnan komentajia talouden ja teollisuuden alalle. Ilman sellaista väkeä me emme pääse askeltakaan eteenpäin.

Tämän vuoksi tehtävä onkin siinä, että luodaan lukuisat teollisuuden rakentajakaaderit työläisten ja neuvostosivistyneistön riveistä, juuri sen neuvostosivistyneistön riveistä, joka on sitonut kohtalonsa työväenluokan kohtaloon ja joka rakentaa yhdessä kanssamme taloutemme sosialistista perustaa.

Tehtävänä on se, että luodaan tällaiset kaaderit ja nostetaan ne etutilalle antaen niille kaikkinaista tukea.

Meillä on tullut viime aikoina tavaksi suomia taloustyöntekijöitä syyttäen heitä rappeutuneiksi, ja tällöin ollaan useinkin taipuvaisia yleistämään yksityiset kielteiset ilmiöt kaikkia taloustyöntekijäkaadereita käsittäviksi. Jokainen, kuka vain kehtaa, pitää usein tarpeellisena potkaista taloustyöntekijöitä syyttäen heitä kaikista vihoviimeisistä synneistä. Sellaisesta huonosta tavasta on luovuttava, toverit, kerta kaikkiaan ja ainiaaksi. On ymmärrettävä, että ei ole kattrasta ilman mustaa lammasta. On ymmärrettävä, että maamme teollistaminen ja uusien teollisuuden rakentajakaaderien nostaminen ei vaadi taloustyöntekijäin suomimista, vaan päinvastoin heidän kaikinpuolista tukemistaan teollisuutemme rakentamisessa. Taloustyöntekijäin ympärille on luotava luottamuksen ja kannatuksen ilmapiiri, on autettava heitä uusien ihmisten, teollisuuden rakentajain muotoamisessa, teollisuuden rakentajain toimi on tehtävä sosialistisen rakennustyön kunniakkaaksi toimeksi,—juuri siihen suuntaan on puoluejärjestöjemme nyt tehtävä työtä.

VI

ON KOHOTETTAVA TYÖVÄENLUOKAN AKTIIVISUUTTA

Sellaisia ovat lähimmät edessämme olevat tehtävät maamme teollistamissuunnan yhteydessä.

Voidaanko nämä tehtävät täyttää ilman työväenluokan suoranaista apua, ilman sen suoranaista tukea? Ei, ei voida. Teollisuutemme eteenpäin vieminen, sen tuottavuuden kohottaminen, teollisuuden uusien rakentajakaaderien luominen, sosialistisen kasaantumisen

oikea toteuttaminen, kasaantuvien varojen järkevä käyttäminen teollisuuden tarpeisiin, ankaran säästäväisyyden säätäminen, valtiokoneiston parantaminen, sen halvaksi ja rehelliseksi tekeminen, sen puhdistaminen kuonasta ja liasta, joita siihen on takertunut rakennustyömme kaudella, sekä järjestelmällisen taistelun käyminen valtion omaisuuden rosvoajia ja tuhlaajia vastaan,— kaikki ne ovat tehtäviä, joista mikään puolue ei kykene selviytymään ilman työväenluokan miljoonajoukkojen suoranaista ja järjestelmällistä apua. Siksi tehtävänä on saada puolueettomien työläisten miljoonaiset joukot mukaan kaikkeen rakennustyöhömmme. Jokainen työläinen, jokainen rehellinen talonpoika on saatava auttamaan puoluetta ja hallitusta säästäväisyyden noudattamisessa, taistelussa valtion reservien varastelua ja sirottelua vastaan, varkaiden ja veijarien häätämisessä, kätkeytyköötpä ne minkäläisten naamarien taakse tahansa, valtiokoneistomme tervehdyttämisessä ja halvemmaksi tekemisessä. Tuotannolliset neuvottelut voisivat tässä suhteessa tehdä arvaamattoman suuren palveluksen. Yhteen aikaan tuotannolliset neuvottelut olivat meillä hyvässä käynnissä. Jostain syystä niistä ei nyt kuulu mitään. Se on suuri virhe, toverit. Tuotannolliset neuvottelut on saatava elpymään hinnalla millä hyvänsä. Tuotannollisten neuvottelujen pohdittavaksi ei ole asetettava yksinomaan pieniä kysymyksiä, sano-kaamme, saniteettista tilaa koskevia asioita. Tuotannollisten neuvottelujen ohjelma on tehtävä laajemmaksi ja sisältörikkaammaksi. Tuotannollisissa neuvotteluissa on asetettava pohdittavaksi teollisuuden rakennustyön peruskysymyksiä. Vain sitä tietä voi-

daan kohottaa työväenluokan miljoonaisten joukkojen aktiivisuutta ja tehdä niistä teollisuuden rakennustyön tietoisia osanottajia.

VII

ON LUJITETTAVA TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN LIITTOA

Mutta työväenluokan aktiivisuuden kohottamisesta puhuttaessa ei pidä unohtaa myöskään talonpoikaista. Lenin opetti meitä, että työväenluokan ja talonpoikaiston liitto on proletariaatin diktatuurin peruseriaate. Tätä me emme saa unohtaa. Teollisuuden kehittäminen, sosialistinen kasaantuminen, säästäväisyyden noudattaminen, — kaikki nämä ovat niitä tehtäviä, joita ratkaisematta me emme voi voittaa yksityispääomaa emmekä voi selviytyä talouselämämme vaikeuksista. Mutta ainoatakaan näistä tehtävistä ei voida ratkaista ilman Neuvostovaltaa, ilman proletariaatin diktatuuria. Mutta proletariaatin diktatuuri pohjautuu työväenluokan ja talonpoikaiston liittoon. Sen tähden kaikki tehtävämme saattavat jäädä roikkumaan ilmaan, jos työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa horjutetaan tahi heikennetään.

Puolueessamme on henkilöitä, jotka pitävät työtätekeviä talonpoikaisjoukkoja vieraana aineksena, riiston kohteena teollisuutta varten, jonain alusmaan tapaisena teollisuuttamme varten. Sellaiset henkilöt ovat varallista väkeä, toverit. Talonpoikaisto ei voi olla työväenluokalle enempää riiston kohteena kuin alusmaakaan. Talonpoikaistalous on markkina-alue teollisuutta varten samoin kuin teollisuus on

markkina-alue talonpoikaistaloutta varten. Mutta talonpoikaisto ei ole meille vain markkinat. Se on myöskin työväenluokan liittolainen. Juuri sen tähden talonpoikaistalouden kohottaminen, talonpoikaiston joukkoluontoinen osuuskuntiin yhdistäminen ja sen aineellisen aseman parantaminen on se edellytys, jota ilman ei voida turvata teollisuutemme edes jossain määrin vakavaa kehitystä. Ja päinvastoin, teollisuuden kehittäminen, maatalouskoneiden ja traktorien tuotanto ja talonpoikaiston varustaminen laajassa mitassa teollisuuden tuotteilla on se edellytys, jota ilman ei maataloutta voida viedä eteenpäin. Se on eräs työväenluokan ja talonpoikaiston liiton vankimpia perustoja. Sen vuoksi me emme voi olla yhtä mieltä niiden tovereiden kanssa, jotka tavantakaa vaativat tehostamaan talonpoikaiston painostamista lisäämällä ylettömästi veroja, korottamalla teollisuustuotteiden hintoja j.n.e. Me emme voi olla yhtä mieltä heidän kanssaan, sillä itsekään sitä huomaamatta he repivät rikki työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa, horjuttavat proletariaatin diktatuuria. Mutta me sen sijaan haluamme lujittaa emmekä horjuttaa työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa.

Mutta me emme puolusta minkäläistä liittoa tahansa työväenluokan ja talonpoikaiston välillä. Me olemme sellaisen liiton kannalla, jossa johtava osuus kuuluu työväenluokalle. Miksi? Siksi, että ellei työläisten ja talonpoikain liiton järjestelmässä työväenluokalla ole johtavaa osuutta, on työtätekevien ja riistettyjen joukkojen voitto tilanherroista ja kapitalisteista mahdotonta. Tiedän, etteivät eräät toverit hyväksy tätä. He sanovat: liitto on hyvä juttu, mutta

miksi pitäisi vielä olla työväenluokan johto? Nämä toverit erehtyvät suuresti. He erehtyvät, sillä he eivät ymmärrä, että vain sellainen työläisten ja talonpoikain liitto voi voittaa, jota johtaa kaikkein kokeinein ja kaikkein vallankumouksellisin luokka, työläisluokka.

Minkä tähden talonpoikain kapina Pugatshovin aikana tai Stepan Razinin aikana kärsi tappion? Miksi talonpojat eivät saaneet silloin karkoitetuksi tilanherroja? Sen tähden, että heillä ei silloin ollut eikä voinutkaan olla sellaista vallankumouksellista johtajaa kuin on työväenluokka. Minkä tähden Ranskan vallankumous päättyi porvariston voittoon ja aikaisemmin karkoitettujen tilanherrojen palaamiseen takaisin? Sen tähden, että Ranskan talonpojilla ei silloin ollut eikä voinutkaan olla sellaista vallankumouksellista johtajaa kuin on työväenluokka,—talonpoikaistoa johtivat silloin porvarilliset liberaalit. Meidän maamme on ainoa maa maailmassa, jossa työläisten ja talonpoikain liitto on päässyt voitolle tilanherroista ja kapitalisteista. Mutta miten se on selitettävissä? Siten, että vallankumousliikkeen johdossa maassamme on ollut ja on edelleenkin taisteluissa koeteltu työläisluokka. Ei tarvita muuta kuin horjuttaa meillä työväenluokan johtoaatetta, niin työläisten ja talonpoikain liitosta ei jäisi kiveä kiven päälle ja kapitalistit sekä tilanherrat palaisivat takaisin entisiin pesiinsä.

Juuri siksi meidän onkin säilytettävä ja lujitettava työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa maassamme.

Juuri siksi meidän onkin säilytettävä ja lujitettava työväenluokan johtoa tämän liiton järjestelmässä.

VIII

ON TOTEUTETTAVA PUOLUEEN SISÄISTÄ
DEMOKRATIAA

Minä puhuin työväenluokan aktiivisuuden kohottamisesta, siitä, että työväenluokan miljoonajoukot on saatava mukaan taloutemme rakentamiseen, teollisuuden rakennustyöhön. Mutta työväenluokan aktiivisuuden kohottaminen on vakava ja suuri tehtävä. Työväenluokan aktiivisuuden kohottamiseksi on ennen kaikkea aktivisoitava itse puolue. Sitä varten tarvitaan, että itse puolue asettuisi varmasti ja päättäväisesti puolueen sisäisen demokratian raiteille, että järjestömme vetäisivät mukaan rakennustyömme kysymysten käsittelyyn laajat puoluejoukot, jotka luovat puolueemme kohtaloa. Ilman sitä ei voi olla puhettaakaan työväenluokan aktivisoimisesta.

Korostan tätä erikoisesti siksi, että meidän Leningradin järjestömme kävi äskettäin läpi sellaisen vaiheen, jolloin eräät johtajat eivät halunneet puhua puolueen sisäisestä demokratiasta muuten kuin hymähdellen. Tarkoitan sitä aikaa puolueen edustajakokouksen edellä, edustajakokouksen aikana ja heti edustajakokouksen jälkeen, jolloin Leningradin puoluekollektiivien ei annettu kokoontua, jolloin eräät kollektiivien organisaattorit, — suokaa anteeksi suorasukaisuuteni, — näyttelivät pollisin osaa kollektiivien suhteen, jolloin he kielsivät kollektiivien kokoontumisen. Juuri siinä Zinovjevin johtama niinsanottu „uusi oppositio“ ajoikin itsensä karille.

Kun Keskuskomiteamme jäsenten onnistui Leningradin aktiivin avulla kahdessa viikossa syrjäyttää

ja eristää oppositio, joka kävi teillä taistelua XIV edustajakokouksen päätöksiä vastaan, niin se johtuu siitä, että edustajakokouksen päätösten selostuskamppailu sattui yhteen sen demokratian janoamisen kanssa, jota Leningradin järjestössä oli olemassa, joka pyrki esiin ja joka vihdoin purkautui esiin. Haluaisin, toverit, että te ottaisitte varteen tuon äskeisen opetuksen. Haluaisin, että ottaessanne varteen tuon opetuksen te noudattaisitte rehellisesti ja päättäväisesti puolueen sisäistä demokratiaa, kohottaisitte puoluejoukkojen aktiivisuutta, vetäisitte niitä mukaan sosialistisen rakennustyön peruskysymysten käsittelyyn ja saattaisitte ne vakuuttuneiksi siitä, että puolueemme Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon tekemät päätökset ovat oikeita. Haluaisin, että te käyttäisitte juuri vakuuttamista puoluejoukkojen suhteen, sillä vakuuttamisenmenetelmä on perusmenetelmä työssämme työväenluokan riveissä.

IX

ON VARJELTAVA PUOLUEEN YHTENÄISYYTTÄ

Eräät toverit luulevat, että puolueen sisäinen demokratia merkitsee fraktioryhmittymien vapautta. Mutta me olemme siitä toista mieltä, toverit! Me emme käsitä puolueen sisäistä demokratiaa sillä tavalla. Puolueen sisäisen demokratian ja ryhmäkuntien vapauden välillä ei ole eikä voi olla mitään yhteistä.

Mitä on puolueen sisäinen demokratia? Puolueen sisäinen demokratia on puoluejoukkojen aktiivisuuden kohottamista ja puolueen yhtenäisyyden lujittamista, tietoisien proletaarisen kurin lujittamista puolueessa.

Mitä on fraktioryhmittymien vapaus? Fraktioryhmittymien vapaus on puolueen rivien rämettymistä, puolueen pirstomista erillisiksi keskuksiksi, puolueen heikentämistä, proletariaatin diktatuurin heikentämistä.

Mitä yhteistä tässä voi niiden välillä olla?

Puolueessamme on henkilöitä, jotka nukkuessaan näkevät unta, että on alkanut yleinen puolueväittely. Meillä on henkilöitä, jotka eivät voi käsittää puoluetta ilman väittelyjä, jotka tavoittelevat itselleen ammattiväittelijän nimeä. Pysykööt vain nuo ammattiväittelijät mahdollisimman kaukana meistä! Me emme tarvitse nyt tekemällä tehtyä väittelyä emmekä puolueemme muuttamista väittelyklubiksi, vaan koko rakennustyömme voimistamista, erikoisesti teollisuuden rakennustyön voimistamista, taisteluhenkisen ja lujasti yhteenliittyneen, yhtenäisen ja jakamattoman puolueen lujittamista, joka johtaa järkkymättä ja varmasti rakennustyötämme. Se, joka haluaa loppumattomia väittelyjä, se, joka tavoittelee fraktioryhmittymien vapautta, hän horjuttaa puolueen yhtenäisyyttä, hän kaivaa maata puolueemme mahdin alta.

Mikä teki meidät ennen voimakkaiksi ja mikä tekee meidät voimakkaiksi nykyään? Oikea politiikka ja riviemme yhtenäisyys. Puolueemme XIV edustajakokous on antanut meille oikean politiikan. Nyt on tehtävänä taata riviemme yhtenäisyys, puolueemme yhtenäisyys, puolueemme, joka on valmis toteuttamaan puolueen edustajakokouksen päätökset hinnalla millä hyvänsä.

Sellainen on pääpiirteissään puolueemme Keskuskomitean täysistunnon päätösten ajatus.

X

JOHTOPÄÄTÖKSET

Sallikaa nyt siirtyä johtopäätöksiin.

Ensiksi, meidän on vietävä eteenpäin maamme teollisuutta sosialismin perustana ja sinä johtavana voimana, joka vie eteenpäin kansantalouttamme kokonaisuudessaan.

Toiseksi, meidän on luotava teollisuuden uusia rakentajakaadereita, jotka ovat teollistamissuunnan suoranaisia ja välittömiä toteuttajia.

Kolmanneksi, meidän on joudutettava sosialistisen kasaantumisemme vauhtia ja kartutettava reservejä teollisuutemme tarpeisiin.

Neljänneksi, on järjestettävä kasaantuvien reservien oikea käyttö ja saatava aikaan mitä ankarimman säästäväisyyden noudattaminen.

Viidenneksi, on kohotettava työväenluokan aktiivisuutta ja saatava miljoonaiset työläisjoukot mukaan sosialismin rakennustyöhön.

Kuudenneksi, on lujitettava työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa ja työväenluokan johtoa tämän liiton sisällä.

Seitsemänneksi, on kohotettava puoluejoukkojen aktiivisuutta ja toteutettava puolueen sisäistä demokratiaa.

Kahdeksanneksi, meidän on varjeltava ja lujitettava puolueemme yhtenäisyyttä, riviemme lujaa yhteenliittyneisyyttä.

Pystymmekö me täyttämään nämä tehtävät? Kyllä, pystymme, jos me vain haluamme sitä. Ja me haluamme sitä, sen kaikki näkevät. Kyllä, pystymme,

sillä me olemme bolshevikkeja, sillä me emme pelkää vaikeuksia, sillä sitä varten vaikeudet ovat olemasakin, että niitä vastaan taistellaan ja että ne voiteetaan. Kyllä, pystymme, sillä politiikkamme on oikeaa ja me tiedämme, mihin kuljemme. Ja me kuljemme eteenpäin tietämme päämäärää kohti, kohti sosialistisen rakennustyön voittoa järkkymättä ja varmasti.

Toverit! Helmikuussa vuonna 1917, 9 vuotta sitten, me olimme vielä pieni ryhmä Leningradissa. Vanhat puolueen jäsenet muistavat, että me, bolshevikit, olimme silloin pienenä vähemmistönä Leningradin Neuvostossa. Vanhat bolshevikit muistavat varmaankin, miten bolshevismien lukuisat viholliset tekivät meistä silloin pilkkaa. Mutta me kuljimme eteenpäin ja valtasimme aseman toisensa jälkeen, sillä politiikkamme oli oikeaa ja me taistelimme yhteenliittynein rivein. Sitten tästä pienestä voimasta kasvoi suuri voima. Me löimme hajalle porvariston ja kukistimme Kerenskin. Me järjestimme Neuvostojen vallan. Me löimme Koltshakin ja Denikinin. Me karkoitimme maastamme englantilais-ranskalaiset ja amerikkalaiset väkivallantekijät. Me selviydymme talouden rappio-tilasta. Vihdoin, me kunnostimme teollisuutemme ja maataloutemme. Nyt on edessämme uusi tehtävä, maamme teollistamistehtävä. Pahimmat vaikeudet on jo voitettu. Voidaanko epäillä, ettemme me selviytyisi tästä uudestakin tehtävästä, maamme teollistamisesta? Ei tietenkään, sitä ei voida epäillä. Päinvastoin, meillä on nyt kaikki mahdollisuudet voittaa vaikeudet ja täyttää ne uudet tehtävät, joita puolueemme XIV edustajakokous on meille asettanut.

Juuri siksi arvelenkin, toverit, että uudella teollisuusrintamalla me voitamme varmasti. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*„Leningradskaja Pravda“ № 89,
huhtikuun 18 pnä 1926*

TOVERI KAGANOVITSHILLE JA UKRAINAN KP(b):n KESKUSKOMITEAN POLITBYROON MUILLE JÄSENIILLE ⁵³

Olen keskustellut Shumskin kanssa. Keskustelu oli pitkä, se kesti kolmatta tuntia. Te tiedätte, ettei hän ole tyytyväinen tilanteeseen Ukrainassa. Hänen tyytymättömyytensä perustelut voidaan sisällyttää kahteen peruskohtaan.

1. Hän on sitä mieltä, että ukrainalaistaminen tapahtuu hankalasti, että ukrainalaistamista pidetään pakkorasituksena, jota täytetään haluttomasti, täytetään suuresti vitkastellen. Hän on sitä mieltä, että ukrainalainen kulttuuri ja ukrainalainen intelligenssi kasvaa nopeaa vauhtia ja että ellemme ota tätä liikettä käsiimme, niin se saattaa mennä ohitsemme. Hän on sitä mieltä, että tämän liikkeen johtoon on asetettava sellaisten henkilöiden, jotka uskovat ukrainalaisen kulttuurin asiaan, jotka tuntevat ja haluavat tuntea tämän kulttuurin, jotka kannattavat ja voivat kannattaa yhä kasvavaa liikettä ukrainalaisen kulttuurin puolesta. Erikoisen tyytymätön hän on Ukrainan puolue- ja ammattiliittohuippukerroksen käytökseen, joka huippukerros hänen mielestään jarruttaa ukrainalaistamista. Hänen mielestään puolue- ja ammattiliitto-

huippukerroksen eräs perussynti on siinä, ettei se vedä puolue- ja ammattiliittotyön johtoon mukaan niitä kommunisteja, joilla on välitön yhteys ukrainalaiseen kulttuuriin. Hänen mielestään ukrainalaistaminen on toteutettava ennen kaikkea puolueen riveissä ja proletariaatin keskuudessa.

•2. Hän on sitä mieltä, että näiden epäkohtien korjaamiseksi on ennen kaikkea muutettava puolue- ja neuvostohuippukerroksen kokoonpanoa ukrainalaistamista silmällä pitäen, että ainoastaan sillä ehdolla voidaan Ukrainan työntekijäkaadereissamme saada aikaan käänne ukrainalaistamisen suuntaan. Hän ehdottaa nimitettäväksi Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan tehtävään Grinkon, Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Poliittisen sihteerin tehtävään Tshubarin, parantamaan Sihteeristön ja Politbyroon kokoonpanoa j.n.e. Hän arvelee, että ilman näitä tai tämänkaltaisia muutoksia hänen, Shumskin, on mahdotonta tehdä työtä Ukrainassa. Hän sanoo, että jos Keskuskomitea sitä vaatii, niin hän on valmis palaamaan Ukrainaan, vaikkapa nykyiset työolot jäisivätkin ennalleen, mutta hän on varma, ettei siitä tule mitään. Hän on erittäin tyytymätön Kaganovitshin työhön. Hän on sitä mieltä, että Kaganovitshin on onnistunut panna kuntoon organisatoorinen puoluetyö, mutta hän arvelee, että organisatiomenetelmien vallitseva asema toveri Kaganovitshin työssä tekee normaalin toiminnan mahdottomaksi. Hän vakuuttaa, että kireän organisaatiopainostuksen seuraukset toveri Kaganovitshin työssä, korkeimpien neuvostovirastojen ja näiden virastojen johtajien syrjäyttämismenetelmän seuraukset tulevat näkyviin lähitulevaisuudessa, eikä hän mene takuuseen,

etteivätkö nämä seuraukset saisi vakavan selkkauksen muotoa.

Mielipiteeni tästä asiasta.

1. Shumskin lausunnoissa ensimmäisestä kohdasta on eräitä oikeita ajatuksia. On totta, että Ukrainassa on alkanut ja kasvaa laaja liike ukrainalaisen kulttuurin ja ukrainalaisen yhteiskunnallisuuden puolesta. On totta, ettei tätä liikettä missään tapauksessa saa antaa meille vieraiden ainesten käsiin. On totta, että suuri joukko kommunisteja Ukrainassa ei käsitä tämän liikkeen sisältöä ja merkitystä eikä sen tähden ryhdy toimenpiteisiin hallitakseen sitä. On totta, että on saatava muutos aikaan puolue- ja neuvostotyöntekijäin kaadereissamme, jotka yhä vielä ovat ironian ja skeptismin hengen vallassa, kun on kysymys ukrainalaisesta kulttuurista ja ukrainalaisesta yhteiskunnallisuudesta. On totta, että täytyy huolellisesti valikoida ja luoda kaadereita, jotka kykenevät hallitsemaan uutta liikettä Ukrainassa. Kaikki se on totta. Mutta samalla Shumski tekee ainakin kaksi vakavaa virhettä.

Ensiksi. Hän sotkee puolue- ja muiden koneistojemme ukrainalaistamisen proletariaatin ukrainalaistamiseen. Puolue-, valtio- ja muut väestöä palvelevat koneistomme voidaan ja täytyy ukrainalaistaa, noudattaen siinä vissiä vauhtia. Mutta proletariaattia ei voida ukrainalaistaa ylhäältäkäsin. Venäläisiä työläisjoukkoja ei voida pakottaa luopumaan venäjän kielestä ja venäläisestä kulttuurista ja tunnustamaan kulttuurikseen ja kielekseen ukrainan kieli ja ukrainalainen kulttuuri. Se on ristiriidassa kansallisuuksien vapaan kehityksen periaatteen kanssa. Se ei olisi

kansallista vapautta, vaan eräänlainen kansallisen sorron muoto. Ukrainan proletariaatin kokoonpano tulee epäilemättä muuttumaan sikäli, kun Ukrainan teollinen kehitys on edistynyt, sikäli, kun ympäristökylästä tulee teollisuuteen ukrainalaisia työläisiä. Ukrainan proletariaatin kokoonpano tulee epäilemättä ukrainalaistumaan, samoin kuin proletariaatin kokoonpano esimerkiksi Latviassa ja Unkarissa, jolla yhteen aikaan oli saksalainen luonne, alkoi sittemmin latvialaistua ja unkarilaistua. Mutta se on pitkä, alkuvoimainen, luonnonvarainen prosessi. Yritys muuttaa tämä alkuvoimainen prosessi proletariaatin pakolliseksi ukrainalaistamiseksi ylhäältäkin merkitsee utopistisen ja vahingollisen politiikan harjoittamista, joka saattaa aiheuttaa Ukrainan proletariaatin ei-ukrainalaisissa kerroksissa ukrainalaisvastaista chauvinismia. Minusta tuntuu, että Shumski ymmärtää väärin ukrainalaistamisen eikä ota huomioon tätä viimeksimainittua vaaraa.

Toiseksi. Korostaessaan aivan oikein ukrainalaisen kulttuurin ja yhteiskunnallisuuden puolesta Ukrainassa nousevan uuden liikkeen myönteistä luonnetta Shumski ei kuitenkaan näe tämän liikkeen varjopuolia. Shumski ei näe sitä, että kun kommunistiset kantakaaderit Ukrainassa ovat heikkoja, niin tämä liike, jonka johdossa on useinkin ei-kommunistinen intelligenssi, saattaa paikatellen muuttua luonteeltaan taisteluksi ukrainalaisen kulttuurin ja ukrainalaisen yhteiskunnallisuuden eristämiseksi yleisneuvostolaisesta kulttuurista ja yhteiskunnallisuudesta, taisteluksi yleensä „Moskovaa“ vastaan, yleensä venäläisiä vastaan, venäläistä kulttuuria ja sen korkeinta saavu-

tusta — leninismiä — vastaan. En ryhdy todistelemaan, että tällainen vaara käy Ukrainassa yhä enemmän ja enemmän realiseksi. Haluaisin vain sanoa, etteivät eräät ukrainalaiset kommunistitkaan ole vapaita tuollaisista virheellisyyksistä. Tarkoitin sellaista kaikille tunnettua tosiasiaa kuin tunnetun kommunistin Hvilevoin kirjoitusta Ukrainan lehdistössä. Hvilevoin vaatimukset „proletariaatin viipymättömästä epävenäläistämisestä“ Ukrainassa, hänen mielipiteensä siitä, että „ukrainalaisen runouden on paettava mahdollisimman joutuin venäläistä kirjallisuutta, sen tyyliä“, hänen lausuntonsa, että „me tunnemme proletariaatin aatteet ilman moskovaalaista taidettakin“, hänen viehättymisensä ukrainalaisen „nuoren“ intelligenssin jonkinlaiseen vapahtajan osaan, hänen naurettava ja epämarxilainen yrityksensä erottaa kulttuuri politiikasta, — kaikki tuo ja monet muut samankaltaiset seikat ukrainalaisen kommunistin suusta kuulostavat nyt (eivätkä voi olla kuulostamatta!) enemmän kuin omituiselta. Samaan aikaan kun Länsi-Euroopan proletaarit ja heidän kommunistiset puolueensa uhkuvat sympatiaa „Moskovaa“ kohtaan, tätä kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen ja leninismin linnaketta kohtaan, samaan aikaan kun Länsi-Euroopan proletaarit katsovat ihailien Moskovassa hulmuavaa lippua, ei ukrainalaisella kommunistilla Hvilevoilla ole muuta sanottavaa „Moskovan“ hyväksi, kuin kehoittaa ukrainalaisia toimihenkilöitä pakenemaan „Moskovan“ luota „mahdollisimman joutuin“. Ja sitä nimitetään internationalismiksi! Mitä jää sanottavaksi muista ei-kommunistisen leirin ukrainalaisista intelligenteistä, jos kommunistit alkavat puhua, eivätkä vain puhua,

vaan kirjoittaakin neuvostolehdistössämme Hvillevoim kielellä? Shumski ei ymmärrä sitä, että ukrainalaisen kulttuurin puolesta Ukrainassa käynnissä olevaa uutta liikettä voidaan hallita ainoastaan taistelemalla Hvillevoim äärimmäisyyksiä vastaan kommunistien riveissä. Shumski ei ymmärrä sitä, että ainoastaan taistelussa tällaisia äärimmäisyyksiä vastaan nouseva ukrainalainen kulttuuri ja ukrainalainen yhteiskunnallisuus voidaan muuttaa neuvostokulttuuriksi ja -yhteiskunnallisuudeksi.

2. Shumski on oikeassa väittäessään, että Ukrainan johtavasta huippukerroksesta (puolueen johdosta ja muusta) pitää tulla ukrainalainen. Mutta hän erehtyy vauhdissa. Ja se on nyt pääasia. Hän unohtaa sen, että pelkästään ukrainalaisia marxilaisia kaadereita ei toistaiseksi riitä sitä varten. Hän unohtaa sen, ettei sellaisia kaadereita voida luoda keinotekoisesti. Hän unohtaa, että sellaiset kaaderit voivat kasvaa ainoastaan työssä, että siihen tarvitaan aikaa... Mitä merkitsee Grinkon nostaminen nyt Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan tehtävään? Kuinka koko puolue ja erikoisesti puoluekaaderit sen ymmärtäisivät? Kunpa ne eivät vaan ymmärtäisi sitä siten, että me pidämme suuntana Kansankomissaarien Neuvoston ominaispainon pienentämistä? Sillä eihän puolueelta voida salata sitä, että Grinkon puolue- ja vallankumouksellisen toiminnan staazhi on paljon pienempi kuin Tshubarin puolue- ja vallankumouksellisen toiminnan staazhi. Voimmeko me nyt, nykyisellä Neuvostojen aktivisoimisen ja neuvostoelinten ominaispainon kohottamisen kaudella, ottaa tuollaisen askeleen? Eikö olisi parempi sekä asian edun kannalta että

Grinkon edun kannalta luopua toistaiseksi sellaisista suunnitelmista? Minä kannatan sitä, että Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Sihteeristön ja Politbyroon kokoonpanoa ja myöskin neuvostoelinten huippukerrosta voimistetaan ukrainalaisilla aineksilla. Mutta eihän asiaa saa kuvailla sellaiseksi, ettei puolueen ja Neuvostojen johtavissa elimissä muka olisi ukrainalaisia. Entä Skrypnik ja Zatonski, Tshubar ja Petrovski, Grinko ja Shumski, eivätkö he ole ukrainalaisia? Shumskin virhe on tässä se, että vaikka hänellä onkin oikea perspektiivi, niin hän ei ota huomioon vauhtia. Mutta vauhti on nyt tärkeintä.

Kommunistisin tervähdyksin

J. Stalin

26.IV.1926

Julkaistaan täydellisenä ensi kertaa

ENGLANNIN LAKOSTA JA PUOLAN TAPAHTUMISTA

*Selostus rautateiden keskuskonepajan työläisten
kokouksessa Tiflisissä
kesäkuun 8 pnä 1926*

Toverit! Sallikaa alottaa tiedoitukseni Englannin asioista lakon⁶⁴ yhteydessä ja viime tapahtumista Puolassa⁶⁵ — tiedoitukseni, jota puheenjohtaja toveri Tsheidze suvaitsi nimittää selostukseksi, mutta jota ei voida suppeutensa takia nimittää muuksi kuin tiedoitukseksi.

MIKSI ENGLANNISSA PUHKESI LAKKO?

Ensimmäinen kysymys koskee Englannin lakon syitä. Miten on saattanut tapahtua, että Englanti, tämä kapitalistisen mahdin ja vertaansa vailla olevien kompromissien maa, on viime aikoina joutunut mitä suurimpien yhteiskunnallisten selkkausten tantereeksi? Miten on saattanut tapahtua, että „suuresta Englannista“, „merien valtiaasta“ on tullut yleislakon maa?

Haluaisin panna merkille eräitä seikkoja, jotka ovat aiheuttaneet yleislakon kiertämättömyyden Englannissa. Vielä ei ole koittanut aika tyhjentävän vastauksen antamiseen tähän kysymykseen. Mutta me

voimme ja meidän on pantava merkille eräitä ratkai-sevia tapahtumia, jotka ovat määränneet lakon vält-tämättömyyden. Näistä seikoista voitaisiin mainita tärkeimpinä neljä seikkaa.

Ensiksi. Ennen Englannilla oli monopoliasema kapitalististen valtioiden joukossa. Omistaen suuren joukon suunnattomia siirtomaita ja siihen aikaan esimerkillisen teollisuuden, sillä oli mahdollisuus esiintyä „maailman tehtaana“ ja kiskoa suunnattomia ylivoittoja. Se oli Englannissa „rauhan ja hyvinvoinnin“ aikaa. Pääoma kiskoi ylivoittoja, Englannin työväenliikkeen huippukerroksen osalle tipahteli mu-ruja ylivoitoista, pääoma kesytti vähitellen Englannin työväenliikkeen johtajat ja työn ja pääoman väliset selkkaukset ratkaistiin tavallisesti kompromissien kautta.

Mutta maailman kapitalismin edelleen kehittyminen, varsinkin Saksan, Amerikan ja osittain Japanin kehitys, jotka olivat Englannin kilpailijoita kansain-välisillä markkinoilla, horjutti perustuksiaan myöten Englannin entisen monopoliaseman. Sota ja sodanjäl-keinen kriisi antoivat vielä yhden ratkaisevan iskun Englannin monopoliasemalle. Ylivoittoja tuli vähem-män, Englannin työväenjohtajien osalle tipahtelevat murut alkoivat ehtyä. Yhä useammin ja useammin alkoi kuulua ääniä Englannin työväenluokan elintason alenemisesta. „Rauhan ja hyvinvoinnin“ kausi muut-tui selkkausten, työnsulkujen ja lakkojen kaudeksi. Englantilainen työläinen alkoi vasemmistua turvautuen yhä useammin ja useammin suoranaiseen taisteluun pääomaa vastaan.

Ei ole vaikea ymmärtää, että sellaisessa tilanteessa Englannin kaivoksenomistajien röyhkeä huuto, nimittäin työnsululla uhkaaminen, ei voinut jäädä hiilenkaivajain taholta vastausta vaille.

Toiseksi. Toinen seikka koskee kansainvälisten markkinayhteyksien ennalleen palauttamista ja sen yhteydessä tapahtuvaa taistelun kärjistymistä markkinoista kapitalististen ryhmien välillä. Luonteenomaista sodanjälkeiselle kriisille on se, että se katkoi miltei kaikki kansainvälisten markkinain yhteydet kapitalistisiin valtioihin saattaen nuo yhteydet jonkinlaiseen suhteitten kaaokseen. Pääoman väliaikaisen vakaantumisen johdosta tuo kaaos siirtyy nyt taka-alalle ja entiset kansainväliset markkinayhteydet palautuvat vähitellen ennalleen. Kun muutama vuosi sitten oli kysymys tehtaiden kunnostamisesta ja työläisten ottamisesta työhön pääomaa palvelemaan, niin nyt on kysymys markkinoiden ja raaka-aineen hankkimisesta kunnostettuja tehtaita varten. Sen johdosta on taistelu markkinoista kärjistynyt entisestään ja tässä taistelussa voittaa se kapitalistiryhmä ja se kapitalistinen valtio, joiden tavarat ovat halvempia ja joiden tekniikka on korkeammalla tasolla. Ja markkinoilla toimii nyt uusia voimia: Amerikka, Ranska, Japani, Saksa, Englannin dominionit ja Englannin siirtomaat, jotka ovat ennättäneet sodan aikana kehittää oman teollisuutensa ja jotka taistelevat nyt markkinoista. Kaiken tämän jälkeen on luonnollista, että helppo voittojen ammentaminen ulkomaisilta markkinoilta, jota Englanti on ammoisista ajoista harjoittanut, on nyt käynyt mahdottomaksi. Entisen siirtomaamenetelmän, markkinoiden ja raaka-ainelähteiden

monopolisen rosvoamisen menetelmän, on täytynyt luovuttaa paikkansa uudelle menetelmälle, jolloin markkinat on vallattava halpojen tavarain avulla. Siitä johtuu Englannin pääoman pyrkimys supistaa tuotantoa tai ainakin olla laajentamatta sitä summamutikassa. Siitä johtuu lukuisa työttömien armeija Englannissa, mikä on viime vuosien vakituinen ilmiö. Siitä johtuu työttömyyden uhka, mikä hermostuttaa Englannin työläisiä ja kannustaa niitä nousemaan sotajalalle. Siitä johtuu se salamannopea vaikutus, jonka työnsulun uhka teki työläisiin yleensä ja varsinkin hiilenkaivajiin.

Kolmanneksi. Kolmantena seikkana on se, että Englannin pääoma pyrkii alentamaan Englannin teollisuuden tuotteiden tuotantokustannuksia ja halventamaan tavaroita Englannin työväenluokan etujen kustannuksella. Sitä seikkaa, että tässä tapauksessa ovat pääiskun kohteeksi joutuneet hiilenkaivajat, sitä ei voida pitää sattumana. Englannin pääoma ei ole käynyt hiilenkaivajien kimppuun ainoastaan siksi, että kivihiiliteollisuus on teknillisessä suhteessa huomosti varustettu ja että se kaipaa „järkiperäistämistä“, vaan ennen kaikkea siksi, että hiilenkaivajat ovat aina olleet ja ovat yhä Englannin proletariaatin etujoukko. Oli lannistettava tämä etujoukko, alennettava työpalkkaa ja pidennettävä työpäivää, jotta sen jälkeen, kun tämä perusjoukko oli nujerrettu, olisi voitu käydä käsiksi työväenluokan muihin osastoihin,—sellainen oli Englannin pääoman strategia. Siitä johtuu se sankaruus, jolla Englannin hiilenkaivajat käyvät lakkotaistelua. Siitä johtuu se verraton valmeus, jota Englannin työläiset ovat osoittaneet hiilenkaivajien tukemisessa järjestämällä yleislakon.

Neljänneksi. Neljäntenä seikkana on vanhoillisen puolueen valta-asema Englannissa, puolueen, joka on työväenluokan pahin vihollinen. On itsestään selvää, että mikä muu porvarillinen hallitus tahansa olisi menetellyt pääasiassa samalla tavalla työväenluokan lannistamiseksi kuin vanhoillistenkin hallitus. Mutta epäilemättömtä on myöskin se, että vain sellaiset vannoutuneet työväenluokan viholliset kuin vanhoilliset saattoivat niin helposti ja kyynillisesti antaa sellaisen ennenkuulumattoman haasteen koko Englannin työväenluokalle, kuin vanhoilliset antoivat uhattessaan työnsululla. Nyt voidaan pitää täysin todistettuna, ettei Englannin vanhoillinen puolue ainoastaan halunnut työnsulkua ja lakkoa, vaan että se oli valmistautunut niihin miltei kokonaisen vuoden ajan. Viime vuoden heinäkuussa se siirsi tuonnemmaksi hyökkäystä hiilenkaivajien kimppuun, sillä se piti ajankohtaa „sopimattomana“. Mutta se on koko tämän ajan valmistautunut kasaten hiilivarastoja, järjestäen lakonrikkureita, muokaten vastaavasti yleistä mielihäpäntää antaakseen hiilenkaivajille iskun tämän vuoden huhtikuussa. Vain vanhoillisten puolue saattoi ottaa tuollaisen valapattoisen askeleen.

Vanhoillisten puolue kiipesi hallitukseen väärinnettyjen asiakirjojen ja provokation perusteella. Heti valtaan päästyään se hyökkäsi Egyptin kimppuun kaikkia provokatiokeinoja käyttäen. Se on jo vuoden päivät käynyt suoranaista sotaa Kiinan kansaa vastaan käyttäen koeteltuja siirtomaarouvouksen ja -sorrin keinoja. Se ei sääli varoja tehdäkseen mahdottomaksi Neuvostoliiton kansojen lähenemisen Iso-Britannian kansoihin, valmistellen salakähmäisesti mahdollisen

intervention aineksia. Nyt se on hyökännyt oman maansa työväenluokan kimppuun valmisteltuaan tätä hyökkäystä kokonaisen vuoden huolellisuudella, jota olisi voitu soveltaa parempaan tarkoitukseen. Vanhoillisten puolue ei voi tulla toimeen ilman selkkauksia Englannin rajojen sisällä ja ulkopuolella. Voidaanko tämän jälkeen ihmetellä sitä, että Englannin työläiset vastasivat iskuun iskulla?

Tällaiset ovat yleispiirtein ne seikat, jotka ovat tehneet Englannin lakon kiertämättömäksi.

MIKSI ENGLANNIN YLEISLAKKO MENI MYTTYYN?

Englannin yleislakko meni myttyyn monien seikkojen takia, joista olisi mainittava ainakin seuraavat:

Ensiksi. Kuten lakon kulku osoitti, ovat Englannin kapitalistit ja vanhoillisten puolue yleensä kokeeneempia, paremmin järjestyneitä ja päättäväisempiä ja sen tähden voimakkaampia kuin Englannin työläiset ja heidän johtajansa — Pääneuvosto ja niinsanottu Työväenpuolue. Työväenluokan johtajat eivät olleet työväenluokan tehtävien vaatimalla tasolla.

Toiseksi. Englannin kapitalistit ja vanhoillisten puolue ottivat tuon mitä suurimman yhteiskunnallisen selkkauksen vastaan täysissä aseissa ja epäilemättä täysin valmistautuneina, kun Englannin työväenliikkeen johtajat sen sijaan tulivat yllätetyiksi kaivostenomistajain julistaessa työnsulun, he eivät olleet tehneet minkäänlaista tahi juuri minkäänlaista valmistelutyötä. Samalla mainittakoon, että vielä viikkoa ennen selkkausta työväenluokan johtajat sanoivat olevansa aivan varmoja siitä, ettei selkkausta synny.

Kolmanneksi. Kapitalistien esikunta, vanhoillisten puolue, kävi taistelua yhtenäisenä ja järjestyneenä antaen iskuja taistelun ratkaisevissa kohdissa, kun työväenliikkeen esikunta, ammattiliittojen Pääneuvosto, ja sen „poliittinen valiokunta“—Työväenpuolue—olivat sen sijaan sisäisesti demoralisoituja ja rappeutuneita. Kuten tunnettua, tämän esikunnan päähenkilöt olivat hiilenkaivajien ja koko Englannin työväenluokan suoranaisia kavaltajia (Thomas, Henderson, Macdonald ja kumpp.) tahi näiden kavaltajien selkärangattomia myötähiijöitä, jotka pelkäsivät työväenluokan taistelua ja vielä enemmän sen voittoa (Purcell, Hicks y.m.).

Voidaan kysyä: miten saattoi tapahtua niin, että mahtavalla Englannin proletariaatilla, joka kävi taistelua verrattoman sankarillisesti, osoittautui olevan joko itsensä myyneet tahi pelkurimaiset tai yksinkertaisesti selkärangattomat johtajat. Se on sangen tärkeä kysymys. Sellaiset johtajat eivät ole yht'äkkiä ilmestyneet. He ovat kasvaneet työväenliikkeestä, he ovat käyneet Englannissa työväenjohtajien määrätynlaisen kasvatuskoulun, sen kauden koulun, jolloin Englannin pääoma, joka kahmi ylivoittoja, saattoi mielistellä työväenjohtajia ja käyttää heitä hyväkseen kompromisseissa Englannin työväenluokan kanssa, ja kun nämä työväenluokan johtajat joutuivat elinoloissaan ja asemansa kannalta lähemmäksi porvaristoa, niin he siten erkanivat työväenjoukoista, käänsivät selkensä niille ja lakkasivat ymmärtämästä niitä. Ne ovat niitä työväenluokan johtajia, joiden silmät kapitalismin loisto on häikäisyt, jotka pääoman mahti on masentanut ja jotka

haaveilevat pääsevänsä „pinnalle“ ja „varakkaiden ihmisten“ joukkoon. Epäilemätöntä on, että nämä, luvalla sanoen, johtajat ovat menneiden aikojen jälkikäikua, mikä ei enää vastaa uutta tilannetta. Epäilemätöntä on, että he joutuvat ajan tullen luovuttamaan paikkansa uusille johtajille, jotka vastaavat Englannin proletariaatin taisteluhenkä ja sankaruutta. Engels oli oikeassa nimittäessään tuollaisia johtajia porvaristuneiksi työväenluokan johtajiksi ⁵⁶.

Neljänneksi. Englannin kapitalismin esikunta, vanhoillisten puolue ymmärsi sen, että Englannin työläisten valtava lakko on tosiasia, jolla on ääretön poliittinen merkitys, että sellaista lakkoa vastaan voidaan käydä vakavaa taistelua vain poliittista laatua olevilla keinoilla, että lakon tukahduttamiseen on saatava mukaan sekä kuninkaan arvovalta että alahuoneen ja perustuslain arvovalta, että ilman sotaväen liikekannallepanoa ja poikkeustilan julistamista ei lakkoa voida likvidoida. Englannin työväenliikkeen esikunta, Pääneuvosto, sen sijaan ei ymmärtänyt tätä yksinkertaista asiaa tai se ei halunnut sitä ymmärtää, tai pelkäsi tunnustaa sitä, selittäen kaikille, että yleislakko on luonteeltaan yksinomaan taloudellisen taistelun keino, että se ei halua eikä aio siirtää taistelua poliittisen taistelun raiteille, että se ei aio iskeä Englannin pääoman yleisesikuntaa, vanhoillisten puoluetta, että se, Pääneuvosto, ei aio asettaa päiväjärjestykseen kysymystä vallasta.

Siten Pääneuvosto tuomitsi lakon kiertämättömään epäonnistumiseen. Sillä, kuten historia todistaa, yleislakko, jota ei viedä poliittisen taistelun raiteille, on kiertämättä epäonnistuva.

Viidenneksi. Englannin kapitalistien esikunta ymmärsi, että Englannin lakon saama kansainvälinen apu merkitsee porvaristolle mitä suurinta vaaraa, kun Pääneuvosto sen sijaan ei ymmärtänyt tai ei ollut ymmärtävinään sitä, että Englannin työläisten lakko voi voittaa ainoastaan proletariaatin kansainvälisen solidaarisuuden avulla. Siitä johtui Pääneuvoston kieltäytyminen ottamasta vastaan rahallista apua Neuvostoliiton⁵⁷ ja muiden maiden työläisiltä.

Niin valtava lakko, kuin Englannin yleislakko oli, olisi voinut antaa tuntuvia tuloksia noudattamalla ainakin kahta perusehtoa: ohjaamalla lakko poliittisille raiteille ja muuttamalla lakko kaikkien edistyneiden maiden proletaarien taisteluksi pääomaa vastaan. Mutta Englannin Pääneuvosto erikoisella, sille ominaisella „neroudella“ kieltäytyi näistä kummastakin ehdosta ja siten jo ennakolta tuomitsi yleislakon menemään myttyyn.

Kuudenneksi. Epäilemätöntä on, että II Internationalen ja ammattiliittojen Amsterdamin yhtymän enemmän kuin kaksimielisellä menettelyllä Englannin yleislakon auttamiskysymyksessä oli hyvin tärkeä osansa. Itse asiassa näiden sosialidemokraattisten järjestöjen platooniset päätökset lakon auttamisesta merkitsivät todellisuudessa kieltäytymistä kaikesta rahallisen avun antamisesta, sillä sitä tosiasiaa, että Euroopan ja Amerikan kaikki ammattiliitot yhdessä antoivat korkeintaan kahdeksannen osan siitä rahallisesta avusta, minkä Neuvostoliiton ammattiliitot näkivät mahdolliseksi antaa englantilaisille veljilleen, ei voida selittää muuten kuin sosialidemokraattisen Internationalen kaksimielisellä menettelyllä. En edes

puhukaan muunlaisesta avusta, esimerkiksi kivihiilen maahankuljetuksen keskeyttämisen muodossa, missä kysymyksessä ammattiliittojen Amsterdamin yhtymä menettelee kirjaimellisesti lakonrikkurin tavoin.

Seitsemänneksi. Epäilemättä myöskin Englannin kommunistisen puolueen heikkoudella on ollut tärkeä osansa yleislakon epäonnistumisessa. On sanottava, että Englannin kommunistinen puolue on eräs Kommunistisen Internationalen parhaita jaostoja. On sanottava, että sen kanta koko Englannin lakon aikana oli aivan oikea. Mutta samalla on myönnettävä, että sen arvovalta Englannin työläisten keskuudessa on vielä heikko. Ja tällä seikalla on ollut kohtalokas merkityksensä yleislakon kulussa.

Siinä ne seikat, tai ainakin tärkeimmät niistä, joista me olemme nykyään olleet tilaisuudessa tekemään havaintoja ja jotka määräsivät Englannin yleislakon epäsuotuisan lopputuloksen.

YLEISLAKON OPETUKSET

Mitkä ovat Englannin yleislakon opetukset, tai ainakin tärkeimmät niistä? Nämä opetukset ovat seuraavat.

Ensiksi. Englannin kivihiihiteollisuuden kriisi ja siihen yhteydessä oleva yleislakko asettavat päiväjärjestyksen suoraan kysymyksen työ- ja tuotantovälineiden sosialisoinnista ja työväen kontrollin säätämisestä kivihiihiteollisuudessa. Se on sosialismin valloittamisen kysymys. Tuskin tarvinnee todistella, että kivihiihiteollisuuden kriisin perusteelliselle ratkaisulle ei ole eikä voi olla muita teitä kuin se tie, jonka

Englannin kommunistinen puolue on esittänyt. Kivihiiliteollisuuden kriisi ja yleislakko johdattavat Englannin työväenluokan välittömästi kysymykseen sosialismin käytännöllisestä toteuttamisesta.

Toiseksi. Englannin työväenluokka ei ole voinut olla tuntematta nahoissaan, että suurimpana esteenä tiellä päämäärään on kapitalistien poliittinen valta, tässä tapauksessa vanhoillisten puolue ja sen hallitus. Kun ammattiliittojen Pääneuvosto pelkäsi kuin ruttoa sen myöntämistä, että taloudellinen taistelu ja poliittinen taistelu ovat erottamattomassa yhteydessä toisiinsa, niin Englannin työläiset eivät nyt voi olla ymmärtämättä sitä, että kysymys vallasta heidän vaikeassa taistelussaan järjestynyttä pääomaa vastaan on nyt peruskysymys, että ilman valtakysymyksen ratkaisemista ei kivihiiliteollisuuden kriisi enempää kuin koko Englannin teollisuuden kriisikään ole ratkaistavissa.

Kolmanneksi. Yleislakon kulku ja tulos eivät voi olla saattamatta Englannin työväenluokkaa vakuutuneeksi siitä, että parlamentti, perustuslaki, kuningas ja muut porvarillisen vallan attribuutit eivät ole mitään muuta kuin kapitalistiluokan kilpi, joka on suunnattu proletariaattia vastaan. Lakko on poistanut fetishin ja koskemattoman pyhätön verhot sekä parlamentin että perustuslain edestä. Työläiset käsittävät, että nykyinen perustuslaki on porvariston ase, joka on suunnattu työläisiä vastaan. Työläiset eivät voi olla ymmärtämättä, että hekin tarvitsevat omaa työväen perustuslakia aseena porvaristoa vastaan. Mielestäni tämän totuuden tajuaaminen on oleva Englannin työväenluokalle sen kaikkein suurin saavutus.

Neljänneksi. Lakon kulku ja tulos eivät voi olla saamatta Englannin työväenjoukkoja vakuuttuneiksi vanhojen toimihenkilöiden kelvottomuudesta, vanhojen johtajien kelvottomuudesta, jotka ovat kasvaneet Englannin vanhan kompromissipolitiikan koulussa. He eivät voi olla ymmärtämättä sitä, että vanhat johtajat on vaihdettava uusiin, vallankumouksellisiin johtajiin.

Viidenneksi. Englannin työläiset eivät nyt voi olla ymmärtämättä, että Englannin hiilenkaivajat ovat Englannin työväenluokan etujoukko, että kivihiih-lakon tukeminen ja sen voiton turvaaminen onkin sen vuoksi koko Englannin työväenluokan asia. Koko lakon kulku sanelee Englannin työväenluokalle tämän opetuksen ehdottoman kiistämättömyyden.

Kuudenneksi. Englannin työläiset eivät voineet olla tulematta yleislakon vaikeina hetkinä, jolloin eri puolueiden ohjelmat tarkistettiin käytännössä, vakuuttuneiksi siitä, että kommunistien puolue on ainoa puolue, joka pystyy ajamaan työväenluokan etuja loppuun saakka, rohkeasti ja päättäväisesti.

Tällaiset ovat yleispiirteissään Englannin yleislakon tärkeimmät opetukset.

ERÄITÄ JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Siirryn eräisiin johtopäätöksiin, joilla on käytännöllinen merkitys.

Ensimmäinen kysymys koskee kapitalismin vakaantumista. Englannin lakko on osoittanut, että Kommunistisen Internationalen päätös vakaantumisen tilapäisestä ja kestävästä luonteesta on aivan oikea⁵⁶. Englannin pääoman hyökkäys Englannin hiilenkaivajien kimppuun on yritys saada tilapäinen ja

kestämätön vakaantuminen muuttumaan vankaksi ja kestäväksi vakaantumiseksi. Tämä yritys ei onnistunut eikä voinut onnistua. Englannin työläiset, jotka vastasivat tuohon yritykseen valtavalla lakolla, osoittivat koko kapitalistiselle maailmalle, että kapitalismin kestävä vakaantumisen aikaansaaminen sodanjälkeisen kauden oloissa on mahdotonta, että sellaiset kokeet, jollaisia Englannissa on tehty, kantavat kohdussaan kapitalismin perustusten luhistumisen vaaraa. Mutta jos väite kapitalismin vakaantumisen vankkuudesta on väärä, niin yhtä väärä on päinvastainen väite siitä, että vakaantuminen on päättynyt, että se on tehty tyhjäksi ja että nyt me olemme muka tulleet vallankumouksellisten myrskyjen korkeimman nousun kauteen. Kapitalismin vakaantuminen on väliaikaista ja kestäväntöntä, mutta vakaantuminen on kuitenkin vielä olemassa.

Edelleen. Juuri siksi, että nykyinen väliaikainen ja kestäväntön vakaantuminen on yhä vielä olemassa, juuri siksi pääoma tulee edelleenkin tekemään hyökkäysyrityksiä työväenluokan kimppuun. Englannin lakon opetusten täytyy tietysti olla osoituksena koko kapitalistiselle maailmalle, kuinka vaarallisia pääoman elämälle ja olemassaololle ovat sellaiset kokeet, jollaisen vanhoillinen puolue Englannissa teki. Sitä, ettei tämä koe mene vanhoillisten puolueelle ilman jälkiseurauksia, sitä tuskin voitaneepä epäillä. Ei voida epäillä myöskään sitä, etteivätkö kaikkien maiden kapitalistit ottaisi varteen tätä opetusta. Pääoma tulee kuitenkin yrittämään uutta hyökkäystä työväenluokan kimppuun, sillä se tuntee asemansa epävarmaksi eikä se voi olla tuntematta tarvetta lujit-

taa asemaansa varmemmaksi. Työväenluokan ja kommunististen puolueiden tehtävänä on valmistaa voimat vastaiskua varten näille työväenluokan kimppuun tehtäville hyökkäyksille. Kommunististen puolueiden tehtävänä on jatkaa edelleenkin työläisten yhteisrintaman järjestämistä ja tehdä kaikkensa kapitalistien rynnäköiden muuttamiseksi työväenluokan vastarynnäköksi, työväenluokan vallankumoukselliseksi hyökkäykseksi, työväenluokan taisteluksi proletariaatin diktatuurin pystyttämisen ja kapitalismin hävittämisen puolesta.

Vihdoin, näiden päiväjärjestyksessä olevien tehtävien täyttämiseksi Englannin työväenluokan on ennen kaikkea vapauduttava nykyisistä johtajistaan. Sellaisen johtajien kuin Thomasien ja Macdonaldien johdolla ei voida lähteä sotaan kapitalisteja vastaan. Silloin ei voida toivoa voittoa, kun selustassa on Hendersonin ja Clynesin kaltaisia kavaltajia. Englannin työväenluokan on opittava vaihtamaan sellaiset johtajat parempiin, sillä on valittava jompikumpi: joko Englannin työväenluokka oppii panemaan pois viralta Thomasit ja Macdonaldit tai se ei saa nähdä voittoaan enempää kuin omia korviaan.

Tällaisia, toverit, ovat ne muutamat luonnostaan lankeavat johtopäätökset.

Sallikaa nyt siirtyä Puolan tapahtumia koskevaan kysymykseen.

PUOLAN VIIME TAPAHTUMISTA

On olemassa sellainen mielipide, että Pilsudskin johtama liike on vallankumouksellista liikettä. Puhutaan, että Pilsudski esiintyy Puolan vallankumouk-

sellisen liikkeen puolesta, talonpoikaiston puolesta tilanherroja vastaan, työläisten puolesta kapitalisteja vastaan, Puolan sorrettujen kansallisuuksien vapauden puolesta puolalaista chauvinismia ja fasismia vastaan. Puhutaan, että sen takia Pilsudski ansaitsee kommunistien kannatuksen.

Se on kerrassaan väärin, toverit!

Todellisuudessa Puolassa on nyt käynnissä taistelu porvariston kahden ryhmän välillä: poznanilaisten johtaman suurporvariston ja Pilsudskin johtaman pikkuporvariston ryhmän välillä. Taistelun tarkoituksena on porvarillisen valtion lujittaminen ja vakaannuttaminen eikä työläisten ja talonpoikain etujen, sorrettujen kansallisuuksien etujen puolustaminen. Taistelua käydään porvarillisen valtion erilaisista lujittamismenetelmistä.

Asia on siten, että Puolan valtio on joutunut täydellisen hajoamisen vaiheeseen. Finanssiasiat ovat joutuneet hunningolle. Zlotyn arvo laskee. Teollisuus on halpaantunut. Ei-puolalaisia kansallisuuksia sorretaan. Huippukerroksissa, johtaville kerroksille läheisissä piireissä, vallitsee kavalluskuume, kuten siitä kaikkien ja kaikenlaisten eduskuntaryhmien⁵⁹ edustajat aivan ujostelematta puhuvat. Sen johdosta porvariluokkien edessä on vaihtoehto: joko valtion hajaannus menee niin pitkälle, että se avaa työläisten ja talonpoikain silmät ja sysää ne välttämättömyyteen uusia valta vallankumouksellista tietä tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, tahi porvariston täytyy pitää kiirettä voidakseen tehdä lopun hajaannuksesta, lopettaa kavalluskuumeen ja siten ehkäistä työläis-

ten ja talonpoikain mahdollisen vallankumousliikkeen purkauksen, kunnes se ei ole myöhäistä.

Kysymys on nyt siitä, kumman porvaristoryhmän on käytävä vakaannuttamaan Puolan valtiota: Pilsudskin ryhmän vaiko poznanilaisten ryhmän.

Epäilemätöntä on, että työläiset ja talonpojat liittävätkin toiveensa asemansa perinpohjaisesta parantumisesta Pilsudskin taisteluun. Epäilemätöntä on, että juuri sen vuoksi työväenluokan ja talonpoikaiston huippukerros tavalla tai toisella tukee Pilsudskin taistelua, sillä hän on pikkuporvarillisten ja pienaatelisiin kuuluvien kerrosten edustaja poznanilaisia vastaan, jotka edustavat suurkapitalisteja ja -tilanherroja. Mutta epäilemätöntä on myöskin se, että Puolan työtä-tekevien luokkien eräiden kerrosten toiveita käytetään nyt porvarillisen valtion ja porvarillisen järjestelmän lujittamiseen eikä vallankumouksen hyväksi.

Tässä on merkityksensä tietysti erällä ulkoisillakin tekijöillä. Puola on pieni valtio, finanssiasioissa se on sidottu Ententen määrättyihin piireihin. Se, porvarillinen Puola, jonka finanssiasiat ovat nykyään surkeassa tilassa, ei tietenkään voi tulla toimeen ilman ulkoisia lainoja. Mutta niinsanotut suurvallat eivät voi rahoittaa valtiota, jonka johtavat piirit yhteen ääneen toteavat kavalluskuumeen vallitsevan valtionhallinnon kaikilla aloilla. Lainojen saamiseksi on ennen kaikkea „parannettava“ valtionhallintoa, tehtävä loppu kavalluskuumeesta, luotava joitakin takeita siitä, että lainojen korot tulevat maksetuiksi j.n.e. Siitä johtuukin Puolan valtion „rationalisoimisen“ välttämättömyys.

Sellaisia ovat ne sisäiset ja ulkoiset edellytykset, jotka ovat olleet määrääviä nykyiselle taistelulle Puolan kahden tärkeimmän porvarillisen ryhmän välillä.

Puolassa on nykyään eräitä perusristiriitoja, joiden on edelleen kehittyessään johdettava kiertämättä välittömän vallankumouksellisen tilanteen muodostumiseen Puolassa. Nämä ristiriidat ilmenevät kolmella peruslinjalla: työväenkysymyksen linjalla, talonpoikaiskysymyksen linjalla ja kansallisuuskysymyksen linjalla. Kaikki nämä ristiriidat saattavat tulla viipymättä esiin ja aiheuttaa purkauksen, jos Puola lähtee sotaseikkailuun, jos se ei saa aikaan ystävällisiä naapurisuhteita sitä ympäröiviin valtioihin. Voiko Pilsudski, voiko Pilsudskin kirjava ryhmä ratkaista nämä ristiriidat? Voiko tämä pikkuporvarillinen ryhmä ratkaista työväenkysymyksen? Ei, ei voi ratkaista, sillä siinä tapauksessa se joutuisi perinpohjaiseen selkkaukseen kapitalistiluokan kanssa, mitä se ei voi tehdä eikä tee missään tapauksessa, ellei se halua jäädä finanssitukea vaille suurvaltojen taholta. Voiko se, tuo ryhmä, ratkaista talonpoikaiskysymyksen esimerkiksi tilanherrojen maiden pakkoluovutuksen hengessä? Ei, ei voi, eikä se tee sitä, ellei se halua aiheuttaa täydellistä hajaannusta Pilsudskin armeijan päällystössä, joka on suurelta osaltaan kokoonpantu pienistä ja keskisuurista tilanherroista. Voiko se, tuo ryhmä, ratkaista kansallisuuskysymyksen Puolassa antamalla kansallisen itsemääräämisvapauden sorretuille kansakunnille: ukrainalaisille, liettualaisille, bielovenäläisille y.m.? Ei, ei voi, eikä se tee sitä, ellei se halua menettää kaikkea luottamustaan niiden

suurpuolalaisten chauvinistien ja fasistien silmissä, jotka ovat Pilsudskin ryhmän moraalisen olemassaolon tärkeimpänä lähteenä.

Mutta kuinka sitten tässä tapauksessa käy?

Siinä voi käydä vain siten, että voitettuaan suurporvariston ryhmän sotilaallisessa suhteessa on Pilsudskin ryhmän poliittisesti alistuttava tuon saman ryhmän alaiseksi ja lähdeittävä laahustamaan sen jäljessä, tietenkin siinä tapauksessa, ellei Puolan työväenluokka ja Puolan talonpoikaiston vallankumouksellinen osa ryhdy lähi aikoina vallankumouksellisesti uusimaan Puolan valtiota ja elleivät ne karkoita pois Puolan porvariston molempia ryhmiä — sekä Pilsudskin ryhmää että poznanilaisten ryhmää.

Tämän yhteydessä herää kysymys Puolan kommunistisesta puolueesta. Miten saattoi käydä niin, että Puolan työläisten ja talonpoikain huomattavan osan vallankumouksellinen tyytymättömyys on valannut vettä Pilsudskin myllyyn eikä Puolan kommunistisen puolueen myllyyn? Niin on käynyt muun muassa siksi, että Puolan kommunistinen puolue on heikko, äärimmäisen heikko, että se on heikentänyt itseään parhailaan käytävässä taistelussa väärällä kannanotollaan Pilsudskin sotaväkeen, minkä vuoksi se ei ole voinut nousta mielialaltaan vallankumouksellisten joukkojen johtoon.

Luin äskettäin neuvostolehdistämme Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean jäsenen tov. Thälmannin kirjoituksen⁶⁰ Puolan asioista. Toveri Thälmann koskettelee tässä kirjoituksessaan Puolan kommunistien kantaa, jotka ovat esittäneet tunnuksen Pilsudskin sotaväen kannattamisesta, ja arvos-

telee tätä kantaa epävallankumouksellisena. Minun on valitettavasti myönnettävä, että toveri Thälmannin esittämä arvostelu on ehdottomasti oikea. Minun on myönnettävä, että puolalaiset toverimme ovat tehneet tässä tapauksessa mitä karkeimman virheen.

Tässä onkin kaikki, mitä halusin sanoa teille, toverit, asioista Englannissa yleislakon yhteydessä ja Puolan viime tapahtumista. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*„Zarja Vostoka“ (Tiflis), № 1197,
kesäkuun 10 pnä 1926*

VASTAUS TIFLISIN RAUTATEIDEN KESKUSKONEPAJAN TYÖLÄISTEN TERVEHDYKSIIN

kesäkuun 8 pnä 1926

Toverit! Ennen kaikkea sallikaa lausua toverilliset kiitokset niistä tervehdyksistä, joita työläisten edustajat ovat täällä esittäneet.

Minun on sanottava suoraan, toverit, että en ole ansainnut puoltakaan niistä ylistelyistä, joita täällä on osakseni tullut. Osoittautuu, että minä olen sekä Lokakuun sankari että Neuvostoliiton kommunistisen puolueen johtaja, Kominternin johtaja, ihme-sankari ja mitä hyvänsä. Kaikki se on turhaa, toverit, ja kerrassaan tarpeetonta liioittelua. Tällaisessa sävyssä puhutaan tavallisesti manallemenneen vallankumousmiehen haudalla. Mutta minä en aio vielä kuolla.

Sen vuoksi minun on palautettava mieliin todellinen kuva siitä, mikä olin ennen ja ketä minun on kiittäminen nykyisestä asemastani puolueessa.

Toveri Arakel* sanoi täällä, että menneisyudessa hän piti itseään eräänä minun opettajistani ja minua

---

* A. Okuashvili.

oppilaanaan. Se on aivan oikein, toverit. Olen todellakin ollut ja pysyn Tiflisiin rautatiekonepajan eturivin työläisten oppilaana.

Sallikaa viitata menneisyyteen.

Muistuu mieleeni vuosi 1898, jolloin sain ensi keran ohjattavakseni rautateiden konepajan työläisten opintokerhon. Se tapahtui noin 28 vuotta sitten. Muistuu mieleeni, kuinka minä toveri Sturuan asunnossa Dzhibladzen (hän oli myöskin silloin eräs opettajistani), Tshodrishvilin, Tsheidzen, Botshorishvilin, Ninuan ja Tiflisiin muiden valveutuneiden työläisten läsnäollessa sain käytännöllisen työn ensi opetusta. Näihin tovereihin verrattuna olin silloin nuori mies. Ehkä olin silloin jonkin verran lukeneempi kuin monet näistä tovereista. Mutta käytännön työntekijänä olin silloin ehdottomasti alokas. Täällä, näiden tovereitten parissa, sain silloin ensimmäisen vallankumouksellisen taistelukasteeni. Täällä, näiden tovereitten joukossa, minusta tuli silloin vallankumouksen oppipoika. Kuten näette, ensimmäiset opettajani olivat tiflisiläisiä työmiehiä.

Sallikaa minun lausua heille vilpitön, toverillinen kiitollisuuteni. (Suosionosoituksia.)

Edelleen muistuvat mieleeni vuodet 1907—1909, jolloin minut lähetettiin puolueen tahdosta työhön Bakuun. Kolme vallankumouksellisen toiminnan vuotta naftateollisuustyöläisten keskuudessa karkaisi minua käytännön taistelijana ja paikallisena käytännöllisen työn johtajana. Ollessani toisaalta kanssakäymisissä sellaisten Bakun valveutuneiden työläisten kuin Vatsekin, Saratovetsin, Fioletovin y.m. kanssa ja toisaalta työläisten ja naftateollisuudenharjoittajain

välillä tapahtuneiden mitä syvimpien selkkausten myrskyssä minä tulin ensi kerran tietämään, mitä merkitsee suurten työläisjoukkojen johtaminen. Siellä, Bakussa, minä sain siten toisen vallankumouksellisen taistelukasteeni. Siellä minusta tuli vallankumouksen kisälli.

Sallikaa minun lausua vilpitön, toverillinen kiitollisuuteni bakulaisille opettajilleni. (Suosionosoituksia.)

Vihdoin muistuu mieleeni vuosi 1917, jolloin van- kila- ja karkoitusmatkojeni jälkeen puolue siirsi minut Leningradiin. Siellä, venäläisten työläisten parissa, kaikkien maiden proletaarien suuren opetta- jan toveri Leninin välittömässä läheisyydessä, prole- tariaatin ja porvariston välisten suurottelujen myrskyssä ja imperialistisen sodan tilanteessa, minä opin ensi kerran ymmärtämään, mitä merkitsee olla eräänä työväenluokan suuren puolueen johtajana. Siellä, venäläisten työläisten — sorrettujen kansojen vapauttajien ja kaikkien maiden ja kansojen prole- taarisen taistelun alkuunpanijain — parissa, minä sain kolmannen vallankumouksellisen taistelukasteeni. Siellä, Venäjällä, minusta tuli Leninin johdolla eräs vallankumouksen mestareita.

Sallikaa lausua vilpitön, toverillinen kiitollisuus- teni venäläisille opettajilleni ja kumartaa suuren opettajani Leninin muistolle. (Suosionosoituksia.)

Oppipojan arvosta (Tiflis), kisällin arvon kautta (Baku) vallankumouksemme erääksi mestariksi (Leningrad) — sellainen, toverit, on käymäni vallanku- mouksellisen koulutuksen tie.

Sellainen, toverit, on todellinen kuva siitä, mikä olin ja mikä minusta on tullut, jos puhutaan liioittelematta, tunnontarkasti. (Suosionosoituksia, jotka paisuvat myrskyisäksi kunnianosoitukseksi.)

*„Zarja Vostoka“ (Tiflis), № 1197,
kesäkuun 10 pntä 1926*

ENGLANTILAIS-VENÄLÄISESTÄ YHTENÄISYYSKOMITEASTA⁶¹ *

*Puhe NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean
yhdistetyssä täysistunnossa⁶²
heinäkuun 15 pnä 1926*

Toverit! Me elämme voimien kokoamisen kautta, joukkojen valtaamisen ja proletariaatin valmistamisen kautta uusia taisteluja varten. Mutta joukot ovat ammattiliitoissa. Ja Lännen ammattiliitot, suurin osa niistä, ovat nykyään enemmän tai vähemmän taantumuksellisia. Miten meidän on meneteltävä ammattiliittojen suhteen? Pitääkö meidän ja voimmeko me, kommunistit, tehdä työtä taantumuksellisissa ammattiliitoissa? Oikeastaan juuri tämän kysymyksen on Trotski asettanut meille äskettäin „Pravdassa“ julkaistussa kirjeessään. Tässä kysymyksessä ei tietenkään ole mitään uutta. Sen ovat asettaneet „ultravasemmistolaiset“ Saksassa jo ennen Trotskia, viitisen vuotta sitten. Mutta Trotski on katsonut tarpeelliseksi herättää sen uudelleen. Mitenkä hän vastaa siihen? Sallikaa minun esittää ote Trotskin kirjeestä.

„Koko Britannian työväenluokan nykyinen „päällysrakennus“ — poikkeuksetta kaikissa vivahteissaan ja ryhmittymissään — on vallankumouksen jarrutuskoneisto. Se ennustaa pitkäksi ajaksi

---

* Julkaistaan lyhennettynä.

vaistovaraisen ja puoliksi vaistovaraisen liikkeen painostusta vanhojen järjestöjen puitteita vastaan ja uusien vallankumouksellisten järjestöjen muodostumista tämän painostuksen pohjalla" (kts. „Pravdaa“ № 119 toukokuun 26 päivältä 1926).

Tämän mukaan meidän ei siis pidä tehdä työtä „vanhoissa“ järjestöissä, ellemme halua „jarruttaa“ vallankumousta. Joko tässä puhutaan siitä, että me olemme jo joutuneet välittömän vallankumouksellisen tilanteen kauteen ja meidän on nyt heti perustettava proletariaatin oma-alotteisesti muodostamia järjestöjä „vanhojen“ tilalle, ammattiliittojen tilalle, mikä on tietysti väärin ja tyhmää. Tahi tässä puhutaan siitä, että meidän on „pitkän“ kauden kuluessa vaihdettava vanhat ammattiliitot „uusiin vallankumouksellisiin järjestöihin“.

Se on kehoitus ryhtyä järjestämään jo olevien ammattiliittojen tilalle se samainen „vallankumouksellinen työväenliitto“, josta Saksan „ultravasemmistolaiset“ kommunistit puhuivat viitisen vuotta sitten ja joita vastaan toveri Lenin esiintyi päättäväisesti kirjassaan „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“. Itse asiassa se on kehoitus ryhtyä vaihtamaan nykyiset ammattiliitot „uusiin“ muka „vallankumouksellisiin“ järjestöihin, siis kehoitus ammattiliitoista eroamiseen.

Onko tämä politiikka oikeata? Se on perinpohjin väärää. Se on perinpohjin väärää siksi, että se on ristiriidassa joukkojen leniniläisen johtamisen kanssa. Se on väärää, sillä Lännen ammattiliitot ovat kaikesta taantumuksellisuudestaan huolimatta kaikkein alkeellisimpia, kaikkein takapajuisimmille työläisille mitä ymmärrettävimpiä ja sen tähden proletariaatin

kaikkein joukkoluontoisimpia järjestöjä. Me emme pääse joukkoihin, me emme saa niitä vallatuksi, jos me kierrämme näitä liittoja. Trotskin kannalle asetuminen merkitsee sulkea kommunisteilta pääsy miljoonaisten joukkojen luo, se merkitsee työläisjoukkojen jättämistä Amsterdamin⁶³ kynsiin, Sassenbachien ja Oudégeestien⁶⁴ kynsiin.

Oppositiolaiset ovat täällä vedonneet toveri Leniniin. Sallikaa minunkin esittää Leninin ohjeita.

„Lapsellisen naurettavalta tyhmyydeltä kuulostavat meistä saksalaisten vasemmistolaisten tärkeät, peräti tieteelliset ja hirveän vallankumoukselliset puheet siitä, etteivät kommunistit voi eivätkä saa toimia taantumuksellisissa ammattiliitoissa, että siitä työstä voidaan kieltäytyä, että on erottava pois ammattiliitoista ja perustettava välttämättä aivan uutukainen, aivan puhtoinen ja sangen herttaisten (ja suureksi osaksi kai myös sangen nuorten) kommunistien keksimä „työväenliitto““ (kts. XXV osa, s. 193—194).

Ja edelleen:

„Me käymme taistelua „työläisaristokratiaa“ vastaan työväenjoukkojen nimessä ja saadaksemme ne puolellemme; me käymme taistelua opportunistisia ja sosialichauvinistisia johtajia vastaan saadaksemme työväenluokan puolellemme. Olisi typerää unohtaa tämä mitä ilmeisin ja itsestään selvä alkeistotuus. Ja kuitenkin juuri noin tyhmästi tekevät saksalaiset „vasemmisto“-kommunistit, jotka ammattiliittojen **huippuryhmän** taantumuksellisuutta ja vastavallankumouksellisuutta pohtiessaan tekevät johtopäätöksen... eroon ammattiliitoista!! on kieltäydyttävä toimimasta niissä!! on luotava uusia, keksittyjä työväen järjestömuotoja!! Se on niin anteeksiantamaton typeryyttä, että se merkitsee suurinta palvelusta, minkä kommunistit suinkin voivat porvaristolle tehdä“ (kts. sama, s. 196).

Minä luulen, toverit, että tämä ei kaipaa selityksiä.

Tässä nousee kysymys sen Lännen ammattiliit-tojen taantumuksellisuuden ylihyppäämisestä, joka ei vielä ole elänyt aikaansa. Tämän kysymyksen on täällä vetänyt esille Zinovjev. Hän viittasi Martoviin ja väitti, että katsantokanta, joka kieltää ylihyppäämisen, sellainen katsantokanta, ettei marxilais-ten sovi hypätä joukkojen takapajuisuuden, heidän johtajiensa takapajuisuuden ja taantumuksellisuuden yli, että tämä katsantokanta on muka menshevistinen.

Minä väitän, toverit, että tämä Zinovjevin ruokoton manööveri, jossa hän viittaa Martoviin, todistaa vain sitä, että Zinovjev on täydellisesti luisunut pois leninisin linjalta.

Yritän alempana todistaa sen.

Voimme me leniniläisinä, marxilaisina ylipäänsä hypätä sellaisen liikkeen yli, joka ei ole vielä elänyt aikaansa, joukkojen takapajuisuuden yli, voimme me kääntää niille selkämme ja kiertää ne, vai onko meidän poistettava tuollaiset ilmiöt käymällä väsymätöntä taistelua joukkojen keskuudessa näitä ilmiöitä vastaan? Se on eräs kommunistisen politiikan peruskysymyksiä, eräs joukkojen leniniläisen johtamisen peruskysymyksiä. Oppositiolaiset puhuivat täällä leninismistä. Sallikaa viitata alkulähteeseen, Leniniin.

Tapahtuma-aika on huhtikuu 1917. Lenin väittelee Kamenevia vastaan. Lenin ei hyväksy Kamenevin kantaa, joka yliarvioi pikkuporvarillisen demokra-tian merkityksen. Mutta Lenin ei hyväksy myöskään Trotskin kantaa, joka aliarvioi talonpoikaisliikkeen osuutta ja yritti „hypätä“ Venäjän talonpoikaisliik-keen yli. Tässä ovat Leninin sanat.

„Trotskilaisuus — ilman tsaaria, mutta työväen hallitus“. Se on väärin. Pikkuporvaristo on olemassa, sitä ei voida heittää syrjään. Mutta siinä on kaksi osaa. Sen köyhin osa kulkee työväenluokan mukana“ (kts. Leninin puhetta, huhtikuussa 1917 pidetyn Petrogradin konferenssin pöytäkirjat, s. 17⁶⁵).

„Jos me sanoisimme: „ilman tsaaria, mutta proletariaatin dik-tatuuri“ — niin se olisi hyppäämistä * pikkuporvariston yli“ (kts. Leninin puhetta, huhtikuussa 1917 pidetyn Yleisvenäläisen kon-ferenssin pöytäkirjat, s. 76⁶⁶).

Ja edelleen:

„Mutta eikö meitä uhkaa vaara joutua subjektivismiin, pyrki-mykseen „hypätä“ vielä päättymättömän — joka ei ole vielä käyttänyt loppuun talonpoikaisliikettä — luonteeltaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen „yli“ sosialistiseen vallan-kumoukseen? Jos minä sanoisin: „ilman tsaaria, mutta työväen hallitus“, — niin silloin tuo vaara uhkaisi minua. Mutta minä en sanonut sitä, minä sanoin toisin... Teseissäni minä vakuutin ehdottomasti itseni kaikenlaiselta ylihyppäämiseltä vielä elinvoimaisen talonpoikaisliikkeen tai yleensä pikkuporvarillisen liikkeen yli, kaikkinaiselta leikkimiseltä „vallan kaappaamiseksi“ työväen hallituksen käsiin, kaikkinaiselta blanquilaiselta seikkailulta, sillä viittasin suoraan Pariisin Kommuunin kokemukseen“ * (kts. XX osa, s. 104).

Lienee selvä. Vielä elinvoimaisen liikkeen yli hyp-päämisen teoria on trotskilaisuuden teoria. Lenin ei hyväksy sellaista teoriaa. Hän pitää sitä seikkailu-teorianaa.

Tässä vielä muutamia sitaatteja, mutta toisista teoksista, joiden tekijä on eräs „hyvin huomattava“ bolshevikki, jonka nimeä ja sukunimeä en halua tois-taiseksi mainita, mutta joka myös sotii ylihyppää-misteoriaa vastaan.

---

* Alleviivaus minun. J. St.

„Talonpoikaiskysymyksessä, jonka yli Trotski koko ajan „hyppi“, me olisimme joutuneet tekemään mitä suurimpia virheitä. Liittoyhteyden itujen asemesta meillä olisi nyt täydessä käynnissä eristyminen“.

Edelleen.

„Sellainen on parvuslaisuuden ja trotskilaisuuden „teoreettinen“ perusta. Tämä „teoreettinen“ perusta valettiin sitten myöhemmin poliittisiksi tunnuksiksi, kuten esimerkiksi tunnukseksi „ilman tsaaria, mutta työväen hallitus“. Tämä tunnus kuulostaa nyt — sen jälkeen, kun me liitossa talonpoikaiston kanssa 15 vuoden kuluttua pystytimme taistellen Neuvostovallan, — sangen säädylliseltä. Ilman tsaaria! — sehän on hyvä. Työväen hallitus — vieläkin parempi. Mutta kun muistetaan, että tämä tunnus annettiin vuonna 1905, niin jokainen bolshevikki myöntää, että silloin tämä tunnus „hyppäsi“ kerta kaikkiaan talonpoikaiston yli“.

Edelleen.

„Mutta „permanentikot“ yrittivät vuonna 1905 tyrkyttää meille väkisin tunnusta „alas tsaari, mutta työväen hallitus“. Entä mihin talonpoikaisto jää? Eikö tässä pistäkin silmään se tosiasia, että ei laisinkaan ymmärretä, vaan sivuutetaan kokonaan talonpoikaisto sellaisessa maassa kuin Venäjällä? Ellei tämä ole talonpoikaiston „ylitse hyppäämistä“, niin mitä se sitten on?“

Edelleen.

„Ymmärtämättä talonpoikaiston merkitystä Venäjällä, „hyppiessään“ talonpoikaiston yli talonpoikaisessa maassa trotskilaisuus ei semmitenkään kyennyt ymmärtämään talonpoikaiston osuutta kansainvälisessä vallankumouksessa“.

Te kysynette: kuka on kirjoittanut nämä ankarat sitaatit trotskilaisuutta vastaan ja trotskilaista ylihyppäämisteoriam vastaan? Näiden ankarien sitaattien kirjoittaja ei ole kukaan muu kuin Zinovjev. Nämä sitaatit on otettu hänen kirjastaan „Leninismi“ ja Zinovjevin kirjoituksesta „Bolshevismi vaiko trotskilaisuus“.

Kuinka on saattanut käydä niin, että vuosi sitten Zinovjev ymmärsi ylihyppäämisteorian leniniläisvastaisen luonteen, mutta nyt, vuoden kuluttua, hän on lakannut ymmärtämästä sitä? Näin hänelle on käynyt siksi, että siihen aikaan hän oli niin sanoakseni leniniläinen, mutta nyt hän on juuttunut auttamattomasti toisella jalallaan trotskilaisuuteen ja toisella jalallaan shljapnikovilaisuuteen, „työläisoppositioon“⁶⁷. Ja niinpä hän rimpuilee nyt näiden kahden opposition välillä ja hänen on nyt pakko puhua Martov kourassaan täällä, tältä puhujalavalta. Ja ketä vastaan hän puhuu? Leniniä vastaan. Kenen puolesta? Trotskilaisten puolesta.

Niin syvälle on Zinovjev vajonnut.

Voidaan sanoa, että kaikki tämä koskee talonpoikaiskysymystä, että sillä ei ole mitään tekemistä Englannin ammattiliittojen kanssa. Mutta asia ei ole niin, toverit. Sillä mitä on sanottu ylihyppäämisteorian kelvottomuudesta politiikassa, sillä on suoranainen merkitys Englannin ja yleensä Euroopan ammattiliitoille, sillä on suoranainen merkitys joukkojen johtamiskysymykselle, kysymykselle niistä teistä, joiden kautta joukot voidaan vapauttaa taantumuksellisten, reformististen johtajien vaikutusvallasta. Ylihyppäämisen teoriaa noudattaen Trotski ja Zinovjev yrittävät hypätä Englannin ammattiliittojen takapajuisuuden ylitse, niiden taantumuksellisuuden yli, pyrkien siihen, että me kukistaisimme Pääneuvoston Moskovasta käsin, ilman Englannin ammattiliittojen jäsenjoukkoja. Mutta me vakuutamme, että sellainen politiikka on typeryyttä, seikkailua, että Englannin ammattiliittojen jäsenjoukkojen on itsensä kukistet-

tava Englannin ammattiliikkeen taantumukselliset johtajat meidän avullamme, että meidän ei pidä hypätä ammattiliittojohtajien taantumuksellisuuden yli, vaan autettava Englannin ammattiliittojen jäsenjoukkoja voittamaan sen.

Kuten näette, yleensä politiikan ja ammattiliittojen jäsenjoukkoihin suhtautumispolitiikan välillä on ehdottomasti olemassa yhteys.

Olisikohan Leninillä ohjeita tämän asian suhteen?
Kuulkaapa:

„Ammattiliitot olivat työväenluokan jättiläismäistä edistystä kapitalismin kehityksen alkukaudella, ne olivat siirtymistä työläisten hajanaisuudesta ja voimattomuudesta luokkayhteenliittymisen alkeisiin. Kun sitten alkoi muodostua proletaarien luokkayhteenliittymisen korkein muoto, proletariaatin vallankumouksellinen puolue (joka ei ole nimensä arvoinen ennen, kuin se oppii yhdistämään johtajat luokan ja joukkojen kanssa eheäksi, jonkinlaiseksi eroittamattomaksi kokonaisuudeksi), niin silloin ammattiliitoissa alkoi pakostakin ilmetä eräitä taantumuksellisia piirteitä, eräänlaista ammattikunnallista ahtautta, vissää taipumusta epäpoliittisuuteen, määrättyä piintyneisyyttä j.n.e. Mutta missään koko maailmassa ei proletariaatin kehitys ole käynyt eikä ole voinut käydä muuten kuin ammattiliittojen kautta, niiden ja työväenluokan puolueen välisen yhteistoiminnan kautta“ (kts. XXV osa, s. 194).

Ja edelleen:

„Tuon „taantumuksellisuuden“ pelkääminen, yritykset suorittaa ilman sitä ja hypätä sen yli* ovat mitä suurinta tyhmyyttä, sillä se merkitsee sitä, että pelätään proletariaatin etujoukon tehtävää, jonka tarkoituksena on opettaa, valistaa, kasvattaa ja saada mukaan uuteen elämään työväenluokan ja talonpoikaiston takapajuisimpia kerroksia ja joukkoja“ (kts. sama, s. 195).

* Alleviivaus minun. J. St.

Siten ovat asiat ylihyppäämisteorian suhteen ammatillisen liikkeen alalla.

Zinovjevillä olisi edullisempaa, jos hän ei laisinkaan tulisi tänne Martov käsissään. Hänen olisi edullisempaa olla vaiti ylihyppäämisteoriasta. Se olisi hänelle paljon parempi. Zinovjevin ei olisi tarvinnut vanna Trotskin nimessä: me tiedämme muutenkin, että hän on poistunut leninismistä trotskilaisuuteen.

Sillä tavalla, toverit, ovat asiat trotskilaisen teorian suhteen ammattiliittojen takapajuisuuden, ammatillisen liikkeen takapajuisuuden ja yleensä joukkoliikkeen takapajuisuuden yli hyppäämisestä.

Leninismi ja trotskilaisuus ovat kaksi eri asiaa.

Näin olemme päässeet kysymykseen Englantilais-Venäläisestä komiteasta. Täällä sanottiin, että Englantilais-Venäläinen komitea on maamme ammattiliittojen tekemä sopimus, liitto Englannin ammattiliittojen kanssa. Se on aivan oikein. Englantilais-Venäläinen komitea on ammattiliittojemme ja Englannin ammattiliittojen välisen liiton ilmaus, sopimuksen ilmaus, eikä tämä liitto ole vailla poliittista luonetta.

Tämä liitto asettaa itselleen kaksi tehtävää. Ensimmäisenä tehtävänä on yhteyden aikaansaaminen meidän ammattiliittojemme ja Englannin ammattiliittojen välille, yhtenäisyysliikkeen järjestäminen pääoman hyökkäystä vastaan ja sen repeämän leventäminen Amsterdamin ja Englannin ammatillisen liikkeen välillä, joka on olemassa ja jota me tulemme leventämään kaikin keinoin, ja vihdoin sellaisten olosuhteiden valmisteleminen, joita tarvitaan reformistien tunkemi-

seksi pois ammattiliitoista ja kapitalististen maiden ammattiliittojen valtaamiseksi kommunismin puolelle.

Tämän liiton toisena tehtävänä on järjestää työväenluokan laaja liike yleensä uusia imperialistisia sotia vastaan ja varsinkin maahamme tähdättyä interventiota vastaan (erikoisesti) Euroopan kaikkein mahtavimman imperialistisen suurvallan, Englannin taholta.

Ensimmäisestä tehtävästä on täällä puhuttu riittävän perusteellisesti. Siksi en ryhdykään sen laajemmin puhumaan siitä. Haluaisin sanoa täällä muutaman sanan toisesta tehtävästä, varsinkin siltä osalta, mikä koskee englantilaisten imperialistien interventiota maahamme. Eräät oppositiolaiset sanovat, ettei tästä meidän ja englantilaisten ammattiliittojen välisen liiton jälkimmäisestä tehtävästä kannata puhua, ettei tämä tehtävä ole mikään tärkeä tehtävä. Herää kysymys: miksi? Miksi ei kannata puhua? Eikö maailman ensimmäisen Neuvostotasavallan, joka sitäpaitsi on kansainvälisen vallankumouksen tuki ja perusta, turvallisuuden puolustustehtävä ole vallankumouksellinen tehtävä? Ovatko meidän ammattiliittomme riippumattomia puolueesta? Olemmeko me liittojemme riippumattomuuden kannalla: että valtio on eri asia ja liitot eri asia? Ei, me emme ole emmekä leniniläisinä voi olla sillä kannalla. Jokaisen työläisen, jokaisen ammattiliittoihin kuuluvan työläisen on pidettävä huolta maailman ensimmäisen Neuvostotasavallan suojelemisesta interventiolta. Jos maamme ammattiliitot saavat siinä kannatusta Englannin ammattiliitoilta, vaikkapa reformistisiltakin ammattiliitoilta, niin eikö ole selvää, että sitä pitää tervehtiä?

Menshevismmin katsantokannalle eksyvät ne, jotka luulevat, että meidän ammattiliittomme eivät voi suorittaa valtiollisia tehtäviä. Se on „Sotsialistitsheski Vestnikin“⁶⁸ katsantokanta. Me emme voi asettua sille kannalle. Ja jos Englannin taantumukselliset ammattiliitot ovat valmiit liittoutumaan meidän maamme vallankumouksellisten ammattiliittojen kanssa oman maansa vastavallankumouksellisia imperialisteja vastaan, niin miksi emme voisi tervehtiä sellaista liittoa? Korostan tätä puolta asiasta, jotta meidän oppositiomme, joka pyrkii hajoittamaan Englantilais-Venäläisen komitean, ymmärtäisi vihdoin, että se valaa vettä interventioistien myllyyn.

Englantilais-Venäläinen komitea on siis meidän ammattiliittojemme ja Englannin taantumuksellisten ammattiliittojen välinen liitto, jonka tehtävänä on ensiksikin lujittaa meidän ammattiliittojemme yhteyksiä Lännen amatilliseen liikkeeseen sekä vallankumouksellistaa sitä, ja toiseksi, taistella imperialistisia sotia vastaan yleensä ja erittäinkin interventiota vastaan.

Mutta ovatko yleensä mahdollisia, — periaatteellinen kysymys, — ovatko yleensä mahdollisia poliittiset liitot taantumuksellisten ammattiliittojen kanssa? Ovatko sellaiset liitot kommunisteille yleensä sallittuja?

Tämä kysymys on asetettu meillä suoraan, ja meidän on se tässä ratkaistava. Jotkut arvelevat, että ne eivät ole mahdollisia, siten luulevat oppositiolaisemme. Mutta puolueemme Keskuskomitea on sitä mieltä, että sellaiset liitot ovat sallittuja.

Oppositiolaiset mainitsivat täällä Leninin nimeä. Kääntykäämme Leninin puoleen.

„Kapitalismi ei olisikaan kapitalismia, ellei „puhtaan“ proletariaatin ympärillä olisi suuri joukko tavattoman kirjavia väli-
muotoja proletaarista puoliproletaariin (sellaiseen, joka hankkii elatuksensa puoliksi työvoimansa myynnillä), puoliproletaarista pientalonpoikaan (ja pikkukäsityöläiseen, ammatinharjoittajaan, yleensä pikkuisäntään), pientalonpojasta keskitalonpoikaan j.n.e. asti; ellei itsensä proletariaatin keskuudessa olisi jakautumista enemmän tai vähemmän kehittyneisiin kerroksiin, ellei olisi maakunnallista, ammatillista, toisinaan uskonnollista y.m. jakoa. Ja kaikesta tästä johtuu aivan ehdottomasti, että proletariaatin etujoukon, sen tietoisien osan, kommunistisen puolueen pitää välttämättömästi ja ehdottomasti turvautua luovimiseen, sovitteluun ja kompromisseihin proletaarien erilaisten ryhmien kanssa, työläisten ja pikkuisäntien erilaisten puolueitten kanssa. Koko kysymys on siitä, että osattaisiin soveltaa tätä taktiikkaa niin, ettei sillä alennettaisi, vaan kohotettaisiin proletaarisen tietoisuuden, vallankumouksellisuuden, taistelukyvyn ja voittamistaidon yleistä tasoa“ (kts. XXV osa, s. 213).

Ja edelleen:

„On totta, että Hendersonit, Clynesit, Macdonaldit ja Snowdenit ovat toivottoman taantumuksellisia. Totta on myöskin se, että he tahtovat saada vallan käsiinsä (muuten, mieluummin liittoutumalla porvariston kanssa), että heidän tekee mieli „hallita“ entisten ikivanhojen porvarillisten sääntöjen mukaan ja että valtaan päästyään he tulevat kiertämättä menettelemään samoin kuin Scheidemannit ja Nosket. Kaikki se on totta. Mutta se ei kuitenkaan merkitse, että heidän kannattaminen olisi vallankumouksen kavaltamista, vaan että vallankumouksen etujen kannalta työväenluokan vallankumoustaistelijain pitää antaa näille herroille vissiä parlamentaarista kannatusta“ (kts. sama, s. 218—219).

Siis Leninin mukaan poliittiset sopimukset, poliittiset liitot kommunistien ja työväenluokan taantumuksellisten johtajien välillä ovat täysin mahdollisia ja sallittuja.

Trotski ja Zinovjev painakoot tämän mieleensä.

Mutta mitä varten me oikeastaan tarvitsemme sellaisia sopimuksia?

Sitä varten, että saataisiin pääsy työväenjoukkoihin, sitä varten, että voitaisiin valistaa näitä joukkoja ymmärtämään poliittisten ja ammattiliittojohtajiensa taantumuksellisuus, sitä varten, että voitaisiin irroittaa työväenluokan vasemmistolaiset ja vallankumoukselliset osat taantumuksellisista johtajista, siis sitä varten, että saataisiin kohotetuksi koko työväenluokan taistelukykyä.

Siksi tällaisia liittoja voidaan tehdä ainoastaan kahdella perusehdolla: että turvataan meille vapaus arvostella reformistisia johtajia ja että turvataan sellaiset olosuhteet, jotka tarvitaan joukkojen irrottamiseksi taantumuksellisista johtajista.

Lenin sanoo tästä asiasta seuraavaa:

„Kommunistinen puolue tarjoaa Hendersoneille ja Snowdenille „kompromissia“, vaalisopimusta: menkäämme yhdessä Lloyd-Georgen ja vanhoillisten liittoa vastaan, jakakaamme parlamenttipaikat sen mukaisesti, kuinka paljon ääniä työläiset antavat Työväenpuolueen tai kommunistien puolesta (ei vaaleissa, vaan erikoisessa äänestyksessä), ja säilyttäkäämme mitä täydellisin agitation, propagandan ja poliittisen toiminnan vapaus. Ilman tätä viimeistä ehtoa ei tietenkään saa mennä liittoon, sillä se olisi petosta: Englannin kommunistien täytyy yhtä ehdottomasti vaatia ja pitää kiinni mitä täydellisimmästä vapaudesta Hendersoneiden ja Snowdenien paljastamiseen kuin venäläiset bolshevikit vaativat ja pitivät kiinni siitä (viisitoista vuotta, 1903—1917) venäläisiin Hendersoneihin ja Snowdeneihin, s.o. menshevikkeihin nähden“ (kts. XXV osa, s. 223).

Ja edelleen:

„Pikkuporvarilliset demokraatit (niiden joukossa myöskin menshevikit) horjuvat kiertämättä porvariston ja proletariaatin välillä, porvarillisen demokratian ja neuvostojärjestelmän välillä,

reformismin ja vallankumouksellisuuden välillä, työväen rakkauden ja proletaarisen diktatuurin pelkäämisen välillä j.n.e. Kommunistien oikean taktiikan on oltava sellaista, että käytetään hyväksi noita horjumisia eikä suinkaan sivuuteta niitä huomiotta; niiden käyttäminen vaatii tekemään myönnytyksiä niille aineksille, silloin ja sikäli, milloin ja mikäli ne kääntyvät proletariaatin puoleen, samalla kun käydään taistelua niitä vastaan, jotka kääntyvät porvariston puoleen. Oikean taktiikan käyttämisestä meillä on ollut tuloksena, että menshevismi on hajonnut ja hajoaa yhä enemmän, että sen itsepintaiset opportunistiset johtajat eristetään, samalla kun parhaat työläiset ja pikkuporvarillisen demokratian parhaat ainekset johdetaan meidän leiriimme“* (kts. XXV osa, s. 213—214).

Nämä ovat ne liiton ehdot, joita ilman eivät mitkään liitot eikä mitkään sopimukset ammattiliittojen taantumuksellisten johtajien kanssa ole sallittuja.

Oppositio painakoon tämänkin mieleensä.

Herää kysymys, vastaako meidän ammattiliittojemme politiikka niitä ehtoja, joista toveri Lenin puhuu?

Mielestäni se vastaa niitä täydellisesti. Ensiksi, me olemme säilyttäneet täydellisesti itsellemme täydellisen arvosteluvapauden Englannin työväenluokan reformistisiin johtajiin nähden ja olemme käyttäneet tätä vapautta niin täydellä mitalla, ettei yksikään kommunistinen puolue maailmassa ole siinä määrin käyttänyt sitä. Toiseksi, me olemme saaneet pääsyn Englannin työväenjoukkoihin ja lujittaneet yhteyksiämme niihin. Kolmanneksi, me irroitamme menestyksellä ja olemme jo irroitaneet kokonaisia Englannin työväenluokan osastoja taantumuksellisista

---

* Alleviivaus minun. J. St.

johtajista. Tarkoitan hiilenkaivajien irrottamista Pääneuvoston johtajista.

Trotski, Zinovjev ja Kamenev karttoivat visusti täällä kysymystä Berliinissä pidetystä venäläisten ja englantilaisten kaivosmiesten konferenssista ja heidän julistuksestaan⁶⁹. Mutta sehän on mitä tärkein tapaus viime ajoilta. Keitä ovat Richardson, Cook, Smith ja Richards? Opportunisteja, reformisteja. Toisia heistä nimitetään vasemmistolaisiksi, toisia oikeistolaisiksi. Olkoon niin! Historia selvittää, kuka heistä on eniten vasemmalla. Meidän on nyt kovin vaikeata saada selvää, kunnes päästään selvemmille vesille. Mutta se ainakin on selvää, että me olemme irrottaneet Pääneuvostosta nämä horjuvat reformistiset johtajat, jotka johtavat mukanaan miljoonaa kahtasataa tuhatta lakossa olevaa kaivostyöläistä, ja saaneet heidät liittoutumaan meidän ammattiliittojemme kanssa. Eikö se ole tosiasia? Miksi oppositio vaikenee siitä? Eivätkö meidän poliitikamme menestykset ilahduta sitä? Ja sekin, että Citrine kirjoittaa nyt, että hän ja Pääneuvosto ovat suostuvaisia Englantilais-Venäläisen komitean koollekutsumiseen, eiköhän se ole tulosta siitä, että Schwarzin ja Akulovin on onnistunut vetää Cook ja Richardson puolelleen ja että Pääneuvoston, joka on pelästynyt avointa taistelua hiilenkaivajia vastaan, on ollut pakko suostua Englantilais-Venäläisen komitean koollekutsumiseen? Kuka voisi kieltää, etteivätkö kaikki nämä tosiasiat puhu meidän poliitikamme menestyksistä, etteikö kaikki se puhu opposition politiikan täydellisestä romahduksesta?

Liitot ammattiliittojen taantumuksellisten johtajien kanssa ovat siis sallittuja. Ne ovat välttämättömiä

määrätyillä ehdoilla. Arvosteluvapaus on ensimmäinen ehto. Puolueemme noudattaa sitä. Työväenjoukkojen irrottaminen taantumuksellisista johtajista on toinen ehto. Puolueemme noudattaa tätäkin ehtoa. Puolueemme on oikeassa. Oppositio on väärässä.

Herää kysymys, mitä Zinovjev ja Trotski vielä haluavat meiltä?

He haluavat, että Neuvostomaamme ammattiliitot joko katkaisisivat välinsä Englantilais-Venäläiseen komiteaan tahi täältä Moskovasta käsin kukistaisivat Pääneuvoston. Mutta sehän on typerää, toverit. Vaatia meiltä sellaista, että me täältä Moskovasta käsin, sivuuttaen englantilaisten työläisten ammattiliitot, sivuuttaen Englannin ammattiliittojen jäsenjoukot, sivuuttaen Englannin ammattiliittotoimitsijat, hypäten niiden yli, täältä Moskovasta käsin kukistaisimme Pääneuvoston,— eikö se olekin typerää, toverit?

He vaativat mielenosoituksellista välien katkaisemista. Mutta ei liene vaikeata ymmärtää, ettei siitä synny mitään muuta kuin nolaus? Eihän liene vaikeata ymmärtää, että katkaisemalla välit me katoamme yhteyden Englannin ammatilliseen liikkeeseen, sysäämme Englannin ammattiliitot Sassenbachien ja Oudégeestien syliin, horjutamme yhteisrintamataktiikan perusteita, ilahdutamme Churchillien ja Thomasien sydäntä saamatta korvaukseksi mitään muuta kuin nolauksen?

Trotski ei ota suurten eleiden politiikassaan lähtökohdaksi konkreettisia ihmisiä, ei konkreettisia ja eläviä, Englannissa asuvia ja taistelevia työläisiä, vaan joitakin ihanteellisia ja olennottomia, päästä kantapäähän saakka vallankumouksellisia ihmisiä.

Mutta ei liene vaikea ymmärtää, että vain tyhmät ihmiset voivat politiikassa pitää lähtökohtana ihan-teellisiä, olennottomia ihmisiä?

Siksi me olemmekin sitä mieltä, että vaikutusta tavoittelevien eleiden politiikka, Pääneuvoston Moskovasta käsin kukistamisen politiikka, yksinomaan Moskovan voimilla, on naurettavaa seikkailupolitiikkaa.

Eleiden politiikka on ollut luonteenomaisena piirteenä kaikessa Trotskin politiikassa siitä lähtien, kun hän on ollut puolueessamme. Ensimmäisen kerran näimme tätä politiikkaa käytettävän Brestin rauhan aikana, jolloin Trotski ei allekirjoittanut Saksan ja Venäjän rauhansopimusta ja teki vaikutusta tavoittelevan eleen sopimusta vastaan olettaen, että eleillä voidaan nostaa kaikkien maiden proletaarit imperiaalisuutta vastaan. Se oli eleiden politiikkaa. Kuinka kalliiksi tämä ele meille tuli, sen te, toverit, tiedätte hyvin. Kenelle tuosta vaikutusta tavoittelevasta eleestä oli hyötyä? Imperialisteille, menshevikeille, eserrille ja kaikille niille, jotka yrittivät tukahduttaa silloin vielä lujittumattoman Neuvostovallan.

Nyt tuota vaikutusta tavoittelevien eleiden politiikkaa ehdotetaan meille Englantilais-Venäläiseen komiteaan nähden. Vaaditaan mielenosoituksellista ja vaikuttavaa välien katkaisua. Mutta kenen hyödyksi tuo vaikutusta tavoitteleva ele koituisi? Churchillin ja Chamberlainin, Sassenbachin ja Oudégeestin hyödyksi. He sitä haluavat. He sitä odottavat. He, Sassenbachit ja Oudégeestit, haluavat, että me katkaisisimme mielenosoituksellisesti välimme Englannin työväenliikkeeseen ja helpottaisimme siten Amsterdamin asioita. He, Churchillit ja Chamberlainit, haluavat

välkien rikkoutumista, että heidän interventionsa siten helpottuisi ja heille annettaisiin moraalinen argumentti interventionistien hyväksi.

Meidän oppositiolaisemme valavat vettä heidän myllyynsä.

Ei, toverit, me emme voi lähteä tälle seikkailutielle.

Mutta sellainen nyt kerta kaikkiaan on „ultravasemmistolaisen“ fraasivallankumouksellisten kohtalo. Heidän fraasinsa ovat kyllä vasemmistolaisia, mutta todellisuudessa he auttavat työväenluokan vihollisia. Lähdet vasemmalle, tuletkin oikealle.

Ei, toverit, me emme suostu tuohon vaikutusta tavoittelevien eleiden politiikkaan, emme suostu nyt samoin kuin emme suostuneet siihen Brestin rauhansopimuksen aikanakaan. Emme suostu siihen, sillä emme halua, että meidän puolueestamme tulisi leikkikalu vihollistemme käsiin.

Julkaistu ensi kerran kirjassa:

J. Stalin. Oppositioista.

Kirjoituksia ja puheita vuosilta 1921—1927.

M.—L., 1928

F. DZIERZHYSKI

(*F. Dzierzhynskin kuoleman johdosta*)

Frunzen jälkeen — Dzierzhynski.

Vanha leniniläinen kaarti on menettänyt taas erään parhaimmista johtajistaan ja taistelijoistaan. Puolue on kärsinyt vielä yhden korvaamattoman menetyksen.

Kun nyt, avoimen kirstun ääressä, muistelee toveri Dzierzhynskin kulkemaa tietä — vankiloita, pakko-työtä, karkoituksia, Vastavallankumousta vastaan taistelevaa Erikoiskomiteaa, rappiolle joutuneen kulkulaitoksen kunnostamista, nuoren sosialistisen teollisuuden rakentamista, — niin tekee mieli luonnehtia tämä kiihkeä elämä yhdellä ainoalla sanalla: **PALAMISEKSI.**

Lokakuun vallankumous asetti hänet vaikeaan tehtävään — johtamaan Vastavallankumousta vastaan taistelevaa Erikoiskomiteaa. Porvaristo ei tuntenut toista vihatumpaa nimeä kuin oli Dzierzhynskin nimi, Dzierzhynskin, joka torjui teräksisellä kädellä prolettaarisen vallankumouksen vihollisten iskut. Toveri Felix Dzierzhynskiä nimitettiin siihen aikaan „porvariston kauhuksi“.

„Rauhallisen kauden“ tultua toveri Dzierzhynski jatkaa kiihkeää toimintaansa. Toveri Dzierzhynski

tekee palaen työtä järjestäessään epäkuntoon joutunutta kulkulaitosta, ja sen jälkeen Korkeimman kansantalousneuvoston puheenjohtajana hän palaa teollisuutemme rakennustyössä. Tuntelematta lepoa, karittamatta mitään arkipäiväistä työtä, taistellen miehuullisesti vaikeuksia vastaan ja voittaen ne, uhraten kaikki voimansa, kaiken tarmonsä sille asialle, jonka puolue oli hänelle uskonut,— hän paloi loppuun työssä proletariaatin etujen hyväksi, kommunismin voiton hyväksi.

Jää hyvästi, Lokakuun sankari! Jää hyvästi, puolueen uskollinen poika!

Jää hyvästi, puolueemme yhtenäisyyden ja mahdin rakentaja!

J. Stalin

Heinäkuun 22 pnä 1926

„Pravda“ № 166,
heinäkuun 22 pnä 1926

ENGLANTILAIS-VENÄLÄISESTÄ KOMITEASTA

*Puhe Kominternin Tolmeenpaneovan komitean
Puhemlehistön istunnossa
elokuun 7 pnä 1926*

Toverit! Jo ennen Murphyn puhetta NKP(b):n Keskuskomitea sai Englannin kommunistisen puolueen Keskuskomitealta kirjeen, jossa esitettiin vastalause Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston tunnetun julkilausuman ⁷⁰ johdosta Englannin yleislakkoa koskevasta kysymyksestä. Nähdäkseni Murphy toistaa täällä tuossa kirjeessä esitettyjä väitteitä. Murphy esittää pääasiassa muodollisia seikkoja, muun muassa sen seikan, että kiistanalaisia kysymyksiä ei oltu ennakolta käsitelty yhdessä Britannian kommunistisen puolueen kanssa. Myönnän, että Murphyn viimeisessä väitteessä on perää. Kominternin on todellakin täyty-nyt toisinaan tehdä päätöksiä sopimatta ennakolta Britannian kommunistisen puolueen Keskuskomitean kanssa. Mutta siihen on olemassa anteeksiannettavia syitä: eräiden kysymysten kiireellisyys, mahdottomuus ottaa nopeasti yhteys Britannian kommunistisen puolueen Keskuskomiteaan j.n.e.

Mitä tulee Murphyn muihin näkökohtiin ja väitteisiin, jotka koskevat Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostoa ja sen julkilausumaa, niin niitä on pidettävä kerrassaan väärinä.

Väärä on se väite, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto olisi tehnyt muodollisen virheen julkaistessaan julkilausuman, koska se on muka siten ottanut itselleen Ammattiliittojen Internationalen tai Kominternin tehtävät. Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostolla on oikeus julkaista julkilausumansa aivan samoin kuin millä tahansa ammatillisella tai muulla yhtymällä. Kuinka voidaan Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostolta kieltää tämä alkeellinen oikeus?

Vieläkin virheellisempi on se väite, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto on julkilausumallaan loukannut Ammattiliittojen Internationalen tai Kominternin oikeuksia, että Ammattiliittojen Internationale ja Komintern ovat tässä asiassa loukattu ja kärsimään joutunut puoli. Minun on sanottava, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuma julkaistiin Ammattiliittojen Internationalen ja Kominternin tietten ja hyväksymänä. Sillä oikeastaan onkin selitettävissä se seikka, ettei Ammattiliittojen Internationale eikä Komintern aio syyttää Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostoa niille kuuluvien oikeuksien loukkaamisesta. Esiintyessään tässä tapauksessa Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostoa vastaan Murphy esiintyy siten oikeastaan Kominternin Toimeenpanevaa komiteaa ja Ammattiliittojen Internationalea vastaan.

Vihdoin kerrassaan sietämättömänä on pidettävä sitä Murphys lausuntoa, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston arvosteleva esiintyminen Pääneuvostoa vastaan ja yleensä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuma on

muka „sekaantumista“ Britannian kommunistisen puolueen sisäisiin asioihin ja että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston „kansallisena järjestönä“ ei pidä tuolla tavalla „sekaantua“. On kerrassaan surkuteltavaa, että Murphy toistaa tässä Pugh'in ja Purcellin „perusteluja“, joita he esittivät Englantilais-Venäläisen komitean Pariisin neuvottelussa. Juuri sellaisia „perusteluja“ esittivät Pugh, Purcell ja Citrine joku päivä sitten Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston valtuuskuntaa vastaan. Jo tämäkin yksistään on osoituksena siitä, että Murphy on väärässä. Ei saa muodollisten syiden takia unohdtaa asian sisältöä, asian ydinajatusta. Kommunisti ei saa niin menetellä. Englannin kaivosmiesten asiat olisivat paljon paremmin ja Pääneuvoston virheelliset teot olisivat tulleet paljastetuiksi, jos Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston lisäksi muidenkin maiden „kansalliset“ ammattiliittoyhdistykset, sano-kaamme Ranskan, Saksan y.m. maiden yhdistykset, olisivat arvostelleet Pääneuvostoa. Pääneuvostoa arvostelevan julkilausuman julkaisemista Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston taholta ei ole pidettävä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston virheenä, vaan sen ansiona Englannin työläisiä kohtaan.

Siinä kaikki, mitä halusin sanoa Murphyn selostuksen johdosta, pääasiassa asian muodollista puolta silmällä pitäen.

Voisinkin rajoittaa sanottuun, mikäli tässä on puhe asian muodollisesta puolesta. Mutta asia on niin, että Murphy ei rajoitu yksinomaan asian muodolliseen puoleen. Hän tarvitsee muodollista puolta saadakseen

aikaan eräitä oleellisia tuloksia, jotka eivät ole luonteeltaan muodollisia. Murphyn taktiikka on siinä, että hän haluaa saada täällä aikaan määrätynlaisia päätöksiä asian olemukseen nähden, kätkeytyen muodollisten perustelujen taakse ja käyttäen hyväkseen eräitä muodollisia heikkouksia Kominternin Toimeenpanevan komitean käytännöllisessä työssä. Sen vuoksi on sanottava muutama sana Murphyn perusteluista asian olemuksen kannalta.

Mihin Murphy oikeastaan pyrkii?

Hän pyrkii, suoraan puhuen, siihen, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto pakotettaisiin lopettamaan Pääneuvoston avoin arvostelu, pakotettaisiin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto vaikenemaan ja „olemaan sekaantumatta“ „Pääneuvoston asioihin“.

Voiko Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto, puolueemme tai Komintern suostua siihen?

Ei, ei voi. Sillä mitä merkitsee Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston pakottaminen vaikenemaan, miten Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston vaikeneminen ymmärretään hetkellä, jolloin Pääneuvosto järjestää Englannin lakkoutuneiden kaivosmiesten eristämistä ja valmistelee heidän tappiotaan? Vaikeneminen näissä oloissa merkitsee vaikenemista Pääneuvoston synneistä, vaikenemista sen petturuudesta. Vaikeneminen Pääneuvoston petturuudesta oloissa, jolloin Pääneuvostolla ja Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostolla on keskenään liitto Englantilais-Venäläisen komitean muodossa, merkitsee sitä, että vaieten hyväksytään tämä petturuus, siis jaetaan Pääneuvoston kanssa koko maailman

työväenliikkeen edessä vastuu Pääneuvoston petturuudesta. Tarvinneeko enää todistella, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto olisi tehnyt poliittisen ja moraalisen itsemurhan, jos se olisi lähtenyt tuolle tielle, jos se olisi hetkeksikään luopunut Pääneuvoston petturuuden avoimesta arvostelusta?

Päätelkää itse. Toukokuussa Pääneuvosto lopetti yleislakon pettäen koko Englannin työväenluokan ja erikoisesti Englannin kaivosmiehet. Kesä- ja heinäkuussa Pääneuvosto ei pannut rikkaa ristiin lakossa olevien kaivosmiesten auttamiseksi. Enemmänkin, Pääneuvosto teki kaiken voitavansa valmistakseen kaivosmiesten tappiota ja rangaistakseen siten englantilaisten kaivosmiesten „tottelematonta“ federaatiota. Elokuussa pidetyssä Englantilais-Venäläisen komitean Pariisin neuvottelussa Pääneuvoston johtajat kieltäytyivät pohtimasta Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston edustajain ehdotusta Englannin kaivosmiesten avustamisesta, vaikka Pääneuvosto ei ollut vastustanut tämän neuvottelukokouksen päiväjärjestystä, jonka Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto oli esittänyt. Näin ollen tässä on kokonainen petturuuden ketju Pääneuvoston taholta, joka on sotkeutunut mätään diplomatiaansa. Mutta Murphy vaatii, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto sulkisi silmänsä kaikilta näiltä rötöksiltä ja pukeutuisi vaitiolon mantteliin! Ei, toverit, Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto ei voi lähteä sille tielle, sillä se ei halua tehdä itsemurhaa.

Murphy luulee, että olisi ollut tarkoituksenmukaisempaa, jos julkilausuman Pääneuvostoa vastaan olisi

julkaissut Ammattiliittojen Internationale, joka on kansainvälinen järjestö, ja jos Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto, joka on „kansallinen“ järjestö, olisi julkaissut lyhyen päätöslauselman yhtymisestä Ammattiliittojen Internationalen julkilausumaan. Yksinomaan muodolliselta kannalta katsottuna on Murphyn suunnitelmalla eräänlaista virastollisen rakennustaiteen selkeyttä. Siltä kannalta siinä on jonkin verran perää. Mutta poliittiselta kannalta katsottuna Murphyn suunnitelma ei kestä lainkaan arvostelua. Todistelemattakin on selvää, että Murphyn suunnitelma ei olisi antanut edes sadatta osaa siitä poliittisesta vaikutuksesta Pääneuvoston paljastamisen ja Englannin työväenjoukkojen poliittisen kasvatuksen kannalta, minkä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuma on epäilemättä tehnyt. Asia on siten, että Ammattiliittojen Internationale on Englannin työväenluokan riveissä vähemmän tunnettu kuin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto, ensiksi mainittu on vähemmän suosiossa kuin jälkimmäinen ja edellisen ominaispaino on sen tähden verrattomasti pienempi kuin jälkimmäisen ominaispaino. Mutta siitä johtuu, että juuri Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston, joka on Englannin työväenluokan silmissä suurempaa arvovaltaa nauttiva elin, olikin noustava arvostelemaan Pääneuvostoa. Muuten ei olisi voitukaan tehdä, sillä täytyi osua suoraan maaliin paljastamalla Pääneuvoston petturuus. Siitä ulvonnasta päätellen, mikä Englannin työväenliikkeen reformististen johtajien keskuudessa on alkanut Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuman johdosta, voidaan varmuudella

sanoa, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto on osunut maaliin.

Murphy luulee, että Pääneuvoston avoin arvostelu Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston taholta saattaa johtaa Pääneuvoston kanssa tehdyn liiton rikkoutumiseen, Englantilais-Venäläisen komitean hajoamiseen. Mielestäni Murphy on väärässä. Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston antaessa mitä aktiivisinta apua hiilenkaivajille on Englantilais-Venäläisen komitean hajoamista pidettävä mahdollisena tai miltei mahdollisena. Sillä oikeastaan onkin selitettävissä se, että kukaan ei pelkää niin kovasti Englantilais-Venäläisen komitean hajoamista kuin Pääneuvoston enemmistön edustajat, Purcell ja Hicks. Tietysti sekä Purcell että Hicks tulevat pelotellen painostamaan meitä välien katkeamisen vaaralla. Mutta on osattava erottaa pelottelu todellisesta välien katkeamisen vaarasta.

Sitäpaitsi on muistettava, että Englantilais-Venäläinen komitea ei ole meille itsetarkoitus. Me emme ole menneet emmekä jää Englantilais-Venäläiseen komiteaan ilman ehtoja, vaan määrätyillä ehdoilla, joihin kuuluu oikeus Pääneuvoston vapaaseen arvosteluun Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston taholta samoin kuin oikeus Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston vapaaseen arvosteluun Pääneuvoston taholta. Me emme voi kieltäytyä arvosteluvapaudesta kunnioituksen vuoksi ja liiton säilyttämiseksi hinnalla millä hyvänsä.

Mikä on liiton olemassaolon tarkoitus? Se, että järjestetään liiton jäsenten yhteisiä toimenpiteitä pääomaa vastaan, työväenluokan etujen hyväksi, lii-

ton jäsenten yhteisiä toimenpiteitä imperialistista sotaa vastaan kansojen välisen rauhan puolesta. Entä miten on meneteltävä, jos yksi liiton jäsenistä tai jommankumman puolen eräät johtajat rikkovat työväenluokan etuja, pettävät niitä ja tekevät siten yhteiset toimenpiteet mahdottomiksi? Ei kai heitä pidä ylistellä sellaisista virheistä? Siis tarvitaan keskinäistä arvostelua, virheiden poistamista arvostelun avulla, jotta saataisiin palautetuksi yhteisten toimenpiteiden mahdollisuus työväenluokan etujen mukaan. Tämän vuoksi Englantilais-Venäläisessä komiteassa on jotain järkeä vain siinä tapauksessa, jos on taattu arvostelun vapaus.

Sanotaan, että arvostelu voi johtaa ammattiliittojen eräät taantumukselliset johtajat huonoon huutoon. Entä sitten? Minä en näe siinä mitään pahaa. Työväenluokka vain voittaa siitä, jos sen etuja pettävät vanhat johtajat tulevat saatetuiksi huonoon huutoon ja vaihdetuiksi uusiin johtajiin, jotka ovat uskollisia työväenluokan asialle. Ja sitä parempi, mitä pikemmin tuollaiset taantumukselliset ja epäluotettavat johtajat erotetaan tehtävistä ja vaihdetaan uusiin, parempiin johtajiin, jotka ovat vapaita vanhojen johtajien taantumuksellisista taipumuksista.

Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että voidaan muka yhdellä iskulla murtaa taantumuksellisten johtajien mahti ja lyhyessä ajassa eristää heidät, vaihtaa uusin, vallankumouksellisiin johtajiin.

Eräät valemarsxilaiset luulevat, että taantumuksellisten johtajien voiman murtamiseksi riittää pelkkä „vallankumouksellinen“ ele, riittää yksi meluisa mielenilmaus. Todellisilla marsxilaisilla ei ole eikä

voi olla mitään yhteistä sellaisten ihmisten kanssa.

Toiset luulevat, että riittää kun kommunistit laativat oikean linjan, jotta laajat työväenjoukot kääntyisivät heti pois taantumuksellisista reformisteista ja liittyisivät tuossa tuokiossa kiinteästi kommunistisen puolueen ympärille. Se on kerrassaan väärin. Niin voivat ajatella vain ei-marxilaiset. Todellisuudessa puolueen oikean linjan ja sen välillä, että joukot omaksuisivat tuon linjan ja pitäisivät sitä oikeana, on hyvin pitkä välimatka. Jotta puolue voisi viedä mukanaan miljoonaiset joukot, ei vielä riitä pelkkä oikea linja, siihen tarvitaan vielä sitä, että joukot tulisivat omasta kokemuksestaan vakuuttuneiksi tämän linjan oikeellisuudesta, että joukot ottaisivat puolueen politiikan ja sen tunnukset vastaan omana politiikkanaan ja omina tunnuksinaan ja alkaisivat toteuttaa niitä elämässä. Ainoastaan sillä ehdolla puolue, jolla on oikea politiikka, voi tulla todelliseksi luokan johtavaksi voimaksi.

Oliko Britannian kommunistisen puolueen politiikka oikeaa Englannin yleislakon aikana? Kyllä, se oli oikeaa. Miksi sen ei kuitenkaan onnistunut viedä mukanaan miljoonia lakossa olevia työläisiä? Siksi, että nämä joukot eivät olleet vielä tulleet vakuuttuneiksi siitä, että kommunistisen puolueen politiikka on oikea. Ja joukkojen saaminen lyhyessä ajassa vakuuttuneiksi puolueen politiikan oikeellisuudesta ei ole mahdollista. Sitäkin enemmän se on mahdotonta „vallankumouksellisten“ eleiden avulla. Siihen tarvitaan aikaa ja väsymätöntä, tarmokasta työtä taantumuksellisten johtajien paljastamiseksi, työväenluokan

takapajuisten joukkojen kasvattamiseksi poliittisesti, työväenluokan uusien kaaderien nostamiseksi tärkeimpiin tehtäviin.

Näin ollen ei ole vaikea ymmärtää, miksi ei voida tuossa tuokiossa hävittää työväenluokan taantumuksellisten johtajien mahtia, miksi siihen tarvitaan aikaa ja väsymättömyyttä työtä työväenluokan miljoonaisen joukkojen valistamiseksi.

Mutta sitä vähemmän siitä saa tehdä sellaista johtopäätöstä, että pitäisi venyttää taantumuksellisten johtajien paljastamista vuosikymmeniksi, ikäänkuin paljastaminen voisi tapahtua itsestään, itsevirtauksellisesti, ilman minkäänlaista taantumuksellisten johtajien loukkaamista ja rikkomatta kunnioituksen „pyhiä sääntöjä“. Ei, toverit, koskaan ei tule mitään „itsestään“. Teidän itsenne, kommunistien, ja muiden vasemmistolaisten poliittisten toimihenkilöiden on paljastettava taantumukselliset johtajat ja valistettava poliittisesti joukkoja väsymättömällä työllä joukkojen keskuudessa näiden joukkojen valistamiseksi poliittisesti. Vain sillä tavalla voidaan jouduttaa laajojen työläisjoukkojen vallankumouksellistamista.

Vihdoin vielä eräs huomautus Murphyn selostuksen johdosta. Murphy viittaili itsepintaisesti Englannin työväenliikkeen omalaatuisiin erikoisuuksiin, perinnäistapojen osuuteen ja merkitykseen Englannissa, ja minusta tuntuu ikäänkuin hän olisi vihjailut siihen, että tavalliset marxilaiset johtomenetelmät saattavat Englannissa osoittautua kelvottomiksi näiden omalaatuisten erikoisuuksien takia. Mielestäni Murphy lähtee liukkaalle tielle. Tietysti Englannin työväenliikkeessä on omalaatuisia erikoisuuksia ja ne on

ehdottomasti otettava huomioon. Mutta näiden erikoisuuksien tekeminen periaatteeksi ja niiden asettaminen työn perustaksi merkitsee asettumista sellaisten henkilöiden kannalle, jotka julistavat marxilaisuuden soveltumattomuutta Englannin oloissa. En luule, että Murphylla olisi mitään yhteistä sellaisten henkilöiden kanssa. Mutta haluan sanoa, että hän on lähellä sitä rajaa, jonka takana alkaa Englannin erikoisuuksien tekeminen periaatteeksi.

Pari sanaa Humboldtin puheesta. Vastaväitteissään Humboldt sanoi, että arvostelu ei saa olla tyhjää, epäkonkreettista. Se on oikein. Mutta mitä tekemistä sillä on Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja Kominternin Toimeenpanevan komitean kanssa, joiden arvostelu on aivan konkreettista. Oliko „mustan perjantain“⁷¹ sankarien arvostelu tyhjää? Ei tietenkään, sillä tätä arvostelua toistavat nyt kaikki, kuka hyvänsä, sen jälkeen, kun „musta perjantai“ on jo jäänyt menneisyyteen. Mutta miksi siinä tapauksessa Pääneuvoston johtajien petturuuden arvostelua yleislakon aikana ja sittemmin, hiilenkaivajien jatkuvan lakon jälkeen, on nimitettävä tyhjäksi? Mitä logiikkaa siinä on? Onko petturuus yleislakon aikana vähemmän turmiollista kuin petturuus „mustan perjantain“ kaudella?.

Minä vastustan Humboldtin ehdottamaa persoonallisen arvostelun menetelmää, jos tämä menetelmä ehdotetaan perusmenetelmäksi. Mielestäni meidän harjoittamamme taantumuksellisten johtajien arvostelun pitää olla arvostelua johdon yleisen linjan kannalta eikä näiden johtajien persoonallisten ominaisuuksien kannalta. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että

persoonallista arvostelua käytettäisiin sen lisäksi, apukeinona. Mutta minä olen sillä kannalla, että arvostelumme perustana pitää olla periaatteellinen linja. Muussa tapauksessa periaatteellisen arvostelun asemesta saattaa syntyä rettelöimistä ja persoonallista eripuraisuutta, mikä voi vain alentaa arvostelumme tasoa ja koitua vahingoksi asialle.

Julkaistaan ensi kertaa

AMERIKAN TYÖVÄENPUOLUEEN PÄÄ-ÄÄNENKANNATTAJAN „THE DAILY WORKERIN“⁷² TOIMITUKSELLE

Kunnioitettava toveri toimittaja! Pyydän julkaisemaan lehdessänne seuraavan lausunnon.

Elokuun 14 pnä newyorkilaisessa quasisosialistisessa viikkolehdessä „The New Leader“⁷³ julkaistiin, mainitsematta laisinkaan lähdettä, väärennetyt loppuhuomautukset muka minun niinkään väärennetyistä puheestani NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa.

Minulla ei ole mahdollisuutta eikä halua lukea kaikkia porvarillisten ja puoliporvarillisten lehtien parjaavia sepustuksia neuvostotoimihenkilöistä enkä olisi kiinnittänyt huomiota tähänkään, kapitalistien ja heidän palvelijoittensa lehdistön uuteen valheeseen.

Kuitenkin kuukauden kuluttua näiden väärennetyjen huomautusten julkaisemisen jälkeen „The New Leader“ lähetti minulle sähkösanoman, jossa se pyytää minua „vahvistamaan heinäkuussa tapahtuneen Zinovjevin ankaran arvostelun, jota Amerikan lehtien selostuksissa VKP:n Keskuskomitean istunnoista sanotaan Teidän tekemäksenne“.

Pitäen mahdottomana ryhtyä kirjeenvaihtoon sellaisen lehden kanssa, joka itse on veijarimaisesti

väärentänyt „huomautukset“ puheestani, mutta nyt rohkenee viattomalla naamalla kysellä minulta „huomautusten“ todenperäisyyttä, pyydän lupaanne lausua Teidän lehtenne kautta, että „The New Leaderissa“ elokuun 14 pnä 1926 julkaistulla selostuksella „Stalinin huomautuksista“ ei ole kerrassaan mitään yhteistä NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa pitämäni puheen kanssa enempää sisällöltään kuin muodoltaan tai sävyiltäänkään, joten tuo selostus on näin ollen kauttaaltaan tökeröä väärennystä.

Kommunistisin tervehdyksin

J. Stalin

21.IX.26

*„The Daily Worker“ (Chicago, Yhdysvallat) № 220,
syyskuun 30 pnä 1926*

Venäjäin kielellä julkaistaan ensi kertaa

KIRJE SLEPKOVILLE

Luin tänään „Pravdasta“ (№ 232, lokakuun 8 pnä 1926) Teidän kirjoituksenne. Kirjoitus on mielestäni hyvä. Mutta siinä on eräs virheellinen kohta, joka pilaa yleisvaikutelman.

Te kirjoitatte, että vielä vuosi sitten Trotski „korosti, että proletariaatilla ei pidä olla mitään epäilyksiä siitä, ettemmekö teknillisesti takapajuisessa maassamme voisi rakentaa sosialismia, ettemmekö sisäisillä voimillamme voisi turvata talouden sosialististen ainesten **voittoisaa hyökkäystä** uuden talouspolitiikan raiteilla“. Edelleen Te asetatte tämän väittämän vastakohtaksi Smilgan teesille siitä, että „**teknillisesti takapajuisessa maassamme ei voida saada sosialismia rakennetuksi**“, ja vakuutatte, että Smilgan ja Trotskin välillä tässä kysymyksessä on ristiriita.

Se on tietysti väärin, sillä siinä ei ole ristiriitaa.

Ensiksikin. Trotski ei ole vielä milloinkaan sanonut, ei kirjassessa „**Sosialismiin vaiko kapitalismiin?**“ eikä myöhemmissä kirjoituksissaankaan, että me voimme teknillisesti takapajuisessa maassamme saada sosialismin **rakennetuksi. Rakentaa sosialismia ja**

saada rakennetuksi sosialismi—ne ovat kaksi eri asiaa. Ei Zinovjev enempää kuin Kamenevkaan kiellä, eivätkä he ole milloinkaan kieltäneet sitä, että me voimme alkaa sosialismin rakentamisen maassamme, sillä olisihan idioottimaista kieltää kaikille selvää tosiasiaa, että sosialismia jo rakennetaan maassamme. Mutta he kieltävät jyrkästi sen teesin, että me voimme saada sosialismin rakennetuksi. Zinovjovia, Kamenevia, Trotskia, Smilgaa ja muita yhdistää tässä kysymyksessä heidän kielteinen suhtautumisensa Leninin teesiin siitä, että me voimme saada sosialismin rakennetuksi, että meillä on olemassa „kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten“⁷⁴. Heitä yhdistää se, että he pitävät „täydellisen sosialistisen yhteiskunnan loppuun saakka rakentamista“ mahdollisena vasta silloin, kun sosialistinen vallankumous voittaa Euroopan tärkeimmissä maissa. Sen vuoksi Trotskin asettaminen Smilgan vastakohtaksi kysymyksessä sosialismin loppuun saakka rakentamisesta maassamme on kerrassaan virheellistä.

Toiseksi. Jos ollaan tarkkoja, niin on sanottava, että Trotski ei ole milloinkaan sanonut, että „teknillisesti takapajuisessa maassamme... me voimme sisäisillä voimillamme turvata talouden sosialististen ainesten voittoisan hyökkäyksen uuden talouspolitiikan raiteilla“. Trotskin fraasi „kasvavan sosialismin historiallisesta musiikista“ on tyhjää diplomaattista sanahelinää, jolla kieltäydytään ratkaisemasta myönteisesti kysymystä sosialismin voittoisasta rakentamisesta maassamme. Tässä tapauksessa Trotski välttelee kysymystä verukkeella, mutta Te otatte sen täydestä.

Trotskin toinen fraasi siitä, että „ei voi olla mitään syytä pelätä joitakin yllätyksiä, sikäli kun kysymys on taloutemme sisäisistä tekijöistä“,— ei ole kysymyksen ratkaisu, vaan sen pelkurimaista hämäämistä. Trotski voi sanoa, että me kuljemme sosialismia kohti. Mutta hän ei ole milloinkaan sanonut eikä sano, jos hän jää nykyiselle kannalleen, että me „voimme sisäisillä voimillamme turvata talouden sosialististen ainesten voittoisan hyökkäyksen uuden talouspolitiikan raiteilla“, että me voimme, näin ollen, päästä sosialismiin ilman, että ennen sitä sosialismi voittoa Euroopan edistyneissä maissa. Mutta sen sijaan Trotski on monta kertaa puhunut päinvastaista, kuin mitä Te sanotte hänen puhuneen. Muistakaapa vaikkapa Trotskin puhetta Keskuskomitean huhtikuun täysistunnossa (1926), jossa Trotski kielsi sellaisen taloudellisen hyökkäyksen mahdollisuuden maassamme, mikä tarvitaan sosialismin voittoisaa rakentamista varten.

Asia on siis niin, että Te olette vahingossa väritänyt Trotskia, niin sanoakseni, parjannut häntä.

J. Stalin

Lokakuun 8 p:nä 1926

Julkaistaan ensi kertaa

PUOLUEEN SISÄISEN TAISTELUN LIEVENTÄMISTOIMENPITEISTÄ

*Puhe NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istunnossa
lokakuun 11 pnä 1926*

Jos heitetään syrjään pikkuseikat, niin voitaisiin siirtyä suoraan asiaan.

Mistä kiistellään? Siitä, mihin se puolueen sisäinen taistelu on johtanut, jossa oppositio on kärsinyt tappion. Emme me alkaneet taistelua, sitä ei alkanut Keskuskomitea, vaan oppositio. Keskuskomitea suostutteli monta kertaa oppositiota luopumaan väittelystä, huhtikuun täysistunnossa ja heinäkuun täysistunnossa Keskuskomitea suostutteli sitä luopumaan Neuvostoliiton mitassa käytävästä väittelystä, sillä sellainen väittely merkitsee taistelun kärjistymistä, jakautumisen vaaraa sekä puolueen ja hallituselinten myönteisen toiminnan heikentymistä ainakin pariksi kuukaudeksi.

Sanalla sanoen kysymys on siitä, että on tehtävä yhteenvedot opposition alkamasta taistelusta ja tehtävä vastaavat johtopäätökset.

Siitä ei ole epäilystäkään, etteikö oppositio olisi kärsinyt raskasta tappiota. Selvää on myöskin se, että puolueen riveissä kasvaa suuttumus oppositiota kohtaan. Nyt on kysymys siitä, voimmeko me säilyttää

opposition johtajia Keskuskomitean jäseninä vai emmekö voi? Se on nyt peruskysymys. On vaikeata suostua siihen, että Shljapnikovia ja Medvedeviä kannattavat henkilöt olisivat meillä Keskuskomiteassa. On vaikeata suostua siihen, että henkilöt, jotka kannattavat kaikenlaisten Ruth Fischerien ja Urbansien taistelua Kommunistista Internationalea vastaan, puolueettamme vastaan, jäisivät Keskuskomiteaan.

Haluammeko me säilyttää opposition johtajat Keskuskomiteassa? Mielestäni haluamme. Mutta jotta heidät voitaisiin säilyttää, heidän on laskettava hajalle ryhmänsä, tunnustettava virheensä ja tehtävä pesäero julkeiksi käyneistä opportunisteista puolueemme sisällä ja sen ulkopuolella. Opposition on suostuttava näihin ehtoihin, jos se haluaa rauhaa puolueessa.

Mitkä ovat ehtomme?

Ensimmäinen kohta — on julistettava avoimesti, että alistutaan ehdottomasti puolue-elinten päätöksiin. Tätä kohtaa vastaan ei opposition taholta nähtävästi ole erikoisempia vastaväitteitä. Ennen vanhaan meillä bolshevikeilla oli tapana tehdä näin: jos osa puolueesta jäi vähemmistöön, niin se ei ainoastaan alistunut enemmistön päätöksiin, ei ainoastaan toteuttanut niitä, vaan vieläpä piti julkisesti selostuksia puolueen päätösten puolustamiseksi. Me emme nyt vaadi sitä teiltä, me emme vaadi teitä pitämään selostuksia sen kannan puolesta, jota te ette periaatteessa hyväksy. Emme vaadi, koska haluamme helpottaa teidän vaikeaa asemaanne.

Toinen kohta — on tunnustettava avoimesti, että opposition ryhmätoiminta oli virheellistä ja puolueelle vahingollista. Eikö se ole totta? Miksi oppositiolaiset

sitten luopuvat ryhmätoiminnasta, ellei se ole vahingollista? He ovat ehdottaneet ryhmän hajallelaskeamista, luopuvat ryhmätoiminnasta, lupaavat kehoittaa samoinajattelevia, kannattajiaan, ryhmiensä jäseniä, laskemaan aseet. Miksi? Nähtävästi siksi, että he pitävät vaiteliaasti ryhmätoimintaa virheellisenä ja sietämättömänä. Miksi sitten ei sanoa sitä avoimesti? Juuri sen tähden me vaadimme, että oppositio tunnustaisi avoimesti viimeaikaisen ryhmätoimintansa sietämättömyyden ja virheellisyyden.

Kolmas kohta koskee sitä, että on tehtävä ero Ossovskeista, Medvedeveistä y.m.s. Tämä vaatimus on mielestäni ehdottoman välttämätön. Minä henkilökohtaisesti en voi nyt kuvitellakaan olevan sellaisia Keskuskomitean jäseniä, jotka ovat liitossa Ossovskin kanssa, jonka erottamista vastaan oppositio äänesti, tai Medvedevin tai Shljapnikovin kanssa. Me haluamme, että oppositio erkanisi heistä. Se vain helpottaa rauhan asiaa puolueessamme.

Neljäs kohta — on eristäydyttävä Korschista, Maslovista, Ruth Fischeristä, Urbansista, Weberistä ja muista. Miksi? Ensiksikin siksi, että nämä henkilöt harjoittavat huligaanimaista agitatiota Kominternia ja NKP(b):tta vastaan, Neuvostovaltiotamme vastaan. Toiseksi siksi, että tämän niinsanotun „ultravasemistolaisen“ ryhmän, mutta todellisuudessa opportunistisen ryhmän, johtajat Maslov ja Ruth Fischer on erotettu puolueesta ja Kominternista. Kolmanneksi siksi, että kaikki he tarrautuvat NKP(b):n sisällä olevaan oppositioon ja ovat solidaarisia sille. Mitä pikemmin oppositio eristäytyy tuosta ryönästä, sitä parempi sekä oppositiolle että Kominternille.

Viimeinen kohta — ei ole kannatettava sitä ryhmätaistelua Kominternin linjaa vastaan, jota taistelua erilaiset opportunistiset ryhmät käyvät Kominternin jaostojen sisällä.

Tällaiset ovat NK(b):n Keskuskomitean asettamat ehdot.

Nyt niistä ehdoista, joita oppositio asettaa.

Oppositio vaatii Keskuskomitealta neljän kohdan täyttämistä.

Ensimmäinen kohta. „XIV edustajakokouksen päätösten ja puolueen myöhempien päätösten propagointia on harjoitettava myönteisessä muodossa syyttämättä toisinajattelevia menshevismistä y.m.s.“. Miten tämä kohta on ymmärrettävä? Jos oppositio kehoittaa Keskuskomiteaa lopettamaan propagandan oppositiota vastaan siten, että Keskuskomitea kieltäytyisi tuomasta julki periaatteellisen linjansa opposition virheitä vastaan, sanokaamme, edessäolevassa NK(b):n XV konferenssissa, niin sitä me emme voi hyväksyä. Mutta jos kysymys on kritiikin sävystä, niin sävyä tietysti voidaan jonkin verran lieventää. Mitä tulee itse opposition virheiden periaatteelliseen kritiikkiin, niin sen on ehdottomasti jäätävä voimaan edelleenkin, sillä oppositio ei halua kieltäytyä periaatteellisista virheistään.

Toinen kohta — oikeudesta puolustaa katsantokantojaan omassa puoluesolussa. Tämä vaatimus raukeaa, sillä sellainen oikeus puolueen jäsenillä on ollut ja on aina olemassa. Omia katsantokantoja voidaan ja täytyy puolustaa solussa, mutta puolustettava siten, ettei asiallisesta kritiikistä tehtäisi yleisliittolaista väitelyä.

Kolmas kohta — että puolueesta erotettujen asiat käsiteltäisiin uudestaan. Keskuskomitealla ei ole halua erottaa ihmisiä puolueesta. Erotetaan siksi, ettei ole muuta ulospääsyä. Ottakaamme Smirnov. Hänet erotettiin, häntä varoitettiin monta kertaa, sitten erotettiin. Jos hän olisi sanonut tunnustavansa virheensä, jos hän olisi käyttäytynyt lojaalisesti, niin Keskuskontrollikomitean päätöksiä olisi voitu lieventää. Mutta hän ei ole ainoastaan olematta lojaalinen, ei ole ainoastaan tunnustamatta virheitään, vaan päinvastoin, anomuksessaan hän mustaa puoluetta. On selvää, että Smirnovin käyttäytyessä tuolla tavalla ei hänen asiaansa voida käsitellä uudestaan.

Yleensä puolue ei voi käsitellä uudestaan päätöksiään niiden erotettujen henkilöiden suhteen, jotka eivät tunnusta virheitään.

Neljäs kohta — että „edustajakokouksen edellä opposition on saatava mahdollisuus esittää puolueelle katsantokantansa“. Tämä oikeus kuuluu oppositiolle ilman muuta. Oppositio ei voi olla tietämättä, että sääntöjen mukaan Keskuskomitean on edustajakokouksen edellä julkaistava väittelylehteä. Siksi opposition vaatimusta tältä osaltaan ei voida pitää vaatimuksena, koska Keskuskomitea ei kiellä väittelylehden julkaisemisen välttämättömyyttä puolueen edustajakokouksen edellä.

Julkaistaan ensi kertaa

OPPOSITIOBLOKISTA NKP(b):ssa

Teesit NKP(b):n XV Yleisliittolaiselle konferenssille, jotka konferenssi hyökyysi ja NKP(b):n Keskuskomitea vahvisti ⁷⁵

Nykyisen kauden luonteenomaisena piirteenä on taistelun monimutkaistuminen toisaalta kapitalististen valtioiden ja meidän maamme välillä ja toisaalta sosialististen ainesten ja kapitalististen ainesten välillä maamme sisällä.

Kun maailman pääoman yritykset maamme taloudelliseen piirittämiseen, sen poliittiseen eristämiseen, verhottuun saartoon ja vihdoin suoranaiseen koston Neuvostoliiton työläisten antamasta avusta Lännen taisteleville työläisille ja Idän sorretuille kansoille synnyttävät ulkoista laatua olevia vaikeuksia, niin maamme siirtyminen kuntoonpalauttamiskaudesta teollisuuden uudelleenjärjestämiseen uuden tekniikan perustalla ja sen johdosta mutkallisemmaksi muuttuva taistelu taloutemme kapitalististen ja sosialististen ainesten välillä synnyttävät sisäistä laatua olevia vaikeuksia.

Puolue näkee nämä vaikeudet ja sillä on mahdollisuus voittaa ne. Proletariaatin miljoonaisten joukkojen tukemana puolue jo voittaa näitä vaikeuksia johdattaen varmana maattamme sosialismiin johtavaa

tietä. Mutta eivät kaikki puolueemme osastot usko keskeytymättömän eteenpäinmenon mahdollisuuteen tulevaisuudessa. Puolueemme eräät osat, tosin pienilukuiset osat, jotka ovat pelästyneet vaikeuksia, tuntevat väsymystä ja horjuntaa, ne joutuvat epätoivon valtaan ja viljelevät lamaannusmielialoja, niihin tarttuu epäusko proletariaatin luoviin voimiin ja ne joutuvat antautumisideologian valtaan.

Tässä mielessä nykyinen murroskausi muistuttaa jossain määrin lokakuussa 1917 ollutta murroskautta. Kuten silloinkin, lokakuussa 1917, mutkallinen tilanne ja porvarillisesta vallankumouksesta proletaariseen vallankumoukseen siirtymisen vaikeudet aiheuttivat puolueen erään osan horjuntaa, tappiomielialoja ja epäuskoa vallan valtaamismahdollisuuteen ja sen pitämiseen proletariaatin käsissä (Kamenev, Zinovjev), niin nytkin, nykyisellä murroskaudella, vaikeudet sosialistisen rakennustyön uuteen vaiheeseen siirtymisessä synnyttävät horjuntaa puolueemme eräissä piireissä, epäuskoa maamme sosialististen ainesten voiton mahdollisuuteen kapitalistisista aineksista, epäuskoa sosialismin voitokkaan rakennustyön mahdollisuuteen Neuvostoliitossa.

Oppositioblokki on näiden lamaannus- ja tappiomielialojen ilmausta puolueemme erään osan riveissä.

Puolue näkee vaikeudet ja sillä on mahdollisuus voittaa ne. Mutta näiden vaikeuksien voittamiseksi on ennen kaikkea voitettava lamaannusmielialat ja tappioideologia puolueemme erään osan riveissä.

Oppositioblokki, joka lokakuun 16 p:nä 1926 päivätyssä asiakirjassaan sanoi luopuvansa ryhmäkuntalaisuudesta ja tekevänsä pesäeron ilmeisen menshe-

vistisistä ryhmittymistä NKP(b):n sisällä ja sen ulkopuolella, samalla julistaa pysyvänsä vanhoissa periaatteellisissa asemissaan, olevansa luopumatta periaatteellisista virheistään ja tulevansa puolustamaan noita virheellisiä mielipiteitä puolueen sääntöjen puitteissa.

Tämä merkitsee sitä, että oppositioblokki aikoo edelleenkin viljellä puolueessa lamaannus- ja antautumismielialoja, että se aikoo edelleenkin propagoida puolueessa virheellisiä mielipiteitään.

Siksi puolueen päiväjärjestyksessä oleva tehtävä on se, että paljastetaan oppositioblokin tärkeimpien katsantokantojen periaatteellinen erheellisyys, selitetään, etteivät ne sovi yhteen leninismen perusteiden kanssa, ja käydään päättäväistä aatteellista taistelua oppositioblokin periaatteellisia virheitä vastaan niiden voittamiseksi täydellisesti.

I

„UUDEN OPPOSITION“ SIIRTYMINEN TROTSKILAISUUTEEN PERUSKYSYMYKSESSÄ VALLANKUMOUKSEMME LUONTEESTA JA PERSPEKTIIVEISTÄ

Puolue lähtee siitä, että vallankumouksemme on sosialistinen vallankumous, että Lokakuun vallankumous ei ole ainoastaan signaali, sysäys ja lähtökohta sosialistiselle vallankumoukselle Lännessä, vaan samalla se on, ensinnäkin, maailman vallankumouksellisen liikkeen edelleen kehittämisen tukikohta ja, toiseksi, se panee alulle siirtymiskauden kapitalismista sosialismiin Neuvostoliitossa (proletariaatin diktatuuri), minkä aikana proletariaatti, noudattaen oikeaa

politiikkaa talonpoikaiston suhteen, voi rakentaa ja se tulee menestyksellisesti rakentamaan täydellisen sosialistisen yhteiskunnan, jos tietenkin kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen mahti toisaalta ja Neuvostoliiton proletariaatin mahti toisaalta tulee olemaan riittävän suuri sitä varten, että Neuvostoliitto voidaan suojata imperialismiin sotilaalliselta interventiolt.

Trotskilaisuus on kokonaan toista mieltä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä. Siitä huolimatta, että trotskilaisuus kulki lokakuussa 1917 puolueen mukana, se on pitänyt ja pitää edelleenkin lähtökohtana sitä, että vallankumouksemme **sinänsä** ei itse **asiassa** ole sosialistinen vallankumous, että Lokakuun vallankumous on vain merkki, sysäys ja lähtökohta sosialistiselle vallankumoukselle Lännessä, että jos maailmanvallankumous viivästyy ja ellei voitokas sosialistinen vallankumous Lännessä ehdi avuksi aivan lähi aikoina, niin proletaarisen vallan Venäjällä täytyy kukistua tai rämettyä (mikä merkitsee samaa) proletariaatin ja talonpoikaiston välisten kiertämättömien yhteenottojen painostuksesta.

Samaan aikaan kun puolue, järjestäen Lokakuun vallankumousta, lähti siitä, että „socialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa“, että „tämän maan voittanut proletariaatti, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon“, voi nousta ja sen on noustava „muuta, kapitalistista maailmaa vastaan vetäen puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostattaen näissä maissa kapinan kapitalis-

teja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa jopa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan“ (Lenin, XVIII osa, s. 232—233), — niin trotskilaisuus, joka oli yhteistoiminnassa bolshevikkien kanssa Lokakuun kaudella, piti päinvastoin lähtökohtana sitä, että „olisi toivotonta luulla... että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan“ (Trotski, III nide, 1. osa, s. 90, „Rauhan ohjelma“, joka ilmestyi ensi keran elokuussa 1917).

Samaan aikaan kun puolue lähtee siitä, että Neuvostoliitossa on olemassa „kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää“ „täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten“ (Lenin, „Osuustoiminnasta“), niin trotskilaisuus päinvastoin pitää lähtökohtana sitä, että „sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen tärkeimmissä Euroopan maissa“ (Trotski, III nide, 1. osa, s. 93, vuonna 1922 kirjoitetussa „Jälkilauseessa“ „Rauhan ohjelmaan“).

Samaan aikaan kun puolue lähtee siitä, että „10—20 vuotta oikeita suhteita talonpoikaistoon ja voitto koko maailman mitassa on taattu“ (Lenin, „Elintarvikeverosta“ nimisen kirjaseen suunnitelma⁷⁶), trotskilaisuus päinvastoin lähtee siitä, että proletariaatilla ei voi olla oikeita suhteita talonpoikaistoon ennen maailmanvallankumouksen voittoa, että vallan ottanut proletariaatti „joutuu vihamielisiin yhteen-törmäyksiin ei vain kaikkien porvariston ryhmien kanssa, jotka olivat kannattaneet sitä sen vallankumouksellisen taistelun ensi aikoina, vaan myöskin talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa, joiden myö-

tävaikutuksella se oli tullut valtaan“, että „ristiriitaisuudet työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, jossa on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä, voivat saada ratkaisunsa vain kansainvälisessä mittakaavassa, proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“ (Trotski, vuonna 1922 kirjoitettu „Alkulause“ kirjaan „1905“).

Konferenssi toteaa, että näillä Trotskin ja hänen hengenheimolaistensa käsityksillä peruskysymyksestä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä ei ole mitään yhteistä puolueemme käsitysten kanssa, leninismin kanssa.

Konferenssi on sitä mieltä, että tuollaiset käsitykset, jotka väheksyvät vallankumouksemme historiallista merkitystä ja ominaispainoa maailman vallankumouksellisen liikkeen edelleen kehittämisen tukikohtana, jotka heikentävät neuvostoproletariaatin tahdonvoimaa sosialismin edelleen rakentamisessa ja jotka ehkäisevät siten kansainvälisen vallankumouksen voimien valloilleen pääsemistä, ovat siten ristiriidassa Kommunistisen Internationalen todellisen internationalismin ja peruslinjan periaatteiden kanssa.

Konferenssi on sitä mieltä, että nämä Trotskin ja hänen hengenheimolaistensa mielipiteet ovat suoranaista lähentymistä sosialidemokratian mielipiteisiin, sen nykyisen johtajan Otto Bauerin mielipiteisiin, joka väittää, että „Venäjällä, missä proletariaatti muodostaa vain mitättömän vähemmistön kansakunnasta, se voi pystyttää herruutensa ainoastaan väliaikaisesti“, että „se joutuu kiertämättä menettämään sen heti, kun kansakunnan talonpoikaisjoukko kypsyy sivistyksellisessä suhteessa siinä määrin, että se

voi itse ottaa vallan käsiinsä“, että „teollisen sosialismin väliaikainen herruus agraarisella Venäjällä on ainoastaan liekki, joka kutsuu teollisen Lännen proletariaattia taisteluun“, että „ainoastaan poliittisen vallan valtaaminen teollisen Lännen proletariaatin käsiin voi turvata teollisen sosialismin pitkäaikaisen herruuden“ Venäjällä (kts. O. Bauer, „Bolshevismi vaiko sosialidemokratia“, saksan kielellä).

Siksi konferenssi pitää tuollaisia Trotskin ja hänen hengenheimolaistensa mielipiteitä **sosialidemokraattisena poikkeamana** puolueessamme peruskysymyksessä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä.

Perusseikkana puolueen sisäisten suhteiden kehityksessä NKP(b):ssa XIV edustajakokouksen jälkeen (joka tuomitsi „uuden opposition“ periaatteelliset mielipiteet) on se seikka, että „uusi oppositio“ (Zinoviev, Kamenev), joka aikaisemmin taisteli trotskilaisuutta vastaan, sosialidemokraattista poikkeamaa vastaan puolueessamme, on siirtynyt trotskilaisuuden aatteellisten asemien kannalle, että se on luovuttanut kokonaan ja täydellisesti entiset puolueen yleistä kantaa edustavat asemansa trotskilaisuudelle, esiintyen nyt trotskilaisuuden puolesta yhtä kiivaasti kuin se esiintyi aikaisemmin trotskilaisuutta vastaan.

„Uuden opposition“ siirtymisen trotskilaisuuden puolelle on määrännyt kaksi perusseikkaa:

a) väsyneisyys, horjunta, proletariaatille vieraat lamaannus- ja tappiomielialat „uuden opposition“ kannattajain keskuudessa uusien vaikeuksien koittaessa nykyisellä murroskaudella, ja Kamenevin ja Zinovievin nykyinen horjunta ja tappiomieli-

ala ei ole sattumalta syntynyt, vaan se on sen horjunnan ja lamaanusmielialan toistumista, uusiintumista, mikä heillä ilmeni yhdeksän vuotta sitten, lokakuussa 1917, silloisen murroskauden vaikeuksien edessä;

b) „uuden opposition“ täydellinen tappio XIV edustajakokouksessa ja sen yhteydessä syntynyt pyrkimys yhdistymiseen trotskilaisten kanssa hinnalla millä hyvänsä, jotta yhdistämällä nämä kaksi ryhmää, trotskilaiset ja „uuden opposition“, saataisiin korvatuksi näiden ryhmien heikkous ja eristyneisyys proletaarisista joukoista, etenkin kun trotskilaisuuden aatteelliset asemat vastasivat täydellisesti „uuden opposition“ nykyisiä lamaanusmielialoja.

Siten on selitettävissä myöskin se tosiasia, että oppositioblokista on tullut kokoontumispaikka kaikille ja kaikenlaisille puolueen ja Kominternin tuomitsemille vararikkoutuneille virtauksille NKP(b):n sisällä ja sen ulkopuolella, „demokraattisista sentralisteista“⁷⁷ ja „työläisoppositiosta“ NKP(b):ssa „ultravasemmistolaisiin“ opportunisteihin Saksassa ja souvarinelais-ten kaltaisiin likvidaattoreihin⁷⁸ saakka Ranskassa.

Siitä johtuu myös se keinoista piittaamattomuus ja periaatteettomuus politiikassa, mikä tuli perustaksi trotskilaisten ja „uuden opposition“ blokin olemassaololle ja jota ilman ne eivät olisi voineet kerätä yhteen erilaisia puoluevastaisia virtauksia.

Näin ollen toisaalta trotskilaiset ja toisaalta „uusi oppositio“ aivan lainmukaisesti yhtyivät sosialidemokraattisen poikkeaman ja erilaisten puoluevastaisten ainesten periaatteettoman yhtymän yhteisen ryhmäohjelman perustalla taistelussa puoluetta vastaan,

muodostaen siten oppositioblokin, joka on — uudessa muodossa — jotakin Elokuun blokin (1912—1914) uusiintumisen tapaista.

II

OPPOSITIOBLOKIN KÄYTÄNNÖLLINEN OHJELMA

Oppositioblokin käytännöllinen ohjelma on tämän blokin tekemän perusvirheen suoranaista jatkoa vallankumouksemme luonnetta ja perspektiivejä koskevassa kysymyksessä.

Oppositioblokin käytännöllisen ohjelman tärkeimmät erikoisuudet sisältyvät seuraaviin peruskohtiin:

a) **Kansainvälisen liikkeen kysymykset.** Puolue lähtee siitä, että edistyneet kapitalistiset maat ovat yleensä ottaen osittaisen, väliaikaisen vakaantumisen tilassa, että nykyinen kausi on vallankumousten välistä kautta, joka velvoittaa kommunistisia puolueita valmistamaan proletariaattia edessäolevaan vallankumoukseen, että pääoman hyökkäys, joka turhaan yrittää lujittaa vakaantumista, ei voi olla aiheuttamatta työväenluokan vastataistelua ja sen voimien yhdistämistä pääomaa vastaan, että kommunististen puolueiden on sekaannuttava kärjistyvään luokkataisteluun ja muutettava pääoman rynnäköit proletariaatin vastarynnäköiksi proletariaatin diktatuurin pystyttämistä varten, että näiden tarkoituserien saavuttamiseksi kommunististen puolueiden on saatava puolelleen työväenluokan miljoonajoukot, jotka kulkevat yhä vielä reformististen ammattiliittojen ja II Internationalen mukana, että näin ollen

yhteisrintamataktiikka on tarpeellista ja välttämätöntä kommunistisille puolueille.

Oppositiblokki lähtee kokonaan toisista edellytyksistä. Oppositiblokki, joka ei usko vallankumouksemme sisäisiin voimiin ja joka on joutunut epätoivon valtaan maailmanvallankumouksen viivästymisen takia, luisuu pois vallankumouksen luokkavoimien marxilaisen analyysin pohjalta „ultravasemmistolaisen“ itsensäpettämisen ja „vallankumouksellisen“ seikkailemisen pohjalle, kieltää osittaisen kapitalistisen vakaantumisen olemassaolon ja eksyy siten salaliittolaiskapinain tielle.

Siitä johtuu opposition vaatimus yhteisrintamataktiikan tarkistamisesta ja Englantilais-Venäläisen komitean hajoittamisesta, ammattiliittojen osuuden ymmärtämättömyys sekä tunnus ammattiliittojen vaihtamisesta uusiin, tuulesta temmattuihin proletariaatin „vallankumouksellisiin“ järjestöihin.

Siitä johtuu, että oppositioblokki kannattaa „ultravasemmistolaisia“ kirkujia ja opportunisteja Kommunistisessa Internationalessa (esimerkiksi Saksan puolueessa).

Konferenssi on sitä mieltä, että oppositioblokin politiikka kansainvälisellä alalla ei vastaa internationalisen vallankumouksellisen liikkeen etuja.

b) Proletariaatti ja talonpoikaisto Neuvostoliitossa. Puolue pitää lähtökohtana sitä, että „Diktatuurin korkein periaate on proletariaatin liiton ylläpitäminen talonpoikaiston kanssa niin, että proletariaatti voisi säilyttää itsellään johtoaseman ja valtiovallan“ (Lenin, XXVI osa, s. 460), että proletariaatti voi ja sen pitää olla talonpoikaiston perusjoukkojen johta-

jana taloudellisella alalla, sosialismin rakentamisessa, samoin kuin se oli lokakuussa 1917 talonpoikaiston johtajana poliittisella alalla, porvariston vallan kukistamisessa ja proletariaatin diktatuurin pystyttämisessä; että maan teollistaminen voidaan suorittaa vain siinä tapauksessa, jos se tulee nojautumaan teollisuutemme perusmarkkinat muodostavan talonpoikaiston enemmistön (köyhälistön ja keskitalonpoikien) aineellisen aseman vähitellen tapahtuvaan paranemiseen, että sen vuoksi on harjoitettava sellaista talouspolitiikkaa (hintapolitiikkaa, veropolitiikkaa j.n.e.), joka lujittaa teollisuuden liittoyhteyttä talonpoikaistalouden kanssa ja säilyttää työväenluokan liiton talonpoikaiston perusjoukon kanssa.

Oppositioblokki lähtee kokonaan toisista edellytyksistä. Poiketen syrjään leninismin peruslinjasta talonpoikaiskysymyksessä, uskomatta proletariaatin johtoasemaan talonpoikaiston suhteen sosialistisessa rakennustyössä ja pitäen talonpoikaistoa pääasiassa vihamielisenä aineksena oppositioblokki ehdottaa sellaisia taloudellisia ja finanssitoimenpiteitä, jotka ovat omiaan vain hajoittamaan kaupungin ja maaseudun välistä liittoyhteyttä, rikkomaan työväenluokan ja talonpoikaiston liiton ja horjuttamaan siten kaikkia todellisen teollistamisen mahdollisuuksia. Sellaisia ovat esimerkiksi: a) opposition ehdotus teollisuustavaroiden tehtaanhintojen korottamisesta, mikä korotus ei voi olla aiheuttamatta vähittäishintojen kohoamista, talonpoikaisköyhälistön ja keskitalonpoikien huomattavan osan köyhtymistä, sisäisten markkinoiden vastaanottokyvyn alenemista, eripuraisuutta proletariaatin ja talonpoikaiston välillä, tshervontsin

kurssin laskua ja loppujen lopuksi realipalkan alenemista; b) opposition ehdotus talonpoikaiston mahdollisimman suuresta veropuristuksesta, mikä ei voisi olla aiheuttamatta rakoilua työläisten ja talonpoikain liitossa.

Konferenssi on sitä mieltä, että oppositioblokin politiikka talonpoikaistoon nähden ei vastaa maan teollistamisen ja proletariaatin diktatuurin etuja.

c) **Taistelu puoluekoneistoa vastaan byrokratisminvastaisen taistelun varjolla puolueessa.** Puolue lähtee siitä, että puoluekoneisto ja puolueen jäsenjoukot muodostavat yhden kokonaisuuden, että puoluekoneisto (Keskuskomitea, Keskuskontrollikomitea, puolueen aluejärjestöt, läänikomiteat, piirikuntakomiteat, kihlakuntakomiteat, solujen byroot j.n.e.) muodostaa koko puolueen johtavan aineksen, että puoluekoneistoon kuuluu proletariaatin paras väki, jota saa ja pitääkin arvostella virheistä, jota saa ja pitääkin „verestää“, mutta jota ei saa panetella, ellei haluta hajoittaa puoluetta ja jättää sitä aseettomaksi.

Oppositioblokki päinvastoin lähtee puolueen jäsenjoukkojen ja puoluekoneiston vastakkain asettamisesta, se yrittää alentaa puoluekoneiston johtavaa merkitystä supistaen sen tehtävät pelkästään rekisteröitsijän ja propagandistin tehtäviksi, se usuttaa puolueen jäsenjoukkoja puoluekoneistoa vastaan ja häpäisee siten puoluekoneistoa, heikentäen sen asemaa valtion johtamisessa.

Konferenssi on sitä mieltä, että oppositioblokin tällainen politiikka, jolla ei ole mitään yhteistä leninismillä kanssa, voi johtaa vain puolueen aseistariisumiseen sen taistelussa valtiokoneiston byrokratismia

vastaan, tämän koneiston todelliseksi uudistamiseksi ja siis proletariaatin diktatuurin lujittamiseksi.

d) Taistelu puolueessa vallitsevaa „komentoa“ vastaan puolueen sisäisen demokratian puolesta taistelemisen varjolla. Puolue lähtee siitä, että „se, joka vähänkään heikentää proletariaatin puolueen rautaista kuria (varsinkin proletariaatin diktatuurin aikana), se auttaa todellisuudessa porvaristoa proletariaattia vastaan“ (Lenin, XXV osa, s. 190), että puolueen sisäistä demokratiaa ei tarvita puolueen proletaarisen kurin heikentämiseksi ja hajoittamiseksi, vaan sen lujittamiseksi ja vankentamiseksi, että proletariaatin diktatuuri ei ole mahdollista ilman rautaista kuria puolueessa, ilman lujaa komentoa puolueessa, joka komento nauttii proletariaatin miljoonajoukkojen myötätuntoa ja tukea.

Oppositioblokki päinvastoin lähtee puolueen sisäisen demokratian asettamisesta puoluekurin vastakohdaksi, sotkee ryhmä- ja ryhmittymävapauden puolueen sisäisen demokratian kanssa ja yrittää käyttää tätä tällaista demokratiaa puoluekurin hajoittamiseen ja puolueen yhtenäisyyden horjuttamiseen. Luonnollista on, että oppositioblokin kehoitus taisteluun puolueessa vallitsevaa „komentoa“ vastaan, mikä todellisuudessa johtaa ryhmä- ja ryhmittymävapauden puolusteluun puolueessa, on juuri se kehoitus, johon maamme proletariaatinvastaiset ainekset innokkaasti tarrautuvat kuin pelastusankkuriin pelastuakseen proletariaatin diktatuurin komennolta.

Konferenssi on sitä mieltä, että oppositioblokin taistelu puolueessa vallitsevaa „komentoa“ vastaan, jolla taistelulla ei ole mitään yhteistä leninismin

organisatooristen periaatteiden kanssa, voi johtaa vain puolueen yhtenäisyyden horjuttamiseen, proletaariaatin diktatuurin heikentämiseen ja niiden proletaariatinvastaisten voimien valloilleen päästämiseen maassa, jotka yrittävät heikentää ja hajoittaa diktatuuria.

Erääksi puoluekurin hajoittamisen ja puolueen sisäisen taistelun kärjistämisen keinoksi oppositio-blokki on valinnut yleisliittolaisen väittelyn menetelmän, jonka (väittelyn) se yritti saada väkisin aikaan kuluvan vuoden lokakuussa. Pitäen välttämättömänä erimielisyyksiä koskevien kysymysten vapaan pohtimisen puolueemme teoreettisissa aikakauslehdissä ja tunnustaen puolueen jokaisella jäsenellä olevan oikeuden arvostella vapaasti puolueetyömme epäkohtia, konferenssi muistuttaa samalla mieliin Leninin sanat siitä, että puolueemme ei ole väittelyklubi, vaan proletariaatin taistelujärjestö. Konferenssi on sitä mieltä, että yleisliittolainen väittely voidaan katsoa välttämättömäksi vain siinä tapauksessa, jos: a) tämän välttämättömyyden tunnustavat ainakin muutamat paikalliset puoluejärjestöt lääni- tai aluejärjestöjen mitassa; b) jos Keskuskomiteassa ei ole riittävän vahvaa enemmistöä puoluepolitiikan tärkeimmissä kysymyksissä; c) jos siitä huolimatta, että Keskuskomiteassa on vahva, määrätyllä kannalla oleva enemmistö, Keskuskomitea pitää kuitenkin välttämättömänä tarkistaa politiikkansa oikeellisuutta puolueessa pidettävän väittelyn avulla. Kaikissa näissä tapauksissa yleisliittolainen väittely voidaan aloittaa ja pitää vasta sen jälkeen, kun Keskuskomitea on tehnyt siitä vastaavan päätöksen.

Konferenssi toteaa, että silloin, kun oppositioblokki vaati yleisliittolaisen väittelyn avaamista, ei ollut olemassa ainoatakaan näistä ehdoista.

Siksi konferenssi on sitä mieltä, että puolueen Keskuskomitea teki aivan oikein todetessaan väittelyn epätarkoituksenmukaiseksi ja tuomitessaan oppositioblokin sen yrittäessä vetää puoluetta väkisin yleisliittolaiseen väittelyyn kysymyksistä, jotka puolue oli jo ratkaissut.

Yhteenvetona oppositioblokin käytännöllisen ryhmäohjelman analyysistä konferenssi toteaa, että tuo ohjelma merkitsee oppositioblokin kääntymistä pois proletaarisen vallankumouksen luokkalinjalta kansainvälisen ja sisäisen politiikan tärkeimmissä kysymyksissä.

III

OPPOSITIOBLOKIN „VALLANKUMOUKSELLISET“ PUHEET JA OPPORTUNISTISET TEOT

Oppositioblokin luonteenomaisena erikoisuutena on se seikka, että ollen todellisuudessa sosialidemokraattinen poikkeama puolueessamme ja puolustaen todellisuudessa opportunistista politiikkaa se yrittää silti pukea esiintymisiään vallankumoukselliseen fraseologiaan, yrittää arvostella puoluetta „vasemmalta“, yrittää pukeutua „vasemmistolaisuuden“ viittaan. Tämä seikka on selitettävissä sillä, että kommunistiset proletaarit, joihin oppositioblokki pääasiassa vetoaakin, ovat maailman kaikkein vallankumouksellisimpia proletaareja, että vallankumouksellisten perinteiden hengessä kasvatettuina ne eivät yksinkertaisesti rupea kuunte-

lemaan avoimesti oikeistolaisia arvostelijoita, minkä vuoksi oppositioblokin, saadakseen kaupatuksi opportunistisen tavaransa, on annettava sille vallankumouksellisuuden leima, tietäen hyvin, että ainoastaan sellaisella konstilla se voi saada vedetyksi vallankumouksellisten proletaarien huomion puoleensa.

Mutta koska oppositioblokki on kuitenkin sosialidemokraattisen poikkeaman toteuttaja, koska se todellisuudessa puolustaa opportunistista politiikkaa, niin oppositioblokin puheet ja teot joutuvat alituisesti ristiriitaan keskenään. Siitä johtuu oppositioblokin toiminnan sisäinen ristiriitaisuus. Siitä johtuu ero sanojen ja tekojen välillä, vallankumouksellisten fraasien ja opportunististen tekojen välillä.

Oppositio arvostelee kirkuvasti puoluetta ja Komin-ternia „vasemmalta“ ja samalla kehoittaa tarkistamaan yhteisrintamataktiikan, hajoittamaan Englantilais-Venäläisen komitean, loittonemaan ammattiliitoista, vaihtamaan ne uusiin, „vallankumouksellisiin“ järjestöihin, luullen kaikella sillä vievänsä eteenpäin vallankumousta, mutta todellisuudessa siitä koituu Thomasin ja Oudégeestin auttamista, kommunististen puolueiden eristämistä ammattiliitoista, maailman kommunismin asemien heikentämistä, — siis vallankumouksellisen liikkeen hidastuttamista. Sanoissa he ovat „vallankumouksellisia“, mutta todellisuudessa Thomasien ja Oudégeestien apureita.

Oppositio „höyhentää“ kovalla melulla puoluetta „vasemmalta“ ja samalla vaatii korottamaan teollisuustavaroiden tehtaanhintoja luullen jouduttavansa siten teollistamista, vaikka todellisuudessa sellainen saattaisi sekasortoon sisäiset markkinat, rikkoisi

teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteyden, alentaisi tshervontsin kurssia, alentaisi realipalkkaa ja horjuttaisi siis kaikenlaista teollistamista. Sanoissa he ovat teollistajia, mutta todellisuudessa teollistamisen vastustajien apureita.

Oppositio syyttää puoluetta haluttomuudesta taistella valtiokoneiston byrokraattisuutta vastaan ja samalla kehoittaa korottamaan tehtaanhintoja nähtävästi luullen, ettei tehtaanhintojen korottamisella ole mitään tekemistä valtiokoneiston byrokraattisuuden kanssa, mutta todellisuudessa asia on niin, että siitä olisi tuloksena valtion talouskoneiston täydellinen bykroatisoituminen, sillä korkeat tehtaanhinnat on varma keino, joka kuihduttaa teollisuuden, muuttaa sen ansarikasviksi ja bykroatisoi talouskoneiston. Sanoissa he ovat bykroatismia vastaan, mutta todellisuudessa valtiokoneiston bykroatisoinnin kannattajia ja toteuttajia.

Oppositio pitää melua ja suurta ääntä yksityispääomaa vastaan ja samalla kuitenkin kehoittaa ottamaan valtion pääomat pois kiertokulusta teollisuuden hyväksi luullen siten järkyttävänsä yksityispääomaa, mutta todellisuudessa siitä olisi tuloksena yksityispääoman kaikinpuolinen lujittaminen, sillä valtion pääomien poistaminen tavaran kiertokulusta, joka on yksityispääoman pääasiallinen toiminta-ala, ei voi johtaa muuhun kuin kauppatoimen luovuttamiseen täydellisesti yksityispääoman haltuun. Sanoissa he taistelevat yksityispääomaa vastaan, mutta todellisuudessa auttavat yksityispääomaa.

Oppositio kirkuu puoluekoneiston rämettymisestä, mutta todellisuudessa asia on niin, että kun

Keskuskomitea asettaa kysymyksen erään todella rämettyneen kommunistin, hra Ossovskin erottamisesta, niin oppositio osoittaa mitä suurinta lojaalisuutta tätä herraa kohtaan äänestämällä hänen erottamistaan vastaan. Sanoissa he ovat rämettymisen vastustajia, mutta todellisuudessa edistävät ja puolustavat rämettymistä.

Oppositio on pitänyt kovaa ääntä puolueen sisäisestä demokratiasta ja vaatinut samalla yleisliittolaista väittelyä luullen siten toteuttavansa puolueen sisäistä demokratiaa, mutta todellisuudessa osoittautuikin, että tyrkyttäessään puolueen valtavalle enemmistölle mitättömän vähemmistön nimessä väittelyä, oppositio rikkoi mitä törkeimmin yleensä kaikkea demokratiaa. Sanoissa he ovat puolueen sisäisen demokratian kannalla, mutta todellisuudessa rikkovat kaikkinaisen demokratian peruseriaatteita.

Nykyisellä kärjistyneen luokkataistelun kaudella työväenliikkeessä voi olla vain jompikumpi kahdesta mahdollisesta politiikasta: joko menshevismin politiikka tai leninismen politiikka. Sen, että oppositioblokki yritti asettua väliasemiin kahden vastakkaisen linjan väliin verhoten itseään „vasemmistolaisella“, „vallankumouksellisella“ fraseologialla ja kärjistämällä arvostelua NKP(b):tta vastaan, piti johtaa ja se todella johtikin oppositioblokin luisumaan leninismen vihollisten leiriin, menshevismin leiriin.

NKP(b):n ja Kominternin viholliset tuntevat, mikä arvo on oppositioblokin „vallankumouksellisella“ fraseologialla. Siksi ne sivuuttavat kokonaan tämän merkityksettömän fraseologian ja ylistelevät yksimielisesti oppositioblokkia sen epävallankumouksellisista

teoista siepaten itselleen, omaksi tunnukseksi, opposition tunnuksen taistelusta NKP(b):n ja Komin-ternin peruslinjaa vastaan. Ei voida pitää sattumana sitä seikkaa, että eserrät ja kadetit, venäläiset menshevikit ja saksalaiset „vasemmisto“-sosialidemo-kraatit, — että kaikki he ovat nähneet mahdolliseksi tuoda avoimesti ilmi kannatuksensa oppositioblokin taistelulle puoluettamme vastaan laskelmoiden siten, että oppositioblokin taistelu johtaa hajaannukseen ja hajaannus päästää valloilleen maamme proletariaa-tinvastaiset voimat vallankumouksen vihollisten riemuksi.

Konferenssi on sitä mieltä, että puolueen on kiinnitettävä erikoista huomiota oppositioblokin „vallankumouksellisen“ naamioitumisen paljastami-seen ja sen opportunistisen olemuksen esiinvetä-miseen.

Konferenssi on sitä mieltä, että puolueen on varjeltava riviensä yhtenäisyyttä kuin silmäterää, pitäen puolueemme yhtenäisyyttä tärkeimpänä vasta-myrykkynä vallankumouksen vihollisten kaikkia ja kaikenlaisia vastavallankumouksellisia hankkeita vastaan.

IV

JOHTOPÄÄTÖKSET

Yhteenvetona puolueen sisäisen taistelun tähän-astisesta vaiheesta NKP(b):n XV konferenssi toteaa, että puolue on näyttänyt tässä taistelussa valtavan aatteellisen kasvunsa, torjunut horjumatta opposition periaatteelliset katsomukset ja saanut nopean ja rat-

kaisevan voiton oppositioblokista pakottaen sen luopumaan julkisesti ryhmäkuntalaisuudesta ja tekemään pesäeron ilmeisen opportunistisista ryhmittymistä NKP(b):ssa ja sen ulkopuolella.

Konferenssi toteaa, että oppositioblokin yrittäessä vetää puolue väittelyyn ja horjuttaa sen yhtenäisyyttä puolueen jäsenjoukot ovat liittyneet entistä tiukemmin Keskuskomitean ympärille, eristäneet siten opposition ja turvanneet niinmuodoin puolueemme rivien todellisen yhtenäisyyden.

Konferenssi on sitä mieltä, että Keskuskomitea on voinut saavuttaa nämä menestykset vain puolueen laajojen jäsenjoukkojen aktiivisesti kannattaessa sitä, että se aktiivisuus ja tietoisuus, jota puolueen jäsenjoukot ovat osoittaneet taistelussa oppositioblokin hajoitustoimintaa vastaan, on paras todistus siitä, että puolue elää ja kehittyy todellisen puolueensisäisen demokratian perustalla.

Hyväksyen kokonaan ja täydellisesti Keskuskomitean politiikan sen taistelussa yhtenäisyyden turvaamiseksi konferenssi on sitä mieltä, että puolueen tehtävät vastaisuudessa ovat seuraavat:

1) On valvottava, että se saavutettu minimi, mikä on välttämätöntä puolueen yhtenäisyyttä varten, tulisi todellakin toteutetuksi elämässä.

2) On käytävä päättäväistä aatteellista taistelua sosialidemokraattista poikkeamaa vastaan puolueessamme selittämällä joukoille oppositioblokin periaatteellisten katsantokantojen virheellisyyttä ja vetämällä päivänvaloon noiden katsantokantojen opportunistinen sisältö, verhottakoonpa sitä kuinka „vallankumouksellisilla“ fraaseilla tahansa.

3) On pyrittävä siihen, että oppositioblokki tunnustaisi katsantokantojensa virheellisyyden.

4) On kaikin keinoin varjeltava puolueen yhtenäisyyttä ehkäisemällä kaikki ja kaikenlaiset ryhmäkuntalaisuuden uudistamis- ja kurinrikkomisyrietykset.

„Pravda“ № 247,
lokakuun 26 pnä 1926

SOSIALIDEMOKRAATTISESTA POIKKEAMASTA PUOLUEESSAMME

*Alustus NKP(b):n XV Yleisliittolaisessa konferenssissa 79
marraskuun 1 pnä 1926*

I

OPPOSITIOBLOKIN KEHITYSVAIHEET

Toverit! Ensimmäinen kysymys, jota alustuksessa on kosketeltava, on kysymys oppositioblokin muodostumisesta, sen kehitysvaiheista ja vihdoin sen jo alkaneesta hajoamisesta. Tämä teema on mielestäni välttämätön johdannoksi kysymykseen oppositioblokkia koskevien teesien sisällöstä.

Jo puolueen XIV edustajakokouksessa Zinovjev antoi signaalin kaikkien oppositiovirtausten vetämiseksi lähemmäksi toisiaan ja niiden yhdistämiseksi yhdeksi voimaksi. Konferenssissa edustajina olevat toverit muistanevat kai tuon Zinovjevin puheen. Ei voi olla epäilystäkään siitä, etteikö sellainen kehoitus olisi saanut vastakaikua trotskilaisten riveissä, jotka olivat alusta pitäen sitä mieltä, että ryhmittymien täytyy olla enemmän tai vähemmän vapaita ja niiden pitää enemmän tai vähemmän yhdistyä voidakseen käydä taistelua sitä puolueen peruslinjaa

vastaan, joka ei enää pitkään aikaan ole tyydyttänyt Trotskia.

Se oli, niin sanoakseni, valmistelutyötä blokin muodostamiseksi.

1. ENSIMMÄINEN VAIHE

Ensimmäisen vakavan askeleen blokin muodostamiseksi oppositio otti Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon⁸⁰ aikana, Rykovin teesien yhteydessä taloudellisesta tilanteesta. Silloin ei vielä ollut täydellistä sopimusta „uuden opposition“ ja trotskilaisten välillä, mutta että blokki oli jo pääpiirteissään valmis, siitä ei enää voinut olla epäilystä. Toverit, jotka ovat lukeneet huhtikuun täysistunnon pikakirjoituspöytäkirjan, ymmärtävät, että asia oli juuri niin. Kumpikin ryhmä oli jo ehtinyt pääpiirteissään sopia keskenään, mutta oli olemassa varauksia, joiden takia ne joutuivat esittämään Rykovin teeseihin kahdet rinnakkaiset korjausehdotukset eikä koko opposition yhteisiä korjauksia. Toiset korjaukset olivat lähtöisin Kamenevin johtamalta „uudelta oppositiolta“ ja toiset korjaukset olivat lähtöisin trotskilaisten ryhmältä. Mutta se, että ne iskivät pääasiassa samaan maaliin ja että täysistunto jo silloin sanoi, että ne entisöivät uudessa muodossa Elokuun blokkia, on kieltämätön tosiasia.

Mitä nämä silloiset varaukset olivat?

Kuulkaa, mitä Trotski silloin sanoi:

„Pidän tov. Kamenevin esittämien korjausehdotusten puutteellisuutena sitä, että niissä on maaseudun luokkajakaantuminen esitetty aivan kuin jossain määrin teollistamisesta riippumatta. Kuitenkin talonpoikaiston luokkajakaantumisen merkityksen ja

yhteiskunnallisen ominaispainon sekä sen vauhdin määrää teollistamisen kasvu ja vauhti suhteessa koko maaseutuun“.

Tämä ei ole mikään vähämerkityksinen varaus.

Vastaukseksi siihen Kamenev tekee puolestaan varauksen trotskilaisten suhteen:

„Minulla ei ole mahdollisuutta“, sanoo hän, „yhtyä niiden siihen osaan (s.o. siihen osaan Trotskin esittämistä korjauksista Rykovin päätösluonnokseen), jossa annetaan arvio puolueen aikaisemmasta talouspolitiikasta, jota minä olen kannattanut 100-prosenttisesti“.

„Uutta oppositiota“ ei miellyttänyt, että Trotski arvosteleo sitä talouspolitiikkaa, jota Kamenev oli johtanut edellisellä kaudella. Ja Trotskia vuorostaan ei miellyttänyt se, että „uusi oppositio“ erottaa talonpoikaiston luokkajakaantumisen kysymykset teollistamiskysymyksestä.

2. TOINEN VAIHE

Toinen vaihe on Keskuskomitean heinäkuun täysistunto⁸¹. Tässä täysistunnossa me näimme jo muodollisesti yhteenkyhätyn blokin, blokin ilman varauksia. Trotskin varaukset on heitetty pois, pantu arkistoon, samoin kuin Kamenevinkin varaukset on heitetty pois ja pantu arkistoon. Nyt heillä on jo yhteinen „julkilausuma“, jonka te kaikki, toverit, hyvin tunnette puoluevastaisena asiakirjana. Sellaiset ovat oppositioblokin toisen kehitysvaiheen luonteenomaiset piirteet.

Blokki kyhättiin kokoon ja se muovautui tällä kaudella ei ainoastaan molemminpuolisen korjauksista luopumisen, vaan myöskin keskinäisen „amnestian“ pohjalla. Meillä on tuolta kaudelta Zinovjevin mielenkiintoinen lausunto siitä, että oppositio, sen

keskeisin ydinjoukko vuonna 1923, s.o. trotskilaiset, olivat oikeassa puolueen rappeutumista koskevassa kysymyksessä, s.o. trotskilaisuuden käytännöllisen kannan peruskysymyksessä, joka johtui sen periaatteellisesta kannasta. Toisaalta meillä on Trotskin yhtä mielenkiintoinen lausunto siitä, että hänen „Lokakuun opetuksensa“, jotka oli varta vasten tähdätty Kamenevia ja Zinovjevia vastaan, nykyään lokakuun aikaisia virheitä toistavaa puolueen „oikeistosiipeä“ vastaan, ovatkin virhe, että puolueen oikeistopoikkeaman ja rappeutumisen alkuna ei olekaan Kamenev ja Zinovjev, vaan, sanokaamme, Stalin.

Kuulkaa, mitä Zinovjev sanoi tämän vuoden heinäkuussa:

„Me sanomme, että nyt ei enää voi olla mitään epäilystä siitä, etteikö vuoden 1923 opposition keskeisin ydinjoukko olisi, kuten ryhmän (s.o. Keskuskomitean enemmistön) johtavan linjan kehitys on osoittanut, oikein varoittanut proletaariselta linjalta luisumisen vaaroista ja siitä, että koneistokomento paisuu uhkaavasti“.

Toisin sanoen: Zinovjevin äskeiset väitökset ja XIII edustajakokouksen päätöslauselma⁸² siitä, että Trotski revisoi leninismiä, että trotskilaisuus on pikkuporvarillinen poikkeama, — kaikki se olikin virhe, väärinkäsitystä, että vaarana ei olekaan trotskilaisuus, vaan Keskuskomitea.

Se on mitä periaatteettominta trotskilaisuuden „amnestoimista“.

Toisaalta Trotski sanoi heinäkuussa:

„Epäilemätöntä on, että „Lokakuun opetuksissa“ minä panin politiikan opportunistiset muutokset Zinovjevin ja Kamenevin nimiin. Se oli törkeä virhe, kuten Keskuskomiteassa käydyin

aatteellisen taistelun kokemus osoittaa. Tämän virheen selitys on siinä, että minulla ei ollut mahdollisuutta seurata seitsikon sisällä käytyä aatteellista taistelua ja havaita ajoissa, että opporunistisia muutoksia aiheuttikin ryhmä, jota johti toveri Stalin tov. Zinovjevia ja Kamenevia vastaan“.

Tämä merkitsee sitä, että Trotski kieltäytyi julkisesti suurta hälyä synnyttäneistä „Lokakuun opetuksesta“ antaen siten Zinovjevillä ja Kamenevillä „amnestian“ vastineeksi siitä „amnestiasta“, jonka hän sai Kameneviltä ja Zinovjeviltä.

Suoranainen ja julkinen periaatteeton sopimus.

Siis luopuminen huhtikuussa tehdyistä varauksista ja keskinäinen „amnestia“ puolueen periaatteiden kustannuksella,— sellaiset momentit määräsivät blokin täydellisen muotoutumisen puoluetta vastaan tähdätyksi blokiksi.

3. KOLMAS VAIHE

Kolmas vaihe blokin kehityksessä ovat opposition julkiset esiintymiset puoluetta vastaan kuluvan vuoden syyskuun lopulla ja lokakuun alussa Moskovassa ja Leninigradissa, tämä on se vaihe, jolloin blokin johtajat, levättyään siellä, etelässä, ja kasattuaan voimia, palasivat keskukseen ja aloittivat suoranaisen rynnäkönn puoluetta vastaan. Ennen siirtymistään illegaalisista taistelumuodoista puoluetta vastaan julkisiin taistelumuotoihin he olivat täällä Politbyroossa (minä en ollut silloin Moskovassa) kuulemma sanoneet: „Kyllä me teille näytämme, me menemme työläisten kokouksiin ja sanokoot työläiset, kuka on oikeassa. Me teille näytämme“. Ja he alkoivat vaelttaa puoluesolusta toiseen. Mutta noiden esiintymisten tulokset, kuten tiedätte,

osottautuivat oppositiolle surkeiksi. Te tiedätte, että he kärsivät tappion. Sanomalehdistä näkyy, että niin Leningradissa kuin Moskovassakin, niin Neuvostoliiton teollisuusseuduilla kuin ei-teollisuusseuduillakin oppositioblokki sai puolueen jäsenjoukoilta päättäväisen vastaiskun. En ryhdy toistamaan, kuinka paljon he saivat ääniä ja kuinka paljon oli Keskuskomitean kannalla, se on jo muutenkin tiettyä sanomalehdistä. Se kuitenkin on selvää, että oppositioblokin laskelmat ovat menneet myttyyn. Siitä hetkestä alkaa opposition kääntyminen rauhan kannalle puolueessa. Opposition tappio ei nähtävästi mennyt hukkaan. Se oli lokakuun 4 päivänä, kun oppositio jätti Keskuskomiteaan ilmoituksen rauhasta ja kun me saimme ensi kertaa säätämisten ja hyökkäilyjen jälkeen kuulla oppositiolta sanoja, jotka muistuttivat puolueen jäsenten sanoja: on aika tehdä loppu „eripuraisuudesta puolueen sisällä“ ja saada aikaan „yhteistyöskentely“.

Näin ollen, kärsittyään tappion, opposition oli pakko tulla siihen samaan, mihin Keskuskomitea oli sitä tuon tuostakin kehoittanut, nimittäin kysymykseen rauhasta puolueessa.

Luonnollisesti Keskuskomitea, uskollisena XIV edustajakokouksen ohjeille yhtenäisyyden välttämättömyydestä, suostui mielellään opposition ehdotukseen, vaikka se tiesikin, ettei opposition ehdotus ole aivan vilpitön.

4. NELJÄS VAIHE

Neljäs vaihe on se kausi, jolloin laadittiin opposition johtajien tunnettu „ilmoitus“ kuluvan vuoden lokakuun 16 päivästä. Tavallisesti se luonnehditaan

antautumiseksi. En rupea antamaan jyrkkää arviotani siitä, mutta selvää on, että tämä ilmoitus ei puhu oppositioblokin voitoista, vaan sen tappiosta. En rupea, toverit, kertomaan neuvottelujemme historiaa. Neuvotteluista tehtiin pikakirjoituspöytäkirjat ja teillä on mahdollisuus perehtyä niihin pikakirjoituspöytäkirjasta. Haluaisin pysähtyä ainoastaan erääseen välikohtaukseen. Oppositioblokki ehdotti „ilmoituksen“ ensimmäisessä kappaleessa sanottavaksi, että he pysyvät edelleenkin katsantokannassaan, eikä vain yksinkertaisesti, vaan jopa „täydellisesti“ entisellä kannallaan. Me suostuttelimme oppositioblokkia, ettei se vaatisi sellaista. Minkä tähden? Kahdesta syystä.

Ensiksi sen tähden, että jos he luopuessaan ryhmäkuntalaisuudesta luopuivat samalla ryhmittymisvapauden teoriasta ja käytännöstä, katkaisivat välinsä Ossovskin, „työläisopposition“ sekä Maslovin ja Urbansin ryhmän kanssa, niin se merkitsee sitä, että oppositio ei luopunut siten vain ryhmäkuntalaisista taistelumenetelmistä, vaan myöskin eräistä poliittisista näkökannoista. Voidaanko sen jälkeen sanoa, että oppositioblokki jää virheelliselle kannalleen „täydellisesti“, jää entisiin aatteellisiin asemiinsa? Eipä tietenkään.

Toiseksi, me sanoimme oppositiolle, että sille itselleen on epäedullista kirkua siitä, että he, oppositiolaiset, jäävät entiselle kannalle ja vieläpä „täydellisesti“, sillä työläiset sanovat täydellä syyllä: „siis oppositiolaiset haluavat edelleenkin tapella, siis he saivat vielä vähän selkäänsä, heitä on siis lyötävä edelleenkin“. (Naurua, huutoja: „Oikein!“.) He eivät kuitenkaan suostuneet meidän mielipiteeseemme

ja suostuivat ainoastaan ottamaan pois sanan „täydellisesti“ säilyttäen lauseen, jossa sanotaan, että he jäävät entiselle kannalleen. Syökööt nyt sen sopan, jonka he siten keittivät omaksi harmikseen. (Ä ä n i ä: „Oikein!“.)

5. LENIN JA KYSYMYS BLOKISTA PUOLUEESSA

Zinovjev sanoi äskettäin, ettei Keskuskomitealla ole perusteita moittia heidän blokkiaan, sillä Iljitsh muka hyväksyi yleensä blokit puolueessa. Minun on sanottava, toverit, että Zinovjevin lausunnolla ei ole mitään yhteistä Leninin asenteen kanssa. Lenin ei ole milloinkaan hyväksynyt kaikenlaisia blokkeja puolueessa. Lenin kannatti vain periaatteellisia ja vallankumouksellisia blokkeja menshevikkejä, likvidaattoreita ja otzovisteja vastaan. Lenin taisteli aina periaatteettomia ja puoluevastaisia blokkeja vastaan puolueessa. Kukapa ei tietäisi sitä, että Lenin taisteli kolme vuotta Trotskin Elokuun blokkia vastaan, tuota puoluevastaista ja periaatteetonta blokkia vastaan, täydelliseen voittoon saakka siitä. Iljitsh ei ollut koskaan kaikenlaisten blokkien kannalla. Iljitsh oli vain sellaisten blokkien kannalla puolueessa, jotka ovat ensiksikin periaatteellisia ja jotka toiseksi ajavat takaa puolueen lujittamista likvidaattoreita vastaan, menshevikkejä vastaan, horjuvia aineksia vastaan. Puolueemme historiassa tunnetaan kokemuksesta tällainen leniniläisten blokki plehanovilaisten kanssa (se oli vuosina 1910—1912) likvidaattorien blokkia vastaan, jolloin puoluetta vastaan muodostui Elokuun blokki, johon kuului Potresov ja muita likvidaattoreita, Aleksinski ja muita otzovisteja ja jonka

johdossa oli Trotski. Oli yksi blokki, puoluevastainen blokki, Elokuun blokki, periaatteeton, seikkailublokki, ja oli toinen blokki, leniniläisten blokki plehanovilais-ten kanssa, s.o. vallankumouksellisten menshevikkien kanssa (Plehanov oli siihen aikaan vallankumouksellinen menshevikki). Sellaiset blokit Lenin hyväksyi ja me kaikki olemme sellaisten blokkien kannalla.

Jos blokki puolueen sisällä kohottaa puolueen taistelukuntoa ja vie sitä eteenpäin, niin me kannattamme sitä, sellaista blokkaa. Entä teidän blokkinne, kunnioitettavat oppositiolaiset, kohottaako se, tuo blokki, puolueemme taistelukuntoa, onko se periaatteellinen tuo teidän blokkinne? Mitkä periaatteet yhdistävät teitä, sanokaamme, Medvedevin ryhmään? Mitkä periaatteet yhdistävät teitä, sanokaamme, Souvarine'in ryhmään Ranskassa taikka Maslovin ryhmään Saksassa? Mitkä periaatteet yhdistävät teitä itseänne, „uutta oppositiota“, joka vielä äsken piti trotskilaisuutta menshevismin eräänä lajina, trotskilaisiin, jotka vielä äsken pitivät „uuden opposition“ johtajia opportunisteina?

Ja sitten, toimiiko teidän blokkinne puolueen puolesta ja sen hyväksi vaiko puoluetta vastaan? Onko se kohottanut puolueemme taistelukuntoisuutta ja vallankumouksellisuutta edes hiuskarvan verran? Koko maailman tietää nyt, että teidän blokkinne olemassaolon 8 tai 6 kuukauden aikana te olette yrittäneet kiskoa puoluetta taaksepäin, „vallankumouksellisiin“ fraaseihin, periaatteettomuuteen, te olette yrittäneet turmella puoluetta ja saada sen halpaantumaan, hajoamaan.

Ei, toverit, oppositioblokilla ei ole mitään yhteistä sen blokin kanssa, jonka Lenin solmi plehanovilaisten kanssa vuonna 1910 opportunistien Elokuun blokkia vastaan. Päinvastoin, nykyinen oppositioblokki muistuttaa pääpiirteissään Trotskin Elokuun blokkia sekä periaatteettomuutensa että opportunistisen perustansa kannalta.

Järjestäessään tällaisen blokin oppositiolaiset poikkesivat siten siltä peruslinjalta, jota Lenin pyrki noudattamaan. Lenin puhui meille aina, että periaatteellinen politiikka on kaikkein oikeinta politiikkaa. Lyöttäydyttyään yhdeksi ryhmäksi oppositio päinvastoin päätteli, että periaatteeton politiikka on kaikkein oikeinta politiikkaa.

Siksi oppositioblokki ei voi olla kauan olemassa, sen täytyy kiertämättä hajota ja luhistua.

Sellaiset ovat oppositioblokin kehitysvaiheet.

6. OPPOSITIOBLOKIN HAJOAMISPROSESSI

Mikä on oppositioblokin nykyiselle tilalle luonteenomaista? Se voitaisiin luonnehtia vähittäin tapahtuvaksi blokin luhistumiseksi, vähittäin tapahtuvaksi blokin perusainesten irtautumiseksi siitä, blokin hajoamistilaksi. Vain sellaiseksi voidaan luonnehtia oppositioblokin nykyinen tila. Niin sen pitääkin olla, sillä periaatteeton blokki, opportunistinen blokki ei voi kauan pysyä puolueessamme. Me tiedämme jo, että Maslovin ja Urbansin ryhmä erkanee oppositioblokista. Eilen me jo kuulimme, että Medvedev ja Shljapnikov ovat luopuneet tekemistään synneistä ja loittonevat blokista. Sitäpaitsi tiedetään, että blokin sisällä, s.o. „uuden“ opposition ja „vanhan“ opposition

välillä on niinkään eripuraisuutta, joka tulee näky-
mään tässä konferenssissa.

Tulos on näin ollen se, että blokin he kyllä saivat aikaan ja muodostivat sen kovalla hälinällä, mutta tulos on aivan päinvastainen kuin mitä he blokilta odottivat. Tietysti aritmetiikan kannalta heidän piti hyötyä, sillä voimièn yhteenlasku antaa plussan, mutta oppositiolaiset eivät ottaneet huomioon sitä, että paitsi aritmetiikkaa on olemassa myöskin algebra ja että algebrassa ei voimien yhteenlasku aina anna plussaa (*n a u r u a*), sillä se ei riipu yksistään voimien yhteenlaskusta, vaan myöskin siitä, minkälaiset merkit ovat yhteenlaskettavien edessä. (*K a u a n k e s t ä - v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .*) Kävi niin, että ollen vahvoja aritmetiikassa, he osottautuivatkin heikoiksi algebrassa, ja voimien yhteenlaskeminen ei ainoastaan ollut suurentamatta heidän armeijaansa, vaan päinvastoin supisti sen minimiin, vei sen hajoamisen tilaan.

Missä oli Zinovjevin ryhmän voima?

Siinä, että se kävi päättäväistä taistelua trotskilaisuuden perusteita vastaan. Mutta heti, kun Zinovjevin ryhmä lakkasi taistelemasta trotskilaisuutta vastaan, se niin sanoaksemme kuohitsi itsensä, se kadotti voimansa.

Missä oli Trotskin ryhmän voima?

Siinä, että se kävi päättäväistä taistelua Zinovjevin ja Kamenevin lokakuussa 1917 tekemiä virheitä vastaan ja niiden toistumista vastaan nykyään. Mutta heti, kun tämä ryhmä luopui taistelusta Zinovjevin ja Kamenevin poikkeamaa vastaan, se kuohitsi itsensä, kadotti voimansa.

Syntyi siis kuohittujen voimien yhteenlasku. (N a u r u a, k a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

On selvää, että siitä saattoi syntyä vain kommel-
lus eikä mitään muuta. On selvää, että Zinovjevin
ryhmän rehellisimpien henkilöiden täytyi tämän jäl-
keen loitota Zinovjevista samoin kuin parhaimpien
trotskilaisten joukostakin täytyi luopua Trotskista.

7. MINKÄ VARAAN OPPOSITIOBLOKKI TEKEE LASKELMIAAN?

Minkälaiset ovat opposition perspektiivit? Minkä
varaan he laskelmoivat? Luulen, että he laskelmoivat
tilanteen huononevan maassa ja puolueessa. Nykyisin
he supistavat ryhmätoimintaansa, sillä he elävät
nykyisin „tukalia“ aikoja. Mutta elleivät he luovu
periaatteellisista katsomuksistaan, jos he ovat päät-
täneet jäädä entisiin asemiinsa, niin se merkitsee,
että he rupeavat odottelemaan, odottamaan „parem-
pia aikoja“, jolloin he voisivat taas voimia kasattuaan
lähteä uudelleen puoluetta vastaan. Siitä ei voi olla
pienintäkään epäilystä.

Äskettäin eräs oppositiolainen, puolueen kannalle
siirtynyt työmies Andrejev, kertoi mielenkiintoisen
jutun opposition suunnitelmista, mikä nähdäkseni on
tarpeellista mainita tässä konferenssissa. Kuulkaa,
mitä toveri Jaroslavski kertoi siitä Keskuskomitean
ja Keskuskontrollikomitean lokakuun täysistunnossa
tekemässään alustuksessa:

„Andrejev, joka oli tehnyt kohtalaisen kauan työtä opposi-
tiossa, tuli vihdoin vakuuttuneeksi, että hän ei voi kauemmin
toimia heidän kanssaan. Siihen hänet johdatti pääasiassa se, että
hän oli kuullut oppositiolta kaksi seikkaa: ensimmäinen oli se,
että oppositio oli törmännyt työväenluokan „taantumukselliseen“

mielialaan ja toinen seikka oli se, että taloudellinen tilanne ei ollutkaan niin huono kuin he olivat luulleet“.

Luulen, että Andrejev, entinen oppositiolainen, mutta nykyään puoluemies, sanoi sen, mitä oppositiolla on mielessä ja mitä se ei rohkene sanoa julkisesti. He nähtävästi tuntevat, että taloudellinen tilanne on nyt parempi kuin mitä he odottivat eikä työläisten mieliala olekaan niin huono kuin he halusivat. Siitä johtuu „työn“ tilapäisen supistamisen politiikka. On selvää, että jos taloudellinen tilanne myöhemmin jonkin verran kärjistyy, mistä oppositiolaiset ovat varmoja, ja jos työläisten mieliala sen johdosta huononee, josta he ovat samoin varmoja, niin he eivät vitkastele laajentaakseen „työtään“, laajentaakseen aatteellisia asemiaan, joista he eivät ole luopuneet, ja ryhtyäkseen avoimeen taisteluun puoluetta vastaan.

Sellaiset perspektiivit, toverit, ovat oppositioblokillä, joka on hajoamassa, mutta ei ole vielä hajonnut eikä nähtävästi pian hajoa ilman päättäväistä ja säälimätöntä taistelua puolueen taholta.

Mutta koska he valmistautuvat taisteluun ja odottelevat „parempia aikoja“ ryhtyäkseen uudelleen avoimeen taisteluun puoluetta vastaan, niin ei puolueenkaan pidä haukotella. Siitä johtuvat puolueelle tehtävät: on käytävä päättäväistä aatteellista taistelua opposition virheellisiä katsantokantoja vastaan, joista se pitää kiinni, on paljastettava näiden aatteiden opportunistinen olemus, verhottakoonpa niitä kuinka „vallankumouksellisilla“ fraaseilla tahansa, ja päästävä siihen, että opposition olisi pakko luopua virheistään lopullisen murskaamisen uhalla.

II

OPPOSITIOBLOKIN PERUSVIRHE

Toverit, siirryn toiseen kysymykseen, kysymykseen oppositioblokin perusvirheestä vallankumouksemme luonnetta ja perspektiivejä koskevassa peruskysymyksessä.

Peruskysymys, joka erottaa puolueen ja oppositioblokin toisistaan, on kysymys siitä, onko sosialismin voitto maassamme mahdollinen tai, mikä merkitsee samaa, minkälainen vallankumouksemme on luonteeltaan ja minkälaiset ovat sen perspektiivit.

Tämä kysymys ei ole uusi, sitä käsiteltiin enemmän tai vähemmän seikkaperäisesti muun muassa huhtikuun konferenssissa vuonna 1925, XIV konferenssissa. Nyt se on uudessa tilanteessa tullut uudelleen esille ja meidän on käytävä välittömästi käsiksi tähän kysymykseen, ja sitä paitsi, koska äskettäin pidetyssä Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistuntojen yhdistetyssä istunnossa Trotski ja Kamenev heittivät sellaisen syytöksen, että oppositioblokkia koskevissa teeseissä on väärin tulkittu heidän katsantokantojaan, on minun esitettävä alustuksessani eräitä asiakirjoja ja sitaatteja, jotka vahvistavat oppositioblokkia koskevien teisien perusväittämät. Pyydän etukäteen anteeksi, toverit, mutta minun on näin meneteltävä.

Edessämme on kolme kysymystä:

- 1) Onko sosialismin voitto maassamme mahdollinen, ottaen huomioon sen seikan, että maamme on toistaiseksi ainoa proletariaatin diktatuurin maa, että proletaarinen vallankumous muissa maissa ei ole vielä

voittanut, että maailmanvallankumouksen vauhti on hidastunut.

2) Jos se, tuo voitto, on mahdollinen, niin voidaan tätä voittoa sanoa täydelliseksi voitoksi, lopulliseksi voitoksi.

3) Ellei tätä voittoa voida sanoa lopulliseksi, niin minkälaiset ehdot tarvitaan, jotta siitä, tuosta voitosta, tulisi lopullinen.

Nämä ovat ne kolme kysymystä, jotka liittyvät yleiseksi kysymykseksi sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, s.o. meidän maassamme.

1. ENNAKKOHUOMAUTUKSIA

Kuinka marxilaiset ratkaisivat tämän kysymyksen ennen, esimerkiksi viime vuosisadan 40-luvulla, 50—60-luvuilla, yleensä kaudella, jolloin ei vielä ollut olemassa monopolistista kapitalismia, jolloin kapitalismin epätasaisen kehityksen lakia ei vielä tunnettu eikä voitu tuntea, jolloin kysymystä sosialismin voitosta erillisissä maissa ei sen vuoksi vielä asetettu siten, kuin se asetettiin myöhemmin? Me kaikki, marxilaiset, Marxista ja Engelsistä alkaen, olimme silloin sitä mieltä, että sosialismin voitto yhdessä, erillisessä maassa ei ole mahdollista, että sitä varten, jotta sosialismi voittaisi, tarvitaan samanaikainen vallankumous useammassa maassa, ainakin useissa kaikkein kehittyneimmissä sivistysmaissa. Ja siihen aikaan se oli oikea kanta. Näiden katsantokantojen luonnehtimiseksi haluaisin esittää erään kuvaavan lainauksen Engelsin hahmotelmista „Kommunismin periaatteet“, jossa kysymys on asetettu mitä jyrkimmässä muodossa. Nämä hahmotelmat tulivat sittemmin „Kommuni-

nistisen Manifestin“ perustaksi. Ne on kirjoitettu vuonna 1847. Näin Engels kirjoittaa tässä hahmotelmassa, joka on julkaistu vasta muutama vuosi sitten:

„Voiko tämä vallankumous (s.o. proletariaatin vallankumous. J. St.) tapahtua jossakin yhdessä maassa?

Vastaus: Ei voi. Suurteollisuus on jo sillä, että se on luonut maailmanmarkkinat, sitonut maapallon kaikki kansat, varsinkin sivistyskansat, toisiinsa siinä määrin, että kukin niistä on riippuvainen siitä, mitä toisen keskuudessa tapahtuu. Edelleen suurteollisuus on siinä määrin tasoittanut kaikkien sivistysmaiden yhteiskunnallisen kehityksen, että porvaristosta ja proletariaatista on kaikkialla tullut yhteiskunnan kaksi ratkaisevaa luokkaa ja niiden välinen taistelu on tullut aikamme tärkeimmäksi taisteluksi. Siksi kommunistinen vallankumous ei tule olemaan yksinomaan kansallinen, vaan se tapahtuu samanaikaisesti kaikissa sivistysmaissa, s.o. ainakin Englannissa, Amerikassa, Ranskassa ja Saksassa. Kussakin näistä maista se tulee kehittymään nopeammin tai hitaammin, riippuen siitä, missä näistä maista teollisuus on eniten kehittynyt, minne on eniten kasaantunut rikkauksia ja missä on olemassa huomattavin määrä tuotantovoimia. Siksi se edistyy kaikkein hitaimmin ja vaikeimmin Saksassa, kaikkein nopeimmin ja helpoimmin Englannissa. Se on myös vaikuttava huomattavasti maailman muihin maihin ja on muuttava kokonaan sekä jouduttava tavattomasti niiden entistä kehityksen kulkua. Se on maailmanvallankumous ja siksi sillä on oleva yleismaailmallinen areena“* (F. Engels, „Kommunismmin periaatteet“. Kts. „Kommunistinen Manifesti“, Valtion kustannusliike, 1923, s. 317).

Tämä on kirjoitettu viime vuosisadan 40-luvulla, jolloin ei vielä ollut monopolistista kapitalismia. Kuvaavaa on, ettei tässä ole edes mainittu Venäjää, Venäjä on kokonaan poissa. Ja se onkin täysin ymmärrettävää, sillä Venäjää vallankumouksellisine

*Alleiviivaus minun. J. St.

proletariaatteineen, Venäjää vallankumouksellisena voimana ei silloin vielä ollut eikä voinutkaan olla.

Oliko se, mitä tässä sitaatissa on sanottu, oikein esimonopolistisen kapitalismin olosuhteissa, oliko se oikein siihen aikaan, kun Engels siitä kirjoitti? Kyllä, se oli oikein.

Onko tämä väittämä oikea nyt, uusissa olosuhteissa, monopolistisen kapitalismin ja proletaarisen vallankumouksen olosuhteissa? Ei, se ei ole enää oikea.

Vanhalla kaudella, esimonopolistisen kapitalismin kaudella, esi-imperialistisella kaudella, jolloin maapalloa ei vielä oltu jaettu finanssiryhmien kesken, jolloin jo jaetun väkivaltainen uudelleenjakaminen ei vielä ollut kapitalismille elämän ja kuoleman kysymys, jolloin taloudellisen kehityksen epätasaisuus ei ollut eikä voinut olla niin kärkevä kuin miksi se tuli myöhemmin, jolloin kapitalismin ristiriidat eivät olleet vielä päässeet sille kehitysasteelle, jolla ne muuttavat kukoistavan kapitalismin kuolevaksi kapitalismiksi tehden sosialismin voiton mahdolliseksi erillisissä maissa, — tuolla vanhalla kaudella Engelsin määritelmä oli ehdottomasti oikea. Uudella kaudella, imperialismin kehityksen kaudella, jolloin kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuudesta on tullut imperialistisen kehityksen ratkaiseva voima, jolloin kiertämättömät selkkaukset ja sodat imperialistien välillä heikentävät imperialismin rintamaa ja tekevät mahdolliseksi sen murtamisen erillisissä maissa, jolloin Leninin löytämä laki kehityksen epätasaisuudesta tuli lähtökohdaksi teorialle sosialismin voitosta erillisissä maissa, — näissä olosuhteissa Engelsin vanha määritelmä käy jo virheelliseksi, näissä olosuhteissa

sen tilalle on ehdottomasti otettava toinen määritelmä, jossa puhutaan sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa.

Leninin suuruus Marxin ja Engelsin työn jatkajana onkin juuri siinä, että hän ei ollut milloinkaan kirjaimen orja marxilaisuudessa. Tutkimuksissaan hän piti ohjeenaan Marxin neuvoa, joka puhui moneen kertaan siitä, että marxilaisuus ei ole dogmi, vaan toimintaohje. Lenin tiesi sen ja tehden selvän eron marxilaisuuden kirjaimen ja olemuksen välillä, hän ei milloinkaan pitänyt marxilaisuutta dogmina, vaan pyrki soveltamaan marxilaisuutta perusmenetelmänä kapitalistisen kehityksen uusissa oloissa. Siinä juuri onkin Leninin suuruus, että hän asetti avoimesti ja rehellisesti, epäröimättä kysymyksen siitä, että tarvitaan välttämättä uutta määritelmää proletaarisen vallankumouksen voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa pelkäämättä sitä, että kaikkien maiden opporunistit tulevat takertumaan vanhaan määritelmään pyrkien verhoamaan opportunistista asiaansa Marxin ja Engelsin nimillä.

Toisaalta olisi kummallista vaatia Marxilta ja Engelsiltä, niin nerokkaita ajattelijoina kuin he olivatkin, että he olisivat täsmälleen nähneet etukäteen, 50—60 vuotta ennen kehittyneitä monopolistista kapitalismia, kaikki ne proletariaatin luokkataistelun mahdollisuudet, joita monopolistisen, imperialistisen kapitalismin kaudella ilmaantui.

Eikä tämä ole ensimmäinen tapaus, jolloin Lenin Marxin menetelmää noudattaen jatkaa Marxin ja Engelsin työtä takertumatta marxilaisuuden kirjaimen. Tarkoitin toista samanluontoista tapausta, nimittäin

tapausta, joka koskee kysymystä proletariaatin diktatuurista. On tunnettua, että tästä kysymyksestä Marx lausui sellaisen ajatuksen, että proletariaatin diktatuuri, joka murskaa vanhan valtiokoneiston ja luo uuden koneiston, uuden proletaarisen valtion, on mannermaissa välttämätön kehitysvaihe sosialismiin kuljettaessa, mutta hän teki poikkeuksen Englannin ja Amerikan suhteen, missä Marxin lausunnon mukaan militarismi ja byrokratismi oli heikosti kehittyneitä taikka se ei ollut kehittynyt ollenkaan ja missä sen vuoksi oli mahdollinen toinen tie, siirtyminen sosialismiin „rauhallista“ tietä. Se oli aivan oikein 70-luvulla. (Rj a z a n o v: „Eikä se ollut oikein silloinkaan“.) Olen sitä mieltä, että 70-luvulla, jolloin militarismi Englannissa ja Amerikassa ei ollut niin pitkälle kehittyneitä kuin myöhemmin, tämä väittämä oli aivan oikea. Siitä, että tämä väittämä oli oikea, te voisitte tulla vakuuttuneiksi lukemalla tunnetun luvun toveri Leninin kirjasesta „Elintarvikeverosta“⁸³, jossa Lenin pitää mahdollisena sosialismin kehitystä 70-luvun Englannissa sopimustietä proletariaatin ja porvariston välillä, maassa, missä proletariaatti on enemmistönä, missä porvaristo oli tottunut tekemään kompromisseja, missä militarismi oli heikko ja byrokratia samaten heikkoa. Mutta tämä väittämä, joka oli oikea viime vuosisadan 70-luvulla, tuli jo virheelliseksi XIX vuosisadan jälkeen, imperialismin kaudella, jolloin Englannista tuli yhtä byrokraattinen ja yhtä militaristinen, ellei vieläkin militaristisempi, kuin mikä mannermaa tahansa. Sen johdosta toveri Lenin sanookin kirjasessaan „Valtio ja vallankumous“, että Marxin rajoitus mannermaan suhteen jää nyt pois⁸⁴,

koska ovat muodostuneet uudet olosuhteet, jotka tekevät Englannin suhteen tehdyn poikkeuksen tarpeettomaksi.

Juuri siinä onkin Leninin suuruus, että hän ei antanut marxilaisuuden kirjaimen kahlehtia itseään, vaan että hän osasi tarttua marxilaisuuden olemukseen ja pitäen sitä lähtökohtana kehittää edelleen Marxin ja Engelsin oppia.

Näin, toverit, oli kysymyksen laita sosialistisen vallankumouksen voitosta erillisissä maissa esi-imperialistisella kaudella, esimonopolistisen kapitalismin kaudella.

2. LENINISMI VAIKO TROTSKILAISSUUS?

Lenin oli marxilaisista ensimmäinen, joka teki todella marxilaisen analyysin imperialismista kapitalismin uutena, viimeisenä vaiheena, asetti uudella tavalla kysymyksen sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä kapitalistisissa maissa ja ratkaisi sen myönteisesti. Tarkoitin Leninin kirjaa „Imperialismi kapitalismin korkeimpana asteena“. Tarkoitin Leninin kirjoitusta „Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta“, joka ilmestyi vuonna 1915. Tarkoitin Trotskin ja Leninin välistä väittelyä Euroopan tai koko maailman Yhdysvaltojen tunnuksesta, jolloin Lenin esitti ensi kerran teesin sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa.

Näin Lenin kirjoitti silloin tuossa kirjoituksessa:

„Itsenäisenä tunnukseksi maailman Yhdysvaltojen tunnus olisi tuskin oikea ensiksikin siksi, että se sulautuu yhteen sosialismin kanssa; toiseksi siksi, että se voisi synnyttää virheellisen käsityksen sosialismin voiton mahdottomuudesta yhdessä

maassa ja tämän maan suhteesta muihin maihin. Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostaan näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa jopa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan"... Sillä „kansakuntien vapaa yhtyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman sosialististen tasavaltojen enemmän tai vähemmän pitkäaikaista, sitkeää taistelua jälkeensä jääneitä valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Näin kirjoitti Lenin vuonna 1915.

Mikä se on tuo kapitalismin epätasaisen kehityksen laki, jonka vaikutus imperialismin oloissa johtaa siihen, että sosialismin voitto käy mahdolliseksi yhdessä maassa?

Puhuessaan tästä laista Lenin lähti siitä, että vanha, esimonopolistinen kapitalismi on jo kasvanut imperialismiksi; että maailmantalous kehittyy oloissa, jolloin tärkeimpien imperialististen ryhmien välillä on käynnissä hurja taistelu alueista, markkinoista, raaka-aineesta j.n.e.; että maailman jakaminen imperialististen ryhmien vaikutusalueisiin on jo suoritettu loppuun; että kapitalististen maiden kehitys ei käy tasasuhtaisesti, ei siten, että toinen maa kulkisi toisen jäljessä tai sen rinnalla, vaan hyppäyksittäin, tunkemalla syrjään toisia, aikaisemmin edelle päässeitä maita ja nostamalla etualalle uusia maita; että tämä kapitalististen maiden tällainen kehitysjärjestys synnyttää kiertämättä selkkauksia ja sotia kapitalististen valtakuntien välillä jo jaetun maailman uudes-

taan jakamiseksi; että nämä selkkaukset ja sodat johtavat imperialismiin heikkenemiseen; että imperialismin maailmanrintama käy sen tähden hyvin alttiiksi sen murtamiseksi joissakin maissa; että sen vuoksi käy mahdolliseksi sosialismin voitto erillisissä maissa.

Tunnettua on, että vielä aivan äskettäin Englanti kulki kaikkien muiden imperialististen valtioiden edellä. Tunnettua on sekin, että myöhemmin Saksa alkoi sivuuttaa Englantia vaatien itselleen paikkaa „auringossa“ muiden valtioiden ja ennen kaikkea Englannin kustannuksella. Tunnettua on, että imperialistinen sota (1914—1918) syttyi juuri tästä syystä. Nyt, imperialistisen sodan jälkeen, Amerikka on harpannut kauas edelle jättäen jälkeensä niin Englannin kuin muutkin Euroopan maat. Tuskin on syytä epäillä sitä, etteikö tässä seikassa piilisi uusia suuria selkkauksia ja sotia.

Se seikka, että imperialistinen rintama murrettiin imperialistisen sodan aikana Venäjällä, se seikka puhuu siitä, että kapitalismin kehityksen nykyisissä oloissa imperialistisen rintaman ketju ei tule välttämättä murtumaan siinä maassa, missä teollisuus on kehittyneintä, vaan siellä, missä tämä ketju on heikoin, missä proletariaatilla on vakava liittolainen, esimerkiksi talonpoikaisto, imperialistista valtaa vastaan, kuten oli Venäjällä.

On täysin mahdollista, että tulevaisuudessa imperialistisen rintaman ketju murtuu jossain sellaisessa maassa kuin esimerkiksi Intiassa, missä mahtava vallankumouksellinen vapausliike on proletariaatin vakava liittolainen.

Puhuessaan sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa Lenin polemisoi, kuten tunnettua, ennen kaikkea Trotskia vastaan samoin kuin sosialidemokratiakaan vastaan.

Kuinka Trotski reagoi Leninin kirjoitukseen ja Leninin teesiin sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa?

Kas näin Trotski kirjoitti silloin (vuonna 1915) vastaukseksi Leninin kirjoitukseen:

„Ainoa edes jossain määrin konkreettinen historiallinen näkökohta Yhdysvaltojen tunnusta vastaan“, sanoo Trotski, „esitettiin sveitsiläisessä „Sotsialdemokrat“-lehdessä (bolshevikien silloinen pää-äänenkannattaja, jossa yllämainittu Leninin kirjoitus olikin julkaistu. **J. St.**) seuraavassa lauseessa: „Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“. Tästä „Sotsialdemokrat“ teki sen johtopäätöksen, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdollinen ja ettei siis proletariaatin diktatuurin ehdoksi jokaisessa erillisessä maassa tarvitse katsoa Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista. Se, että kapitalistinen kehitys eri maissa on epätasaista, on aivan kiistaton seikka. Mutta itse tämä epätasaisuus on sangen epätasaista. Englannin, Itävallan, Saksan tai Ranskan kapitalistinen taso ei ole yhtäläinen. Mutta Afrikkaan ja Aasiaan verrattuina kaikki nämä maat muodostavat kapitalistisen „Euroopan“, joka on kypsynyt yhteiskunnalliseen vallankumoukseen. Se, että ainoakaan maa ei saa taistelussaan „odottaa“ toisia, on alkeellinen ajatus, jonka toistaminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, jotta rinnakkaisen kansainvälisen toiminnan aatetta ei vaihdettaisi odottavan kansainvälisen toimettomuuden aatteeseen. Muita odottamatta me aloitamme taistelun ja jatkamme sitä kansallisella maaperällä täysin varmoina siitä, että meidän aloitteemme antaa sysäyksen taistelulle muissa maissa; mutta ellei tätä tapahtuisi, on toivotonta luulla — sitä todistaa niin historian kokemus kuin teoreettiset näkökohdatkin, — että esimerkiksi **vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan tai**

sosialistinen Saksa voisi pysyä eristettynä kapitalistisessa maailmassa" * (kts. Trotskin teoksia, III nide, 1. osa, s. 89—90).

Näin Trotski kirjoitti vuonna 1915 pariisilaisessa sanomalehdessä „Nashe Slovo“⁸⁵, ja tämä kirjoitus julkaistiin sitten toistamiseen Venäjällä Trotskin kirjoituskokoelmassa nimeltä „Rauhan ohjelma“, joka ilmestyi ensi kerran elokuussa 1917.

Kuten näette, näissä kahdessa lainauksessa Leniniltä ja Trotskilta asetetaan vastakkain kaksi aivan erilaista teesiä. Kun Lenin on sitä mieltä, että sosialismin voitto on mahdollista yhdessä maassa, että proletariaatti, vallattuaan vallan, ei ainoastaan voi pitää sitä hallussaan, vaan se voi mennä pitemmällekin pakkoluovuttamalla kapitalistien omaisuuden ja järjestämällä sosialistisen talouden antaakseen tehokasta tukea kapitalististen maiden proletaareille,— niin Trotski päinvastoin luulee, että ellei yhdessä maassa voittanut vallankumous aiheuta aivan lyhyessä ajassa vallankumouksen voittoa muissa maissa, niin voittaneen maan proletariaatti ei voi edes pitää valtaa käsissään (puhumattakaan siitä, että se voisi järjestää sosialistisen talouden), sillä, kuten Trotski sanoo, toivontonta on luulla, että vallankumouksellinen valta Venäjällä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan.

Nämä ovat kaksi aivan erilaista katsantokantaa, kaksi aivan erilaista asettamusta. Leninillä vallan ottanut proletariaatti on erittäin aktiivinen ja erittäin aloittekykyinen voima, joka järjestää sosialistisen talouden ja rientää edelleen tukemaan muiden maiden proletaareja. Trotskillä sitä vastoin vallan ottanut prole-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

tariaatti muuttuu puolittain passiiviseksi voimaksi, joka tarvitsee heti viipymätöntä apua sosialismin viipymättömän voiton muodossa muissa maissa ja joka tuntee olevansa kuin kenttälevähdyspaikalla vallan viipymättömän menettämisen uhan alaisena. Mutta ellei vallankumouksen viipymätön voitto muissa maissa ehdikään heti avuksi, — mitä silloin on tehtävä? Silloin on lopetettava koko puuha. (Ääni paikalta: „Ja pötkittävä pensaikkoon.“) Niin, ja pötkittävä pensaikkoon. Juuri niin. (Naurua.)

Jotkut voivat sanoa, että tämä erimielisyys Leninin ja Trotskin välillä kuuluu menneisyyteen, että myöhemmin, työn kulussa tuo erimielisyys on saattanut supistua minimiin tai jopa kadota kokonaankin. Niin, se olisi saattanut supistua minimiin tai kadotakin. Mutta valitettavasti ei tapahtunut kumpaakaan. Päinvastoin, tämä erimielisyys säilyi kaikessa jyrkkyydessään aina toveri Leninin kuolemaan saakka. Se on olemassa vielä nytkin, kuten itsekin näette. Minä päinvastoin vakuutan, että tämä erimielisyys Leninin ja Trotskin välillä ja sillä pohjalla käyty väittely on kestänyt koko ajan, ja Leninin ja Trotskin vastaavia kirjoituksia ilmestyi toinen toisensa jälkeen, ja väittely jatkui peitetysti, tosin mainitsematta nimiä.

Tässä muutamia tosiasioita siitä.

Vuonna 1921, jolloin me otimme käytäntöön uuden talouspolitiikan, Lenin herätti uudelleen kysymyksen sosialismin voiton mahdollisuudesta jo paljon konkreettisemmassa muodossa, kysymyksenä taloutemme sosialistisen perustan rakentamisen mahdollisuudesta uuden talouspolitiikan raiteilla. Muistanette, kuinka

vuonna 1921, jolloin uusi talouspolitiikka saatettiin voimaan, eräs osa puolueestamme, varsinkin „työläis-oppositio“, syytti Leniniä siitä, että saattaessaan voimaan uuden talouspolitiikan hän kääntyy pois sosialismin tieltä. Nähtävästi vastaukseksi siihen Lenin sanoi silloin useampaan kertaan puheissaan ja kirjoituksissaan, että saattaessamme voimaan uuden talouspolitiikan me emme aio poiketa tieltämme, vaan jatkaa sitä uusissa oloissa rakentaaksemme „taloutemme sosialistisen perustan“, „yhdessä talonpoikaiston kanssa“, „työväenluokan johdolla“ (kts. „Elin-tarvikevero“ ja Leninin muita kirjoituksia uudesta talouspolitiikasta).

Ikäänkuin vastaukseksi siihen Trotski julkaisee tammikuussa vuonna 1922 „Alkulauseen“ kirjaansa „Vuosi 1905“, jossa hän sanoo, että sosialismin rakentamista maassamme yhdessä talonpoikaiston kanssa on mahdoton toteuttaa, sillä maamme elämä tulee käymään työväenluokan ja talonpoikaiston välisten vihamielisten yhteentörmäysten linjaa, kunnes proletariaatti voittaa Länessä.

Kas näin Trotski sanoo tuossa „Alkulauseessa“:

„Vallan ottanut proletariaatti joutuu vihamielisiin yhteen-törmäyksiin * ei vain kaikkien porvariston ryhmien kanssa, jotka olivat kannattaneet sitä sen vallankumouksellisen taistelun ensi aikoina, vaan myöskin talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa, joiden myötävaikutuksella se oli tullut valtaan“, että „ristiriitaisuudet työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, jossa on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä, voivat saada ratkaisunsa vain kansainvälisessä mittakaavassa, proletariaatin maailmanval-lankumouksen areenalla“ * (Trotski, vuonna 1922 kirjoitettu „Alkulause“ kirjaan „1905“).

* Alleviivaus minun. J. St.

Kuten näette, tässäkin asetetaan vastakkain kaksi erilaista teesiä. Kun Lenin pitää mahdollisena taloustemme sosialistisen perustan rakentamista yhdessä talonpoikaiston kanssa ja työväenluokan johdolla, niin Trotskin mielestä sitävastoin talonpoikaiston johtaminen proletariaatin taholta ja sosialistisen perustan rakentaminen yhteistoimin ovat mahdottomia toteuttaa, koska maan poliittinen elämä tulee kulkemaan työväenvallan ja talonpoikaiston enemmistön välisissä vihamielisissä yhteentörmäyksissä ja nämä yhteentörmäykset ovat ratkaistavissa vain maailmanvallankumouksen areenalla.

Edelleen. Meillä on olemassa Leninin puhe, jonka hän piti Moskovan Neuvoston täysistunnossa vuoden kuluttua tämän jälkeen, vuonna 1922, ja jossa hän palaa vielä kerran kysymykseen sosialismin rakentamisesta maassamme. Hän sanoo:

„Sosialismi ei ole nyt enää kaukaisen tulevaisuuden eikä minkään abstraktisen näyn tai pyhäinkuvan kysymys. Pyhäinkuvista on meillä edelleenkin entinen sangen huono käsitys. Olemme tuoneet sosialismin jokapäiväiseen elämään ja tässä meidän pitää päästä selvyYTEEN. Se on meidän päiviemme, meidän aikakautemme tehtävä. Sallikaa minun lopuksi lausua se vakaus, että niin vaikea kuin tämä tehtävä onkin, niin uusi kuin se onkin meidän entiseen tehtäväämme verrattuna ja niin paljon vaikeuksia kuin se meille aiheuttaakin, — niin me kaikki yhdessä, ei huomenna, vaan muutamien vuosien kuluessa, me kaikki yhdessä ratkaisemme tämän tehtävän hinnalla millä hyvänsä, niin että uuden talouspolitiikan (nepin) Venäjältä tulee sosialistinen Venäjä“ (kts. XXVII osa, s. 366).

Ikäänkuin vastaukseksi tähän tai mahdollisesti selitykseksi siihen, mitä Trotski sanoi edellämainitussa lainauksessaan, Trotski julkaisee vuonna 1922 „Jälki-

lauseen“ kirjaseensa „Rauhan ohjelma“. Tuossa „Jälkilauseessa“ hän sanoo:

„Eräistä lukijoista ehkä näyttäneen, että Neuvostotasavaltamme lähes viisivuotinen kokemus on kumonnut sen „Rauhan ohjelmassa“ useaan kertaan toistuvan väitteen, että proletaarinen vallankumous ei voi tulla voitollisesti loppuunsaoritetuksi kansallisissa puitteissa. Mutta tällainen johtopäätös olisi perusteeton. Se tosiasia, että työläisten valtio on pysynyt pystyssä koko maailmaa vastaan yhdessä, vieläpä takapajuisessa maassa, on todistuksena proletariaatin valtavasta voimasta, joka muissa, edistyneemmissä, sivistyneemmissä maissa kykenee saamaan aikaan todella ihmeitä. Mutta vaikka olemmekin saaneet pidetyksi puolemme poliittisessa ja sotilaallisessa suhteessa valtiona, me emme ole päässeet sosialistisen yhteiskunnan luomiseen, emme lähellekään sitä... Niin kauan kuin muissa Euroopan valtioissa on vallassa porvaristo, on meidän taistelussa taloudellista eristämistä vastaan pakko pyrkiä sopimuksiin kapitalistisen maailman kanssa; samalla voidaan varmuudella sanoa, että nämä sopimukset voivat parhaassa tapauksessa auttaa meitä parantamaan joitakin taloudellisia haavoja, ottamaan jonkinlaisen askeleen eteenpäin, mutta että sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen * tärkeimmissä Euroopan maissa“ (kts. Trotskin teoksia, III nide, 1. osa, s. 92—93).

Kuten näette, tässäkin asetetaan vastakkain kaksi toisilleen vastakkaista Leninin ja Trotskin teesiä. Samaan aikaan kun Lenin on sitä mieltä, että me jo olemme tuoneet sosialismin jokapäiväiseen elämään ja että vaikeuksista huolimatta meillä on kaikki mahdollisuudet tehdä uuden talouspolitiikan Venäjistä sosialistinen Venäjä, Trotski päinvastoin arvelee, että me emme voi tehdä nykyisestä Venäjistä sosialistista Venäjää, emmekä voi edes saada aikaan sosialistisen talouden todellista nousua ennen kuin proletariaatti on voittanut muissa maissa.

* Alleviivaus minun. J. St.

Meillä on vihdoin toveri Leninin muistiinpanot kirjoituksina „Osuustoiminnasta“ ja „Vallankumouksestamme“ (Suhanovia vastaan), jotka Lenin kirjoitti kuolemansa edellä ja jotka hän jätti meille poliittisena testamenttinaan. Nämä muistiinpanot ovat erinomaisia siinä suhteessa, että niissä Lenin herättää uudelleen kysymyksen sosialismin voiton mahdollisuudesta maassamme ja antaa sellaisia määritelmiä, jotka eivät jätä sijaa minkäänlaisille epäilyksille. Kuulkaa, mitä hän sanoo muistiinpanoissaan „Vallankumouksestamme“:

„...Äärettömän kaavamainen esimerkiksi on se heidän (II Internationalen sankarien. J. St.) perustelunsa, jonka he ovat oppineet ulkoa Länsi-Euroopan sosialidemokratian kehityskautena ja jonka ajatuksena on se, että me emme ole vielä kasvanet sosialismin tasolle, ettei meillä ole vielä sosialismin objektiivisia taloudellisia edellytyksiä, kuten kaikenlaiset „oppineet“ herrat heidän keskuudessaan sanovat. Eikä kenenkään päähän pälkähä kysyä itseltään: entä eikö kansa, joka on kohdannut vallankumouksellisen tilanteen, sellaisen, mikä syntyi ensimmäisen imperialistisen sodan aikana, eikö se ole voinut ulospääsemättömän asemansa ajamana nousta sellaiseen taisteluun, joka antaa sille edes jonkinlaisia mahdollisuuksia vallata itselleen hieman epätavalliset ehdot sivistyksen tulevalle nousulle“...

„Jos sosialismin luomiseen tarvitaan määrätty kulttuuritaso (vaikka kukaan ei voikaan sanoa, minkälainen tuo määrätty „kulttuuritaso“ on), niin miksi me emme voisi aloittaa valtaamalla ensin vallankumouksen kautta edellytykset tuon määrätyn tason luomiseksi, ja sitten, työväen ja talonpoikain vallan ja neuvostojärjestelmän perustalla, lähteä saavuttamaan muut kansat“...

„Sosialismin luomiseksi, — sanotte te, — tarvitaan sivistystä. Hyvä on. Entä miksikä me emme olisi ensin voineet luoda itsellemme sellaisia sivistyneisyyden edellytyksiä kuin tilanherrojen ja Venäjän kapitalistien karkoittaminen ja sitten lähteä kulkemaan sosialismia kohti? Mistä kirjoista te olette lukeneet sellaista, etteivät moiset muutokset historian tavallisessa kehitys-

kulussa ole sallittuja eivätkä mahdollisia?" (kts. Lenin, XXVII osa, s. 399—401).

Ja kirjoituksissa „Osuustoiminnasta“ Lenin sanoo:

„Todellakin, valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonien pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e.—eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, johon me ennen suhtauduimme yliolkaisesti, kuten kaupusteluhommaan ainakin, ja johon meillä on määrättyssä mielessä oikeus suhtautua nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? Se ei ole vielä sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää sen rakentamiseksi“ * (kts. Lenin, XXVII osa, s. 392).

Siis näin ollen meillä on kaksi linjaa peruskysymyksessä sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuudesta maassamme, taloutemme sosialististen ainesten mahdollisuudesta voittaa kapitalistiset ainekset, sillä, toverit, sosialismin voiton mahdollisuus maassamme merkitsee juuri taloutemme sosialististen ainesten voiton mahdollisuutta kapitalistisista aineksista, — siis ensinnäkin Leninin ja leninismin linja, ja toiseksi Trotskin ja trotskilaisuuden linja. Leninismi ratkaisee tämän kysymyksen myönteisesti. Trotskilaisuus sitävastoin kieltää sosialismin voiton mahdollisuuden maassamme vallankumouksemme sisäisten voimien pohjalla. Kun ensimmäinen linja on puolueemme linja, niin toinen linja on lähentymistä sosialidemokratian katsantokantaan.

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Sen vuoksi oppositioblokkia koskevassa teesiluonnoksessa sanotaankin, että trotskilaisuus on sosialidemokraattinen poikkeama puolueessamme.

Siitä samasta johtuu se kieltämätön tosiasia, että vallankumouksemme on **socialistinen** vallankumous, että se ei ole ainoastaan signaali, sysäys ja lähtökohta maailmanvallankumoukselle, vaan myöskin perusta, välttämätön ja riittävä perusta täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiselle maassamme.

Siis me voimme voittaa ja meidän on voitettava taloutemme kapitalistiset ainekset, me voimme ja meidän on rakennettava sosialistinen yhteiskunta maassamme. Mutta voidaanko tätä voittoa nimittää täydelliseksi, lopulliseksi voitoksi? Ei, ei voida. Me voimme voittaa maamme kapitalistit, me kykenemme rakentamaan sosialismia ja rakentamaan sen loppuun saakka, mutta se ei vielä merkitse, että me saamme siten proletariaatin diktatuurin maalle turvatuksi takeet ulkoapäin uhkaavia vaaroja vastaan, intervention ja siihen liittyvän restauration, vanhan järjestelmän palauttamisen vaaraa vastaan. Me emme ole saarella. Me olemme kapitalistisen maailman ympäröiminä. Se seikka, että me rakennamme sosialismia ja vallankumouksellistamme siten kapitalistimaiden työläisiä, ei voi olla synnyttämättä kiukkua ja vihamielisyyttä koko kapitalistisen maailman taholta. Jos luullaan, että kapitalistinen maailma voi seurata välinpitämättömänä meidän saavutuksiamme taloudellisella rintamalla, saavutuksiamme, jotka vallankumouksellistavat koko maailman työväenluokkaa, niin se merkitsee lankeamista harhaluulon valtaan. Siksi me emme voikaan pitää voittoamme lopullisena

niin kauan, kun me pysymme kapitalistisen maailman ympäröiminä, niin kauan, kun proletariaatti ei ole voittanut ainakin muutamissa maissa, siis saatakoon rakennustyössämme kuinka suuria saavutuksia tahansa, me emme voi pitää proletariaatin diktatuurin maata taattuna ulkoisilta vaaroilta. Siksi lopullisen voiton saavuttamiseksi on päästävä siihen, että nykyisen kapitalistisen ympäristön sijalle tulisi sosialistinen ympäristö, on päästävä siihen, että proletariaatti voittaisi vielä ainakin muutamissa maissa. Vasta silloin voidaan voittoamme pitää lopullisena.

Senpä vuoksi me emme pidäkään sosialismin voittoa maassamme itsetarkoituksena, jonain itsekohteisena päämääränä, vaan apuna, keinona, tienä proletaarisen vallankumouksen voitolle muissa maissa.

Kuulkaa, mitä toveri Lenin kirjoitti tästä:

„Me“, sanoo Lenin, „emme elä ainoastaan valtiossa, vaan me elämme myöskin valtioiden systeemissä, ja Neuvostotasavallan olemassaolo pitkän aikaa rinnakkain imperialististen valtioiden kanssa ei ole ajateltavissa. Loppujen lopuksi toinen tai toinen voittaa. Mutta ennen kuin tämä loppu tulee, on joukko mitä hirveimpiä yhteentörmäyksiä Neuvostotasavallan ja porvarillisten valtioiden välillä kiertämätön. Se merkitsee, että hallitsevan luokan, proletariaatin, jos se vain tahtoo hallita ja tulee hallitsemaan, pitää todistaa se myöskin sotilaallisella järjestäytymisellään“ (kts. XXIV osa, s. 122).

Tästä seuraa, että sotilaallisen intervention vaara on olemassa ja tulee vielä kauan olemaan.

Se on eri kysymys, voivatko kapitalistit aloittaa nyt Neuvostojen Tasavaltaa vastaan vakavan intervention. Se on vielä kyseenalaista. Se riippuu paljon kapitalististen maiden työläisten menettelystä, heidän myötätunnostaan proletaarisen diktatuurin

maata kohtaan, siitä, kuinka uskollisia he ovat sosialismin asialle. Se on toistaiseksi tosiasia, että kapitalististen maiden työläiset eivät nyt voi tukea meidän vallankumoustamme vallankumouksella omia kapitalistejaan vastaan. Mutta sekin on tosiasia, että kapitalistit eivät pysty nostattamaan „omia“ työläisiään sotaan tasavaltaamme vastaan. Ja nykyisinä aikoina ei proletariaatin diktatuurin maata vastaan voida sotia ilman työläisiä panematta kapitalismia alttiiksi kuolemanvaaralle. Sitä todistavat ne lukemattomat työläisten valtuuskunnat, joita käy maassamme tarkastamassa työtämme sosialismin rakentamiseksi. Sitä todistaa se ääretön myötätunto, jota koko maailman työväenluokka tuntee Neuvostojen Tasavaltaa kohtaan. Tähän myötätuntoon tasavaltaamme kansainvälinen asema nyt nojautuukin. Ilman sitä meitä vastaan olisi nyt joukko uusia interventioyrityksiä, keskeytys rakennustyössämme eikä olisi „hengähdys“-kautta.

Mutta kun kapitalistinen maailma ei nyt pysty aloittamaan sotilaallista interventiota maataamme vastaan, niin se ei vielä merkitse, etteikö se koskaan pystyisi siihen. Joka tapauksessa kapitalistit eivät nuku, ja he tekevät kaikkensa heikentääkseen tasavaltaamme kansainvälisiä asemia ja luodakseen edellytykset interventiolle. Siksi ei voida pitää mahdottomana interventioyrityksiä eikä niihin liittyvää vanhan järjestyksen palauttamisen mahdollisuuttia maassamme.

Siksi Lenin onkin oikeassa sanoessaan:

„Niin kauan, kun meidän Neuvostotasavaltaamme pysyy koko kapitalistisen maailman yksinäisenä syrjäkulmana, olisi kerras-

saan naurettavaa mielikuvitusta ja utopiaa luulla... niiden tai näiden vaarojen katoavan. Tietysti, niin kauan kun nämä perusvastakohdat ovat olemassa, jäävät myöskin vaarat olemaan eikä niistä mihinkään päästä“ (kts. XXVI osa, s. 29).

Senpä tähden Lenin sanookin, että:

„Lopullisesti voidaan voittaa vain maailman mitassa ja vain kaikkien maiden työläisten yhteisillä ponnistuksilla“ (kts. XXIII osa, s. 9).

Siis mitä on sosialismin voitto maassamme?

Se merkitsee proletariaatin diktatuurin pystyttämistä ja sosialismin rakentamista voittaen siten taloutemme kapitalistiset ainekset vallankumouksemme sisäisten voimien pohjalla.

Mitä on sosialismin lopullinen voitto maassamme?

Se merkitsee täydellisten takeiden luomista interventiota ja restauratioyrityksiä vastaan sillä perustalla, että sosialistinen vallankumous voittaa ainakin muutamissa maissa.

Kun sosialismin voiton mahdollisuus yhdessä maassa merkitsee yhdelle maalle (me tarkoitamme tietysti meidän maattamme) täysin voitettavissa olevien sisäisten ristiriitojen ratkaisemisen mahdollisuutta, niin sosialismin lopullisen voiton mahdollisuus merkitsee niiden sosialismin maan ja kapitalismin maitten välisten ulkoisten ristiriitojen ratkaisemisen mahdollisuutta, jotka ristiriidat voidaan voittaa vain useammassa maissa tapahtuvan proletaarisen vallankumouksen voimilla.

Ken sotkee toisiinsa nämä kaksi ristiriitaryhmää, hän on joko auttamaton sotkija tai parantumaton opportunisti.

Sellainen on puolueemme peruslinja.

3. VKP(b):n XIV KONFERENSSIN PÄÄTÖSLAUSELMA

Tämä puolueemme linja sai ensi kerran virallisen ilmaisunsa XIV konferenssin tunnetussa päätöslauselmassa kysymyksestä, joka koskee kansainvälistä tilannetta, kapitalismin vakaantumista ja sosialismin rakentamista yhdessä maassa. Mielestäni tämä päätöslauselma on eräs tärkeimpiä puolueasiakirjoja puolueemme historiassa ei vain siksi, että se on suurenmoinen mielenosoitus Leninin linjan puolesta kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme, vaan myöskin siksi, että se on samalla trotskilaisuuden suoranaista tuomitsemista. Mielestäni on paikallaan mainita tärkeimmät kohdat tästä päätöslauselmasta, joka hyväksyttiin, niin kummallista kuin se onkin, Zinovjevin alustuksen johdosta. (Liikettä salissa.)

Näin tuossa päätöslauselmassa sanotaan sosialismin voitosta yhdessä maassa:

„Yleensä sosialismin voitto (ei lopullisen voiton mielessä) on ehdottomasti mahdollinen * yhdessä maassa“ ⁸⁶.

Socialismin lopullista voittoa koskevasta kysymyksestä päätöslauselmassa sanotaan:

„...Kahden aivan vastakkaisen yhteiskuntajärjestelmän olemassaolo aiheuttaa alituisen kapitalistisen saarron vaaran, taloudellisen painostuksen muiden muotojen, aseellisen intervention ja restauration vaaran. **Socialismin lopullisen voiton** ainoana takeena, s.o. takeena restauratiota vastaan, on siis voittoisa sosialistinen vallankumous useammassa maassa“ ⁸⁷.

Mutta kuulkaapa, mitä päätöslauselmassa sanotaan täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisesta ja trotskilaisuudesta:

---

* Alleviivaus minun. J. St.

„Se ei suinkaan merkitse sitä, että täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen olisi mahdotonta sellaisessa jälkeenjääneessä maassa kuin Venäjällä ilman teknillisessä ja taloudellisessa suhteessa kehittyneemmillä mailta tulevaa „valtion apua“ (Trotski). Trotskin permanentin vallankumouksen teorian perusosana on väite, että „sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä tulee mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen Euroopan tärkeimmissä maissa“ (Trotski, vuonna 1922), väite, joka tuomitsee Neuvostoliiton proletariaatin nykyisellä kaudella fatalistiseen passiivisuuteen. Tuollaisia „teorioita“ vastaan toveri Lenin kirjoitti: „Äärettömän kaavamainen esimerkiksi on se heidän perustelunsa, jonka he ovat oppineet ulkoa Länsi-Euroopan sosialidemokratian kehityskautena ja jonka ajatuksena on se, että me emme ole vielä kasvaneet sosialismin tasolle, ettei meillä ole vielä sosialismin objektiivisia taloudellisia edellytyksiä, kuten kaikenlaiset „oppineet“ herrat heidän keskuudessaan sanovat“ (Huomautuksia Suhanovista.) (VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselmasta „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“ ⁸⁸.)

Mielestäni nämä XIV konferenssin päätöslauselman peruspykälät eivät kaipaa selityksiä. Sen selvemmin ja määrätymmin ei enää voida sanoa. Erikoista huomiota kiinnittää se kohta päätöslauselmasta, jossa trotskilaisuuden ja suhanovilaisuuden välille pannaan yhtäläisyysmerkki. Mitä sitten on suhanovilaisuus? Leninin tunnetuista kirjoituksista Suhanovia vastaan me tiedämme, että suhanovilaisuus on erään lajin sosialidemokratismia, menshevismia. Tämä on erittäin välttämätöntä korostaa sitä varten, jotta ymmärrettäisiin, miksi Zinovjev, joka XIV konferenssissa puolusti tätä päätöslauselmaa, on sen jälkeen loitonnut siitä ja asettunut Trotskin kannalle, jonka kanssa hän nyt on liitossa.

Kansainvälisen tilanteen yhteydessä päätöslauselmassa pannaan edelleen merkille kaksi puolueen peruslinjasta erkanevaa poikkeamaa, jotka saattavat muodostua vaaraksi puolueelle.

Kuulkaa, mitä päätöslauselmassa sanotaan näistä vaaroista:

„Kansainvälisellä areenalla muodostuneen tilanteen johdosta puolueettamme saattaa tänä kautena uhata kaksi vaaraa: 1) passiivisuuspoikkeama, joka johtuu siitä, että tulkitaan liian laajennetussa mielessä muutamien paikoin ilmenevää kapitalismin vakaantumista ja kansainvälisen vallankumouksen vauhdin hidastumista, riittävän innoituksen puute tarmokkaaseen ja järjestelmälliseen työhön sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi Neuvostoliitossa kansainvälisen vallankumouksen vauhdin hidastumisesta huolimatta, ja 2) poikkeama kansalliseen rajoittuneisuuteen, kansainvälisten proletaaristen vallankumousmiesten velvollisuuksien unohtaminen, tiedoton välinpitämättömyys siihen nähden, että Neuvostoliiton kohtalo on kiinteästi riippuvainen kehittyvästä, vaikkakin hitaasti kehittyvästä, kansainvälisestä proletaarisesta vallankumouksesta, sen käsittämättömyys, että ei ainoastaan kansainvälinen liike tarvitse maailman ensimmäistä proletaarista valtiota, sen lujittumista ja sen mahdin voimistumista, vaan myöskin proletariaatin diktatuuri Neuvostoliitossa tarvitsee apua kansainvälisen proletariaatin taholta“. (VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselma „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“.)

Tästä lainauksesta näkyy, että ensimmäisestä poikkeamasta puhuessaan XIV konferenssi tarkoitti poikkeamaa, joka ei usko sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme ja joka on levinnyt trotskilaisien keskuudessa. Toisesta poikkeamasta puhuessaan se tarkoitti sitä poikkeamaa, joka unohtaa vallankumouksemme kansainväliset perspektiivit ja joka on

jonkin verran levinnyt eräiden kansainvälisen politiikan alalla toimivien työntekijäin keskuuteen, jotka eksyvät joskus „vaikutusalueiden“ järjestämisen kannalle riippuvaisissa maissa.

Leimaamalla kummankin poikkeaman puolue kokonaisuudessaan ja sen Keskuskomitea julistivat siten sodan näiden poikkeamien muodossa uhkaavia vaaroja vastaan.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Kuinka on saattanut käydä niin, että Zinovjev, joka erikoisessa alustuksessaan puolusti XIV konferenssin päätöslauselmaa, on myöhemmin poikennut tämän päätöslauselman linjalta, joka on samalla myöskin leninismien linja? Kuinka on saattanut käydä niin, että loitotessaan leninismistä hän heitti samalla puolueelle naurettavan syytöksen kansallisesta rajoituneisuudesta verhoten tällä syytöksellä omaa loittonemistaan leninismistä, — tästä tempusta yritän nyt kertoa teille, toverit.

4. „UUDEN OPPOSITION“ SIIRTYMINEN TROTSKILAISUUDEN KANNALLE

„Uuden opposition“ nykyisten johtajien Kamenevin ja Zinovjevin erimielisyydet puolueemme Keskuskomitean kanssa kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme saivat avoimen muodon ensi kerran XIV konferenssin edellä. Tarkoitin erästä konferenssin edellä pidettyä Keskuskomitean Politbyroon istuntoa, jossa Kamenev ja Zinovjev yrittivät tässä kysymyksessä puolustaa omalaatuista kantaa, jolla ei ole mitään yhteistä puolueen linjan kanssa ja joka käy pääpiirteissään yhteen Suhanovin kannan kanssa.

Joulukuussa 1925, s.o. 7 kuukauden kuluttua, VKP(b):n Moskovan komitea kirjoitti tästä asiasta vastaukseksi Leningradin entisen huippuryhmän tunnettuun lausuntoon seuraavaa:

„Äskettäin Kamenev ja Zinovjev puolustivat Politbyroossa sellaista kantaa, että me muka emme voi selviytyä sisäisistä vaikeuksista teknillisen ja taloudellisen takapajuisuutemme vuoksi, ellei kansainvälinen vallankumous meitä pelasta. Me sitävastoin yhdessä Keskuskomitean enemmistön kanssa olemme sitä mieltä, että me voimme rakentaa sosialismin, rakennamme sitä ja rakennamme sen valmiiksi huolimatta teknillisestä takapajuisuudestamme ja sen uhallakin. Olemme sitä mieltä, että tämä rakennustyö tulee tietysti käymään paljon hitaammin kuin maailman mitassa saavutetun voiton oloissa, mutta sitenkin me kuljemme ja tulemme kulkemaan eteenpäin. Aivan samoin me arvelemme, että Kamenevin ja Zinovjevin kanta osoittaa uskon puutetta työväenluokkamme ja sen mukana kulkevien talonpoikaisjoukkojen sisäisiin voimiin. Mielestämme se on poistumista leniniläiseltä kannalta“ (kts. „Vastauksia“).

Minun on huomautettava, toverit, että Kamenev ja Zinovjev eivät yrittäneetkään kumota tätä Moskovan komitean lausuntoa, joka julkaistiin „Pravdassa“ XIV edustajakokouksen ensimmäisten istuntojen aikana, ja siten he vaiteliaasti tunnustivat sen, että Moskovan komitean esittämät syytökset pitävät paikkansa.

Itsessään XIV konferenssissa Kamenev ja Zinovjev myönsivät muodollisesti puolueen linjan oikeaksi kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme. Heitä pakotti siihen nähtävästi se seikka, että Kamenevin ja Zinovjevin kanta ei saanut kannatusta Keskuskomitean jäsenten keskuudessa. Enemmänkin,

kuten jo sanoin, Zinovjev jopa puolusti XIV konferenssissa pitämässään erikoisessa selostuksessa XIV konferenssin tunnettua päätöslauselmaa, joka, kuten olette voineet tulla siitä vakuuttuneiksi, ilmaisee puolueemme linjaa. Mutta myöhemmät tapahtumat ovat osoittaneet, että Zinovjev ja Kamenev puolustivat puolueen linjaa XIV konferenssissa vain muodollisesti, ulkonaisesti, pysyen todellisuudessa omalla kannallaan. Zinovjevin „Leninismi“ nimisen kirjan ilmestyminen syyskuussa 1925 on tässä suhteessa „merkkitapaus“, joka muodostaa vedenjakajan sen Zinovjevin, joka XIV konferenssissa puolusti puolueen linjaa, ja sen Zinovjevin välille, joka on luopunut puolueen linjasta, leninismistä, ja siirtynyt trotskilaisuuden aatteelliselle kannalle.

Kas näin Zinovjev kirjoittaa kirjassaan:

„Sosialismin lopullisella voitolla on ymmärrettävä ainakin: 1) luokkien hävittämistä ja siis 2) yhden luokan diktatuurin, tässä tapauksessa proletariaatin diktatuurin, lakkauttamista“... „Tehdäksemme itsellemme vieläkin selvemmäksi“, sanoo Zinovjev edelleen, „kuinka tämä kysymys on meillä Neuvostoliitossa vuonna 1925, on osattava erottaa kaksi asiaa: 1) taattu mahdollisuus sosialismin rakentamiseen, — tällainen mahdollisuus sosialismin rakentamiseen on tietysti täysin ajateltavissa yhdenkin maan puitteissa. ja 2) sosialismin lopullinen rakentaminen ja lujittaminen, s.o. sosialistisen järjestelmän, sosialistisen yhteiskunnan toteuttaminen“ (kts. Zinovjevin „Leninismi“, s. 291 ja 293).

Kuten näette, tässä on kaikki sotkettu ja pantu ylösalaisin. Zinovjevin mukaan voittaminen, sosialismin voiton mielessä yhdessä maassa, merkitsee sitä, että on olemassa mahdollisuus rakentaa sosialismia, mutta ei ole mahdollisuutta rakentaa sitä valmiiksi.

Rakentaa ollen varma siitä, ettet voi rakentaa valmiiksi. Tämä onkin näköjään sitä, mitä Zinovjev nimittää sosialismin voitoksi yhdessä maassa. (Naurua.) Mitä tulee sosialistisen yhteiskunnan täydelliseen rakentamiseen, niin hän sotkee sen kysymykseen lopullisesta voitosta osoittaen siten, ettei hän ymmärrä lainkaan koko kysymystä sosialismin voitosta maassamme. Rakentaa sosialistista taloutta tietäen, ettet voi rakentaa valmiiksi, — niin pitkälle on Zinovjev luisunut.

Sanomattakin on selvää, ettei tällaisella kannalla ole mitään yhteistä leninismin peruslinjan kanssa kysymyksessä sosialismin rakentamisesta. Sanomattakin on selvää, että tällainen kanta, joka heikentää proletariaatin tahdonvoimaa sosialismin rakentamisessa maassamme ja joka jarruttaa siten vallankumouksen valloilleen pääsyä muissa maissa, panee ylösalaisin internationalismin perusteetkin. Tämä on juuri se kanta, joka menee suoraa tietä trotskilaisuuden aatteellisia asemia kohti ja ojentaa sille kättä.

Samaa on sanottava Zinovjevin esiintymisistä XIV edustajakokouksessa joulukuussa 1925. Kuulkaa, mitä hän sanoi XIV edustajakokouksessa arvostellessaan Jakovlevia:

„Katsokaapa, kuinka pitkälle meni puheissaan esimerkiksi toveri Jakovlev viimeisessä Kurskin läänin puoluekonferenssissa. „Voimmeko me yhdessä maassa“, kysyy hän, „ollen kailta puolin kapitalististen vihollisten ympäröiminä, voimmeko me näissä oloissa rakentaa sosialismin yhdessä maassa?“ Ja vastaa: „Kaiken edellä sanotun perusteella meillä on oikeus sanoa, että me emme ainoastaan rakenna sosialismia, vaan että me siitä huolimatta, että olemme toistaiseksi yksin, että olemme toistaiseksi maailman ainoa neuvostomaa, neuvostovaltio,—

me rakennamme tämän sosialismin valmiiksi“ („Kurskaja Pravda“ № 279 joulukuun 8 piltä 1925). Onko tämä leniniläinen kysymyksen asettelu, kysyy Zinovjev, eikä tämä haiskahda kansalliselta rajoittuneisuudelta? * (Zinovjev, Loppulausunto puolueen XIV edustajakokouksessa).

Siis Jakovlevia, joka pääpiirteissään puolusti puolueen ja leninismien linjaa, pitää syyttää kansallisesta rajoittuneisuudesta. Siis XIV konferenssin tunnetussa päätöslauselmassa vahvistetun puolueen linjan puolustaminen onkin kansalliseen rajoittuneisuuteen lankeamista. Tällaisesta meillä sanotaan: pitkälle on jouduttu! Siinä oikeastaan onkin koko se Zinovjevin tempu, jolla hän yrittää verhota luopumistaan leninismistä heittämällä leniniläisiä vastaan naurettavan syytöksen kansallisesta rajoittuneisuudesta.

Siksi oppositioblokkia koskevissa teeseissä puhtaankin pelkkää totuutta, kun niissä väitetään, että „uusi oppositio“ on siirtynyt trotskilaisuuden kannalle peruskysymyksessä sosialismin voiton mahdollisuudesta maassamme tai — mikä merkitsee samaa — kysymyksessä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä.

Kamenevilla on tässä kysymyksessä muodollisesti jonkin verran erikoinen asenne, mikä on tässä pantava merkille. Onhan tosiasia, että Kamenev, toisin kuin Zinovjev, sanoi avoimesti sekä XIV puoluekonferenssissa että myöskin puolueen XIV edustajakokouksessa olevansa solidaarinen puolueen linjan kanssa kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme. XIV edustajakokous ei kuitenkaan ottanut vakavalta kan-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

nalta tätä Kamenevin lausuntoa, se ei uskonut häneen sanan perusteella, vaan Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta tehdyssä päätöslauselmassa mainitsi hänet niiden henkilöiden joukossa, jotka ovat loitonneet pois leninismistä. Miksi? Siksi, että Kamenev ei halunnut eikä pitänyt tarpeellisena vahvistaa teoilla ilmoitustaan, että hän on solidaarinen puolueen linjan kanssa. Mitä merkitsee lausuntonsa vahvistaminen teoilla? Se merkitsee eroamista niistä, jotka taistelevat puolueen linjaa vastaan. Puolue tuntee paljonkin esimerkkejä siitä, että henkilöt, jotka sanoissa ovat julistaneet olevansa solidaarisia puolueelle, ovat kuitenkin jatkaneet poliittista ystävyyttä sellaisten ainesten kanssa, jotka käyvät taistelua puoluetta vastaan. Sellaisissa tapauksissa Lenin sanoi tavallisesti, että tuollaiset puolueen linjan „kannattajat“ ovat pahempia kuin sen viholliset. Tunnettua on, että esimerkiksi Trotski julisti imperialistisen sodan kaudella moneen kertaan solidaarisuuttaan ja uskollisuuttaan internationalismin periaatteille. Mutta siitä huolimatta Lenin nimitti häntä silloin „socialihauvinistien apuriksi“. Minkä tähden? Sentähden, että julistaessaan internationalisuuttaan Trotski ei kuitenkaan halunnut katkaista välejänsä Kautskyn ja Martovin, Potresovin ja Tsheidzen kanssa. Ja Lenin oli tietysti oikeassa. Jos haluat, että ilmoituksesi otettaisiin vakavalta kannalta, niin vahvista sanasi teoilla ja lopeta poliittinen ystävyyspito sellaisten henkilöitten kanssa, jotka käyvät taistelua puolueen linjaa vastaan.

Siksipä olenkin sitä mieltä, että Kamenevin ilmoituksia hänen solidaarisuudestaan puolueen linjan kanssa sosialismin rakentamista koskevassa kysymyksessä ei

voida ottaa täydestä, koska hän ei halua vahvistaa sanojaan teoilla ja pysyy edelleenkin blokissa trotskilaisten kanssa.

5. TROTSKIN SANAHELINÄÄ. SMILGA. RADEK

Jotkut voivat sanoa, että kaikki tämä on oikein ja paikallaan. Mutta eikö ole joitakin perusteita ja asiakirjoja, jotka osoittaisivat, että oppositioblokin johtajat olisivat taipuvaisia kääntymään sosialidemokratteisesta poikkeamasta leninismiin? Esimerkiksi vaikkapa Trotskin kirjanen „Sosialismiin vaiko kapitalismiin?“ Eikö se, tuo kirjanen, ole merkinä siitä, että Trotski olisi myöntynyt luopumaan periaatteellisista virheistään? Eräät jopa luulevat sellaista, että tässä kirjassaan Trotski on todellakin luopunut tai yrittää luopua periaatteellisista virheistään. Minua, syntistä, vaivaa nyt kuitenkin jonkinlainen epäusko tuohon juttuun nähden (naurua) ja minun on sanottava, että tuollaiset oletukset eivät valitettavasti vastaa laisinkaan todellisuutta.

Tässä esimerkiksi kaikkein kirkkain kohta Trotskin kirjasta „Sosialismiin vaiko kapitalismiin?“:

„Valtion suunnittelukomitea (Gosplan) on julkaissut yhteenvedotaulukon Neuvostoliiton kansantalouden „kontrolli“-lukuista vuodeksi 1925/26. Kaikki tuo kuulostaa hyvin kuivalta ja, niin sanoakseni, byrokraattiselta. Mutta näistä kuivista tilastollisista sarakkeista ja miltei yhtä kuivista ja pidättyväisistä selityksistä niihin kaikuu kasvavan sosialismin ihana historiallinen musiikki“ (L. Trotski, „Sosialismiin vaiko kapitalismiin?“. Kustannusliike „Planovoje Hozjaistvo“, 1925, s 1).

Mitä se sellainen „kasvavan sosialismin ihana historiallinen musiikki“ on? Mikä on tämän „ihanan“ lauseen ajatus, jos tässä lauseessa ylipäänsä on jotain

ajatusta? Onko siinä vastaus, edes vastaukseen vivahdava viittaus kysymykseen sosialismin voiton mahdollisuudesta maassamme? Kasvavan sosialismin historiallisesta musiikista voitiin puhua sekä vuonna 1917, jolloin me kukistimme porvariston, että myöskin vuonna 1920, jolloin me heitimme interventit ulos maastamme, sillä se oli todellakin kasvavan sosialismin ihanaa historiallista musiikkia, kun me kukistettuamme porvariston vuonna 1917 ja ajettuamme interventit maastamme annoimme koko maailmalle ihania näytteitä kasvavan sosialismin voimasta ja mahdollista maassamme. Mutta onko sillä ja voiko sillä olla mitään yhteyttä kysymykseen sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuudesta maassamme? Me voimme,—sanoo Trotski,—kulkea sosialismia kohti. Mutta voimmeko me päästä sosialismiin,—siitä on kysymys. Eikö ole järjetöntä kulkea, jos kerran tiedetään, ettei sosialismiin kuitenkaan päästä? Ei, toverit, Trotskin „ihana“ lause musiikista ynnä muusta ei ole vastaus kysymykseen, vaan asianajajan veruke ja „musikaalinen“ keino karttaa vastauksen antamista kysymykseen. (Ääniä paikalta: „Oikein!“.)

Mielestäni tämä Trotskin ihana ja musikaalinen sanahelinä voitaisiin rinnastaa sen korulauseen kanssa kysymyksessä leninismien määrittelystä, jonka Trotski aikoinaan antoi kirjassaan „Uusi suunta“. Haluatko kuulla:

„Leninismi vallankumouksellisen toiminnan järjestelmänä edellyttää ajattelun ja kokemusten kasvattamaa vallankumouksellista tajuntaa, joka on samaa yhteiskunnallisella alalla kuin lihasaistimus fyysillisessä työssä“ (L. Trotski, „Uusi suunta“. Kustannusliike „Krasnaja Nov“, 1924, s. 47).

Leninismi „lihasaistimuksena fyysisessä työssä“. Todellakin, eikö se olekin uutta, originellia ja syvämielteistä. Ymmärsittekö te siitä jotain? (Naurua.) Kaikki se on hyvin värikästä, musikaalista ja, voidaanpa sanoa, jopa suurenmoistakin. Siitä puuttuu vain „vähäistä“: yksinkertaista ja inhimillistä leninismien määrittelyä.

Lenin tarkoitti juuri tällaista Trotskin erikoista viehättymistä musikaalisiin fraaseihin, kun hän kirjoitti Trotskista muun muassa seuraavat kirjeet, mutta totuudenmukaiset sanat:

„Ei kaikki ole kultaa, mikä kiiltää. Trotskin fraaseissa on paljon loistoa ja ääntä, mutta sisältöä niistä puuttuu“ (kts. XVII osa, s. 383).

Näin on asianlaita vuonna 1925 julkaistun Trotskin kirjan suhteen, jonka nimenä on „Sosialismiin vaiko kapitalismiin?“.

Mitä tulee myöhempään aikaan, esimerkiksi vuoden 1926, niin meillä on olemassa asiakirja syyskuulta 1926, jonka Trotski on allekirjoittanut ja joka ei jätä pienintäkään epäilystä siitä, etteikö Trotski olisi edelleenkin omalla, puolueen hylkäämällä kannallaan. Tarkoitin Trotskin kirjettä oppositiolaisille.

Tässä asiakirjassa sanotaan:

„Leningradilainen oppositio on ryhtynyt hälyttämään ajoissa sen johdosta, että maaseudulla tapahtuvaa luokkajakaantumista hämätään, sen johdosta, että kulakki kasvaa ja sen vaikutus voimistuu ei ainoastaan talouden vaistovaraisiin prosesseihin, vaan myöskin Neuvostovallan politiikkaan; sen johdosta, että oman puolueemme riveissä on Buharinin suojassa syntynyt teoreettinen koulukunta, joka selvästi heijastaa taloutemme pikkuporvarillisen luonnonvoiman painostusta; leningradilainen oppositio on esiintynyt tarmokkaasti sosialismin yhdessä maassa raken-

tamisen teoriaa vastaan kansallisen rajoittuneisuuden teoreettisena puolusteluna“...* (Liitteistä NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istuntojen pikakirjoituspöytäkirjaan lokakuun 8 ja 11 pttä 1926 puolueen sisäisen tilanteen kysymyksestä.)

Siinä, tuossa Trotskin allekirjoittamassa asiakirjassa, on sanottu kaikki: sekä se, että „uuden opposition“ johtajat ovat loitonneet leninismistä trotskilaisuuteen, että se, että Trotski on edelleenkin kokonaan ja täydellisesti entisellä kannallaan, sosialidemokraattisen poikkeaman kannalla puolueessamme.

Entä muut oppositioblokin johtajat, esimerkiksi Smilga ja Radek? Mielestäni nämä henkilöt ovat myös oppositioblokin johtajia. Miksi Smilga ja Radek eivät olisi johtajia? Kuinka he arvioivat puolueen kannan, leninismien kannan kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme?

Kuulkaapa, mitä esimerkiksi Smilga puhui Kommunistisessa akatemiassa syyskuussa 1926:

„Minä väitän“, sanoo hän, „että hän (Buharin. J. St.) on kokonaan kuntoonpalauttamisideologian pauloissa, hän pitää todistettuna, että maamme taloudellinen takapajuisuus ei voi olla esteenä sosialistisen järjestelmän rakentamiselle Venäjällä... Olen sitä mieltä, että tehdessämme sosialistista rakennustyötä me rakennamme tietysti sosialismia. Mutta herää kysymys, antaako kuntoonpalauttamiskausi perusteita marxilaisuuden ja leninismien keskeisimmän kohdan tarkistamista ja revisiointia varten, kohdan, joka sisältää sen, että yhdessä, teknillisesti takapajuisessa maassa sosialismia ei voida rakentaa valmiiksi“ * (Smilga, Kommunistisessa akatemiassa syyskuun 26 pnä 1926 pidetty puhe kontrolliluvuista).

Kuten näette, tämäkin on „kanta“, joka käy täydellisesti yhteen hra Suhanovin kannan kanssa perus-

* Alleviivaus minun. J. St.

kysymyksessä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä. Eikö ole totta, että Smilgan kanta on täydellisesti yhtäpitävä Trotskin kannan kanssa, jota olen nimittänyt, täydellä syyllä nimittänyt, sosialidemokraattisen poikkeaman kannaksi? (Ääniä: „Oikein!“.)

Voidaanko oppositioblokkia pitää vastuunalaisena Smilgan tuollaisista puheista? Voidaan ja täytyykin pitää. Onko oppositioblokki milloinkaan yrittänyt tehdä eroa Smilgasta? Ei, ei ole yrittänyt. Päinvastoin, se on kaikin keinoin kannattanut Smilgaa hänen esiintymisissään Kommunistisessa akatemiassa.

Sitten tässä on toinenkin johtaja, Radek, joka on puhunut Kommunistisessa akatemiassa yhdessä Smilgan kanssa ja peittonut siellä meikäläiset „maan tasalle“. (Naurua.) Meillä on olemassa asiakirja, joka osoittaa, että Radek ivaili ja pilkkasi teoriaa sosialismin rakentamisesta maassamme nimittäen sitä teoriaksi sosialismin rakentamisesta „yhdessä kihlakunnassa“ tai vieläpä „yhdellä kadullakin“ ja tovereitten välihuomautuksiin paikalta, että tuo teoria on „Leninin aate“, Radek vastasi:

„Te olette lukeneet huonosti Leniniä; jos Vladimir Iljitsh olisi elossa, niin hän sanoisi, että se on shtshedriniläinen aate. Shtshedrinin „Pompadoureissa“ on yksi ainoa pompadouri, joka rakentaa liberalismia yhdessä kihlakunnassa“ (Radekin puheesta Kommunistisessa akatemiassa).

Voidaanko tätä Radekin halpamaista ja liberaalista hihitystä sosialismin yhdessä maassa rakentamisen aatteen johdosta nimittää muuksi kuin täydellisen eron tekemiseksi leninismistä? Onko oppositioblokki vastuussa tästä Radekin halpamaisuudesta? On ehdot-

tomasti. Miksi se ei sitten tee eroa siitä? Siksi, että oppositioblokki ei aio luopua leninismistä eroamisen kannastaan.

6. RAKENNUSTYÖMME PERSPEKTIIVEJÄ KOSKEVAN KYSYMYKSEN RATKAISEVA MERKITYS

Jotkut saattavat kysyä: miksi kiistellään vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä, miksi kiistellään siitä, mitä tapahtuu joskus tulevaisuudessa tai mitä saattaa tulla tulevaisuudessa, — eiköhän olisi parempi heittää syrjään kaikki nuo kiistat ja käydä käsiksi käytännölliseen työhön?

Mielestäni, toverit, sellainen kysymyksen asettaminen on perin juurin väärä.

Me emme voi mennä eteenpäin tietämättä, minne on kuljettava, tietämättä liikkeen päämäärää. Me emme voi rakentaa ilman perspektiivejä, ilman varmuutta siitä, että alettuamme rakentaa sosialistista taloutta me voimme rakentaa sen valmiiksi. Puolue ei voi johtaa rakennustyötä ilman selviä perspektiivejä, ilman selviä päämääriä. Me emme voi elää Bernsteinin reseptin mukaan: „Liike on kaikki kaikessa, päämäärä ei ole mitään“. Päinvastoin, meidän vallankumouksellisten on alistettava eteenpäinmenomme, koko käytännöllinen työmme proletaarisen rakennustyön tärkeimmälle luokkapäämäärälle. Ilman sitä me joudumme kiertämättä ja ehdottomasti opportunistin suohon.

Edelleen. Ilman rakennustyömme selviä perspektiivejä, ilman varmuutta sosialismin valmiiksi rakentamisesta työläisjoukot eivät voi osallistua tietoisesti tähän rakennustyöhön, he eivät voi tietoisesti johtaa

talonpoikaistoa. Ilman varmuutta sosialismin valmiiksi rakentamisesta ei voi olla tahtoa sosialismin rakentamiseen. Kukapa haluaisi rakentaa tietäen, ettei hän kuitenkaan voi rakentaa valmiiksi? Sosialististen perspektiivien puuttuminen rakennustyössämme johtaa sen vuoksi kiertämättä ja ehdottomasti proletariaatin tahdonvoiman heikkenemiseen tässä rakennustyössä.

Edelleen. Proletariaatin tahdonvoiman heikkeneminen sosialismin rakentamisessa ei voi olla aiheuttamatta taloutemme kapitalististen ainesten voimistumista. Sillä mitä merkitsee sosialismin rakentaminen, ellei sitä, että voitetaan taloutemme kapitalistiset ainekset. Lamaannus- ja tappiomielialat työväenluokassa eivät voi olla innostamatta kapitalististen ainesten toiveita vanhan järjestelmän palauttamiseksi. Ken aliarvioi rakennustyömme sosialististen perspektiivien ratkaisevaa merkitystä, hän auttaa taloutemme kapitalistisia aineksia, hän viljelee antautumismielialaa.

Vihdoin, jos proletariaatin tahto saada voitto taloutemme kapitalistisista aineksista pääsee heikkenemään, mikä jarruttaa sosialistista rakennustyötämme, niin se ei voi olla pidättämättä kansainvälisen vallankumouksen valloilleen pääsemistä kaikissa maissa. Ei pidä unohtaa sitä, että maailman proletariaatti seuraa taloudellista rakennustyötämme ja saavutuksiamme tällä rintamalla toivossa, että me selviydymme voittajina tästä taistelusta, että meidän onnistuu rakentaa sosialismi. Lukematon määrä työläisvaltuustoja, joita saapuu meille Länneestä ja jotka tunnustelevat rakennustyömme jokaista kohtaa, osoittaa sitä, että meidän taistelullamme rakennustyön rintamalla on valtava kansainvälinen merkitys kaikkien maiden proletaarien

vallankumouksellistamisen mielessä. Ken yrittää supistaa rakennustyömme sosialistisia perspektiivejä, hän yrittää sammuttaa kansainvälisen proletariaatin toiveita voittomme suhteen, ja ken sammuttaa näitä toiveita, hän rikkoo proletaarisen internationalismin alkeellisimpia vaatimuksia. Lenin oli tuhat kertaa oikeassa sanoessaan:

„Nyt me vaikutamme kansainväliseen vallankumoukseen pääasiallisesti talouspolitiikallamme. Kaikki katsovat Venäjän Neuvostotasavaltaan, kaikki työtätekevät maailman kaikissa maissa, poikkeuksetta ja ilman mitään lioittelua... Taistelu on siirtynyt tälle alalle koko maailman mitassa. Jos me ratkaisemme tämän tehtävän,— niin silloin olemme voittaneet kansainvälisessä mitassa varmasti ja lopullisesti. Siksi taloudellisen rakennustyön kysymykset saavat meillä nyt poikkeuksellisen merkityksen. Tällä rintamalla meidän on saavutettava voitto hitaalla, vähitellen tapahtuvalla,— nopeasti ei voida,— mutta järkähtämättömällä kohoamisella ja eteenpäinmenolla“ * (kts. XXVI osa, s. 410—411).

Juuri siksi olenkin sitä mieltä, että kiistoillamme sosialismin voiton mahdollisuudesta maassamme on mitä tärkein merkitys, sillä näissä kiistoissa taotaan ja määritellään ratkaisua kysymykselle työmme perspektiiveistä, tämän työn luokkapäämääristä, tämän työn perussuunnasta lähi aikoina.

Juuri siksi olenkin sitä mieltä, että kysymyksellä rakennustyömme sosialistisista perspektiiveistä on meille ensiarvoinen merkitys.

7. OPPOSITIOBLOKIN POLIITTISET PERSPEKTIIVIT

Oppositioblokin poliittiset perspektiivit johtuvat heidän perusvirheestään vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä.

* Alleviiwaus minun. J. St.

Koska kansainvälinen vallankumous viivästyy eikä oppositio usko vallankumouksemme sisäisiin voimiin, niin sen edessä on kaksi perspektiiviä:

joko puolueen ja valtiokoneiston rappeutuminen, kommunismin „parhaimpien ainesten“ (s.o. opposition) tosiasiallinen poistuminen vallasta ja uuden, „puhtaasti proletaarisen“ puolueen muodostaminen näistä aineksista, joka puolue on oppositiossa viralliseen, ei „puhtaasti“ proletaariseen puolueeseen (Ossovskin perspektiivi);

tahi yritykset saada oman kärsimättömyytensä näyttämään todellisuudelta, kapitalismin osittaisen vakaantumisen kieltäminen ja „yli-inhimilliset“, „sankarilliset“ hyppäykset ja ryntäilyt niin sisäpolitiikan alalle (yliteollistaminen) kuin myöskin ulkopoliitiikan alalle („ultravasemmistolaiset“ fraasit ja eleet).

Mielestäni Ossovski on kaikkein rohkein ja kaikkein miehuullisin kaikista oppositiolaisista. Jos oppositioblokilla olisi riittänyt miehuullisuutta ja johdonmukaisuutta, niin sen olisi pitänyt lähteä Ossovskin tielle. Mutta koska oppositioblokilla ei riitä johdonmukaisuutta enempää kuin miehuullisuuttakaan, niin se luisuu jälkimmäisen perspektiivin tielle, „yli-inhimillisten“ hyppäysten tielle ja „sankarillisiin“ ryntäilyihin asiain objektiivisen kulun alalle.

Siitä johtuu kapitalismin osittaisen vakaantumisen kieltäminen, ammattiliitoista loittonemisen tai vieläpä eroamisenkin tunnus Länessä, Englantilais-Venäläisen komitean hajoittamisvaatimus, vaatimus maamme teollistamisesta miltei puolessa vuodessa j.n.e.

Siitä johtuu oppositioblokin politiikan seikkailumaisuus.

Tässä yhteydessä saa erikoisen merkityksen oppositioblokin teoria (mikä on myöskin trotskilaisuuden teoria) talonpoikaiston yli hyppäämisestä meillä, meidän maassamme, maamme teollistamisessa, ammattiliittojen taantumuksellisuuden yli hyppäämisestä siellä, Lännessä, varsinkin Englannin lakon aikana.

Oppositioblokki luulee, että kun puolue on laatinut oikean linjan, niin se on täysin riittävää sitä varten, jotta puolueesta tulisi joukko puolue heti ja viipymättä, jotta puolue voisi johtaa joukot ratkaisutaisteluihin heti ja viipymättä. Oppositioblokki ei ymmärrä sitä, että tällaisella suhtautumisella joukkojen johtamiskysymykseen ei ole mitään yhteistä leninismin kannan kanssa.

Olivatko Leninin vuoden 1917 keväällä antamat Huhtikuun teesit neuvostovallankumouksesta oikeat? ⁸⁹ Kyllä, ne olivat oikeat. Miksi sitten Lenin ei silloin kehoittanut kukistamaan viipymättä Kerenskin hallitusta? Miksi hän taisteli „ultravasemmistolaisia“ ryhmiä vastaan puolueessamme, jotka nostivat silloin tunnuksen Väliaikaisen hallituksen viipymättömästä kukistamisesta? Siksi, että Lenin tiesi, ettei vallankumouksen suorittamiseen riitä se, että on olemassa oikea puoluelinja. Siksi, että Lenin tiesi, että vallankumouksen suorittamiseen tarvitaan vielä erästä seikkaa, nimittäin sitä, että joukot, laajat työläisjoukot tulevat omasta kokemuksestaan vakuuttuneiksi puolueen linjan oikeellisuudesta. Siihen taas vuorostaan tarvitaan aikaa, puolueen väsymätöntä työtä joukkojen keskuudessa, väsymätöntä työtä joukkojen saamiseksi vakuuttuneiksi puolueen linjan oikeellisuudesta. Juuri siksi Lenin, esittäessään vallankumoukselliset Huhtikuun

teesinsä, antoi samalla tunnuksen „kärshivällisestä“ propagandatyöstä joukoissa, tarkoituksella osoittaa näiden teesien oikeellisuus. Tähän kärshivälliseen työhön meni silloin 8 kuukautta. Mutta nämä kuukaudet olivat vallankumouskuukausia, jotka vastaavat ainakin vuosia tavallista „perustuslaillista“ aikaa. Me voitimme Lokakuun vallankumouksessa siksi, että osasimme tehdä eron puolueen oikean linjan ja sen välillä, että joukot tunnustivat tämän linjan oikeaksi. Oppositiolaiset „yli-inhimillisten“ hyppäysten sankarit eivät sitä ymmärrä eivätkä halua ymmärtää.

Oliko Englannin kommunistisen puolueen asenne oikea Englannin lakon aikana? Kyllä, pääpiirteissään se oli oikea. Miksi sen ei kuitenkaan onnistunut viedä heti mukanaan Englannin työläisten miljoonajoukkoja? Siksi, että se ei ehtinyt eikä voinutkaan ehtiä saada niin lyhyessä ajassa joukkoja vakuuttuneiksi linjansa oikeellisuudesta. Siksi, että puolueen oikean linjan laatimisen sekä sen välillä, että puolue saa viedyksi mukaansa miljoonaiset joukot, on olemassa välimatka, pitempi tai lyhyempi välimatka, jonka aikana puolueen on tehtävä utterasti työtä saadakseen joukot vakuuttuneiksi politiikkansa oikeellisuudesta. Tämän välimatkan yli ei voida hypätä. On typerää luulla, että sen yli voidaan hypätä. Se voidaan saada pois tieltä ja voittaa vain kärshivällisellä työllä joukkojen valistamiseksi poliittisesti.

Oppositiblokki ei ymmärrä näitä joukkojen leniniläisen johtamisen aakkostotuuksia, ja siitä on etsittävä erästä sen poliittisten virheiden lähdeettä.

Tässä on eräs Trotskin „yli-inhimillisten“ hyppyjen ja epätoivoisten eleiden politiikan lukuisista näytteistä:

„Venäjän proletariaatti“, sanoi Trotski aikoinaan, „tultuaan valtaan, vaikkapa vain porvarillisen vallankumouksemme väliaikaisen suhdanteen takia, kohtaa maailman taantumuksen taholta järjestynyttä vihamielisyyttä ja maailman proletariaatin taholta valmeutta järjestyneeseen kannatukseen. Vastavallankumous nujertaa kiertämättömästi omien voimiensa varaan jätetyn Venäjän työväenluokan sillä hetkellä, jolloin talonpoikaisto kääntää sille selkänsä. Sille ei jää mitään muuta keinoa kuin sitoa poliittisen herruutensa kohtalo ja siis koko Venäjän vallankumouksen kohtalo Euroopan sosialistisen vallankumouksen kohtaloon. Se heittää sen valtavan valtiollis-poliittisen voiman, jonka Venäjän porvarillisen vallankumouksen väliaikainen suhdanne sille antaa, koko kapitalistisen maailman luokkataistelun vaakakuppiin. Valtiovalta käsissään, vastavallankumous selkänsä takana, Euroopan taantumus edessään se heittää kaikkialla koko maailmassa oleville veljilleen vanhan taistelukutsun, joka tällä kertaa tulee olemaan kutsu viimeiseen rynnistykseen: „Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!“ * (Trotski, „Yhteenvetoja ja perspektiivejä“, s. 80).

Siinä sitä ollaan: proletariaatin täytyy kuulemma ottaa valta Venäjällä, mutta otettuaan vallan sen pitää välttämättä joutua tappeluun talonpoikaiston kanssa, ja sitten tapeltuaan talonpoikaiston kanssa proletariaatin täytyy syöksyä vimmattuun otteluun maailman porvaristoa vastaan „vastavallankumous selkänsä takana“ ja „Euroopan taantumus“ edessään.

Siitä voitaneen kai olla samaa mieltä, että tässä Trotskin „kaaviossa“ on paljon „musikaalista“, „yli-inhimillistä“ ja „epätoivoisen ihanaa“. Mutta ei voi olla myöskään mitään epäilyä siitä, että siinä ei ole enempää marxilaisuutta kuin vallankumouksellisuutta.

* Alleviivaus minun. J. St.

takaan, että se on vain tyhjää vallankumousleikkiä ja seikkailua politiikassa.

Ja samalla ei voi olla epäilystäkään siitä, etteikö tämä Trotskin „kaavio“ olisi oppositioblokin nykyisten poliittisten perspektiivien suoranaista ilmenemistä, tulosta ja seurausta siitä Trotskin teoriasta, joka tarkoittaa „hyppäämistä“ liikkeen vielä elinvoimaisten muotojen yli.

III

OPPOSITIOBLOKIN POLIITTISET JA ORGANISATIOVIRHEET

Oppositioblokin poliittiset ja organisatiovirheet ovat välitöntä jatkoa sen päävirheelle peruskysymyksessä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä.

Puhuessani opposition poliittisista ja organisatiovirheistä tarkoitan sellaisia kysymyksiä kuin kysymystä proletariaatin johtoasemasta taloudellisessa rakennustyössä, teollistamiskysymystä, puoluekoneistoa ja puolueen „komentoa“ koskevaa kysymystä j.n.e.

Puolue lähtee siitä, että yleensä politiikassaan ja varsinkaan talouspolitiikassaan teollisuutta ei saa erottaa maataloudesta, että näiden talouden kahden perusalan kehityksen pitää kulkea niiden yhteensovittamisen suuntaan, niiden yhdistämiseen sosialistisessa taloudessa.

Siitä johtuu meidän sosialistinen teollistamismenettelmämme työtäteke vien joukkojen, siinä luvussa myöskin talonpoikaiston perusjoukon, aineellisen aseman jatkuvan parantamisen tietä tärkeimpänä perus-

tana teollistamisen kehittämisessä. Puhun sosialistisesta teollistamismenetelmästä erotuksena kapitalistisesta teollistamismenetelmästä, jota suoritetaan työtätekevien väestökerrosten miljoonajoukkojen kurjistumisen tietä.

Mikä on kapitalistisen teollistamismenetelmän pahin varjopuoli? Se, että se johtaa teollistamisen etujen ja työtätekevien joukkojen etujen eroamiseen, maan sisäisten ristiriitojen kärjistymiseen, työläisten ja talonpoikain miljoonajoukkojen kurjistumiseen, siihen, että voittoja ei käytetä laajojen joukkojen aineellisen ja kulttuuritason parantamiseen maan sisällä, vaan pääoman vientiin maasta ja kapitalistisen riiston perustan laajentamiseen maan sisällä ja sen ulkopuolella.

Mikä on sosialistisen teollistamismenetelmän tärkein etuisuus? Se, että se johtaa teollistamisen etujen ja työtätekevien väestökerrosten perusjoukkojen etujen yhteisyyteen, se, että se ei johda miljoonaisten joukkojen kurjistumiseen, vaan näiden joukkojen aineellisen aseman paranemiseen, ei sisäisten ristiriitojen kärjistymiseen, vaan niiden tasoittumiseen ja voittamiseen, että se laajentaa jatkuvasti sisäisiä markkinoita ja avartaa näiden markkinoiden tilavuutta luoden sillä tavalla lujan sisäisen perustan teollistamisen kehittämiselle.

Siitä johtuu, että talonpoikaiston perusjoukot ovat suoranaisesti kiinnostettuja teollistamisen suorittamisesta sosialistisia teitä.

Siitä johtuu, että on mahdollista ja välttämätöntä toteuttaa proletariaatin johtoasemaa talonpoikaiston suhteen sosialistisessa rakennustyössä yleensä ja maan teollistamisessa erikoisesti.

Siitä johtuu ajatus sosialistisen teollisuuden ja talonpoikaistalouden välisestä liittoyhteydestä — ennen kaikkea saamalla talonpoikaiston liittymään joukottain osuuskuntiin, ajatus teollisuuden johtavasta osuudesta maatalouteen nähden.

Siitä johtuu veropolitiikkamme, teollisuustavarain hintojen alentamispolitiikkamme j.n.e., joissa otetaan huomioon proletariaatin ja talonpoikaiston taloudellisen yhteistoiminnan säilyttämisen edut, työläisten ja talonpoikain liiton lujittamisen edut.

Oppositioblokki päinvastoin pitää lähtökohtana teollisuuden asettamista vastakkain maatalouden kanssa, ja se eksyy teollisuuden maataloudesta irrottamisen tielle. Se ei käsitä eikä tunnusta sitä, että teollisuutta ei voida viedä eteenpäin sivuuttaen maatalouden edut ja rikkoen näitä etuja. Se ei käsitä sitä, että kun teollisuus on kansantalouden johtava voima, niin maatalous vuorostaan on se perusta, johon nojaten teollisuus voi meillä kehittyä.

Siitä johtuu, että talonpoikaistaloutta pidetään „alusmaana“, jota proletaarisen valtion on „riistettävä“ (Preobrazhenski).

Siitä johtuu, että pelätään hyvää satoa (Trotski) muka sellaisena voimana, joka voisi saattaa taloutemme häiriöön.

Siitä johtuu oppositioblokin omalaatuinen politiikka, kun se eksyy teollisuuden ja maatalouden välisten sisäisten ristiriitojen kärjistämisen tielle, maan teollistamisen kapitalististen menetelmien tielle.

Ehkäpä haluatte kuulla esimerkiksi Preobrazhenskia, joka on eräs oppositioblokin johtajista? Kuulkaa, mitä hän sanoo eräässä kirjoituksessaan:

„Mitä enemmän taloudellisesti jälkeenjäänyt, pikkuporvarillinen ja talonpoikainen on jokin maa, joka on siirtymässä tuotannon sosialistiseen organisaatioon... — sitä enemmän sosialistisen kasaantumisen pitää nojautua **esisosialististen talousmuotojen riistoon...** Ja päinvastoin, mitä pitemmälle taloudellisesti ja teollisesti on kehittynyt jokin maa, jossa sosiaalinen vallankumous voittaa... mitä enemmän tämän maan proletariaatin on välttämättä pienennettävä epäsuhdetta tuotteidensa vaihdossa **alusmaiden** tuotteisiin, s.o. vähennettävä **alusmaitten riistoa**, — sitä enemmän sosialistisen kasaantumisen painopiste tulee siirtymään sosialististen muotojen tuotannolliselle perustalle, s.o. nojaamaan oman teollisuutensa ja oman maanviljelyksensä lisätuotteeseen“ (J. Preobrazhenski, kirjoitus „Sosialistisen kasaantumisen peruslaki“, „Kommunistisen akatemian tiedonantaja“, 1924, № 8).

Tuskin tarvinnee todistella sitä, että Preobrazhenski eksyy sovittamattomien ristiriitojen tielle teollisuutemme etujen ja maamme talonpoikaistalouden etujen välillä, siis kapitalististen teollistamismenetelmien tielle.

Mielestäni Preobrazhenski, asettaessaan talonpoikaistalouden „alusmaan“ asemaan ja yrittäessään rakentaa proletariaatin ja talonpoikaiston välisiä suhteita riiston suhteina, horjuttaa siten, yrittää siten horjuttaa, itsekään ymmärtämättä sitä, kaikkinaisen mahdollisen sosialistisen teollistamisen perustoja.

Minä väitän, ettei tällä politiikalla ole mitään yhteistä puolueen politiikan kanssa, joka rakentaa teollistamisen proletariaatin ja talonpoikaiston välisen taloudellisen yhteistoiminnan perustalle.

Samaa tai miltei samaa on sanottava Trotskista, joka pelkää „hyvää satoa“ ja luulee nähtävästi, että hyvä sato on vaarana maamme taloudellisen kehityksen kannalta katsoen. Kuulkaa, mitä hän sanoi esimerkiksi huhtikuun täysistunnossa:

„Näissä olosuhteissa (Trotski puhuu nykyisen epäsuhteen olosuhteista. J. St.) hyvä sato, s.o. potentiaalisesti kasvanut maatalouden tavara-lyijäämien määrä, saattaa muuttua tekijäksi, joka ei jouduta taloudellisen kehityksen vauhtia sosialismia kohti, vaan päinvastoin saattaa talouden häiriöön, kärkevää kaupungin ja maaseudun välisiä suhteita sekä kuluttajain ja valtion välisiä suhteita kaupungin sisällä. Käytännöllisesti ottaen hyvä sato — teollisuustavaroiden puuttuessa — saattaa merkitä viljan keittämistä entistä suuremmassa määrässä kotitekoiseksi viinaksi ja jonojen kasvamista kaupungeissa. Poliittisesti se tulee merkitsemään talonpojan taistelua ulkomaankaupan monopolia vastaan, s.o. sosialistista teollisuutta vastaan“ *. (Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon pikakirjoituspöytäkirja, Trotskin korjausehdotukset Rykovin esittämään päätöslauselmaluonnokseen, s. 164.)

Ei tarvitse muuta kuin verrata tätä Trotskin enemmän kuin omituista lausuntoa siihen toveri Leninin lausuntoon kaikkein kärkevimmän tavaranälän aikana, että hyvä sato on „valtion pelastus“⁹⁰, ymmärtääkseen Trotskin lausunnon virheellisyyden.

Trotski ei nähtävästi tunnusta sitä, että teollistaminen voi meillä kehittyä vain maaseudun työtätekevien joukkojen aineellisen aseman asteittaisen paraneamisen tietä.

Trotski pitää nähtävästi lähtökohtana sitä, että teollistamisen täytyy tapahtua meillä niin sanoakseni jonkinlaisen „huonon sadon“ tietä.

Siitä johtuvat oppositioblokin käytännölliset ehdotukset tehtaanhintojen korottamisesta, talonpoikaiston verotaakan suurentamisesta j.n.e., ehdotukset, jotka eivät johda proletariaatin ja talonpoikaiston välisen taloudellisen yhteistoiminnan lujittumiseen, vaan sen

* Alleviivaus minun. J. St.

hajoamiseen, ei edellytysten valmisteluun proletariaatin hegemonialle taloudellisen rakennustyön alalla, vaan näiden edellytysten horjuttamiseen, ei teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteyteen, vaan niiden eristymiseen toisistaan.

Muutama sana talonpoikaiston luokkajakaantumisesta. Opposition melu ja paniikki luokkajakaantumisen kasvun johdosta on kaikille tunnettua. Kaikki tietävät, ettei kukaan ole lietsunut niin kovasti paniikkia yksityisen pienpääoman kasvun johdosta maaseudulla kuin oppositio. Entä miten asiat ovat todellisuudessa? Kas näin ne ovat.

Ensiksi, talonpoikaiston luokkajakaantuminen, kuten tosiasiat osoittavat, tapahtuu meillä peräti omalaatuissa muodoissa, nimittäin ei keskitalonpojan „poishuhtoutumisen“ tietä, vaan päinvastoin sen voimistumisen tietä äärimmäisten keskiöiden supistuessa huomattavasti, ja sellaiset tekijät kuin maan kansallistaminen, talonpoikaiston joukoittainen liittyminen osuuskuntiin, veropolitiikkamme j.n.e. eivät voi olla asettamatta itse luokkajakaantumiselle määrätynlaisia puitteita ja rajoituksia.

Toiseksi, — ja se on tärkeintä, — yksityisen pienpääoman kasvun maaseudulla kattaa ja ylittää sellainen ratkaiseva tosiasia kuin teollisuutemme kehitys, joka lujittaa proletariaatin ja sosialististen talousmuotojen asemia ja joka on tärkeintä vastamyrkkyä yksityispääoman kaikkia ja kaikenlaisia muotoja vastaan.

Kaikki nämä seikat ovat nähtävästi jääneet huomaamatta „uudelta oppositiolta“, joka tottumuksen voimasta pitää edelleenkin melua ja lietsoo paniikkia maaseudun yksityispääomasta.

Ehkäpä ei ole pahitteeksi muistuttaa oppositiolle Leninin sanoja tästä asiasta. Kuulkaa, mitä toveri Lenin sanoo siitä:

„Suurtuotannon aseman kaikkalainen parantuminen, mahdollisuus panna käyntiin eräitä suurtehtaita varmistaa siinä määrin proletariaatin asemaa, ettei ole mitään syytä pelätä pikkuporvarillista luonnonvoimaa, ei edes kasvavaakaan. Ei pidä pelätä sitä, että pikkuporvaristo ja pienpääoma kasvaa. On pelättävä sitä, että äärimmäinen nälkä, puute ja elintarvikepuula tulee kestäämään liian kauan, mikä johtaa jo proletariaatin täydelliseen heikentymiseen, siihen, ettei se pysty kestäämään pikkuporvarillisen horjunnan ja epätoivon luonnonvoimaa vastaan. Se on kauheampaa. Elintarvikkeiden määrän kasvaessa ei mikään pikkuporvariston kehitys ole suurena haittana, koska se edistää suurteollisuuden kehitystä“... (kts. XXVI osa, s. 256).

Tulevatkohan oppositiolaiset koskaan ymmärtämään sitä, että pakokauhu maaseudun luokkajakautumisen ja yksityisen pääoman takia on toinen puoli epäuskosta voittoisan sosialistisen rakennustyön mahdollisuuteen maassamme.

Muutama sana opposition taistelusta puoluekoneistoa ja puolueessa vallitsevaa „komentoa“ vastaan.

Mitä itse asiassa on opposition taistelu puoluekoneistoa vastaan, joka on puolueemme johtava ydinjoukko? Tuskin se kaipaa todisteluja, että opposition taistelu tällä alalla merkitsee loppujen lopuksi sitä, että se yrittää saada epäjärjestykseen puoluejohdon ja riisua puolueen aseista sen taistelussa valtiokoneiston parantamiseksi, byrokratismiin karkoittamiseksi tästä koneistosta, valtiokoneiston johtamiseksi.

Mihin johtaa opposition taistelu puolueessa vallitsevaa „komentoa“ vastaan? Siihen, että hajoitetaan puolueen rautaista kuria, jota ilman ei proletariaatin

diktatuuri ole ajateltavissa, siihen, että loppujen lopuksi horjutetaan proletariaatin diktatuurin perustuksia.

Siksi puolue on oikeassa väittäessään, että opposition poliittiset ja organisatoriset virheet heijastavat epäproletaaristen aineiden painostusta puoluetamme, proletariaatin diktatuuria kohtaan.

Toverit, tällaisia ovat oppositioblokin poliittiset ja organisatiovirheet.

IV

ERÄITÄ JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Äskettäin pidetyssä Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnossa⁹¹ Trotski sanoi, että jos konferenssi hyväksyy oppositioblokkia koskevat teesit, niin se on kiertämättä johtava opposition johtajien erottamiseen puolueesta. Minun on sanottava, toverit, että tämä Trotskin lausunto on aivan perusteeton, että se on valheellinen. Minun on sanottava, että oppositioblokkia koskevien teesien hyväksymisellä voi olla vain yksi tarkoitus: päättäväinen taistelu opposition periaatteellisia virheitä vastaan, jotta ne tulisivat täydellisesti voitetuiksi.

Kaikki tietävät, että puolueemme X edustajakokous hyväksyi päätöslauselman anarko-syndikalistisesta poikkeamasta⁹². Entä mitä on anarko-syndikalistinen poikkeama? Ei voida sanoa, että anarko-syndikalistinen poikkeama olisi „parempi“ kuin sosialidemokraattinen poikkeama. Kuitenkaan tähän mennessä ei kukaan ole vielä tehnyt siitä tosiasiaa, että hyväksyttiin päätöslauselma anarko-syndikalistisesta poikkeamasta,

sellaista johtopäätöstä, että „työläisopposition“ jäsenet on ehdottomasti erotettava puolueesta.

Trotski ei voi olla tietämättä sitä, että puolueemme XIII edustajakokous julisti trotskilaisuuden „selvästi ilmaistuksi pikkuporvarilliseksi poikkeamaksi“. Toistaiseksi ei kukaan ole kuitenkaan ollut sitä mieltä, että tällaisen päätöslauselman hyväksymisen olisi välttämättä johdettava trotskilaisen opposition johtajien erottamiseen puolueesta.

Tässä vastaava kohta XIII edustajakokouksen päätöslauselmasta:

„Nykyinen „oppositio“ ei ole ainoastaan bolshevismmin revisiointiyritys, ei ainoastaan suoranaista luopumista leninismistä, vaan myöskin selvästi ilmaistu pikkuporvarillinen poikkeama*. Ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, etteikö tämä „oppositio“ objektiivisesti heijastaisi pikkuporvariston painostusta proletaarisen puolueen asemia ja sen politiikkaa vastaan“. (XIII edustajakokouksen päätöslauselmasta.)

Selittäköön Trotski, missä suhteessa pikkuporvarillinen poikkeama on parempi kuin sosialidemokraattinen poikkeama. Vai onko vaikea ymmärtää, että sosialidemokraattinen poikkeama on pikkuporvarillisen poikkeaman eräs laji? Vai onko vaikea ymmärtää, että puhuessamme sosialidemokraattisesta poikkeamasta me vain täsmennämme sitä, mitä olemme sanoneet XIII edustajakokouksen päätöslauselmassa? Me emme lainkaan julista oppositioblokin johtajia sosialidemokraateiksi. Me vain sanomme, että oppositioblokissa alkaa ilmetä sosialidemokraattista poikkeamaa, ja varoitamme, että vielä ei ole myöhäistä luopua tästä

---

* Alleviivaus minun. J. St.

poikkeamasta, mitä me kehoitammekin oppositioblokkia tekemään.

Kuulkaa, mitä tammikuussa 1925 tehdyssä Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean tunnetussa päätöslauselmassa⁹³ sanotaan trotskilaisuudesta:

„Nykyinen trotskilaisuus on asian olemuksen kannalta kommunismin väärentämistä valemarskalisuuden „eurooppalaisia“ malleja kohti lähentymisen hengessä, s.o. loppujen lopuksi „eurooppalaisen“ sosialidemokratian hengessä“. (Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnon päätöslauselmasta tammikuun 17 päivältä 1925.)

Minun on sanottava, että kumpikin päätöslauselma on kirjoitettu pääosaltaan Zinovjevin kädellä. Kuitenkaan ei puolue kokonaisuudessaan eikä edes Zinovjevkaan tehnyt siitä sellaista johtopäätöstä, että trotskilaisen opposition johtajat olisi erotettava puolueesta.

Lienee paikallaan mainita Kamenevin lausunto trotskilaisuudesta? Hän rinnasti trotskilaisuuden menshevismiin. Kuulkaahan:

„Trotskilaisuus on aina ollut kaikkein säädyllisimmältä näyttävä, kaikkein salatuin menshevismien muoto, joka on eniten soveltautunut juuri työläisten vallankumousmielisen osan pettämiseen“. (Kirjoituskokoelma „Leninismien puolesta“. L. Kamenev, „Puolue ja trotskilaisuus“, s. 51.)

Trotski tuntee kaikki nämä tosiasiat yhtä hyvin kuin kuka tahansa meistä. Kuitenkaan ei kukaan vielä ole asettanut kysymystä Trotskin ja hänen kannattajiensa erottamisesta esimerkiksi XIII edustajakokouksen päätöslauselman perusteella.

Siksipä olenkin sitä mieltä, että Trotskin lausunto Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnossa on vilpillinen, petöksellinen.

Hyväksyessään pääpiirteissään oppositioblokkia koskevat teesit Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean lokakuun täysistunto ei tarkoittanut rankaisutoimenpiteitä, vaan aatteellisen taistelun välttämättömyyttä opposition periaatteellisia virheitä vastaan, niitä virheitä vastaan, joista oppositio ei ole vieläkään luopunut ja joiden puolesta se aikoo taistella vastaisuudessaakin sääntöjen sallimissa puitteissa, kuten se sanoo siitä „ilmoituksessaan“ lokakuun 16 päivältä. Menetellessään siten Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunto lähti siitä, että taistelu opposition periaatteellisia virheitä vastaan on ainoa keino niiden voittamiseksi ja että näiden virheiden voittaminen on ainoa tie todelliseen yhtenäisyyteen puolueessamme. Lyömällä hajalle oppositioblokin ja pakottamalla sen luopumaan ryhmäkuntalaisuudesta puolue sai siten aikaan sen välttämättömän vähimmäismäärän, mitä ilman ei puolueen yhtenäisyys ole mahdollista. Sitä ei tietenkään ole vähäksi katsottava. Mutta se ei riitä. Täydellisen yhtenäisyyden saavuttamiseksi on otettava vielä askel eteenpäin pyrkien saamaan oppositioblokki luopumaan periaatteellisista virheistään ja suojattava siten puolue ja leninismi revisiointihyökkäyksiltä ja -yrityksiltä.

Se on ensimmäinen johtopäätös.

Hylkäämällä oppositioblokin periaatteellisen kannan ja torjuen opposition yritykset saada aikaan uusi väittely, puoluejoukot sanoivat: nyt ei ole jaarittelun aika, on aika käydä välittömästi käsiksi sosialistiseen rakennustyöhön. Siitä johtopäätös: vähemmän jaarittelua, enemmän luovaa myönteistä työtä, eteenpäin sosialistisen rakennustyön puolesta!

Se on toinen johtopäätös.

Kolmantena johtopäätöksenä on se, että puolueen sisäisen taistelun kulussa ja opposition hyökkäilyjä torjuttaessa puolue liittyi yhteen tiukemmin kuin koskaan ennen rakennustyömme sosialististen perspektiivien perustalla.

Se on kolmas johtopäätös.

Puolue, joka on liittynyt tiukasti yhteen rakennustyömme sosialististen perspektiivien perustalla, on juuri se vipusin, jota nyt niin kipeästi tarvitaan sosialistisen rakennustyön eteenpäin viemiseksi maassamme.

Tämän vipusimen me olemme takoneet taistelussa oppositioblokkia vastaan.

Taistelu on liittänyt puolueemme tiukasti Keskuskomiteansa ympärille rakennustyömme sosialististen perspektiivien perustalla. Konferenssin on virallistettava tämä tiukka yhteenliittyminen sillä, että se, kuten toivon, hyväksyy yksimielisesti Keskuskomitean sille ehdottamat teesit.

En epäile, etteikö konferenssi täyttäisi tätä tehtäväänsä kunnialla. (Myrskyisiä, kauankestäviä suosionosoituksia; kaikki edustajat nousivat seisomaan; kunnianosoitus.)

LOPPULAUSUNTO ALUSTUKSEEN „SOSIALIDEMOKRAATTISESTA POIKKEAMASTA PUOLUEESSAMME“

marraskuun 3 pnä 1926

I

ERÄISTÄ YLEISISTÄ KYSYMYKSISTÄ

1. MARXILAISSUUS EI OLE DOGMI, VAAN TOIMINTAOHJE

Toverit! Alustuksessani sanoin, että marxilaisuus ei ole dogmi, vaan toimintaohje, että Engelsin tunnettu määritelmä, jonka hän antoi viime vuosisadan 40-luvulla, oli aikoinaan oikea, mutta nyt se on riittämätön. Sanoin, että siksi se pitää vaihtaa Leninin määritelmään siitä, että kapitalismin kehityksen ja proletariaatin luokkataistelun kehityksen uusissa oloissa sosialismin voitto erillisissä maissa on täysin mahdollista ja todennäköistä.

Puheenvuoroissa minulle tehtiin vastaväitöksiä. Zinovjev oli siinä suhteessa erikoisen yritteliäs. Siksi minun on otettava tämä kysymys uudelleen esille ja valaistava sitä seikkaperäisemmin.

Luulen, että Zinovjev ei ole lukenut Engelsin „Kommunismin periaatteita“, tai jos hän on ne lue-
nut, niin ei ole ymmärtänyt niitä. Muuten hän ei olisi ruvennut väittämään vastaan, muuten hän olisi ottanut huomioon sen tosiasian, että sosialidemokratia

tarrautuu nykyään Engelsin vanhaan määritelmään taistelussaan leninismiä vastaan, muuten Zinovjev olisi ymmärtänyt, että kulkemalla sosialidemokratian jälkiä saattaa joutua eräisiin „rämettymisen“ vaaroihin.

Kuulkaa, mitä Engels puhuu „Kommunismmin periaatteissaan“⁹⁴, jotka ovat eri määritelmien selitystä kysymysten ja vastausten muodossa.

Kysymys: Voidaanko yksityisomistus lakkauttaa heti yhdellä kertaa?

Vastaus: Ei, ei voida, samoin kuin ei voida yhdellä kertaa lisätä tuotantovälineitä siinä määrässä, mikä tarvitaan yhteiskunnallisen tuotannon luomiseen. Siksi proletariaatin vallankumous*, joka nähtävästi tapahtuu, voi vain vähitellen uudistaa nykyisen yhteiskunnan ja vasta sen jälkeen lakkauttaa yksityisomistuksen, kun saadaan jo luoduksi sitä varten tarvittava määrä tuotantovälineitä.

Kysymys: Minkälainen on oleva tämän vallankumouksen kulku?

Vastaus: Ennen kaikkea se luo demokraattisen järjestelmän ja siten joko suoranaisesti tai välillisesti proletariaatin poliittisen herruuden.

Tässä on nähtävästi kysymys porvariston kukistamisesta ja proletariaatin diktatuurin pystyttämisestä. Te tiedätte, toverit, että tämän kohdan me olemme jo toteuttaneet, toteuttaneet runsaalla mitalla. (Ä ä n i ä: „Oikein!“ „Oikein sanottu!“.)

Edelleen:

„Demokratia olisi kerrassaan hyödytöntä proletariaatille, ellei sitä käytettäisi viipymättä sellaisten laajasuuntaisten toimenpiteiden toteuttamisen keinona, jotka käyvät välittömästi yksityisomistuksen kimppuun ja jotka turvaavat proletariaatin

---

* Alleviivaus minun. J. St.

olemassaolon. Nämä tärkeimmät toimenpiteet, jotka johtuvat kiertämättömästi nykyisistä olosuhteista, ovat seuraavat:

1) Yksityisomistuksen rajoittaminen: asteittaisesti kohoava vero, korkea vero perintöomaisuudesta, sivuperillisten (veljet, veljen ja sisaren lapset j.n.e.) perintöoikeuden lakkauttaminen, pakolliset lainat j.n.e“.

Te tiedätte, että meillä nämä toimenpiteet on toteutettu ja niitä toteutetaan runsaalla mitalla.

Edelleen:

„2) Maanomistajain, tehtailijain, rautateiden ja merialusten omistajain omaisuuden vähittäin tapahtuva pakkoluovuttaminen osittain valtion teollisuuden kilpailun kautta, osittain välittömästi assignaateilla lunastamisen tietä“.

Te tiedätte, että nämäkin toimenpiteet on meillä toteutettu jo vallankumouksemme ensimmäisinä vuosina.

Edelleen:

„3) Kaikkien emigranttien ja kansan enemmistöä vastaan nousseiden kapinallisten omaisuuden takavarikoiminen“.

Te tiedätte, että me olemme jo takavarikoineet ja niin perusteellisesti, ettei pitemmälle enää pääse. (Naurua.)

Edelleen:

„4) Töiden järjestäminen tai työn antaminen proletaareille kansalle kuuluvilla maataloilla, tehtaissa ja verstaissa, minkä tuloksena hävitetään työläisten välinen kilvoittelu ja tehtailijain, mikäli heitä vielä jää, täytyy maksaa yhtä suuri palkka kuin valtionkin“.

Tunnettua on, että tätä tietä me kuljemme, että olemme saaneet tällä tiellä eräitä voittoja ja pääpiirteissään tätä kohtaa jo täytetään hyvällä menestyksellä.

Edelleen:

„5) Yhtäläinen työvelvollisuus yhteiskunnan kaikille jäsenille jo ennen yksityisomistuksen täydellistä lakkauttamista.

Teollisuusarmeijain muodostaminen, varsinkin maataloutta varten“.

Te tiedätte, että me kokeilimme tätä tietä sotakommunismin kaudella järjestämällä työarmeijoita. Mutta tällä tiellä ei saatu suuria aikaan. Sen jälkeen me lähdimme pyrkimään tuohon päämäärään kiertoiteitä, eikä ole syytä epäillä, ettemmekö me saisi tällä alalla ratkaisevia menestyksiä.

Edelleen:

„6) Luottojärjestelmän ja rahakaupan keskittäminen valtion käsiin valtion pääomalla toimivan kansallispankin välityksellä. Kaikkien yksityispankkien ja pankkiirintomistojen sulkeminen“.

Tämäkin, kuten te, toverit, vallan hyvin tiedätte, on meillä pääpiirteissään jo toteutettu.

Edelleen:

„7) Kansalle kuuluvien tehtaiden, verstaiden, rautateiden ja merialusten määrän lisääminen, kaikkien viljelemättömien maiden muokkaaminen ja jo viljelykseen otettujen maiden muokkauksen parantaminen sitä mukaa, kun pääomat lisääntyvät ja kansakunnan käytettävissä olevien työläisten luku kasvaa“.

Te tiedätte, että tätäkin tehtävää me toteutamme ja että se edistyy, ja sitä edistää kaikin puolin sekä maan kansallistaminen että teollisuuden perusalojen kansallistaminen.

Edelleen:

„8) Kaikkien lasten kasvattaminen valtion laitoksissa ja valtion laskuun siitä saakka, kun lapset voivat tulla toimeen ilman äidin hoitoa“.

Tätä tehtävää me toteutamme, mutta sitä ei ole vielä läheskään toteutettu, sillä sodan ja intervention köyhdyttäminä me emme voi vielä ottaa valtion huoleksi maamme kaikkien lasten kasvatusta.

Edelleen:

„9) Suurten palatsien rakentaminen kansalle kuuluville tiloille yhteisasunnoiksi kansalaiskommuuneja varten, jotka tulevat harjoittamaan teollisuutta sekä maataloutta ja yhdistämään kaupunkilais- ja maalaiselämän etuisuudet kärsimättä niiden yksipuolisuudesta ja puutteellisuuksista“.

Kysymys on nähtävästi asuntokysymyksestä suuressa mitassa. Te tiedätte, että me viemme tätä kysymystä eteenpäin, ja kun sitä ei vielä ole pääpiirteissään toteutettu eikä nähtävästi saada vielä kohtakaan toteutetuksi, niin se johtuu siitä, että saatuamme perinnöksi hävitetyn teollisuuden me emme ole vielä ehtineet emmekä ole voineet ehtiä kasata riittävästi varoja laajaa asuinrakennustoimintaa varten.

Edelleen:

„10) Kaikkien epäterveellisten ja huonosti rakennettujen asuintalojen ja korttelien hävittäminen kaupungeissa“.

Tämä kohta kuuluu erottamattomana osana edelliseen kohtaan, ja siksi se, mitä on sanottu edellisestä kohdasta, koskee myöskin tätä kohtaa.

Edelleen:

„11) Samanlainen perintöoikeus avioliitossa syntyneille ja aviottomille lapsille“.

Minusta tuntuu, että tätä tehtävää meillä täytetään tyydyttävästi.

Vihdoin, viimeinen kohta:

„12) Koko kulkulaitoksen keskittäminen kansakunnan käsiin“.

Te tiedätte, että tämä tehtävä on meillä jo toteutettu täydellisesti.

Tällainen, toverit, on se proletaarisen vallankumouksen ohjelma, jonka Engels on esittänyt teokseensa „Kommunismmin periaatteet“.

Kuten huomaatte, toverit, vallankumouksemme on jo täyttänyt yhdeksän kymmenesosaa tästä ohjelmasta.

Edelleen:

K y s y m y s: Voiko tämä vallankumous (josta edellä oli puhe. **J. St.**) tapahtua jossakin yhdessä maassa?

V a s t a u s: Ei voi. Suurteollisuus on jo sillä, että se on luonut maailmanmarkkinat, sitonut maapallon kaikki kansat, varsinkin sivistyskansat, toisiinsa siinä määrin, että kukin niistä on riippuvainen siitä, mitä toisen keskuudessa tapahtuu. Edelleen suurteollisuus on siinä määrin tasoittanut kaikkien sivistysmaiden yhteiskunnallisen kehityksen, että porvaristosta ja proletaariatista on kaikkialla tullut yhteiskunnan kaksi ratkaisevaa luokkaa ja niiden välinen taistelu on tullut aikamme tärkeimmäksi taisteluksi. Siksi kommunistinen vallankumous ei tule olemaan yksinomaan kansallinen, vaan se tapahtuu samanaikaisesti kaikissa sivistysmaissa, s.o. ainakin Englannissa, Amerikassa, Ranskassa ja Saksassa“... * (kts. **F. Engels**, „Kommunismmin periaatteet“).

Niin on asianlaita, toverit.

Engels sanoi, että proletaarinen vallankumous edelläesitettyine ohjelmineen ei voi tapahtua erillisessä maassa. Mutta tosiasiat osoittavat, että proletariaatin luokkataistelun uusissa olosuhteissa, imperialismin olosuhteissa me olemme jo pääpiirteissään suorittaneet tällaisen vallankumouksen erillisessä maassa, meidän maassamme, ja täyttäneet yhdeksän kymmenesosaa sen ohjelmasta.

---

* Alleviivaus minun. **J. St.**

Zinovjev saattaa sanoa, että me olemme tehneet virheen täyttäessämme tämän ohjelman, täyttäessämme nämä kohdat. (Naurua.) Saattaa hyvinkin olla niin, että me olemme langenneet jonkinlaiseen „kansalliseen rajoittuneisuuteen“ täyttäessämme nämä kohdat. (Naurua.) Saattaa hyvinkin olla. Mutta selvää kuitenkin on, että se, mitä Engels viime vuosisadan 40-luvulla, esimonopolistisen kapitalismin olosuhteissa, piti toteuttamattomana ja mahdottomana yhdelle maalle, on voitu toteuttaa ja on käynyt mahdolliseksi meidän maassamme, imperialismin olosuhteissa.

Jos Engels olisi elossa, niin hän ei tietenkään takertuisi vanhaan määritelmään, vaan päinvastoin avosylin tervehtisi meidän vallankumoustamme sanoen: „Hiiteen kaikki vanhat määritelmät, eläköön voittoisa vallankumous Neuvostoliitossa!“. (Suosio-osoituksia.)

Mutta niin eivät ajattele sosialidemokraattien leiriin kuuluvat herrat. He takertuvat Engelsin vanhaan sanamuotoon voidakseen siihen verhoutuneina helpottaa taisteluaan meidän vallankumoustamme vastaan, bolshevikkeja vastaan. Se on tietysti heidän asiansa. Se vain on paha, että Zinovjev yrittää matkia näitä herroja lähtemällä tässä tapauksessa sosialidemokratian polulle.

Esittäessäni Engelsin määritelmän ja kehittäessäni sitä yksityiskohtaisesti pidin silmällä kolmea seikkaa:

ensiksi, asettamalla Leninin määritelmän sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa vastakkain Engelsin määritelmän kanssa, joka on vanhan

kauden marxilaisten katsantokannan kaikkein äärimmäisin ja jyrkin ilmaus, halusin antaa mahdollisimman suuren selvyyden kysymyksestä;

toiseksi, paljastaa sosialidemokratian reformismi ja vallankumouksellisuuden vastustaminen, joka sosialidemokratia yrittää naamioda opportunistiaan vetoamalla Engelsin vanhaan määritelmään;

kolmanneksi, osoittaa, että Lenin ensimmäisenä ratkaisi kysymyksen sosialismin voitosta yhdessä maassa.

On myönnettävä, toverit, että juuri Lenin eikä kukaan muu löysi totuuden sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa. Leniniltä ei voida kieltää sitä, mikä oikeutetusti kuuluu hänelle. Ei pidä pelätä totuutta, pitää olla miehuullisuutta sanoa totuus, pitää olla miehuullisuutta sanoa avoimesti, että Lenin oli ensimmäinen marxilainen, joka asetti uudella tavalla kysymyksen sosialismin voitosta yhdessä maassa ja ratkaisi sen myönteisesti.

Tällä minä en halua laisinkaan sanoa sitä, että Lenin olisi ajattelijana ollut korkeammalla kuin Engels tai Marx. Tällä minä haluan sanoa vain kaksi seikkaa:

ensiksi: Engelsiltä tai Marxilta, niin nerokkaita ajattelijoita kuin he olivatkin, ei voida vaatia, että he olisivat esimonopolistisen kapitalismin kaudella nähneet etukäteen proletariaatin luokkataistelun ja proletaarisen vallankumouksen kaikki mahdollisuudet, jotka ilmestyivät enemmän kuin puoli vuosisataa myöhemmin, kehittyneen monopolistisen kapitalismin kaudella;

toiseksi: siinä ei ole mitään ihmeellistä, että Lenin Engelsin ja Marxin nerokkaana oppilaana kykeni huomaamaan proletaarisen vallankumouksen uudet mahdollisuudet kapitalismin kehityksen uusissa oloissa ja löysi siten totuuden sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa.

On osattava tehdä ero marxilaisuuden kirjaimen ja olemuksen välillä, marxilaisuuden erillisten määritelmien ja sen metodin välillä. Leninin onnistui löytää totuus sosialismin voitosta yhdessä maassa siksi, että hän ei pitänyt marxilaisuutta dogmina, vaan toimintaohjeena, hän ei ollut kirjaimen orja ja osasi ottaa sen, mikä marxilaisuudessa on tärkeintä, perustavaa.

Lenin sanoo tästä asiasta kirjasessaan „Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“ näin:

„Teoriamme ei ole dogmi, vaan toimintaohje — sanoivat Marx ja Engels, ja sellaisten „patentin saaneiden“ marxilaisten kuin Karl Kautskyn, Otto Bauerin y.m. mitä suurin virhe, mitä suurin rikos on se, että he eivät ymmärtäneet sitä eivätkä osanneet soveltaa sitä proletariaatin vallankumouksen kaikkein tärkeimpänä hetkinä“ (kts. XXV osa, s. 211).

Tämä on se tie, Marxin, Engelsin ja Leninin tie, jolla me olemme ja jolla meidän on pysyttävä edelleenkin, jos me haluamme olla loppuun saakka vallankumousmiehiä.

Leninismi on pystynyt pitämään puoliaan imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen aikakauden marxilaisuutena siksi, että se on ollut ja pysyy edelleenkin tällä tiellä. Tältä tieltä poikkeaminen merkitsee opportunistin suohon joutumista. Tältä tieltä luiskahtaminen merkitsee sosialidemokratian

vanaveteen joutumista, kuten Zinovjevillä on käynytkin tässä tapauksessa.

Zinovjev sanoi täällä, että Marx ja Engels lievensivät myöhemmin Engelsin vanhaa määritelmää, pitäen mahdollisena, että proletaarinen vallankumous voi alkaa erillisissäkin maissa. Hän esitti Engelsiltä sitaatin, jossa sanotaan, että „ranskalainen aloittaa ja saksalainen vie päätökseen“⁹⁵. Kaikki se on totta. Sen tietää nyt jokainen neuvosto- ja puoluekoulun oppilaskin. Mutta asia on niin, ettei nyt ole kysymys siitä. Eri asia on sanoa: aloita sinä vallankumous, lähiaikoina tulee avuksesi voittoisa vallankumous muissa maissa, ja jos tämä vallankumous voittaa muissa maissa, niin sinullakin on silloin voiton toiveita. Se on eri asia. Ja kokonaan eri asia on, kun sanotaan: aloita sinä vallankumous ja vie sitä eteenpäin tietäen, että vaikka vallankumouksen voitto muissa maissa ei ehtisikään tulla lähiaikoina, niin nyt, kehittyneen imperialismin oloissa, ovat taistelun olosuhteet sellaiset, että sinä voit silti voittaa sytyttääksesi sitten vallankumouksen muissa maissa. Se on kokonaan eri asia.

Ja kun minä esitin Engelsin vanhan määritelmän, niin en tehnyt sitä sivuuttaakseni sen tosiasian, että Engels ja Marx myöhemmin lievensivät tätä jyrkkää ja äärimmäistä sanamuotoa, vaan tarkoituksella:

a) saada aikaan selvyys asiassa vertaamalla kahta toisilleen vastakohtaista määritelmää;

b) paljastaa sosialidemokratian opportunisti, joka sosialidemokratia yrittää verhota itseään Engelsin vanhalla määritelmällä;

c) osoittaa, että Lenin oli ensimmäinen, joka asetti uudella tavalla kysymyksen sosialismin voitosta yhdessä maassa ja ratkaisi sen myönteisesti.

Kuten näette, toverit, olin oikeassa sanoessani, että Zinovjev ei ole lukenut „Kommunismmin periaatteita“, tahi jos on lukenutkin, niin hän ei ole ymmärtänyt niitä, koska hän tulkitsee Engelsin vanhaa määritelmää sosialidemokraattiseen tapaan ja on siten luisunut opportunistin polulle.

2. ERÄITÄ LENININ HUOMAUTUKSIA PROLETARIAATIN DIKTATUURISTA

Edelleen puhuin alustuksessani, että meillä on enemmän tai vähemmän samanluontoinen tapaus kysymyksessä proletariaatin diktatuurista kehittyneen imperialismin tilanteessa. Sanoin, että kysymyksessä proletariaatin diktatuurista, joka ymmärretään vanhan porvarillisen valtiokoneiston murskaamisena ja uuden, proletaarisen koneiston rakentamisena, Marx teki aikoinaan (XIX vuosisadan 70-luvulla) poikkeuksen Englantiin ja nähtävästi Amerikkaan nähden, missä militarismi ja byrokratismi olivat siihen aikaan vähän kehittyneitä ja missä siihen aikaan saattoi olla mahdollisuus saavuttaa proletariaatin poliittinen herruus muita teitä, „rauhallisia“ teitä. Sanoin, että tämä poikkeus tai rajoitus, jonka Marx teki Englantiin ja Amerikkaan nähden ja joka oli siihen aikaan oikea, kävi Leninin mielestä vääräksi ja tarpeettomaksi nykyisissä kehittyneen imperialismin oloissa, jolloin militarismi ja byrokratia ovat alkaneet rehoittaa

Englannissa ja Amerikassa samalla tavoin kuin muissakin maissa.

Sallikaa, toverit, vedota Marxiin. Kuulkaa, mitä Marx kirjoitti kirjeessään Kugelmannelle huhtikuussa 1871:

„...Jos vilkaiset teokseni „Brumairen 18 päivä“ viimeistä lukua, niin huomaat minun sanovan, että Ranskan vallankumouksen seuraavana yrityksenä tulee olla byrokraattis-sotilaallisen koneiston murskaaminen... eikä enää, kuten tähän asti, tuon koneiston siirtäminen käsistä toisiin, ja tämä on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla*. Juuri sellainen onkin sankarillisten pariisilaisten toveriemme yritys“. (Siteeraan Leninin kirjasta „Valtio ja vallankumous“, XXI osa, s. 394.)

Näin kirjoitti Marx vuonna 1871.

Kuten tunnettua, kaikki ja kaikenkarvaiset sosialidemokraatit ja ennen kaikkea Kautsky takertuivat tähän sitaattiin väittäen, että proletariaatin väkivaltainen vallankumous ei ole välttämätön menetelmä sosialismiin kuljettaessa, että proletariaatin diktatuuria ei pidä käsittää ehdottomasti vanhan porvarillisen valtiokoneiston murskaamiseksi ja uuden, proletaarisen koneiston rakentamiseksi, että rauhallinen siirtymistie kapitalismista sosialismiin on juuri se tie, jonka puolesta proletariaatin täytyykin taistella.

Kuinka toveri Lenin suhtautui tähän asiaan? Näin hän kirjoitti siitä kirjassaan „Valtio ja vallankumous“:

„On mielenkiintoista panna merkille erikoisesti kaksi kohtaa ylläesitetystä Marxin lausunnosta. Ensinnäkin hän rajoittaa joh-

* Alleviivaus minun. J. St.

topäättöksensä mannermaahan. Se oli ymmärrettävää vuonna 1871, jolloin Englanti oli vielä esimerkki puhtaasti kapitalistisesta maasta, mutta vailla sotilasvaltaa ja melkoisessa määrin vailla byrokratiaa. Sen vuoksi Marx teki poikkeuksen Englantiin nähden, missä vallankumous, vieläpä kansanvallankumouskin, näytti mahdolliselta ja olikin silloin mahdollinen ilman sitä ennakkoehtoa, että „valmis valtiokone“ murskataan.

Nyt*, vuonna 1917, ensimmäisen imperialistisen suursodan kaudella, tämä Marxin tekemä rajoitus katoaa*. Sekä Englanti että Amerikka, jotka sotilasvallan ja byrokraattisuuden mielessä olivat suurimmat ja koko maailmassa viimeiset anglo-saksilaisen „vapauden“ edustajat, ovat nyt täydellisesti vajonneet byokraattis-sotilaallisten laitosten yleiseurooppalaiseen, likaiseen, veriseen suohon, laitosten, jotka alistavat kaiken valtaansa ja musertavat kaiken painollaan. Nyt on sekä Englannissa että Amerikassa „jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehtona“ „valmiin valtiokoneen“ (joka siellä vuosina 1914—1917 saatettiin „eurooppalaiseen“ yleisimperialistiseen täydellisyyteen) *s ä r k e m i n e n , m u r s k a a m i n e n*“ (kts. XXI osa, s. 395).

Kuten näette, tässä on tapaus, joka on enemmän tai vähemmän samanluontoinen kuin se tapaus, josta puhuin teille Engelsin vanhan määritelmän yhteydessä sosialismin voitosta.

Sillä rajoituksella tai poikkeuksella, jonka Marx teki Englantiin ja Amerikkaan nähden, oli perusteita niin kauan, kun näissä maissa ei ollut olemassa kehittyynyttä militarismia eikä kehittyynyttä byrokratiaa. Tämä rajoitus menetti Leninin mielestä merkityksensä monopolistisen kapitalismin uusissa oloissa, jolloin militarismi ja byrokratia kehittyivät Englannissa ja Amerikassa yhtä pitkälle, elleivät pitemmällekin, kuin Euroopan mantereiden maissa.

* Alleviivaus minun. J. St.

Siksi proletariaatin väkivaltainen vallankumous, proletariaatin diktatuuri, on kiertämätön ja välttämätön ehto sosialismiin kuljettaessa poikkeuksetta kaikissa imperialistisissa valtioissa.

Siksi kaikkien maiden opportunistit, takertuen Marxin ehdollisesti esittämään rajoitukseen ja taistellen proletariaatin diktatuuria vastaan, eivät puolusta marxilaisuutta, vaan omaa opportunistista asiaansa.

Lenin tuli tähän johtopäätökseen siksi, että hän osasi tehdä eron marxilaisuuden kirjaimen ja marxilaisuuden olemuksen välillä, että hän ei pitänyt marxilaisuutta dogmina, vaan toimintaohjeena.

Kummallista olisi vaatia, että Marxin olisi pitänyt nähdä monta vuosikymmentä etukäteen kaikki ja kaikenlaiset kapitalismin ja luokkataistelun kehityksen mahdollisuudet tulevaisuudessa. Mutta vieläkin kummallisempaa olisi ihmetellä sitä, että Lenin huomasi ja yleisti nämä mahdollisuudet kapitalismin kehityksen uusissa oloissa, jolloin nämä mahdollisuudet ilmaantuivat ja kehittyivät enemmän kuin riittävästi.

Täällä kuului välihuudahdus paikalta, nähtävästi se oli Rjazanov, joka sanoi, että Marxin esittämä rajoitus Englantiin ja Amerikkaan nähden ei ole väärä vain luokkataistelun nykyisissä olosuhteissa, vaan että se ei ollut oikea niissäkään oloissa, jotka vallitsivat silloin, kun Marx teki tuon rajoituksen. Minä en ole samaa mieltä Rjazanovin kanssa. Luulen Rjazanovin erehtyvän. Joka tapauksessa Lenin on tästä asiasta toista mieltä, sillä hän sanoo aivan selvästi, että Marx oli oikeassa tehdessään sellaisen

poikkeuksen Englantiin ja Amerikkaan nähden 70-luvulla.

Kuulkaa, mitä toveri Lenin kirjoittaa tästä asiasta kirjasessaan „Elintarvikeverosta“:

„Kun me Toimeenpaneavassa Keskuskomiteassa kiistelimme Buharinin kanssa, hän huomautti muun muassa: kysymyksessä spesialistien korkeista palkoista „me“ olemme „oikeistolaisempia kuin Lenin“, sillä me emme näe siinä mitään poikkeamista periaatteista, muistaen Marxin sanoja, että visseissä oloissa työväenluokalle olisi tarkoituksenmukaisempaa „lunastaa itsensä vapaaksi tuosta rosvojoukkiosta“ (nimittäin kapitalistien rosvojoukiosta, s.o. lunastaa porvaristolta pois maat, tehtaat, työpajat ja muut tuotantovälineet). Tämä on erittäin mielenkiintoinen huomautus“. „...Syventykääpä Marxin ajatukseen. Kysymys oli Englannista viime vuosisadan 70-luvulla, esimonopolistisen kapitalismin huippukaudesta, maasta, jossa silloin oli kaikkein vähiten sotilaskastia ja byrokraatiaa, maasta, jossa silloin oli suurimmat sosialismin „rauhallisen“ voiton mahdollisuudet siinä mielessä, että työläiset „lunastaisivat itsensä vapaaksi“ porvaristosta. Ja Marx sanoi: visseissä oloissa eivät työläiset lainkaan kieltäydy maksamasta lunnaita porvaristolle. Marx ei sitonut omia eikä sosialistisen vallankumouksen tulevien johtajien käsiä kumouksen muotoihin, menetelmiin ja keinoihin nähden ymmärtäen varsin hyvin, miten suunnaton määrä uusia kysymyksiä silloin herää, miten koko tilanne muuttou kumouksen kulussa, miten usein ja voimakkaasti tilanne muuttou kumouksen kulussa. Mutta entä Neuvosto-Venäjällä sen jälkeen, kun proletariaatti on ottanut vallan käsiinsä, sen jälkeen, kun riistäjien sotilaallinen ja sabotaashivastarinta on kukistettu, — eikö olekin ilmeistä, että eräät ehdot ovat saaneet saman luonteen kuin olisivat voineet saada puoli vuosisataa sitten Englannissa, jos se olisi silloin alkanut siirtyä rauhallisesti sosialismiin? Kapitalistien alistamisen työläisten alaiseksi olisivat silloin Englannissa voineet taata seuraavat seikat: (1) työläiset, proletaarit olivat väestössä mitä täydellisimmin vallitsevana enemmistönä, koska talonpoikaisväestöä ei ollut (Englannissa oli 70-luvulla merkkejä, jotka antoivat aihetta toivoa sosialismin erittäin nopeata menestystä maataloustyö-

vään keskuudessa); (2) proletariaatti oli erinomaisesti järjestynyt ammattiliittoihin (Englanti oli siihen aikaan maailman ensimmäinen maa siinä suhteessa); (3) proletariaatti oli verrattain korkealla sivistystasolla, sillä vuossataisen poliittisen vapauden kehitys oli kouluttanut sitä; (4) oivallisesti järjestyneiden englantilaisten kapitalistien — ne olivat silloin maailman parhaiten järjestyneitä kapitalisteja (nykyisin on etusija siinä suhteessa siirtynyt Saksalle) — pitkällinen tottumus ratkaista poliittiset ja taloudelliset kysymykset kompromissien avulla. Juuri näiden seikkojen vuoksi saattoi silloin syntyä ajatus mahdollisuudesta alistaa * Englannin kapitalistit rauhallista tietä * työläisten alaisuuteen... Marx oli aivan oikeassa opettaessaan työläisille, miten tärkeätä on säilyttää suurtuotannon organisatio nimenomaan siksi, että siirtyminen sosialismiin kävisi helpommin, ja miten täysin sallittava on se ajatus, että kapitalisteille on maksettava hyvin, maksettava heille lunnaat, jos olot (poikkeustapauksena: Englanti oli silloin poikkeus) muodostuvat sellaisiksi, että ne pakottavat * kapitalistit alistumaan rauhallisesti ja siirtymään kulttuurisesti, järjestyneesti sosialismiin lunastusehdolla“ (kts. XXVI osa, s. 327—329).

Ilmeisesti Lenin on tässä asiassa oikeassa eikä Rjazanov.

3. KAPITALISTISTEN MAIDEN KEHITYKSEN EPÄTASAISUUDESTA

Sanoin alustuksessani, että Lenin löysi ja perusteli lain kapitalististen maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuudesta, että lähtien tästä laista, lähtien siitä tosiasiasta, että epätasaisuus lisääntyy ja kärjistyy, Lenin tuli ajatukseen sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa. Tätä toteamaa vastaan esiintyivät Trotski ja Zinovjev. Trotski sanoi, että tämä Leninin toteama on teoreettisesti väärä. Ja Zinovjev yhdessä Trotskin kanssa

* Alleviivaus minun. J. St.

sanoi, että ennen, esimonopolistisen kapitalismin kaudella, kehityksen epätasaisuutta ilmeni enemmän kuin nyt, monopolistisen kapitalismin kaudella, ettei ajatusta sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa saa sitoa kapitalistisen kehityksen epätasaisuuden lakiin.

Siinä ei ole mitään ihmeteltävää, että Trotski vastustaa Leninin tunnettua teoreettista toteamaa epätasaisen kehityksen laista, sillä tunnettua on, että tämä laki kumoaa Trotskin teorian permanentista vallankumouksesta.

Sitä paitsi Trotski aivan ilmeisesti eksyy tässä poroporvarilliselle kannalle. Hän sekoittaa eri maiden **taloudellisen erilaisuuden** ennen — mikä erilaisuus ei aina johtanut eikä voinut johtaa näiden maiden hyppäykselliseen kehittymiseen — **taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuuden kanssa** imperialismin kaudella, jolloin maiden välillä on taloudellista erilaisuutta vähemmän kuin ennen, mutta taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on paljon suurempaa kuin ennen, ja se ilmenee kärkevämmin kuin ennen, ja sitä paitsi tämä epätasaisuus johtaa välttämättä ja kiertämättömästi hyppäykselliseen kehitykseen, johtaa siihen, että teollisessa suhteessa jälkeenjääneet maat sivuuttavat enemmän tai vähemmän lyhyessä ajassa edelle päässeet maat, mikä ei voi olla näin ollen luomatta edellytyksiä valtaville imperialistisille sodille sekä mahdollisuutta sosialismin voitolle yhdessä maassa.

Tuskin tarvinnee todistella sitä, ettei tämä tällainen kahden erilaisen käsitteen sekoittaminen todista eikä voi todistaa Trotskin korkeata „teoreettista“ tasoa.

Mutta minä en voi ymmärtää Zinovjevia, joka kuitenkin oli bolshevikki ja on haistanut yhtä ja toista bolshevismista. Kuinka voidaan väittää sellaista, että ennen oli kehityksen epätasaisuutta enemmän kuin nyt, monopolistisen kapitalismin kaudella, antautumatta vaaraan joutua ultraimperialismin ja kautskylaisuuden suohon? Kuinka voidaan väittää, että ajatus sosialismin voitosta yhdessä maassa ei ole sidottu kehityksen epätasaisuuden lakiin? Vai eikö ole tunnettua, että Lenin johti tämän ajatuksen juuri kehityksen epätasaisuuden laista? Mitä puhuvat esimerkiksi seuraavat Leninin sanat:

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa *, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa“ (kts. XVIII osa, s. 232).

Mitä kehityksen epätasaisuuden laki pitää lähtökohtana?

Se pitää lähtökohtana sitä, että:

1) vanha, esimonopolistinen kapitalismi on kasvanut ulos puitteistaan ja kehittynyt monopolistiseksi kapitalismiksi, imperialismiksi;

2) maailman jakaminen imperialististen ryhmien ja valtakuntien vaikutusalueisiin on jo suoritettu loppuun;

3) maailmantalouden kehitys käy olosuhteissa, joissa imperialistiset ryhmät käyvät epätoivonvimmasta taistelua markkinoista, raaka-aineesta ja vanhojen vaikutusalueiden laajentamisesta;

---

* Alleviivaus minun. J. St.

4) tämä kehitys ei käy tasaisesti, vaan hyppäyksittäin, siten, että markkinoilta tungetaan pois edellepäässeitä valtakuntia ja uudet työntyvät edelle;

5) tällainen kehityksen kulku aiheutuu siitä, että toisilla imperialistisilla ryhmillä on mahdollisuus kehittää nopeammin tekniikkaa, tuottaa halvempia tavaroita ja anastaa markkinoita toisten imperialististen ryhmien vahingoksi;

6) jo jaetun maailman aika-ajoittaisista uudelleenjaoista tulee niin muodoin ehdoton välttämättömyys;

7) nämä uudelleenjakamiset voivat näin ollen tapahtua vain väkivaltaista tietä, siten, että niiden tai näiden imperialististen ryhmien mahti tarkistetaan voimalla;

8) tämä seikka ei voi olla johtamatta suuriin selkkauksiin ja valtaviin sotiin imperialististen ryhmien välillä;

9) tällainen tilanne johtaa kiertämättömästi imperialistien keskinäiseen toistensa heikentämiseen ja tekee mahdolliseksi imperialistisen rintaman murtamisen erillisissä maissa;

10) imperialistisen rintaman murtamisen mahdollisuus erillisissä maissa ei voi olla muodostamatta suotuisia ehtoja sosialismin voitolle yhdessä maassa.

Mikä määrää epätasaisuuden kärjistymisen ja epätasaisen kehityksen ratkaisevan merkityksen imperialismin oloissa?

Sen määräävät kaksi perusseikkaa:

ensiksi se, että maailman jako imperialististen ryhmien kesken on suoritettu loppuun, maailmassa ei enää ole „vapaita“ maa-alueita ja jo jaetun uudel-

leenjakaminen imperialististen sotien avulla on ehdoton välttämättömyys taloudellisen „tasapainon“ saavuttamiseksi;

toiseksi se, että tekniikan valtava, ennenkuulumaton kehitys sanan laajassa merkityksessä tekee toisille imperialistisille ryhmille helpommaksi toisten imperialististen ryhmien saavuttamisen ja sivuuttamisen taistelussa markkinoiden valloittamisesta, taistelussa raaka-ainelähteiden anastamisesta j.n.e.

Mutta nämä seikat ovat kehittyneet ja päässeet korkeimpaan pisteeseensä vasta kehittyneen imperialismin kaudella. Eikä muuten voinut ollakaan, sillä maailman jako saattoi päättyä vasta imperialismin kaudella, ja valtavat teknilliset mahdollisuudet ilmaantuivat vasta kehittyneen imperialismin kaudella.

Tällä onkin selitettävissä se tosiasia, että kun Englanti saattoi ennen olla teollisessa suhteessa kaikkien valtioiden edellä, pysytellen niiden edellä enemmän kuin sadan vuoden ajan, niin myöhemmin, monopolistisen kapitalismin kaudella, Saksa tarvitsi vain parisen vuosikymmentä alkaakseen sivuuttaa Englantia, ja Amerikka tarvitsi sitäkin vähemmän sivuuttaakseen Euroopan maat.

Kuinka tämän jälkeen voidaan väittää, että ennen oli kehityksen epätasaisuutta enemmän kuin nyt, että ajatus sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa ei ole sidottu lakiin kapitalismin kehityksen epätasaisuudesta imperialismin kaudella?

Eikö ole selvää, että vain ne, jotka ovat propopovareja teoriassa, voivat sekoittaa teollisten maiden

entisen taloudellisen erilaisuuden lakiin taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuudesta, jotka ovat saaneet erittäin suuren voiman ja kärkevyyden vasta kehittyneen monopolistisen kapitalismin kaudella?

Eikö ole selvää, että vain täydellinen valistumattomuus leninismin alalla on saattanut sanella Zinovjevillä ja hänen ystävilleen enemmän kuin kummallisia vastaväitteitä niitä Leninin tunnettuja toteamia vastaan, jotka koskevat kapitalististen maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuuden lakia?

II

KAMENEV RAIVAA TIETÄ TROTSKILLE

Mikä on Kamenevin tässä konferenssissa pitämän puheen perusajatus? Jos jätetään ottamatta huomioon eräitä pikkuseikkoja ja Kamenevin tavallinen diplomaatia, niin hänen puheensa ajatus on se, että hän koettaa helpottaa Trotskia aseimensa puolustamisessa, helpottaa hänen taisteluaan leninismiä vastaan peruskysymyksessä sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa.

Siinä tarkoituksessa Kamenev otti „työkseen“ todistaa, että Leninin peruskirjoitus (vuodelta 1915), jossa puhutaan sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, ei muka koske Venäjää, että puhuesaan sellaisesta mahdollisuudesta Lenin ei tarkoittanut Venäjää, vaan muita kapitalistisia maita. Kamenev otti itselleen tämän epäilyttävän „työn“ raivatakseen sillä tavalla tietä Trotskille, jonka „kaavan“ Leninin vuonna 1915 kirjoittama artikkeli hävittää eikä voi olla hävittämättä.

Suoraan puhuen Kamenev on, niin sanoaksemme, ottanut itselleen Trotskin pihamiehen tehtävät (naurua), joka lakaisee tietä Trotskille. On tietysti surkeata nähdä Lenin Instituutin johtaja Trotskin pihamiehenä, ei siksi, että pihamiehen työ olisi jotain pahaa, vaan siksi, että Kamenev, joka epäilemättä on ammattitaitoinen mies, voisi mielestäni tehdä muuta ja suurempaa ammattitaitoa vaativaa työtä. (Naurua.) Mutta hän on asettunut tähän tehtävään vapaaehtoisesti, mihin hänellä oli tietysti täysi oikeus, eikä sille voida mitään.

Tarkastakaamme nyt, onko Kamenev täyttänyt tämän enemmän kuin kummallisen tehtävänsä.

Kamenev sanoi puheessaan, että Leninin perustoteama hänen kirjoituksessaan vuodelta 1915, toteama, joka on määrännyt koko vallankumouksemme ja rakennustyömme suunnan, että tuo toteama, joka puhuu sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, ei koske eikä voi koskea Venäjää, että Lenin, puhuessaan sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, ei tarkoittanut Venäjää, vaan ainoastaan muita kapitalistisia maita. Se on uskomatonta ja kauheata, se kuulostaa hyvin suuresti suoranaiselta toveri Leninin parjaukselta, mutta Kamenevia ei nähtävästi liikuta se, mitä puolue saattaa ajatella tästä Leninin väärentämisestä. Hän huolehtii vain yhdestä seikasta: tien raivaamisesta Trotskille hinnalla millä hyvänsä.

Miten hän yrittää perustella tätä kummallista väitettä?

Hän sanoo, että kahden viikon kuluttua toveri Leninin mainitun kirjoituksen ilmestymisestä Lenin

julkaisi tunnetut teesit⁹⁶ Venäjän edessäolevan vallankumouksen luonteesta, joissa hän sanoi, että marxilaisten tehtävä rajoittuu porvarillis-demokraattisen vallankumouksen voiton saavuttamiseen Venäjällä, että sanoessaan näin Lenin muka lähti siitä, että Venäjän vallankumouksen täytyy juuttua sen porvarilliseen vaiheeseen kasvamatta sosialistiseksi vallankumoukseksi. Ja koska Leninin kirjoitus sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa ei koske porvarillista vallankumousta, vaan sosialistista vallankumousta, niin on selvää, että Lenin ei voinut tässä kirjoituksessa tarkoittaa Venäjää.

Näin ollen Kamenevin mielestä asia on niin, että Lenin ymmärsi Venäjän vallankumouksen kantovoiman aivan kuin vasemmistolainen porvarillinen vallankumousmies tai niin kuin sosialidemokraattien tyyppinen reformisti, joiden mielestä porvarillisen vallankumouksen ei pidä kasvaa sosialistiseksi vallankumoukseksi, joiden mielestä porvarillisen vallankumouksen ja sosialistisen vallankumouksen välillä pitää olla pitkä historiallinen välimatka, pitkä väliaika, ainakin muutamien vuosikymmenien aukko, jonka aikana kapitalismi on kukoistava, mutta proletariaatti on elävä kurjuudessa.

Siis Lenin vuonna 1915, kirjoittaessaan artikkelelinsa, ei muka ajatellut, ei halunnut sitä eikä pyrkinyt siihen, että porvarillisen vallankumouksen voiton jälkeen siirryttäisiin viipymättä sosialistiseen vallankumoukseen.

Te ehkä sanotte, että se on uskomatonta ja kauheata. Niin, tämä Kamenevin väite on todellakin uskomaton ja kauhea. Mutta Kamenev ei siitä hämääny.

Sallikaa esittää muutamia asiakirjoja, jotka todistavat, että Kamenev väärentää törkeästi toveri Leniniä tässä kysymyksessä.

Kuulkaa, mitä toveri Lenin kirjoitti Venäjän vallankumouksen luonteesta jo vuonna 1905, jolloin Venäjän vallankumouksen kantovoima ei ollut eikä voinut olla niin valtava, kuin siitä tuli myöhemmin, imperialistisen sodan tuloksena, helmikuuhun mennessä vuonna 1917:

„Demokraattisesta vallankumouksesta me alamme heti* siirtyä, juuri voimiemme, valveutuneen ja järjestyneen proletariaatin voimien mukaan, alamme siirtyä sosialistiseen vallankumoukseen“ (kts. VIII osa, s. 186).

Tämä lainaus on otettu Leninin kirjoituksesta, joka ilmestyi syyskuussa 1905.

Tietääkö Kamenev tämän kirjoituksen olemassaolosta? Mielestäni Lenin Instituutin johtajan täytyy tietää sen olemassaolosta.

Näin ollen Lenin ei pitänyt porvarillis-demokraattisen vallankumouksen voittoa proletariaatin taistelun ja yleensä vallankumouksen päättymisenä, vaan ensimmäisenä vaiheena ja siirtymisasteena sosialistiseen vallankumoukseen.

Mutta ehkäpä Lenin on myöhemmin muuttanut käsitystään Venäjän vallankumouksen luonteesta ja kantovoimasta? Ottakaamme toinen asiakirja. Tarkoitetaan Leninin kirjoitusta, joka ilmestyi vuonna 1916, marraskuussa, kolme kuukautta sen jälkeen, kun oli ilmestynyt toveri Leninin peruskirjoitus sosialismin

---

* Alleviivaus minun. J. St.

voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa. Kuulkaa, mitä hän siinä sanoo:

„Proletariaatti taistelee ja tulee taistelemaan uhrautuvasti vallan valtaamiseksi, tasavallan puolesta, maitten takavarikoimiseksi, se on talonpoikaiston mukaansaamiseksi, sen vallankumouksellisten voimien käyttämiseksi loppuun saakka, „ei-proletaaristen kansanjoukkojen“ osallistumiseksi porvarillisen Venäjän vapauttamiseen sotilasfeodaalisesta „imperialismista“ (=tsarismista). Ja tätä porvarillisen Venäjän vapauttamista tsarismista, tilanherrojen maavallasta proletariaatti käyttää viipymättä* ei varakkaiden talonpoikien auttamiseen niiden taistelussa maataloustyöläisiä vastaan, vaan sosialistisen vallankumouksen suorittamiseen* liitossa Euroopan proletaarien kanssa“ (kts. XVIII osa, s. 318).

Kuten näette, niin tässä kuin edellisessäkin lainauksessa, niin vuonna 1905 kuin myöskin vuonna 1915, Lenin pitää lähtökohtana sitä, että porvarillisen vallankumouksen täytyy Venäjällä kasvaessaan muuttua sosialistiseksi vallankumoukseksi, että porvarillisdemokraattisen vallankumouksen voitto Venäjällä on Venäjän vallankumouksen ensimmäinen vaihe, joka on välttämätön, jotta voitaisiin viipymättä siirtyä sen toiseen vaiheeseen, sosialistiseen vallankumoukseen.

Entä kuinka on suhtauduttava Leninin teeseihin vuodelta 1915, joihin Kamenev puheessaan vetosi ja joissa puhutaan Venäjän porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtävistä? Eivätkö nämä teesit ole ristiriidassa sen ajatuksen kanssa, että porvarillinen vallankumous kasvaessaan muuttuu sosialistiseksi vallankumoukseksi? Eivät tietenkään, ne eivät ole risti-

---

* Alleiviivaus minun. J. St.

riidassa. Päinvastoin, näiden teesien perustana on juuri ajatus porvarillisen vallankumouksen kasvamisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi, ajatus Venäjän vallankumouksen ensimmäisen vaiheen kasvamisesta toiseksi vaiheeksi. Ensinnäkin, Lenin ei näissä teeseissä laisinkaan puhu siitä, että Venäjän vallankumouksen kantovoima ja Venäjän marxilaisten tehtävät rajoittuvat tsaarin ja tilanherrojen kukistamistehtäviin, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtäviin. Toiseksi, Lenin rajoittuu näissä teeseissä porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtävien luonnehtimiseen siksi, että hän pitää tätä vallankumousta ensimmäisenä vaiheena ja venäläisten marxilaisten lähimpänä tehtävänä. Kolmanneksi, Lenin lähtee siitä, että venäläisten marxilaisten ei pidä aloittaa tehtäviensä täyttämistä toisesta vaiheesta (kuten Trotski ehdotti kaavion mukaan: „ilman tsaaria, mutta työväen hallitus“), vaan ensimmäisestä vaiheesta, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen vaiheesta.

Onko tämä jotenkin ristiriidassa, edes hituisen verran ristiriidassa sen ajatuksen kanssa, että porvarillinen vallankumous kasvaa sosialistiseksi vallankumoukseksi? On selvää, että se ei ole ristiriidassa.

Siis Kamenev on aivan ilmeisesti väärentänyt Leninin kantaa.

Mutta meillä on muitakin todistajia Kamenevia vastaan kuin Leniniltä lähtöisin olevat asiakirjat. Meillä on todistajina vielä eläviä ihmisiä, sellaisia kuin esimerkiksi Trotski, kuin puolueemme XIV konferenssi ja vihdoin, niin kummallista kuin se onkin, itse Kamenev ja Zinovjev.

Tunnettua on, että Leninin kirjoitus sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa julkaistiin vuonna 1915. Tunnettua on, että Trotski, joka silloin väitteli toveri Leniniä vastaan kysymyksessä sosialismin voitosta yhdessä maassa, vastasi heti, s.o. samana vuotena 1915, tähän kirjoitukseen erikoisella arvostelevalla kirjoituksella. Mitä Trotski silloin, vuonna 1915, sanoi arvostelevassa kirjoituksessaan? Minkä arvion hän antoi toveri Leninin kirjoituksesta? Ymmärsikö hän sen siten, että puhuessaan sosialismin voitosta yhdessä maassa Lenin ei tarkoittanut Venäjää, vai ymmärsikö hän sen jotenkin muuten, esimerkiksi siten kuin me kaikki sen ymmärrämme nykyään? Tässä on lainaus tuosta Trotskin kirjoituksesta:

„Ainoa edes jossain määrin konkreettinen historiallinen näkökohta Yhdysvaltojen tunnusta vastaan esitettiin sveitsiläisessä „Sotsialdemokrat“ lehdessä (bolshevikkien silloinen päääänenkannattaja, jossa yllämainittu Leninin kirjoitus julkaistiin. J. St.) seuraavassa lauseessa: „Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“. Tästä „Sotsialdemokrat“ teki sen johtopäätöksen, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdollinen ja ettei siis proletariaatin diktatuurin ehdoksi jokaisessa erillisessä maassa tarvitse katsoa Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista... Se, että ainoakaan maa ei saa taistelussaan „odottaa“ toisia, on alkeellinen ajatus, jonka toistaminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, jotta rinnakkaisen kansainvälisen toiminnan aatetta ei vaihdettaisi odottavan kansainvälisen toimitomuuden aatteeseen. Muita odottamatta me aloitamme taistelun ja jatkamme sitä kansallisella maaperällä täysin varmoina siitä, että meidän aloitteemme antaa sysäyksen taistelulle muissa maissa; mutta ellei tätä tapahtuisi, on toivotonta luulla — sitä todistaa niin historian kokemus kuin teoreettiset näkökohdatkin, — että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puo-

liaan vanhoillista Eurooppaa vastaan* tai sosialistinen Saksa voisi pysyä eristettynä kapitalistisessa maailmassa“ (kts. Trotskin teoksia, III nide, 1. osa, s. 89—90).

Siis Trotski ei silloin ole ymmärtänyt Leninin kirjoitusta siten kuin Kamenev nyt yrittää sen „ymmärtää“, vaan siten kuin Lenin sen ymmärsi, siten kuin puolue sen ymmärtää ja niin kuin me kaikki sen ymmärrämme, sillä muuten Trotski ei olisi Leniniä vastaan väitellessään vahvistanut sanontaansa Venäjältä otetuilla perusteluilla.

Siis Trotski todistaa tässä, tuossa lainauksessa, nykyistä liittolaistaan vastaan, Kamenevia vastaan.

Miksi hän sitten ei esiintynyt tässä konferenssissa Kamenevia vastaan? Miksi Trotski ei täällä sanonut avoimesti ja rehellisesti, että Kamenev aivan ilmeisesti vääristelee Leniniä? Luuleeko Trotski, että hänen vaikenemistaan tässä tapauksessa voidaan pitää rehellisen väittelyn esimerkkinä? Trotski ei esiintynyt täällä Kamenevia vastaan sen takia, että hän ei nähtävästi halunnut sekaantua sellaiseen epäilyttävään „juttuun“ kuin suoranaiseen Leninin parjaamiseen, — hän jätti tämän likaisen tehtävän Kameneville.

Entä kuinka puolue, esimerkiksi sen XIV konferenssi, suhtautuu tähän asiaan? Kas näin sanotaan siitä XIV konferenssin päätöslauselmassa, jossa puhutaan sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa:

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuudesta, mikä epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“, toveri Lenin aivan oikein johti kaksi seikkaa: a) mahdollisuuden, että „sosa-

* Alleviivaus minun. J. St.

lismi voi voittaa ensi aluksi muutamassa tai vieläpä yhdessäkin erillisessä kapitalistisessa maassa“, sekä b) mahdollisuuden, että nämä muutamat maat, tai vieläpä tämä yksi maa, eivät tule välttämättä olemaan korkeimmalle kehittyneen kapitalismin maita (kts. varsinkin huomautuksia Suhanovista). Venäjän vallankumouksen kokemus on todistanut*, että tällainen ensimmäinen voitto yhdessä maassa ei ainoastaan ole mahdollinen, vaan että eräiden suotuisain seikkojen vallitessa tämä voittoisan proletaarisen vallankumouksen ensimmäinen maa (sen saadessa kansainväliseltä proletariaatilta määrättyä tukea) voi kestää ja lujittua pitkäksi aikaa siinäkin tapauksessa, vaikka tämä tuki ei ilmenisi suoranaisten proletaaristen vallankumousten muodossa muissa maissa“. (Puolueen XIV konferenssin päätöslauselmasta „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“⁹⁷.)

Siis XIV konferenssin ominaisuudessa koko puolue todistaa Kamenevia vastaan, hänen väitöstään vastaan siitä, että Lenin kirjoituksessaan sosialismin voitosta yhdessä maassa ei muka tarkoittanut Venäjää. Muussa tapauksessa konferenssi ei olisi sanonut, että „Venäjän vallankumouksen kokemus on todistanut“ Leninin tunnetun kirjoituksen sosialismin voitosta yhdessä maassa olevan oikean.

Siis XIV konferenssi on ymmärtänyt toveri Leninin kirjoituksen samalla tavalla kuin Lenin sen ymmärsi, niin kuin Trotski sen ymmärsi ja niin kuin me kaikki sen ymmärrämme.

Entä kuinka Kamenev ja Zinovjev suhtautuivat tähän XIV konferenssin päätöslauselmaan? Eikö tosiasia ole se, että päätöslauselman luonnoksen laati ja hyväksyi yksimielisesti valiokunta, johon Zinovjev

---

* Alleiviivaus minun. J. St.

ja Kamenev kuuluivat? Eikö se ole tosiasia, että Kamenev oli puheenjohtajana XIV konferenssissa, joka hyväksyi yksimielisesti yllämainitun päätöslauselman, ja Zinovjev oli alustajana tämän päätöslauselman johdosta? Kuinka saattoi käydä niin, että Kamenev ja Zinovjev äänestivät tämän päätöslauselman puolesta, sen kaikkia kohtia? Eikö ole selvää, että silloin Kamenev ymmärsi Leninin kirjoituksen, josta on suoraan otettu lainaus XIV konferenssin päätöslauselmaan, toisin kuin hän yrittää nyt sitä „ymmärtää“? Kumpaa Kamenevia on uskominen: sitäkö, joka XIV konferenssin puheenjohtajana äänesti XIV konferenssin päätöslauselman puolesta, vaiko sitä, joka nyt, XV konferenssissa, esiintyy Trotskin pihamiehenä?

Siis XIV konferenssin kauden Kamenev todistaa XV konferenssin kauden Kamenevia vastaan.

Entä miksi Zinovjev on vaiti eikä yritäkään oikaista Kamenevia, joka aivan selvästi väärentää sekä Leninin vuonna 1915 kirjoittamaa artikkelia että XIV konferenssin päätöslauselmaa? Eikö tosiasia ole se, että se oli juuri Zinovjev, joka XIV konferenssissa puolusti päätöslauselmaa sosialismin voitosta yhdessä maassa?

Siis Zinovjevin osalta ei tässä ole kaikki aivan puhdasta peliä. (Ääniä: „Ei lainkaan puhdasta.“) Onko sellainen rehellistä väittelyä?

Siis Kamenev ja Zinovjev eivät voi nyt ajatella rehellistä väittelyä.

Entä mikä on johtopäätös? Johtopäätös on se, että Kamenev ei osannut täyttää Trotskin pihamiehen osaa. Hän ei ole täyttänyt Trotskin toiveita.

III

**USKOMATONTA SEKASOTKUA ELI ZINOVJEV
VALLANKUMOUKSELLISUUDESTA
JA INTERNATIONALISMISTA**

Nyt Zinovjevistä. Kun Kamenev koko puheellaan koetti raivata tietä Trotskille, niin Zinovjev otti tehtäväkseen todistaa, että opposition johtajat ovat ainoita vallankumousmiehiä ja ainoita internationa-
listeja koko maailmassa.

Tarkastelkaamme hänen „perustelujaan“.

Hän ottaa Buharinin sanat siitä, että sisäisiä kysymyksiä (sosialismin rakentamista) tarkasteltaessa on ulkoiset kysymykset jätettävä metodologisesti huomioon ottamatta, edelleen hän vertaa tätä Buharinin väitettä oppositioblokkia käsitteleviin teeseihin, joissa puhutaan sosialismin voiton mahdollisuudesta maassamme, ja tulee siihen johtopäätökseen, että Buharin ja Keskuskomitea, joka on pääpiirteissään vahvistanut teesit, siten muka unohtavat vallankumouksemme kansainväliset tehtävät, kansainvälisen vallankumouksen edut.

Pitääkö kaikki tämä paikkansa? Se on tyhjää puhetta, toverit. Salaisuus on siinä, että Zinovjev on heikko metodologian kysymyksissä, että hän sotkeutuu kolmessa petäjässä ja pitää omaa sekasotkuaan todellisuutena. Buharin sanoo, ettei sosialismin rakentamisen kysymyksiä saa sotkea kysymyksiin takeiden luomisesta maahamme suuntautuvan intervention ehkäisemiseksi, ettei saa sotkea sisäisiä kysymyksiä ulkoisiin kysymyksiin. Buharin ei puhu lainkaan sellaista, etteivät sisäiset kysymykset olisi yhtey-

dessä ulkoisiin kysymyksiin, kansainvälisiin kysymyksiin. Hän puhuu vain sitä, ettei ensimmäintä kysymyksiä saa sotkea näihin toisen lajin kysymyksiin. Se on metodologian tärkein ja alkeellisin vaatimus. Kuka siihen on syyssä, ettei Zinovjev ymmärrä metodologian alkeellisia kysymyksiä?

Me lähemme siitä, että maassamme on kahdenlaisia ristiriitoja: sisäistä laatua olevia ristiriitoja ja ulkoista laatua olevia ristiriitoja. Sisäisen lajin ristiriidat ovat ennen kaikkea sosialististen ja kapitalististen aineiden välistä taistelua. Me sanomme, että nämä ristiriidat me voimme voittaa omin voimin, me voimme voittaa taloutemme kapitalistiset ainekset, saada talonpoikaiston perusjoukot mukaan sosialistiseen rakennustyöhön ja rakentaa sosialistisen yhteiskunnan.

Ulkoista laatua olevat ristiriidat merkitsevät sosialismin maan ja sitä ympäröivän kapitalistisen maailman välistä taistelua. Me sanomme, että näitä ristiriitoja me emme kykene ratkaisemaan omin voimin, että näiden ristiriitojen ratkaisemiseksi on välttämätöntä sosialismin voitto ainakin muutamissa maissa. Juuri siksi me sanommekin, että sosialismin voitto yhdessä maassa ei ole itsetarkoitus, vaan apukeino, välikappale ja ase proletarisen vallankumouksen voittoon viemiseksi kaikissa maissa.

Onko kaikki tämä oikein? Todistakoon Zinovjev, ettei se ole oikein.

Zinovjevin onnettomuus on siinä, että hän ei näe eroa näiden ristiriitojen kahden sarjan välillä, hän sotkee niitä jumalattomasti ja pitää omaa sekasotkuaan „todellisena“ internationalismina luullen, että ken sisäisiä kysymyksiä käsitellessään irroittautuu

metodologisesti ulkoisen lajin kysymyksistä, hän unohtaa kansainvälisen vallankumouksen edut.

Se on hyvin naurettavaa, mutta pitäähän ymmärtää, ettei se ole vakuuttavaa.

Mitä tulee teeseihin, joissa ei muka oteta huomioon vallankumouksemme kansainvälistä momenttia, niin ei tarvitse muuta kuin lukea nämä teesit huomataksseen Zinovjevin taaskin sotkeutuneen. Kuulkaa, mitä teeseissä sanotaan:

„Puolue lähtee siitä, että vallankumouksemme on sosialistinen vallankumous, että Lokakuun vallankumous ei ole ainoastaan signaali, sysäys ja lähtökohta sosialistiselle vallankumoukselle Lännessä, vaan samalla se on, ensinnäkin, maailman vallankumouksellisen liikkeen edelleen kehittämisen tukikohta ja, toiseksi, se panee alulle siirtymiskauden kapitalismista sosialismiin Neuvostoliitossa (proletariaatin diktatuuri), minkä aikana proletariaatti, noudattaen oikeaa politiikkaa talonpoikaiston suhteen, voi rakentaa ja se tulee menestyksellisesti rakentamaan täydellisen sosialistisen yhteiskunnan, jos, tietenkin, kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen mahti toisaalta ja Neuvostoliiton proletariaatin mahti toisaalta tulee olemaan riittävä suuri sitä varten, että Neuvostoliitto voidaan suojata imperialismin sotilaalliselta interventiolta“*.

Kuten näette, on kansainvälinen momentti otettu teeseissä täydellisesti huomioon.

Edelleen. Zinovjev ja hänen kanssaan myöskin Trotski esittävät Leninin teoksista otteita siitä, että „socialistisen vallankumouksen täydellinen voitto on mahdoton yhdessä maassa, että siihen tarvitaan ainakin muutaman edistyneen maan mitä aktiivisinta yhteistoimintaa“, — ja tulevat kummallisella tavalla siihen johtopäätökseen, että sosialismin valmiiksi raken-

* Kts. tämä osa, s. 233—234. *Toim.*

taminen yhdessä maassa on maamme proletariaatille ylivoimainen tehtävä. Mutta sehän on sekasotkua, toverit! Vai onko puolue milloinkaan sanonut, että sosialismin täydellinen voitto, lopullinen voitto maassamme on mahdollinen ja voimien mukainen yhden maan proletariaatille? Osoittakoot meille, missä ja milloin niin on sanottu. Eikö puolue sano ja eikö se ole aina yhdessä Leninin kanssa sanonut, että sosialismin täydellinen, lopullinen voitto on mahdollinen vain sosialismin voittaessa useammassa maassa? Eikö puolue ole selittänyt kymmeniä ja satoja kertoja, ettei saa sekoittaa sosialismin voittoa yhdessä maassa sen täydelliseen, lopulliseen voittoon?

Puolue on aina lähtenyt siitä, että sosialismin voitto yhdessä maassa merkitsee sosialismin loppuun saakka rakentamisen mahdollisuutta tässä maassa ja että tämä tehtävä voidaan ratkaista yhden maan voimilla, että sosialismin täydellinen voitto sen sijaan merkitsee takeita interventiota ja restauratiota vastaan ja että tämä tehtävä on ratkaistavissa vain sillä ehdolla, että vallankumous voittaa useammassa maassa. Kuinka kaiken tämän jälkeen voidaan sotkea tolkkuttomasti toinen tehtävä toisen kanssa? Kuka siihen on syyssä, että Zinovjev ja Trotski hänen mukanaan sotkevat tolkkuttomasti toisiinsa sosialismin voiton yhdessä maassa ja sen täydellisen, lopullisen voiton? Lukisivat edes XIV konferenssin tunnetun päätöslauselman, jossa tämä kysymys on selitetty niin tarkasti, että sen pitäisi olla selvä neuvosto- ja puoluekoululaisellekin.

Zinovjev ja Trotski hänen mukanaan esittävät eräitä lainauksia Leninin teoksista Brestin rauhan kaudelta, joissa sanotaan, että ulkoinen vihollinen voi

murskata vallankumouksemme. Mutta eihän liene vaikea ymmärtää, ettei näillä lainauksilla ole mitään yhteyttä kysymykseen sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme? Toveri Lenin sanoo, että me emme ole turvatut intervention mahdollisuudelta, ja se pitää täydellisesti paikkansa. Mutta onko puolue koskaan sanonut, että me voimme yksinomaan omilla voimillamme taata maamme intervention vaaralta? Eikö puolue ole vakuuttanut ja eikö se vakuuta edelleenkin, että takeet interventiota vastaan voi meille antaa vain proletaarisen vallankumouksen voitto useammassa maassa? Kuinka tällä perusteella voidaan väittää, että sosialismin valmiiksi rakentaminen maassamme ei ole maamme proletariaatille voimien mukaista? Eikö ole jo aika tehdä loppu tästä ulkoisten kysymysten, maailman porvaristoa vastaan käytävän suoranaisen taistelun kysymysten, tietoisesta sotkemisesta kysymyksiin sosialismin rakentamisesta maassamme, kysymyksiin voiton saamisesta maamme sisäisistä kapitalistisista aineksista.

Edelleen. Zinovjev esittää „Kommunistisesta Manifestista“ otetun lainauksen: „Proletariaatin vapautumisen eräänä ensimmäisenä ehtona on ainakin sivistysmaiden ponnistusten yhdistäminen“, sitten hän vertaa tätä lainausta eräästä toveri Leninin käsikirjoituksesta otettuun lainaukseen siitä, että „socialismin voiton saavuttamiseen vaaditaan useampien edistyneiden maiden työläisten yhteisiä ponnistuksia“, — ja tekee sen johtopäätöksen, että puolueemme on muka lähtenyt näitä yleisesti hyväksytyjä ja ehdottomasti oikeita asettamuksia vastaan unohtaen proletaarisen vallankumouksen voiton internationaliset

ehdot. Mutta eikö se ole naurettavaa, toverit? Missä ja milloin puolueemme on väheksynyt työväenluokan internationalisten ponnistusten ratkaisevaa merkitystä ja maamme vallankumouksen voittoon viemisen internationalisia ehtoja? Entä mitä on Komintern, ellei ilmaus ei ainoastaan edistyneiden maiden, vaan myöskin maailman kaikkien maiden proletaarien ponnistusten yhdistämisestä sekä maailmanvallankumousta varten että meidän vallankumouksemme edelleen kehittämiseksi? Entä kuka otti huolekseen aloitteenteon Kominternin perustamiseksi ja mikä on sen etujoukko, ellei meidän puolueemme? Entä mitä on ammattiliittojen yhteisrintamapolitiikka, ellei se ole yleensä kaikkien maiden työläisten eikä ainoastaan edistyneiden maiden työläisten ponnistusten yhdistämistä? Kuka voi kieltää puolueemme ensiarvoisen tärkeän merkityksen ammattiliittojen yhteisrintamapolitiikan toteuttamisessa koko maailmassa? Vai eikö tosiasia ole se, että vallankumouksemme on aina tukenut ja tukee edelleenkin vallankumouksen kehittämistä kaikissa maissa? Eikö tosiasia ole se, että myötämielisyydellään vallankumoustamme kohtaan ja taistelullaan interventioyrityksiä vastaan kaikkien maiden työläiset ovat tukeneet ja tukevat edelleenkin vallankumoustamme? Mitä se on, ellei kaikkien maiden työläisten voimien yhdistämistä vallankumouksemme voittoon viemiseksi? Entä Englannin työläisten taistelu Curzonian vastaan tunnetun nootin johdosta⁹⁸? Entä Neuvostoliiton työläisten antama kannatus Englannin hiilenkaivajille? Voisin, toverit, esittää vielä koko joukon samanlaisia tunnettuja tosiasioita, jos se olisi tarpeellista.

Mikä tässä on vallankumouksemme internationalisten tehtävien unohtamista?

Missä sitten piilee salaisuus? Salaisuus piilee siinä, että sen peruskysymyksen tilalle, joka koskee sosialismin valmiiksi rakentamisen mahdollisuutta maassamme ilman Euroopan proletariaatin valtion tukea, sen peruskysymyksen tilalle, joka koskee sitä, voiko proletaarinen valta Venäjällä nykyisissä kansainvälisissä oloissa pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan, Zinovjev yrittää panna salaa kysymyksen kaikkien maiden proletaarien yhteisistä ponnistuksista sosialismin voiton hyväksi maassamme.

Trotski, Zinovjevin nykyinen opettaja, sanoo:

„On toivotonta luulla... että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan“ (Trotski, III nide, 1. osa, s. 90).

Trotski, Zinovjevin nykyinen opettaja, sanoo:

„Ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea Venäjän työväenluokka ei voi pysyä vallassa eikä muuttaa väliaikaista herruuttaan pitkäaikaiseksi sosialistiseksi diktatuuriksi. Sitä ei voida epäillä hetkeäkään“ (kts. „Vallankumouksemme“, s. 278).

Siis sen kysymyksen tilalle, joka puhuu sosialismin voitosta maassamme sillä ehdolla, että proletariaatti voittaa Euroopassa („Euroopan proletariaatin valtion tuki“), Zinovjev asettaa salaa kysymyksen Euroopan ja Venäjän työläisten yhteisistä ponnistuksista.

Siitä on kysymys ja siitä me väittelemmekin.

Esittäessään lainauksia Leninin teoksista ja „Kommunistisesta Manifestista“ Zinovjev yrittää asettaa salaa toisen kysymyksen toisen tilalle.

Siinä on se salaisuus, joka panee Zinovjevin vatvomaan sitä, että puolueemme on „unohtanut“ vallankumouksemme internationaliset tehtävät.

Siinä on Zinovjevin temppuilun, tolkuttomuuden ja sekasotkun salaisuus.

Ja Zinovjevillä on „vaatimattomuutta“ esittää tämä omassa päässään oleva uskomaton tolkuttomuus, puuro ja sekasotku oppositioblokin „oikeaksi“ vallankumouksellisuudeksi ja „oikeaksi“ internationalismiksi.

Eikö se olekin naurettavaa, toverit?

Niin, ollakseen internationalinen vallankumousmies meidän päivinämme ja kuuluessaan meidän puolueemme riveihin on kaikin keinoin lujitettava ja kaikin voimin tuettava puoluettamme, joka on samalla Kominternin etujoukko. Mutta oppositiolaiset hajoittavat sitä ja polkevat sen mainetta.

Voidakseen meidän päivinämme olla internationalisti on kaikin keinoin lujitettava ja kaikin voimin tuettava Kommunistista Internationalea. Mutta oppositiolaiset hajoittavat ja hävittävät sitä kannattaen ja neuvoen kaikkia ja kaikenlaisia Masloveja ja Souvarineja.

On jo aika ymmärtää, ettei voida olla vallankumouksellinen ja internationalisti, jos samalla on sotatilassa puoluettamme vastaan, joka on Kommunistisen Internationalen etujoukko. (Suosionosoituksia.)

On jo aika ymmärtää, että aloittaessaan sodan Kominternia vastaan he ovat lakanneet olemasta vallankumouksellisia ja internationalisteja. (Suosionosoituksia.)

On jo aika ymmärtää, että oppositiolaiset eivät ole vallankumouksellisia eivätkä internationalisteja, vaan

vallankumouksesta ja internationalismista jaarittelijoita. (Suosionosoituksia.)

On jo aika ymmärtää, että he eivät ole tekojen vallankumousmiehiä, vaan kirkuvien fraasien ja elokuvanauhan vallankumousmiehiä. (Naurua, suosionosoituksia.)

On jo aika ymmärtää, että he eivät ole tekojen vallankumousmiehiä, vaan elokuvien vallankumousmiehiä. (Naurua, suosionosoituksia.)

IV

TROTSKI VÄÄRENTÄÄ LENINISMIIÄ

1. TROTSKIN TEMPUJA ELI KYSYMYS „PERMANENTISTA VALLANKUMOUKSESTA“

Nyt Trotskin puheesta.

Trotsky sanoi, että permanentin vallankumouksen teorialla ei ole mitään tekemistä pohdittavan kysymyksen kanssa vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä.

Lievästi sanoen se on hyvin omituista. Kuinka niin? Eikö permanentin vallankumouksen teoria ole teoria vallankumouksen liikkeellepanevista voimista? Eikö asia ole niin, että permanentin vallankumouksen teoria puhuu ennen kaikkea vallankumouksemme liikkeellepanevista voimista? Entä mitä sitten on kysymys vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä, ellei kysymys tämän vallankumouksen liikkeellepanevista voimista? Miten voidaan sanoa, että permanentin vallankumouksen teorialla ei ole mitään tekemistä pohdittavana olevan kysymyksen kanssa? Se on väärin, toverit. Se on viekastelua, silmänkään-

tötempu. Se on yritys sotkea jäljet. Se on piiloutumisyritys. Turhaa työtä! Älkää yrittäkö piiloutua, — ette te kuitenkaan pääse piiloon!

Puheensa toisessa kohdassa Trotski yritti „vihjaista“, että hän on jo kauan sitten lakannut antamasta permanentin vallankumouksen teorialle vakavaa merkitystä. Ja Kamenev puheessaan „antoi ymmärtää“, että Trotski on nähtävästi valmis kääntämään selkensä permanentin vallankumouksen teorialle, ellei hän jo ole tehnytkin sitä.

Ihmeitä eikä mitään muuta!

Tarkastelkaamme kysymystä: onko totta, ettei permanentin vallankumouksen teorialla ole mitään tekemistä pohdittavan kysymyksen kanssa, ja ellei se ole totta, niin voidaanko uskoa Kamenevia, joka uskottelee, ettei Trotski anna merkitystä permanentin vallankumouksen teorialle ja että hän on miltei luopunut siitä?

Tarkastelkaamme asiakirjoja. Tarkoitan ennen kaikkea Trotskin kirjettä tov. Olminskille, se on kirjoitettu joulukuussa 1921 ja julkaistu lehdistössä vuonna 1925, — kirjettä, josta Trotski ei ole milloinkaan yrittänyt kieltäytyä eikä ole tähän mennessä kieltäytynyt ei suoraan eikä välillisesti ja joka niin muodoin pysyy edelleenkin voimassa täydellisesti. Mitä tässä kirjeessä sanotaan permanentista vallankumouksesta?

Kuulkaa:

„Minä en ole laisinkaan sitä mieltä, että erimielisyyksissäni bolshevikkien kanssa minä olisin ollut joka suhteessa väärässä. Minä olin väärässä — ja perinpohjin väärässä — menshevistisen ryhmän arvioinnissa, yliarvioidessani sen vallankumouk-

selliset mahdollisuudet ja luottaessani siihen, että sen oikeisto-siipi onnistutaan eristämään ja tekemään olemattomaksi. Tämä perustavaa laatua oleva virheeni johtui kuitenkin siitä, että minä **suhtauduin kumpaankin ryhmään, sekä bolshevistiseen että menshevistiseen**, permanentin vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin aatteen kannalta, kun taas sekä bolshevikit että menshevikit olivat siihen aikaan porvarillisen vallankumouksen ja demokraattisen tasavallan kannalla. Olin sitä mieltä, että kummankin ryhmän väliset erimielisyydet eivät periaatteellisesti ole kovinkaan syviä, ja toivoin (tämän toiveeni esitin useamman kerran kirjeissä ja selostuksissa), että itse vallankumouksen kulku johtaa kummankin ryhmän permanentin vallankumouksen ja vallan työväenluokalle valtaamisen kannalle, mikä tapahtuikin osittain vuonna 1905. (Toveri Leninin alkulause Kautskyn kirjoitukseen Venäjän vallankumouksen liikkeellepanevista voimista ja sanomalehti „Natshalon“ koko suunta.)

Olen sitä mieltä, että minun arvioni vallankumouksen liikkeellepanevista voimista oli ehdottomasti oikea, mutta ne johtopäätökset, jotka minä siitä tein kummankin ryhmän suhteen, olivat ehdottomasti vääriä. Vain bolshevismi keskitti leppymättömän linjansa ansiosta riveihinsä sekä vanhan intelligenssin että työväenluokan valveutuneen kerroksen todella vallankumoukselliset ainekset. Vain sen ansiosta, että bolshevismiin onnistui luoda tämä lujasti yhteenliittynyt vallankumouksellinen järjestö, oli mahdollista tehdä niin nopea käännös vallankumouksellis-demokraattiselta kannalta vallankumouksellis-sosialistiselle kannalle.

Ja nyt minä voisin vaivatta jakaa menshevikkejä ja bolshevikkeja vastaan kirjoittamani väittelyartikkelit kahteen ryhmään: toiset niistä on omistettu vallankumouksen sisäisten voimien analyysille, sen perspektiiveille (Rosa Luxemburgin puolalainen teoreettinen äänenkannattaja, „Neue Zeit“) ja toiset venäläisten sosialidemokraattien ryhmien, heidän taistelunsa y.m. arvioinnille. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat kirjoitukset voisin nytkin antaa korjauksitta, sillä ne käyvät täydellisesti ja kokonaan yhteen puolueemme kannan kanssa vuodesta 1917 alkaen. Toiseen ryhmään kuuluvat kirjoitukset ovat ilmeisen virheellisiä eikä niitä kannattaisi julkaista uudelleen“ (kts. „Lenin Trotskista“, 1925, varustettu tov. Olminskin alkulauseella).

Mitä tämä merkitsee?

Tämän mukaan asia on niin, että Trotski erehtyi organisatiokysymyksissä, mutta kysymyksessä vallankumouksemme arvioinnista, permanentin vallankumouksen kysymyksessä hän on ollut ja on edelleenkin oikeassa.

Tosin Trotski ei voi olla tietämättä, että Lenin taisteli permanentin vallankumouksen teoriaa vastaan elämänsä loppuun saakka. Mutta siitä hän vähät välittää.

Edelleen, sen mukaan asia on niin, että kummankin ryhmän, sekä menshevikkien että bolshevikkien, piti päätyä lopulta permanentin vallankumouksen teoriaan, mutta todellisuudessa tähän teoriaan päätyivät vain bolshevikit, koska heillä oli työläisten ja vanhan intelligenssin lujasti yhteenliittynyt vallankumouksellinen järjestö, eivätkä he päätyneet siihen heti, vaan „vuodesta 1917 alkaen“.

Ja vihdoin, sen mukaan asia on niin, että permanentin vallankumouksen teoria „on käynyt täydellisesti ja kokonaan yhteen puolueemme kannan kanssa vuodesta 1917 alkaen“.

Päätelkää nyt itse, näyttääkö tämä siltä, että Trotski ei anna suurta merkitystä permanentin vallankumouksen teorialle? Ei, ei näytä. Päinvastoin, jos permanentin vallankumouksen teoria „vuodesta 1917 alkaen“ on todellakin käynyt yhteen puolueen kannan kanssa, niin siitä voi tehdä vain yhden johtopäätöksen, että Trotski on pitänyt ja pitää edelleenkin tätä teoriaa merkitykseltään ratkaisevana koko puolueellemme.

Mutta mitä tämä „on käynyt yhteen“ merkitsee? Kuinka Trotskin permanentin vallankumouksen teoria

on voinut käydä yhteen puolueemme kannan kanssa, kun on todistettu, että puolueemme Leninin ominaisuudessa on koko ajan käynyt taistelua juuri tätä teoriaa vastaan?

Jompikumpi: joko puolueellamme ei ollut omaa teoriaansa ja sen täytyi sitten tapahtumien kulun pakosta hyväksyä Trotskin permanentin vallankumouksen teoria, tahi sillä oli oma teoriansa, mutta Trotskin permanentin vallankumouksen teoria työnsi sen, tuon teorian, huomaamattomasti syrjään „vuodesta 1917 alkaen“.

Tämän „epäselvyyden“ on Trotski myöhemmin selittänyt vuonna 1922 kirjoitetussa „Alkulauseeseen“ kirjaan „Vuosi 1905“. Selittäessään permanentin vallankumouksen teorian olemusta ja analysoidessaan vallankumouksemme arviointia permanentin vallankumouksen teorian kannalta Trotski tulee seuraavaan johtopäätökseen:

„Tämä arvio on saanut täydellisen vahvistuksen, vaikkakin 12 vuoden väliajan jälkeen“ (Trotski, „1905“, „Alkulause“).

Toisin sanoen: permanentin vallankumouksen teoria, jonka Trotski „konstruoi“ vuonna 1905, „on saanut täydellisen vahvistuksen“ vuonna 1917, 12 vuoden kuluttua.

Mutta kuinka se on voinut saada vahvistuksen? Entä bolshevikit,—minne he ovat kadonneet? Lähtivätkö he sitten vallankumoukseen ilman mitään omaa teoriaansa, eivätkö he pystyneetkään muuhun kuin yhdistämään vallankumouksellisen intelligenssin ja vallankumoukselliset työläiset? Ja millä pohjalla he sitten yhdistivät työläiset, minkäläisten periaatteiden

perustalla? Oli kai bolshevikeilla edes jonkinlainen teoria, jonkinlainen arvio vallankumouksesta, arvio vallankumouksen liikkeellepanevista voimista? Eikö puolueellamme sitten ole ollutkaan mitään muuta teoriaa kuin permanentin vallankumouksen teoria?

Päätelkää itse: me, bolshevikit, elelimme ja kehityimme ilman perspektiivejä ja ilman vallankumouksellista teoriaa; niin me elelimme vuodesta 1903 vuoteen 1917 saakka; ja sitten, „vuodesta 1917 alkaen“, nielaisimme huomaamattamme permanentin vallankumouksen teorian ja pääsimme jaloillemme. Se on kieltämättä hyvin hauska satu. Mutta kuinka se saattoi käydä huomaamatta, ilman taistelua, ilman kahnauksia puolueessa? Kuinka se saattoi käydä niin yksinkertaisesti, ilman muuta? Onhan tunnettua, että Lenin ja hänen puolueensa ovat taistelleet permanentin vallankumouksen teoriaa vastaan heti sen ilmaantumisen ensimmäisistä päivistä saakka.

Muuten, tämän „epäselvyyden“ Trotski selittää meille toisessa asiakirjassa. Tarkoitin vuonna 1922 kirjoitettua „Huomautusta“ Trotskin artikkeliin „Eri mielisyytemme“.

Tässä vastaava kohta tuosta Trotskin artikkelista:

„Kun menshevikit, lähtien siitä abstraktiosta, että: „vallankumuksemme on porvarillinen“, joutuvat ajatukseen koko proletariaatin taktiikan sovittamisesta liberaalisen porvariston menettelyn mukaiseksi aina niin pitkälle, että liberaalinen porvaristo valtaa itselleen valtiovaltaa,— niin bolshevikit, lähtien yhtä paljaasta abstraktiosta: „demokraattinen eikä sosialistinen diktatuuri“, joutuvat valtiovaltaa hallussaan pitävän proletariaatin porvarillis-demokraattisen itsensä rajoittamisen ajatukseen. Tosin niiden välillä on tässä kysymyksessä hyvin huomattava ero: kun menshevismin vallankumouksenvastaiset puolet tulevat

kaikella voimalla näkyviin jo nyt, niin bolshevismien vallankumouksenvastaiset piirteet uhkaavat valtavalla vaaralla vain vallankumouksellisen voiton tapauksessa" (Trotski, „1905“, s. 285).

Siis osoittautuu, ettei yksin menshevismillä ollut vallankumouksenvastaiset puolensa, vaan että bolshevismikaan ei ollut vapaa „vallankumouksenvastaisista piirteistä“, jotka uhkasivat „valtavalla vaaralla vain vallankumouksellisen voiton tapauksessa“.

Ovatko bolshevikit sitten myöhemmin vapautuneet bolshevismien „vallankumouksenvastaisista piirteistä“, ja jos ovat, niin millä tavalla?

Tämän „epäselvyyden“ Trotski selittää meille „Huomautuksessa“ artikkeliin „Erimielisyytemme“.

Kuulkaapa:

„Niin ei käynyt, kuten tunnettua, sillä toveri Leninin johdolla bolshevismi suoritti (eikä ilman sisäistä taistelua) aatteellisen uudestiaseistautumisensa tässä mitä tärkeimmässä kysymyksessä keväällä vuonna 1917, s.o. ennen vallan valtaamista“ (Trotski, „1905“, s. 285).

Siis bolshevikkien „uudestiaseistautuminen“, „vuodesta 1917 alkaen“, permanentin vallankumouksen teorian perustalla, bolshevikkien pelastuminen sen yhteydessä „bolshevismien vallankumouksenvastaisilta piirteiltä“, ja vihdoin se seikka, että permanentin vallankumouksen teoria on siten „saanut täydellisen vahvistuksen“, — sellainen on Trotskin johtopäätös.

Entä mihin ovat joutuneet leninismi, bolshevismien teoria, vallankumouksemme ja sen liikkeellepanevien voimien bolshevistinen arviointi j.n.e.? Joko ne eivät tulleet „täydellisesti vahvistetuiksi“ tahi eivät saaneet „vahvistusta“ lainkaan tahi ne haihtuivat olemattomiin luovuttaen paikkansa permanentin vallan-

kumouksen teorialle puolueen „uudestiaseistamista“ varten.

Siis olipa ennen muinoin maailmassa bolshevikkeja, he panivat jotenkuten „kokoon“ puolueen, vuodesta 1903 „alkaen“, mutta heillä ei ollut vallankumouksellista teoriaa, he harhailivat ja harhailivat vuodesta 1903 „alkaen“ ja pääsivät jotenkuten vuoteen 1917 saakka, sitten, huomattuaan Trotskin seisovan permanentin vallankumouksen teoria kädessään, he päättivät „uudestiaseistautua“ ja „uudestiaseistauduttuaan“ kadottivat leninismin ja leniniläisen vallankumousteorian rippeetkin saattaen siten permanentin vallankumouksen teorian „sattumaan täydellisesti yhteen“ puolueemme „kannan“ kanssa.

Se on hyvin hauska satu, toverit. Oikeastaan se on eräs niistä mainioista silmäkääntötempuista, joita voitte nähdä sirkuksessa. Mutta eihän täällä ole sirkus, vaan puolueemme konferenssi. Emmekä me ole palkanneet Trotskia sirkustaituriksi. Mitä virkaa on näillä silmäkääntötempuilla?

Kuinka toveri Lenin arvioi Trotskin permanentin vallankumouksen teoriaa? Kuulkaa, mitä hän kirjoittaa tästä teoriasta eräässä artikkelissaan pilkatken sitä „originelliksi“ ja „mainioksi“ teoriaksi:

„Vallankumouksellisen puolueen perustehtävänä on ottaa selville luokkien väliset suhteet edessäolevassa vallankumouksessa... Trotski, joka toistaa „originelliä“ teoriaansa vuodelta 1905 ja joka ei halua ajatella, minkälaisen syiden takia elämä on kokonaista kymmenen vuotta kulkenut tämän mainion teorian ohi, ratkaisee tämän tehtävän väärin „Nashe Slovoissa“.

Trotskin originelli teoria ottaa bolshevikeilta proletariaatin kehoittamisen päättäväiseen vallankumoukselliseen taisteluun ja valloittamaan poliittisen vallan käsiinsä, ja menshevikeiltä se

ottaa talonpoikaiston osuuden „kieltämisen“... Siten „Trotski todellisuudessa auttaa Venäjän liberaalisia työväenpoliitikkoja, jotka talonpoikaiston osuuden „kieltämisellä“ tarkoittavat haluttomuutta nostaa talonpojat vallankumoukseen!“ (kts. XVIII osa, s. 317—318).

Siis Leninin mielestä permanentin vallankumouksen teoria on puolimenshevistinen teoria, joka ei tunnusta talonpoikaiston vallankumouksellista osuutta Venäjän vallankumouksessa.

Käsittämätöntä vaan on, miten tämä puolimenshevistinen teoria on saattanut „käydä täydellisesti ja kokonaan yhteen“ puolueemme kannan kanssa, vaikkapa „vuodesta 1917 alkaen“.

Entä minkälaisen arvion puolueemme antaa permanentin vallankumouksen teoriasta? XIV puoluekonferenssin tunnetussa päätöslauselmassa siitä sanotaan:

„Trotskin permanentin vallankumouksen teorian perusosana on väite, että „sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä tulee mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen Euroopan tärkeimmissä maissa“ (Trotski, vuonna 1922), väite, joka tuomitsee Neuvostoliiton proletariaatin nykyisellä kaudella fatalistiseen passiivisuuteen. Tuollaisia „teorioita“ vastaan toveri Lenin kirjoitti: „Äärettömän kaavamainen esimerkiksi on se heidän perustelunsa, jonka he ovat oppineet ulkoa Länsi-Euroopan sosialidemokratian kehityskautena ja jonka ajatuksena on se, että me emme ole vielä kasvaneet sosialismin tasolle, ettei meillä ole vielä sosialismin objektiivisia taloudellisia edellytyksiä, kuten kaikenlaiset „oppineet“ herrat heidän keskuudessaan sanovat“ (Huomautuksia Suhanovista). (XIV puoluekonferenssin päätöslauselma⁹⁹.)

Siis permanentin vallankumouksen teoria onkin sitä samaa suhanovilaisuutta, jonka toveri Lenin on huomautuksissaan „Vallankumouksestamme“ leimannut sosialidemokratismiksi.

Käsittämätöntä vain on, kuinka tuollainen teoria on saattanut „uudestiaseistaa“ bolshevistisen puoleemme.

Puheessaan Kamenev „antoi ymmärtää“, että Trotski kääntää selkensä permanentin vallankumouksen teorialleen, ja sen vahvistukseksi hän esitti seuraavan, enemmän kuin kaksimielisen lainauksen Trotskin viimeisestä kirjeestä oppositiolaisille syyskuussa 1926:

„Me lähdemme siitä, että, kuten kokemus on eittämättömästi osoittanut, kaikissa vähänkin periaatteellisissa kysymyksissä, joissa joku meistä on ollut eri mieltä Leninin kanssa, on oikeus ollut ehdottomasti Vladimir Iljitshin puolella“.

Mutta Kamenev vaikeni siitä, että sen jälkeen Trotski tuossa samassa kirjeessä seuraavin sanoin kumoaa edellisen lausuntonsa:

„Leningradilainen oppositio on esiintynyt tarmokkaasti vastustaen teoriaa sosialismista yhdessä maassa kansallisen rajoituneisuuden teoreettisena puolusteluna“ (kts. Trotskin kirjetä, syyskuu 1926 — liite NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istunnon pikakirjoituspöytäkirjaan lokakuun 8 ja 11 pltä 1926).

Mitä merkitystä voi olla Trotskin edellisellä, kaksimielisellä lausunnolla, joka ei velvoita mihinkään, verrattuna hänen toiseen lausuntoonsa, joka kumoaa edellisen?

Mitä on permanentin vallankumouksen teoria? Se on Leninin teorian kieltämistä „socialismista yhdessä maassa“.

Mitä on Leninin „teoria socialismista yhdessä maassa“? Se on Trotskin permanentin vallankumouksen teorian kieltämistä.

Eikö olekin selvä, että esittäessään edellisen lainauksen Trotskin kirjeestä ja vaietessaan toisesta lainauksesta Kamenev yritti sotkea ja pettää puoluettamme.

Mutta puoluettamme ei olekaan niin helppo pettää.

2. SITAA TEILLA TEMPPUILUA ELI TROTSKI LENINISMIÄ VÄÄRENTÄMÄSSÄ

Kiinnittekö, toverit, huomiota siihen, että koko Trotskin puhe oli täynnä mitä erilaisimpia lainauksia Leninin teoksista? Kun luet näitä lainauksia, jotka on siepattu Leninin eri kirjoituksista, niin et ymmärrä, mitä Trotski oikeastaan tahtoo: sitäkö, että voisi vahvistaa niillä kantaansa, vaiko sitä, että saisi toveri Leninin „kiinni“ „ristiriidoista“. Hän esitti yhden ryhmän Leninin teoksista otettuja lainauksia, joissa puhutaan siitä, että interventtion vaara voidaan voittaa vain siinä tapauksessa, että vallankumous voittaa useammassa maassa, luullen siten nähtävästi „paljastavansa“ puolueen. Mutta hän ei ole käsittänyt tai ei halua käsittää sitä, että nämä lainaukset eivät puhu puolueen kantaa vastaan, vaan sen puolesta ja Trotskin kantaa vastaan, sillä puolue arvioi ulkoapäin tulevan vaaran ominaispainon täysin Leninin linjan mukaisesti. Hän esitti toisen ryhmän lainauksia, joissa puhutaan siitä, että sosialismin **täydellinen voitto** ei ole mahdollinen ilman vallankumouksen voittoa useammassa maassa, yrittäen kaikin tavoin tehdä temppujaan näillä lainauksilla. Mutta hän ei ymmärtänyt tai ei halua ymmärtää sitä, että ei saa sotkea samaan kasaan sosialismin täydellistä voittoa (takeita inter-

ventiota vastaan) ja sosialismin voittoa yleensä (sosialistisen yhteiskunnan loppuun saakka rakentamista), eikä ymmärrä tai ei halua ymmärtää, että nämä lainaukset Leninin teoksista eivät puhu puoluetta vastaan, vaan puolueen puolesta ja Trotskin kantaa vastaan.

Mutta esittäessään kosolti kaikenlaisia asiaankuulumattomia lainauksia Trotski ei kuitenkaan halunnut pysähtyä Leninin tärkeimpään artikkeliin sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa (vuodelta 1915) olettaen nähtävästi, että Kamenev puheellaan vapautti onnellisesti hänet tämän artikkelin käsittelystä. Nyt voidaan kuitenkin pitää lopullisesti todistettuna, että Kamenevin ei onnistunut täyttää tehtävänsä ja että toveri Leninin artikkeli pysyy täydellisesti voimassa.

Edelleen Trotski esitti lainauksen toveri Leninin tunnetusta kirjoituksesta, jossa puhutaan siitä, että heidän välillään ei ole erimielisyyksiä talonpoikaiskysymyksessä päivänpolitiikan alalla. Mutta hän unohti sanoa, että tämä Leninin kirjoitus ei ainoastaan ole ratkaisematta, vaan se ei edes koskettele kysymystä Trotskin ja Leninin välisistä erimielisyyksistä talonpoikaiskysymyksessä, **kun puhe on täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuudesta maassamme.**

Siten oikeastaan onkin selitettävissä, että Trotskin puuhut sitaattien kanssa ovat muuttuneet pelkäsi sitaateilla tempuillemiseksi.

Trotski yritti todistella, että hänen kantansa „käy yhteen“ Leninin kannan kanssa kysymyksessä sosialistisen yhteiskunnan loppuun asti rakentamisen mah-

dollisuudesta maassamme vallankumouksemme sisäisten voimien pohjalla. Mutta miten voidaan todistaa sellaista, mitä on mahdoton todistaa?

Miten voidaan sovittaa yhteen Leninin teesi siitä, että „socialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tai vieläpä yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa“¹⁰⁰, ja Trotskin teesi siitä, että „on toivotonta luulla... että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan“?

Edelleen, kuinka voidaan sovittaa yhteen Leninin teesi siitä, että „tämän maan (yhden maan. J. St.) voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan“¹⁰¹, ja Trotskin teesi siitä, että „ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion* tukea Venäjän työväenluokka ei voi pysyä vallassa eikä muuttaa väliaikaista herruuttaan pitkäaikaiseksi sosialistiseksi diktatuuriksi“?

Vihdoin, kuinka voidaan sovittaa yhteen Leninin teesi siitä, että „vain sopimus talonpoikaiston kanssa voi pelastaa Venäjän sosialistisen vallankumouksen niin kauan, kunnes koittaa vallankumous muissa maissa“¹⁰², ja Trotskin teesi siitä, että „ristiriidat työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, jossa väestön valtavana enemmistönä on talonpoikaisto, voivat tulla ratkaistuiksi vain kansainvälisessä mitassa, proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“?

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Ja sitten: millä oikeastaan Trotskin kanta kysymyksessä sosialismin voitosta maassamme eroaa menševikki O. Bauerin kannasta, jonka mukaan:

„Venäjällä, missä proletariaatti muodostaa vain mitättömän vähemmistön kansakunnasta, se voi pysyttää herruutensa vain väliaikaisesti“, että „se joutuu sen kiertämättömästi jälleen menettämään, kun kansakunnan talonpoikaisjoukko kypsyy sivistyksellisesti siinä määrin, että se voi itse ottaa vallan omiin käsiinsä“, että „vain poliittisen vallan valtaaminen teollisen Lännen proletariaatin käsiin voi taata teollisen sosialismin pitkäaikaisen herruuden“ Venäjällä?

Eikö ole selvää, että Trotski on lähempänä Baueria kuin Leniniä? Ja eikö ole totta, että Trotskin kanta on sosialidemokraattisen poikkeaman kanta, että Trotski todellisuudessa kieltää vallankumouksemme sosialistisen luonteen?

Trotski yritti perustella sitä teesiään, että proletaarisen vallan säilyttäminen on mahdotonta vanhoillisen Euroopan edessä, järkeilemällä, ettei nykyinen Eurooppa olekaan vanhoillinen, että se on enemmän tai vähemmän liberaalinen ja että jos Eurooppa olisi todella vanhoillinen, niin maamme proletariaatti ei olisi voinut pitää valtaa käsissään. Ei kai ole vaikea ymmärtää, että Trotski on tässä sotkeentunut kokonaan ja lopullisesti? Miten olisi nimitettävä esimerkiksi nykyistä Italiaa tai Englantia tai Ranskaa, — vanhoilliseksi vaiko liberaaliseksi? Mikä on nykyinen Pohjois-Amerikka, — vanhoillinen vaiko liberaalinen maa? Ja mitä merkitystä voisi tasavaltamme eheydelle ja säilymiselle olla tällä vanhoillisen ja „liberaalisen“ Euroopan välisen eroavaisuuden „hienolla“ ja naurettavalla koros-

tamisella? Eivätkö tasavaltalainen Ranska ja demokraattinen Amerikka suorittaneet Koltshakin ja Denikin aikana interventiota maahamme samalla tavalla kuin monarkistinen ja vanhoillinen Englantikin?

Trotsky kiinnitti erittäin paljon huomiota kysymykseen keskitalonpojasta. Hän esitti lainauksen Leninin teoksista vuodelta 1906, jossa Lenin ennustaa keskitalonpoikaiston osan mahdollista siirtymistä porvarillisen vallankumouksen voiton jälkeen vastavallankumouksen puolelle, yrittäen siten nähtävästi todistaa, että tämä lainaus „käy yhteen“ Trotskin kannan kanssa kysymyksessä talonpoikaistosta sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen. On helppo ymmärtää, että Trotsky vertaa tässä toisiinsa asioita, jotka eivät ole verrattavissa. Trotsky on taipuvainen pitämään keskitalonpoikaistoa „oliona sinänsä“, jonain vakituksena ja kertakaikkisena. Mutta bolshevikit eivät ole milloinkaan suhtautuneet keskitalonpoikaistoon sillä tavalla.

Trotsky on nähtävästi unohtanut, että bolsheveikeilla on kolme suunnitelmaa talonpoikaiston perusjoukkoon nähden: ensimmäinen suunnitelma on porvarillisen vallankumouksen kautta varten, toinen suunnitelma on proletaarisen vallankumouksen kaudeksi ja kolmas suunnitelma on Neuvostovallan lujittumista seuraavaksi kaudeksi.

Ensimmäisellä kaudella bolshevikit sanoivat: yhdessä koko talonpoikaiston kanssa tsaaria ja tilanherroja vastaan neutralisoiden liberaalisen porvariston, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen puolesta.

Toisella kaudella bolshevikit sanoivat: yhdessä köyhimmän talonpoikaiston kanssa porvaristoa ja kulakkeja vastaan neutralisoiden keskitalonpoikaiston,

sosialistisen vallankumouksen puolesta. Entä mitä merkitsee keskitalonpoikaiston neutralisoiminen? Se merkitsee, että sitä pidetään proletariaatin poliittisen valvonnan alaisena, että siihen ei luoteta ja ryhdytään kaikkiin toimenpiteisiin, ettei se pääsisi riistäytymään irti käsistä.

Kolmannella kaudella, sillä kaudella, jota me nyt elämme, bolshevikit sanovat: yhdessä maalaisköyhälistön kanssa, lujassa liitossa keskitalonpojan kanssa, taloutemme kapitalistisia aineksia vastaan kaupungissa ja maaseudulla, sosialistisen rakennustyön voiton puolesta.

Ken sekoittaa nämä kolme suunnitelmaa, nämä kolme erilaista linjaa, jotka heijastavat vallankumouksemme kolmea eri kautta, hän ei ymmärrä mitään bolshevismista.

Lenin oli aivan oikeassa sanoessaan, että porvarillisen vallankumouksen voiton jälkeen osa keskitalonpojista menee vastavallankumouksen mukana. Niin kävikin esimerkiksi „Ufan hallituksen“¹⁰³ kaudella, jolloin osa Volganvarren keskitalonpojista meni vastavallankumouksen mukaan, kulakkien puolelle, ja suuri osa keskitalonpojista horjui vallankumouksen ja vastavallankumouksen välillä. Eikä muuten voinut olla kaan. Juuri siksi keskitalonpoika onkin keskitalonpoika, että se odottelisi ja horjuisi: „Ei sitä tiedä, kuka pääsee voitolle, parempi on odotella“. Vasta sen jälkeen, kun saatiin ensimmäiset vakavat voitot sisäisestä vastavallankumouksesta ja varsinkin Neuvostovallan lujittumisen jälkeen keskitalonpoika alkoi kääntyä selvästi Neuvostovallan puolelle nähtävästi päätellen, että ilman valtaa ei tulla toimeen, että

bolshevistinen valta on voimakas ja että ainoa ulospääsy on työskennellä tämän vallan kanssa. Juuri tällä kaudella toveri Lenin lausuiakin profeetalliset sanansa siitä, että „me olemme tulleet sosialistisen rakennustyön siihen kauteen, jolloin on laadittava konkreettisesti ja seikkaperäisesti, maaseututyön kokemusten valossa tarkistetut, perussäännöt ja -määräykset, joita meidän on pidettävä ohjeenamme päästäksemme keskitalonpoikaan nähden lujan liiton pohjalle“ (puheesta puolueen VIII edustajakokouksessa, XXIV osa, s. 114).

Niin ovat asiat keskitalonpoikia koskevassa kysymyksessä.

Trotskin virhe on siinä, että hän suhtautuu kysymykseen keskitalonpoikaistosta metafysiillisesti, pitää keskitalonpoikaistoa „oliona sinänsä“ ja sotkee siten kysymyksen väaristellen ja väärentäen leninismiä.

Ja lopuksi, kysymys ei ole laisinkaan siitä, että proletariaatilla voi olla ja tulee vielä olemaan ristiriitoja ja selkkauksia keskitalonpoikien vussin osan kanssa. Puolueen ja opposition välinen erimielisyys ei ole laisinkaan siinä. Erimielisyys tässä on siinä, että puolue pitää näitä ristiriitoja ja mahdollisia selkkauksia täysin voitettavina vallankumouksemme omilla voimilla, kun taas Trotski ja oppositio ovat sitä mieltä, että nämä ristiriidat ja selkkaukset voidaan voittaa „vain kansainvälisessä mitassa, proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“.

Temppuilemalla lainauksilla Trotski yrittää piilottaa nämä erimielisyydet jonnekin nurkkaan. Mutta sanoin jo, ettei puoluettamme voida pettää.

Entä johtopäätös? Johtopäätös on se, että pitää olla dialektikko eikä temppujen tekijä. Ottaisittepa, kunnioitettavat oppositiolaiset, dialektiikassa oppia toveri Leniniltä, lukisitte hänen teoksiaan,—se olisi hyödyllistä. (Suosionosoituksia, naurua.)

3. „PIKKUSEIKKOJA“ JA KOMMELLUKSIA

Trotski moitti minua, teesien laatijaa, siitä, että teeseissä puhutaan vallankumouksesta „sinänsä“ kuten sosialistisesta vallankumouksesta. Trotskin mielestä tällainen vallankumouksen käsittely on metafysiikkaa. Siihen en voi mitenkään yhtyä.

Miksi teeseissä puhutaan vallankumouksesta „sinänsä“, sosialistisena vallankumouksena? Siksi, että siten korostetaan koko sitä eroa, mikä vallankumouksemme arvioinnissa on puolueemme katsantokannan ja opposition katsantokannan välillä.

Minkälainen on tämä ero? Sellainen, että puolueemme pitää vallankumoustamme sosialistisena vallankumouksena, vallankumouksena, joka muodostaa jonkinlaisen itsenäisen voiman, joka pystyy lähtemään taisteluun kapitalistista maailmaa vastaan, kun taas oppositio pitää vallankumoustamme Lännen tulevan proletarisen vallankumouksen maksuttomana liitteenä, vallankumouksen, joka ei ole vielä päässyt voitolle, Lännen tulevan vallankumouksen „lisäliitteenä“, jonain sellaisena, jolla ei ole mitään itsenäistä voimaa. Tarvitsee vain verrata Leninin antamaa arviota proletariaatin diktatuurista maassamme oppositioblokin antamaan arvioon huomatakseen, miten syvä kuilu on niiden välillä. Kun Lenin pitää proletariaatin diktaturia mitä aloitekykyisimpänä voimana, jonka

on, järjestettyään sosialistisen talouden, lähdettävä sitten välittömästi tukemaan maailman proletariaattia, taisteluun kapitalistista maailmaa vastaan, niin oppositio sitävastoin pitää proletariaatin diktatuuria maassamme passiivisena voimana, joka pelkää menettävänsä heti vallan „vanhoillisen Euroopan edessä“.

Eikö ole selvää, että sanaa „metafysiikka“ on käytetty opposition vallankumouksestamme antaman sosialidemokraattisen arvion alastomuuden verhoamiseksi?

Trotsky puhui edelleen, että minä olen vaihtanut epätarkan ja väärän sanamuodon sosialismin voitosta yhdessä maassa, jonka olen antanut vuonna 1924 kirjassa „Leninismien perusteista“, toiseen sanamuotoon, joka on täsmällisempi ja oikeampi. Se ei nähtävästi tyydytä Trotskia. Miksi, millä perusteella,— sitä hän ei sanonut. Mitä pahaa siinä on, että olen korjannut epätarkan sanamuodon vaihtamalla sen tarkkaan sanamuotoon? En lainkaan pidä itseäni erehtymättömänä. Mielestäni puolue vain voittaa siitä, että joku toveri, joka on tehnyt virheen, tunnustaa virheensä ja korjaa sen sitten. Mitä Trotsky oikeastaan haluaa sanoa korostaessaan tätä seikkaa? Ehkäpä hän haluaa seurata hyvää esimerkkiä ja ryhtyä vihdoinkin korjaamaan lukuisia virheitään? (Suosionosoituksia, naurua.) Mitäpä siinä, minä olen valmis auttamaan häntä siinä, jos siinä minun apuani tarvitaan, olen valmis antamaan sysäyksen hänelle ja auttamaan häntä. (Suosionosoituksia, naurua.) Mutta Trotskilla on nähtävästi jokin muu tarkoitus. Jos asia on siten, niin minun on sanottava, että hänen yrityksensä on yrittämistä kelvottomilla keinoilla.

Trotski vakuutti puheessaan, ettei hän ole lainkaan niin huono kommunisti, jollaiseksi hänet puolueen enemmistön edustajat kuvaavat. Hän esitti koko joukon lainauksia kirjoituksistaan, jotka osoittavat sitä, että hän, Trotski, on tunnustanut ja tunnustaa edelleenkin työmme „sosialistisen luonteen“, että hän ei kiellä valtioneollisuutemme „sosialistista luonnetta“ j.n.e., y.m.s. Tosiaankin, on sekin uutuuus! Sitä vielä puuttuisi, että Trotski kieltäisi työmme, valtioneollisuutemme j.n.e. sosialistisen luonteen. Nyt kaikki myöntävät nämä tosiasiat, aina New Yorkin pörssiin saakka, aina nepmanneihimme saakka, puhumattakaan O. Bauerista. Nyt kaikki, niin viholliset kuin ystävätkin näkevät, että me emme rakenna teollisuutta siten kuin kapitalistit sitä rakentavat, että me tuomme taloudellisen ja poliittisen elämämme kehitykseen jotain uusia aineksia, joilla ei ole mitään yhteistä kapitalismin kanssa.

Ei, arvoisat oppositiolaiset, kysymys ei nyt ole siitä.

Kysymys on nyt paljon vakavammasta kuin mitä oppositioblokki saattaa luullakaan.

Kysymys ei nyt ole teollisuutemme sosialistisesta luonteesta, vaan siitä, että on rakennettava sosialistinen talous kokonaisuudessaan huolimatta siitä, että olemme kapitalistisen maailman ympäröiminä, siitä huolimatta, että on sisäisiä ja ulkoisia vihollisia, jotka odottavat proletariaatin diktatuurin tuhoutumista. Kysymys on siitä, että on saatava aikaan leninismin täydellinen voitto puolueessamme.

Kysymys ei nyt ole pikkuseikoista eikä kummeluksista. Pikkuseikoilla ja kummelluksilla ei nyt voida

saada puoluetta jättämään asiaa sikseen. Puolue vaatii nyt oppositiolta enemmän.

Joko te olette miehuullisia ja pystytte avoimesti ja rehellisesti luopumaan periaatteellisista virheistänne, tahi te ette sitä tee, ja silloin te saatte puolueelta ansaitsemanne määrittelyn kannastanne sosialidemokraattisena poikkeamana.

Jompikumpi.

Valinta riippuu oppositiolaisista. (Ääniä: „Oikein!“ Suosionosoituksia.)

V

OPPOSITION KÄYTÄNNÖLLINEN RYHMÄOHJELMA. PUOLUEEN VAATIMUKSET

Sitaateilla tempuilemisesta ovat opposition johtajat yrittäneet siirtyä käytännöllistä laatua oleviin erimielisyyksiin. Trotski ja Kamenev, samoin kuin Zinovjevkin, ovat yrittäneet määritellä nämä erimielisyydet väittäen samalla, että tärkeitä ovat käytännölliset erimielisyydet eivätkä teoreettiset erimielisyydet. Minun on kuitenkin sanottava, ettei yhdellekään erimielisyyksiemme määritelmälle, joita oppositio on tässä konferenssissa antanut, ole ominaista enempää objektiivisuutta kuin täydellisyyttä.

Haluatteko tietää, millaiset ovat käytännölliset erimielisyytemme, haluatteko tietää, mitä puolue teiltä vaatii?

Kuulkaa:

1) Puolue ei voi enää sietää eikä se tule sietämään sitä, että te joka kerta, kun jäätte vähemmistöön, lähdette kaduille, julistatte puolueessa olevan kriisin

ja revitte puoluetta. Puolue ei tule enää sietämään sitä. (Ääniä: „Oikein!“. Suosionosoituksia.)

2) Puolue ei voi eikä tule sietämään sitä, että te, menetettyänne toivon saada enemmistön puolueesamme, keräätte ja kasaatte kaikenlaisia tyytymättömiä aineksia uuden puolueen aineksiksi. Puolue ei voi sietää eikä tule sietämään sitä. (Suosionosoituksia.)

3) Puolue ei voi eikä tule sietämään sitä, että te, parjaten puolueen johtavaa koneistoa ja rikkoen puolueessa vallitsevaa komentoa, rikkoen puolueen rauhtaista kuria, olette yhdistäneet ja muotoilleet kaikkia ja kaikenlaisia puolueen tuomitsemia virtauksia uudeksi puolueeksi ryhmävapauden lipun alla. Puolue ei tule sietämään sellaista. (Suosionosoituksia.)

4) Me tiedämme, että meillä on suuria vaikeuksia sosialismin rakentamisen tiellä. Me näemme nämä vaikeudet ja meillä on mahdollisuus voittaa ne. Me tervehtisimme kaikkea opposition antamaa apua näiden vaikeuksien voittamisessa. Mutta puolue ei voi sietää eikä tule sietämään sitä, että te yrittäisitte käyttää näitä vaikeuksia tilanteemme huonontamiseksi, hyökkäilyihin puoluetta vastaan, rynnäköimiseen puoluetta vastaan. (Suosionosoituksia.)

5) Puolue ymmärtää paremmin kuin kaikki oppositiot yhteensä, että teollistamisen eteenpäinvieminen ja sosialismin rakentaminen on mahdollista vain työväenluokan aineellisen ja kulttuuritason noustessa jatkuvasti. Puolue tekee ja tulee tekemään kaikkensa sen hyväksi, että työväenluokan aineellinen ja kulttuuritaso parantuisi jatkuvasti. Mutta puolue ei voi eikä tule sietämään sellaista, että oppositio lähtee kaduille vaatien demagogisesti työpalkan viipymä-

töntä korottamista 30—40 prosentilla tietäen vallan hyvin, ettei teollisuus kestä sellaista työpalkan korottamista tällä kertaa, tietäen vallan hyvin, että sellaisten demagogisten esiintymisten tarkoituksena ei ole työväenluokan aseman parantaminen, vaan tyytymättömyyden lietsominen työtätekevien takapajuisten kerrosten keskuudessa ja tyytymättömyyden järjestäminen puoluetta vastaan, työväenluokan etujoukkoa vastaan. Puolue ei voi eikä tule sietämään sitä. (Ääniä: „Oikein!“. Suosionosoituksia.)

6) Puolue ei voi sietää eikä se tule sietämään sitä, että oppositio jatkaisi edelleenkin työläisten ja talonpoikain liittoyhteyden perusteiden, työläisten ja talonpoikain välisen liiton perusteiden horjuttamista propagoimalla tehtaanhintojen korottamisen ja talonpoikaiston verotaakan suurentamisen ajatusta, yrittäen „konstruoida“ proletariaatin ja talonpoikaiston väliset suhteet ei taloudellisen yhteistoiminnan suhteiksi, vaan talonpoikaiston riistämiseksi proletaarisen valtion taholta. Puolue ei voi sietää eikä tule sietämään sitä. (Suosionosoituksia.)

7) Puolue ei voi sietää eikä se tule sietämään sitä, että oppositiolaiset edelleenkin kylväisivät aatteellista sekasortoa puolueessa, liioittelisivat vaikeuksiamme, kylväisivät tappiomielialoja, saarnaisivat ajatusta sosialismin rakentamisen mahdottomuudesta maassamme ja horjuttaisivat siten leninismin perusteita. Puolue ei voi sietää eikä tule sietämään sitä. (Ääniä: „Oikein!“. Suosionosoituksia.)

8) Puolue ei voi sietää eikä se tule sietämään sitä,— vaikkei se olekaan yksinomaan sen asia, vaan Kominternin kaikkien jaostojen asia,— että te edel-

leenkin häiritsisitte Kominternia, hajoittaisitte sen jaostoja ja mustaisitte Kominternin johdon mainetta. Puolue ei voi sietää eikä tule sietämään sitä. (Suosionosoituksia.)

Sellaisia ovat meidän käytännölliset erimielisyytemme.

Sellainen on oppositioblokin poliittisen ja käytännöllisen ohjelman olemus, ja sellaista on se, mitä vastaan puolueemme nyt taistelee.

Selostaessaan puheessaan tämän ohjelman eräitä kohtia ja salatessaan visusti toisia kohtia Trotski kysyi: mitä sosialidemokraattista tässä on? Kummallinen kysymys! Minä puolestani kysyn: mitä kommunistista siinä on, tuossa oppositioblokin ohjelmassa? Mitä siinä on sellaista, mikä ei olisi sosialidemokraattista? Eikö olekin selvää, että oppositioblokin käytännöllinen ohjelma käy leninismistä poikkeavaa linjaa, sosialidemokratiaan lähentymisen linjaa?

Te halusitte tietää, mitä puolue teiltä vaatii, arvoisat oppositiolaiset. Nyt te tiedätte, mitä se teiltä vaatii.

Joko te täytätte nämä ehdot, jotka ovat samalla puolueemme täydellisen yhtenäisyyden ehtoja, tahi te ette sitä tee, ja silloin puolue, joka löi teidät eilen, alkaa huomenna teidän lopullisen lyömisen. (Suosionosoituksia.)

VI

YHTEENVETO

Millaiset ovat yhteenvedot, tulokset puolueen sisällä käydystä taistelustamme?

Minulla on Trotskin allekirjoittama asiakirja syyskuulta 1926. Tämä asiakirja on merkittävä siinä suh-

teessa, että se sisältää eräänlaisen yrityksen ennakoida puolueen sisäisen taistelun tuloksia, sisältää eräänlaisen ennustuksen ja eräänlaisen yrityksen hahmotella puolueen sisäisen taistelunme perspektiivejä. Tässä asiakirjassa sanotaan:

„Yhdistynyt oppositio osoitti huhtikuussa ja heinäkuussa ja se osoittaa lokakuussa, että sen katsantokantojen yhtenäisyys vain lujittuu karkean ja epälojalisuuden vainoamisen vaikutuksesta, ja puolue tulee ymmärtämään, että ainoastaan yhdistyneen opposition katsantokantojen pohjalla on olemassa ulospääsy nykyisestä ankarasta kriisistä“ (kts. Trotskin kirjettä oppositiolaisille, syyskuu 1926 — liite Politbyroon istunnon pikakirjoituspöytäkirjaan lokakuun 8 ja 11 pltä 1926).

Kuten näette, se on melkein kuin ennustus. (Ääni: „Niin juuri — melkein kuin“.) Se on miltei puhtaasti marxilaislaatuinen ennustus, ennakkonäkemyks kokonaista kaksi kuukautta eteenpäin. (Naurua.)

Siinä on tietysti eräänlaista liioittelua. (Naurua.) Siinä puhutaan esimerkiksi nykyisestä ankarasta kriisistä puolueessamme. Mutta me, luojan kiitos, olemme elossa ja terveitä emmekä ole edes huomanneet kriisiä. On tietysti olemassa eräänlainen kriisi, mutta ei puolueen kriisi, vaan erään ryhmän kriisi, jota nimitetään oppositioblokin ryhmäksi. Mutta eihän pienen ryhmän kriisiä voida pitää miljoonapuolueen kriisinä.

Trotskin asiakirjassa puhutaan edelleen, että oppositioblokki lujittuu ja tulee lujittumaan vastaisuudessaakin. Mielestäni on siinäkin jonkin verran liioittelua. (Naurua.) Eihän voida kieltää sitä tosiasiaa, että oppositioblokki hajoaa, että opposition parhaat ainekset sanoutuvat siitä irti, että se tukeh-

tuu sisäisiin ristiriitoihinsa. Eikö tosiaasia ole se, että esimerkiksi toveri Krupskaja loittonee oppositioblokista? (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Onko se sattuma?

Ja lopuksi Trotskin asiakirjassa sanotaan, että ainoastaan yhdistyneen opposition katsantokantojen pohjalla on olemassa ulospääsy nykyisestä kriisistä. Luulen, että siinäkin Trotski jonkin verran liioittelee. (Naurua.) Oppositiolaiset eivät voi olla tietämättä sitä, että puolue ei ole liittynyt yhteen ja tiivistänyt rivejään oppositioblokin katsomusten pohjalla, vaan taistelussa noita katsomuksia vastaan, niiden vastaisesti, rakennustyömme sosialististen perspektiivien pohjalla. Trotskin asiakirjassa on ilmeistä liioittelua.

Mutta kun jätetään pois kaikki nämä liioittelut, joita Trotskin asiakirjassa on, niin ennustuksesta ei taida oikeastaan jäädä mitään jälle, toverit. (Yleistä naurua.)

Kuten näette, tulos onkin päinvastainen, kuin mitä Trotski on kuvaillut ennustuksessaan.

Minä lopetan, toverit.

Zinovjev kehuskeli yhteen aikaan, että hän osaa painaa korvansa maata vasten (naurua) ja että kun hän painaa korvansa maata vasten, niin hän kuulee historian askeleet. Paljon mahdollista, että se saattaa olla todellakin niin. Mutta on kuitenkin myönnettävä, että Zinovjev, joka osaa painaa korvansa maata vasten ja kuulla historian askeleet, ei toisinaan kuule eräitä „pikkuseikkoja“. Mahdollisesti oppositio osaa todellakin painaa korvat maata vasten ja kuulla sellaisia mainioita asioita kuin historian askeleet. Mutta

täytyy myöntää, että osatessaan kuulla sellaisia mainioita asioita, se ei ole osannut kuulla sellaista „pikkuseikkaa“, että puolue on jo kauan sitten kääntänyt selkensä oppositiolle ja että oppositio on jäänyt matalikolle. Sitä he eivät ole kuulleet. (Ääniä: „Oikein!“.)

Mitä se merkitsee? Sitä vaan, että opposition korvat eivät näköjään ole kunnossa. (Naurua.)

Siksimä neuvonkin: arvoisat oppositiolaiset, parantakaa korvanne! (Myrskyisiä, kauankestäviä suosionosoituksia. Konferenssin osanottajat nousevat seisomaansaattaen toveri Stalinia.)

„Pravda“ № 262,
marraskuun 19 pñä 1926

VALLANKUMOUKSEN PERSPEKTIVEISTÄ KIINASSA

*Puhe Kominternin Toimeenpanevan komitean
Kiinan valiokunnassa
marraskuun 30 pnä 1926*

Toverit! Ennen kuin ryhdyn käsittelemään kysymystä pidän tarpeellisena sanoa, että minulla ei ole sellaista tyhjentävää aineistoa Kiinan kysymyksestä, joka tarvittaisiin täydellisen kuvan antamiseksi Kiinan vallankumouksesta. Siksi minun täytyy rajoittaa eräisiin yleisiin periaatteellisiin huomautuksiin, jotka koskevat suoranaisesti kysymystä Kiinan vallankumouksen perussuunnasta.

Minulla on Petrovin teesit, Mifin teesit, kaksi Tang Ping-siangin selostusta ja Rafesin huomautukset Kiinan kysymyksestä. Mielestäni kaikilla näillä asiakirjoilla, niiden hyvistä puolista huolimatta, on se tavattoman suuri puutteellisuus, että ne sivuuttavat koko joukon Kiinan vallankumouksen peruskysymyksiä. Mielestäni on välttämättä kiinnitettävä huomio ennen kaikkea näihin puutteellisiin. Sentähden minun huomautuksillani tulee olemaan samalla arvois-televa luonne.

I

KIINAN VALLANKUMOUKSEN LUONNE

Lenin on sanonut, että kiinalaisille koittaa piakkoin oma vuotensa 1905. Eräät toverit ovat ymmärtäneet

sen siten, että kiinalaisilla täytyy toistua prikulleen se sama, mitä meillä Venäjällä tapahtui vuonna 1905. Se on väärin, toverit. Lenin ei ole lainkaan sanonut, että Kiinan vallankumous tulee olemaan Venäjällä vuonna 1905 tapahtuneen vallankumouksen kopio. Lenin sanoi vain, että kiinalaisille tulee oma vuotensa 1905. Se merkitsee sitä, että vuoden 1905 vallankumouksen yleisten piirteiden lisäksi Kiinan vallankumouksella tulee olemaan vielä omia omalaatuisia erikoisuuksiaan, joiden on painettava erikoinen leimansa Kiinan vallankumoukseen.

Mitä ovat nämä erikoisuudet?

Ensimmäinen erikoisuus on se, että Kiinan vallankumous, joka on porvarillis-demokraattinen vallankumous, on samalla kansallisen vapautuksen vallankumous, jonka kärki on tähdätty muukalaisen imperialismin herruutta vastaan Kiinassa. Ennen kaikkea siinä se eroaa vuoden 1905 vallankumouksesta Venäjällä. Asia on niin, että imperialismien herruus Kiinassa ei ilmene yksinomaan sen sotilaallisena mahtina, vaan ennen kaikkea siinä, että Kiinan teollisuuden peruslangat, rautatiet, tehtaat, kaivokset, pankit y.m. ovat muukalaisten imperialistien hallussa tai valvonnassa. Mutta siitä taas seuraa, että muukalaista imperialismia ja sen kiinalaisia asiamiehiä vastaan käytävän taistelun kysymykset eivät voi olla näyttelemättä vakavaa osaa Kiinan vallankumouksessa. Siten Kiinan vallankumous liittyy välittömästi kaikkien maiden proletaarien vallankumouksiin imperialismia vastaan.

Kiinan vallankumouksen toinen erikoisuus on se, että Kiinassa kansallinen suurporvaristo on äärettö-

män heikko, että se on verrattomasti heikompi kuin Venäjän porvaristo vuoden 1905 kaudella. Se onkin ymmärrettävää. Kun kerran teollisuuden peruslangat ovat keskittyneet muukalaisten imperialistien käsiin, niin Kiinan kansallinen suurporvaristo ei voi olla muuta kuin heikko ja takapajuinen. Siinä suhteessa Mifin huomautus Kiinan kansallisen porvariston heikkoudesta Kiinan vallankumouksen eräänä luonteenomaisena seikkana on aivan oikea. Mutta siitä johtuu, että Kiinan vallankumouksen alkuunpanijan ja johtajan tehtävän, Kiinan talonpoikaiston johtajan tehtävän täytyy kiertämättä joutua Kiinan proletariaatin ja sen puolueen käsiin.

Ei pidä unohtaa myöskään Kiinan vallankumouksen kolmatta erikoisuutta, joka on siinä, että Kiinan rinnalla on olemassa ja kehittyy Neuvostoliitto, jonka vallankumouksellinen kokemus ja jonka antama apu ei voi olla helpottamatta Kiinan proletariaatin taistelua imperialismia vastaan sekä feodaalisia ja keskiaikaisuuden jätteitä vastaan Kiinassa.

Sellaiset ovat Kiinan vallankumouksen peruserikoisuudet, joista sen luonne ja suunta määräytyvät.

II

IMPERIALISMI JA IMPERIALISTINEN INTERVENTIO KIINASSA

Esitettyjen teesien ensimmäinen puutteellisuus on se, että ne sivuuttavat tai aliarvioivat kysymyksen imperialistisesta interventioista Kiinassa. Näihin teeseihin syventyessä saattaa syntyä käsitys, että Kiinassa ei tällä kertaa oikeastaan olekaan imperia-

listista interventiota, vaan ainoastaan pohjoisten maakuntien asukkaiden taistelu eteläisiä vastaan taikka yhden kenraaliryhmän taistelu toista kenraaliryhmää vastaan. Tällöin ollaan taipuvaisia pitämään interventiona sellaista tilannetta, jolloin muukalaisia sotajoukkoja on tuotu Kiinan alueille, mutta ellei sitä ole tapahtunut, niin ei ole interventiotakaan.

Se on mitä pahin virhe, toverit. Interventio ei lainkaan rajoitu sotajoukkojen maahantuontiin eikä sotajoukkojen tuominen maahan ole laisinkaan intervention peruserikoisuus. Kapitalistisissa maissa kehittyvän vallankumouksellisen liikkeen nykyisissä oloissa, jolloin muukalaisen sotaväen suoranainen maahantuonti saattaa aiheuttaa monia vastalauseita ja selkkauksia, on interventiolla joustavampi luonne ja paremmin naamioitu muoto. Nykyoloissa imperiaalisismi pitää edullisempänä harjoittaa interventiota järjestämällä kansalaissodan riippuvaisen maan sisällä, rahoittamalla vastavallankumouksellisia voimia vallankumousta vastaan sekä kannattamalla moraalisesti ja rahallisesti kiinalaisia asiamiehiään vallankumousta vastaan. Imperialistit olivat taipuvaisia selittämään Denikinin ja Koltshakin, Judenitshin ja Wrangelin taistelun vallankumousta vastaan Venäjällä yksinomaan sisäiseksi taisteluksi. Mutta me kaikki tiesimme, emmekä ainoastaan me, vaan koko maailma tiesi, että näiden venäläisten vastavallankumouksellisten kenraalien takana olivat Englannin ja Amerikan, Ranskan ja Japanin imperialistit, sillä ilman niiden tukea olisi vakava kansalaissota Venäjällä ollut kerrassaan mahdotonta. Samaa on sanottava Kiinastakin. Wu Pei-fun ja Sung Tshuang-fangin, Tshangtsolinin ja

Tshang Tsung-tshangin taistelu vallankumousta vastaan Kiinassa olisi yksinkertaisesti mahdotonta, elleivät kaikkien maiden imperialistit innoittaisi näitä vastavallankumouksellisia kenraaleita, elleivät ne varustaisi heitä rahallisesti, aseilla, ohjaajilla, „neuvonantajilla“ y.m.

Missä on Kantonin sotajoukkojen voima? Siinä, että niillä on aate ja pyrkimys, jotka innoittavat niitä taisteluun imperialismista vapautumiseksi, siinä, että ne tuovat Kiinalle vapautuksen. Missä on Kiinan vastavallankumouksellisten kenraalien voima? Siinä, että niiden takana ovat kaikkien maiden imperialistit, Kiinan kaikkien ja kaikenlaisten rautateiden, konses-sioiden, tehtaiden, pankkien ja kauppatoyimistöjen omistajat.

Siksi kysymys ei ole ainoastaan siitä tai edes niinkään paljon siitä, että maahan tuodaan muukalaisia sotajoukkoja, vaan siitä kannatuksesta, jota kaikkien maiden imperialistit antavat Kiinan vastavallankumoukselle. Imperialistisen intervention ydin on nyt se, että interventiota suoritetaan toisten käsillä.

Siksi imperialistinen interventio Kiinassa on epäilemätön tosiasia, jota vastaan Kiinan vallankumouksen kärki onkin tähdätty.

Senpä tähden, ken sivuuttaa tai aliarvioi imperialistisen intervention Kiinassa, hän sivuuttaa tai aliarvioi sen, mikä Kiinassa on kaikkein tärkeintä ja merkityksellisintä.

Sanotaan, että japanilaiset imperialistit osoittavat jonkinlaisia „myötätunnon“ oireita kantonilaisia kohtaan ja yleensä Kiinan vallankumousta kohtaan. Sanotaan, että amerikkalaiset imperialistit eivät jää

siinä suhteessa jälkeen japanilaisista. Se on itsensä pettämistä, toverit. On osattava erottaa imperialistien politiikan, myöskin japanilais-amerikkalaisten imperialistien politiikan, olemus siitä, millä sitä naamioidaan. Lenin sanoi usein, että vallankumousmiehiä on vaikea taltuttaa pampulla tai nyrkillä, mutta toisinaan heidät otetaan hyvin helposti ansaan hellyydellä. Tätä Leninin sanomaa totuutta ei pidä milloinkaan unohtaa, toverit. Joka tapauksessa on selvää, että japanilais-amerikkalaiset imperialistit ovat oppineet melko hyvin tuntemaan tämän totuuden merkityksen. Siksi on osattava erottaa selvästi kantonilaisille osoitettu hellyys ja kehuskelu siitä seikasta, että hellyyksiin kaikkein auliimmat imperialistit pitävät kaikkein lujimmin kiinni „omista“ konsessioistaan ja rautateistään Kiinassa, joista ne eivät suostu luopumaan millään hinnalla.

III

KIINAN VALLANKUMOUKSELLINEN ARMEIJA

Toinen huomautus esitettyjen teesien johdosta koskee kysymystä Kiinan vallankumouksellisesta armeijasta. Asia on siten, että kysymys armeijasta on teeseissä sivuutettu tai sitä väheksytään. (Äänipaikalta: „Oikein!“.) Se on niiden toinen puutteellisuus. Kantonilaisten etenemistä pohjoiseen ei tavallisesti pidetä Kiinan vallankumouksen leviämisenä, vaan kantonilaisten kenraalien taisteluna Wu Pei-futa ja Sung Tshuang-fangia vastaan, toisten kenraalien taisteluna etutilasta toisiin kenraaleihin nähden. Se on mitä pahin virhe, toverit. Kiinan vallankumoukselliset

armeijat ovat mitä tärkein tekijä Kiinan työläisten ja talonpoikain taistelussa vapautuksensa puolesta. Vai onko se sattuma, että kuluvan vuoden touko- tai kesäkuuhun saakka Kiinassa vallitsevaa tilannetta pidettiin taantumuksen herruutena, joka muodostui Feng Ju-siangin armeijain tappion jälkeen, mutta sitten, kuluvan vuoden kesällä, kun kantonilaisten voittoisat joukot etenivät pohjoiseen ja valloittivat Hubein, kuva muuttui perusteellisesti vallankumouksen hyväksi? Ei, se ei ole sattuma. Sillä kantonilaisten eteneminen merkitsee iskuja imperialismille, iskuja sen asiamiehille Kiinassa sekä kokoontumisvapautta, lakkovapautta, painovapautta ja järjestäytymisvapautta yleensä kaikille Kiinan vallankumouksellisille aineksille, varsinkin työläisille. Siinä juuri on Kiinan vallankumouksellisen armeijan erikoisuus ja mitä tärkein merkitys.

Ennen, XVIII ja XIX vuosisadalla, vallankumoukset alkoivat siten, että kapinaan nousi tavallisesti suurimmalta osaltaan aseeton tai huonosti aseistettu kansa ja se joutui vastakkain vanhan valtakomennon armeijan kanssa, jonka armeijan se yritti hajottaa tai saada ainakin osittain puolelleen. Se on vallankumouksellisten purkausten tyypillinen muoto menneisyydessä. Niin oli meillä Venäjälläkin vuonna 1905. Kiinassa asiat kehittyvät toiseen tapaan. Kiinassa ei vanhan hallituksen sotajoukkoja vastassa ole aseeton kansa, vaan aseistettu kansa vallankumousarmeijan muodossa. Kiinassa taistelee aseistettu vallankumous aseistettua vastavallankumousta vastaan. Se on eräs Kiinan vallankumouksen erikoisuus ja sen eräs etuisuus. Siinä piilee myöskin

Kiinan vallankumouksellisen armeijan erikoinen merkitys.

Juuri siksi vallankumouksellisen armeijan aliarvioiminen onkin esitettyjen teesien sallimaton puutteellisuus.

Mutta siitä seuraa, että Kiinan kommunistien on kiinnitettävä erikoista huomiota työhön armeijassa.

Ensiksi, Kiinan kommunistien on voimistettava kaikin keinoin poliittista työtä armeijassa ja päästävä siihen, että armeija muodostuisi todelliseksi ja esimerkilliseksi Kiinan vallankumouksen aatteiden eteenpäinviejäksi. Se on erikoisen välttämätöntä siksi, että kantonilaisten mukaan lyöttäytyy nyt kaikenlaisia kenraaleita, joilla ei ole mitään tekemistä Kuomintangin kanssa, ne liittyvät kantonilaisiin, koska näkevät heissä voiman, joka murskaa Kiinan kansan viholliset, ja liittyessään kantonilaisiin ne tuovat armeijaan hajanusta. Nämä „liittolaiset“ voidaan neutralisoida tai tehdä niistä todellisia kuomintangilaisia vain voimistamalla poliittista työtä ja ottamalla ne vallankumoukselliseen valvontaan. Ilman sitä armeija voi joutua mitä vaikeimpaan tilaan.

Toiseksi, Kiinan vallankumousmiesten, siinä luvussa myöskin kommunistien, on ryhdyttävä välittömästi tutkimaan sotataitoa. Heidän ei pidä suhtautua sotataitoon aivan kuin se olisi jokin toisarvoinen asia, sillä Kiinassa on sotataito nyt Kiinan vallankumouksen tärkeimpiä tekijöitä. Kiinalaisten vallankumousmiesten ja siis myöskin kommunistien on perehdyttävä sotataitoon, jotta he voisivat vähitellen edistyä ja astua yksiin tai toisiin johtotehtäviin vallankumouksellisessa armeijassa. Tämä takaa sen, että

Kiinan vallankumouksellinen armeija tulee kulkemaan oikeaa tietä, suoraan päämäärää kohti. Ilman sitä voi hoipertelu ja horjunta käydä kiertämättömäksi armeijassa.

IV

KIINAN TULEVAN VALLAN LUONNE

Kolmas huomautus koskee sitä, että teeseissä ei ole otettu huomioon kysymystä Kiinan tulevan vallankumouksellisen vallan luonteesta taikka ei siihen ole kiinnitetty riittävää huomiota. Mif on teeseissään päässyt lähelle tätä kysymystä, ja se on hänen ansionsa. Mutta päästyään lähelle hän pelästyti jotakin eikä rohjennut viedä asiaa päätökseen. Mif luulee, että tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa on oleva vallankumouksellisen pikkuporvariston valtaa johdon ollessa proletariaatilla. Mitä se merkitsee? Helmikuun vallankumouksen aikana vuonna 1917 menshevikit ja eserrät olivat samoin pikkuporvarillisia puolueita ja jossain määrin vallankumouksellisia. Merkitseekö tämä sitä, että tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa tulee olemaan eserräläis-menshevististä valtaa? Ei, ei merkitse. Miksi? Siksi, että eserräläis-menshevikkiläinen valta oli itseasiassa imperialistista valtaa, kun taas tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa on oleva imperialisminvastaista valtaa. Siinä on perinpohjainen ero.

Macdonaldin hallitus oli vieläpä „työväen“ valtaa, mutta samalla se oli imperialistinen hallitus, sillä se nojautui Englannin imperialistisen vallan säilyttämiseen muun muassa Intiassa ja Egyptissä. Tulevalla

vallankumouksellisella vallalla Kiinassa on oleva se etuisuus Macdonaldin hallitukseen verraten, että se on oleva imperialisminvastainen valta.

Kysymys ei ole ainoastaan Kantonin vallan, joka on koko Kiinan tulevan vallankumouksellisen vallan itu, porvarillis-demokraattisesta luonteesta, vaan kysymys on ennen kaikkea siitä, että tämä valta on, eikä voi olla olematta, imperialisminvastaista valtaa, että tämän vallan jokainen uusi askel eteenpäin merkitsee iskua maailman imperialismille, siis iskua maailman vallankumouksellisen liikkeen hyväksi.

Lenin oli oikeassa sanoessaan, että kun kansallinen vapausliike aikaisemmin, ennen maailmanvallankumouksen aikakauden alkamista, oli osa yleisdemokraattista liikettä, niin nyt, Venäjän neuvostovallankumouksen voiton jälkeen ja maailmanvallankumouksen aikakauden alettua, kansallinen vapausliike kuuluu osana maailman proletaariseen vallankumoukseen.

Mif ei ole ottanut huomioon tätä erikoisuutta.

Käsittääkseni tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa on yleensä luonteeltaan muistuttava sitä valtaa, josta meillä puhuttiin vuonna 1905, s.o. jotain proletariaatin ja talonpoikaiston demokraattisen diktatuurin tapaista, kuitenkin sillä eroituksella, että se on oleva pääasiassa imperialisminvastainen valta.

Se on oleva siirtymiskauden valtaa siirryttäessä Kiinan ei-kapitalistiseen eli tarkemmin sanoen sosialistiseen kehitykseen.

Juuri siihen suuntaan on Kiinan vallankumous kehittyvä.

Tätä vallankumouksen kehityksen tietä helpottaa kolme seikkaa:

ensiksi se, että Kiinan vallankumous, joka on kansallisen vapautuksen vallankumous, tulee olemaan tähdätty imperialismia ja sen asiamiehiä vastaan Kiinassa;

toiseksi se, että Kiinan kansallinen suurporvaristo on heikkoa, heikompaa kuin Venäjän kansallinen porvaristo vuoden 1905 kaudella, mikä seikka helpottaa proletariaatin hegemonian toteuttamista, Kiinan talonpoikaiston johtamista proletaarisen puolueen taholta;

kolmanneksi se, että Kiinan vallankumous tulee kehittymään olosuhteissa, jotka antavat mahdollisuuden käyttää hyväksi Neuvostoliitossa voittaneen vallankumouksen kokemusta ja apua.

Onko tämä tie voittava varmasti ja ehdottomasti, se riippuu monista seikoista. Selvää kuitenkin on se, että Kiinan kommunistien perustehtävänä on taistelu juuri tämän kehitystien puolesta Kiinan vallankumouksessa.

Siitä johtuu Kiinan kommunistien tehtävä kysymyksessä suhteesta Kuomintangiin ja Kiinan tulevaan vallankumoukselliseen valtaan. Sanotaan, että Kiinan kommunistien on erottava pois Kuomintangista. Se ei ole oikein, toverit. Kiinan kommunistien eroaminen Kuomintangista tällä kertaa olisi mitä pahin virhe. Koko Kiinan vallankumouksen kulku, sen luonne, sen perspektiivit puhuvat epäilemättä siitä, että Kiinan kommunistien on jäätävä Kuomintangiin ja voimistettava työtään siinä.

Mutta voiko Kiinan kommunistinen puolue osallistua tulevaan vallankumoukselliseen valtaan? Se ei ainoastaan voi, vaan sen täytyykin osallistua siihen. Kiinan vallankumouksen kulku, sen luonne ja sen perspektiivit puhuvat selvää kieltä siitä, että

Kiinan kommunistisen puolueen täytyy osallistua Kiinan tulevaan vallankumoukselliseen valtaan.

Se on eräs välttämättömiä takeita siitä, että Kiinan proletariaatin hegemonia tulee toteutetuksi käytännössä.

V

TALONPOIKAISKYSYMYS KIINASSA

Neljäs huomautus koskee kysymystä Kiinan talonpoikaistosta. Mif on sitä mieltä, että pitää heti antaa tunnus Neuvostojen muodostamisesta, nimittäin talonpoikain Neuvostojen muodostamisesta Kiinan maaseudulle. Mielestäni se on virhe. Mif kiirehtii liian pitkälle eteenpäin. Ei voida rakentaa Neuvostoja maaseudulla sivuuttaen Kiinan teollisuuskeskukset. Kuitenkaan kysymys Neuvostojen järjestämisestä Kiinan teollisuuskeskuksissa ei nyt ole päiväjärjestyksessä. Sitä paitsi on otettava huomioon, ettei Neuvostoja saa käsitellä irrallisina sitomatta niitä ympäröivään tilanteeseen. Neuvostot, tässä tapauksessa talonpoikain Neuvostot, voitaisiin järjestää vain siinä tapauksessa, jos Kiina eläisi parhaillaan talonpoikaismaksimaalisen nousun kautta, joka nousu murtaisi vanhan ja loisi uuden vallan, olettaen, että Kiinan teollisuuskeskukset ovat jo murtaneet padon ja päässeet Neuvostojen vallan muodostamisen vaiheeseen. Voidaanko sanoa, että Kiinan talonpoikaisto ja yleensä Kiinan vallankumous on jo päässyt tähän vaiheeseen? Ei, ei voida sanoa. Siksi Neuvostoista puhuminen nyt merkitsee kiirehtimistä liian pitkälle eteenpäin. Sen takia ei nyt pidä asettaa kysymystä Neuvostoista, vaan talonpoikaiskomiteoiden muodostamisesta. Tarkoiton

talonpojista valittuja talonpoikaiskomiteita, jotka kykenevät muotoilemaan talonpoikaiston perusvaatimukset ja jotka ryhtyvät kaikkiin toimenpiteisiin saadakseen nämä vaatimukset toteutetuksi vallankumouksellista tietä. Näiden talonpoikaiskomiteoiden on oltava se runko, jonka ympärillä vallankumous maaseudulla tulee kehittymään.

Tiedän, että kuomintangilaisten ja vieläpä Kiinan kommunistienkin keskuudessa on niitä, jotka eivät pidä mahdollisena vallankumouksen valloilleen päättämistä maaseudulla, peläten, että talonpoikaiston mukaantulo vallankumoukseen rikkoo imperialisminvastaisen yhteisrintaman. Se on mitä suurin erehdys, toverit. Kiinan imperialisminvastainen rintama tulee olemaan sitä voimakkaampi ja mahtavampi, mitä nopeammin ja perusteellisemmin Kiinan talonpoikaisto saadaan mukaan vallankumoukseen. Teesien laatijat, varsinkin Tang Ping-siang ja Rafes, ovat aivan oikeassa väittäessään, että Kiinan vallankumouksen voiton välttämättömänä ehtona on eräiden talonpoikaiston kaikkein kypsyneimpien vaatimusten viipymätön tyydyttäminen. Mielestäni on aika murtaa se hitaus ja se „neutraalisuus“ talonpoikaiston suhteen, jota ilmenee Kuomintangin eräiden aineiden toiminnassa. Mielestäni sekä Kiinan kommunistisen puolueen että Kuomintangin, ja siis myöskin Kantonin vallan, on siirryttävä viipymättä sanoista tekoihin ja asetettava kysymys talonpoikaiston kaikkein elintärkeimpien vaatimusten tyydyttämisestä nyt heti.

Vallankumouksen kulusta riippuu, minkälaisen pitää perspektiivien olla tässä suhteessa ja kuinka pitkälle voidaan ja täytyy mennä. Mielestäni on kysy-

mys johdettava loppujen lopuksi maan kansallistamiseen. Joka tapauksessa me emme ainakaan voi vanna kieltäytyvämme sellaisesta tunnuksesta kuin maan kansallistamisen tunnuksesta.

Minkälaisia ovat ne tiet ja polut, joita Kiinan vallankumouksellisten on kuljettava saadakseen Kiinan monimiljoonaisen talonpoikaiston nostetuksi vallankumoukseen?

Mielestäni nykyoloissa voidaan puhua vain kolmesta tiestä.

Ensimmäinen tie on talonpoikaiskomiteoiden muodostaminen ja kiinalaisten vallankumouksellisten pääseminen näihin komiteoihin voidakseen vaikuttaa talonpoikaistoon. (Ääni paikalta: „Entä talonpoikaissiitot?“.) Mielestäni talonpoikaissiitot ryhmittyvät talonpoikaiskomiteoiden ympärille tai talonpoikaissiitot muuttuvat talonpoikaiskomiteoiksi, jolle annetaan vissiä valtaa, jota tarvitaan talonpoikain vaatimusten täyttämiseen. Tästä tiestä olen edellä jo puhunut. Mutta tämä tie ei vielä riitä. Olisi naurettavaa luulla, että Kiinassa olisi sitä varten riittävästi vallankumouksellisia. Kiinassa on väestöä noin 400 miljoonaa. Siitä on kiinalaisia noin 350 miljoonaa. Heistä on enemmän kuin $\frac{9}{10}$ talonpoikia. Siinä erehdytään, jos luullaan, että muutamat kymmenet tuhannet kiinalaiset vallankumoukselliset voivat viedä mukanaan tämän talonpoikaisen valtameren. Siis tarvitaan vielä muitakin teitä.

Toinen tie on talonpoikaistoon vaikuttaminen uuden vallankumouksellisen kansanvallan koneiston kautta. Epäilemätöntä on, että uusissa vapautetuissa maakunnissa pystytetään uusi valta Kantonin vallan malliin.

Epäilemätöntä on, että tämän vallan ja tämän vallan koneiston, jos se haluaa todella viedä vallankumousta eteenpäin, täytyy ryhtyä tyydyttämään talonpoikaiston kaikkein kipeimpiä vaatimuksia. Ja siksi kommunistien ja yleensä Kiinan vallankumouksellisten tehtävänä on päästä uuden vallan koneistoon, lähentää tätä koneistoa talonpoikaissjoukkoihin ja auttaa talonpoikaissjoukkoja tyydyttämään tämän koneiston kautta elintärkeitä vaatimuksiaan joko ottamalla haltuunsa tilanherrojen maat tai alentamalla veroja ja vuokramaksua — aina tilanteesta riippuen.

Kolmas tie on talonpoikaistoon vaikuttaminen vallankumouksellisen armeijan kautta. Puhuin jo vallankumousarmeijan mitä tärkeimmästä merkityksestä Kiinan vallankumouksessa. Kiinan vallankumousarmeija on se voima, joka tunkeutuu ensimmäisenä uusiin maakuntiin, joka ensimmäisenä kulkee talonpoikaiston syvien joukkojen läpi ja jonka perusteella talonpoika ennen kaikkea tekee johtopäätöksensä uudesta vallasta, sen huonoista tai hyvistä ominaisuuksista. Vallankumousarmeijan käytöksestä ennen kaikkea, sen suhteesta talonpoikaistoon ja tilanherroihin, sen valmeudesta auttaa talonpoikia riippuu talonpoikaiston suhde uuteen valtaan, Kuomintangiin ja yleensä Kiinan vallankumoukseen. Kun otetaan huomioon, että Kiinan vallankumousarmeijaan on päässyt paljon epäilyttäviä aineksia, että nämä ainekset saattavat muuttaa armeijan ulkomuotoa huonompaan päin, niin on ymmärrettävää, miten suuri merkitys armeijan poliittisella olemuksella ja, niin sanoakseni, sen talonpoikaisspolitiikalla on talonpoikaiston silmissä. Siksi Kiinan kommunistien ja yleensä Kiinan vallankumouk-

sellisten on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin neutralisoidakseen armeijan talonpoikaisvastaiset ainekset ja säilyttääkseen armeijassa sen vallankumouksellisen hengen ja viedäkseen asiaa siihen suuntaan, että armeija auttaisi talonpoikia ja nostaisi niitä vallankumoukseen.

Sanotaan, että vallankumouksellinen armeija otetaan Kiinassa vastaan avosylin, mutta sen jälkeen, kun armeija asettuu paikkakunnalle, seuraa jonkinlainen pettymys. Samoin oli meilläkin Neuvostoliitossa kansalaissodan aikana. Se on selitettävissä siten, että vapauttaessaan uusia maakuntia ja asettuessaan niihin armeijan täytyy muodossa tai toisessa hankkia elintarvikkeet ympäristöseutujen väestön kustannuksella. Me, neuvostovallankumousmiehet, onnistuimme tavallisesti hyvittämään nämä kielteiset puolet sillä, että me yritimme armeijan välityksellä auttaa talonpoikia niiden taistelussa tilanherra-aineksia vastaan. Kiinan vallankumousmiesten on välttämättä opittava samalla tavalla hyvittämään nämä kielteiset puolet harjoittamalla oikeaa talonpoikaispolitiikkaa armeijan kautta.

VI

PROLETARIAATTI JA PROLETARIAATIN HEGEMONIA KIINASSA

Viides huomautus koskee kysymystä Kiinan proletariaatista. Mielestäni teeseissä ei korosteta riittävästi Kiinan työväenluokan osuutta ja merkitystä. Rafes kysyy: kehen Kiinan kommunistien täytyy orientoitua — Kuomintangin vasemmistolaisiin vaiko keskustaan? Kummallinen kysymys. Mielestäni Kiinan

kommunistien täytyy orientoitua ennen kaikkea proletariaattiin ja orientoida Kiinan vapautusliikkeen toimihenkilöitä vallankumoukseen. Vasta silloin on kysymys asetettu oikein. Tiedän, että Kiinan kommunistien keskuudessa on tovereita, joiden mielestä työläisten lakot aineellisen aseman ja oikeuksiensa parantamiseksi eivät ole suotavia ja jotka suostuttelevat työläisiä olemaan lakkoilematta. (Ään i: „Sel-laista on ollut Kantonissa ja Shanghaissa.“) Se on suuri virhe, toverit. Se on Kiinan proletariaatin osuuden ja ominaispainon mitä vakavinta aliarviointia. Se on merkittävä teeseissä ehdottoman kielteisenä ilmiönä. Olisi suuri virhe, elleivät Kiinan kommunistit käyttäisi nykyistä suotuisaa tilannetta auttaakseen työläisiä parantamaan aineellista asemaansa ja oikeuksiaan edes lakkojen avulla. Mitä merkitystä silloin olisi Kiinan vallankumouksella? Proletariaatti, jonka poikia imperialismiin asiamiehet pieksävät ja kiduttavat lakkojen aikana, ei voi olla johtavana voimana. Tämä keskiaikainen pahe on hävitettävä hinnalla millä hyvänsä, jotta Kiinan proletaarien keskuudessa saataisiin kohotetuksi voimansa tuntoa ja oman arvonsa tuntoa ja jotta heidät voitaisiin tehdä kykeneviksi johtamaan vallankumousliikettä. Ilman sitä ei voida ajatellakaan Kiinan vallankumouksen voittoa. Siksi Kiinan työväenluokan taloudellisille ja oikeudellisille vaatimuksille, joita esitetään sen aseman vakavan parantamisen suuntaan, on teeseissä saatava ansaittu sijansa. (Mif: „Siitä on teeseissä sanottu.“) Niin kyllä, teeseissä on siitä sanottu, mutta valitettavasti ei näitä vaatimuksia ole asetettu riittävän selvästi.

VII

KYSYMYS KIINAN NUORISOSTA

Kuudes huomautus koskee kysymystä Kiinan nuorisosta. On kummallista, ettei teeseissä ole huomioitu tätä kysymystä. Ja kuitenkin nuorisokysymyksellä Kiinassa on nyt erittäin tärkeä merkitys. Tang Ping-siingin selostuksissa puhutaan tästä kysymyksestä, mutta valitettavasti ei kyllin selvästi. Nuorisokysymyksellä on Kiinassa nyt ensiluokkaisen tärkeä merkitys. Opiskeleva nuoriso (vallankumoukselliset ylioppilaat), työläisnuoriso, talonpoikaisnuoriso ovat voima, joka voisi viedä vallankumousta eteenpäin jättiläisaskelin, jos se saataisiin Kuomintangin aatteellisen ja poliittisen vaikutuksen alaiseksi *. On otettava huomioon, ettei imperialistinen sorto koske kehenkään niin syvästi ja voimakkaasti kuin nuorisoon eikä kukaan tunne niin kärkevästi ja kipeästi tarvetta taistella tätä sortoa vastaan kuin Kiinan nuoriso. Tämä seikka on Kiinan kommunistisen puolueen ja Kiinan vallankumouksellisten otettava kaikin puolin huomioon voimistaakseen kaikin tavoin työtä nuorison keskuudessa. Nuoriso on kiinnitettävä sen ansaitsemaa huomiota Kiinan kysymystä koskevissa teeseissä.

* **Huomautus.** Silloisissa oloissa tämä politiikka oli oikeaa, sillä Kuomintang edusti siihen aikaan kommunistien ja enemmän tai vähemmän vasemmistolaisten kuomintangilaisten välistä liittoa, joka toteutti imperialisminvastaista vallankumouksellista politiikkaa. Myöhemmin tästä politiikasta luovuttiin, sillä se ei enää vastannut Kiinan vallankumouksen etuja, koska Kuomintang oli loitonnut vallankumouksesta ja muuttui myöhemmin vallankumousta vastaan taistelevien keskuukseksi, ja kommunistit erosivat Kuomintangista katkaisten välinsä siihen.

VIII

ERÄITÄ JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Haluaisin tehdä eräitä johtopäätöksiä — imperiaalisuutta vastaan käytävästä taistelusta Kiinassa ja talonpoikaiskysymyksen suhteen.

Epäilemättä Kiinan kommunistinen puolue ei voi nyt rajoittua ei-tasavertaisten sopimusten lakkauttamisvaatimukseen. Tätä vaatimusta kannattaa nyt sellainenkin vastavallankumouksellinen kuin Tshang Sue-liang. Kiinan kommunistisen puolueen on ilmeisesti mentävä pitemmälle.

Edelleen on asetettava perspektiiviksi kysymys rautateiden kansallistamisesta. Se on välttämätöntä, ja siihen suuntaan on asioita johdettava.

Edelleen on pidettävä silmällä tärkeimpien tehtaiden kansallistamisen perspektiiviä. Tällöin herää ennen kaikkea kysymys niiden tuotantolaitosten kansallistamisesta, joiden omistajat osoittavat erikoista vihamielisyyttä ja erikoista aggressiivisuutta Kiinan kansaa kohtaan. Sitten on vietävä eteenpäin talonpoikaiskysymystä sitoen sen Kiinan vallankumouksen näköaloihin. Mielestäni asiat on johdettava loppukädessä tilanherrojen maiden pakkoluovutukseen talonpojille ja maan kansallistamiseen.

Muu on itsestään selvää.

Nämä olivatkin ne huomautukset, jotka halusin tehdä, toverit.

HUOMAUTUKSIA

- 1 Tarkoitetaan syvää taloudellista ja poliittista kriisiä Saksassa syksyllä 1923. Maassa kehittyi voimakas vallankumousliike, alkoi työläisten joukottainen siirtyminen sosialidemokratiasta kommunistiseen puolueeseen. Saksissa ja Thüringenissa muodostettiin työväen hallitukset, päiväjärjestykseen otettiin kysymys proletaaristen Neuvostojen viipymättömästä järjestämisestä ja vallan ottamisesta kommunistien käsiin. Hampurissa tapahtui työläisten aseellinen kapina. Vallankumousliike Saksassa kärsi tappion, minkä jälkeen maassa voimistui porvarillinen taantumus. — 2.
- 2 Kysymys on kansallisista vapaussodista Marokossa ja Syyriassa (vuosina 1925 — 1926) ranskalaista imperialismia vastaan. Nämä sodat maksoivat Ranskalle toista miljardia frangia. — 3.
- 3 Kysymys on bolshevikkipuolueelle vihamielisestä „vasemmistokommunistien“ ryhmästä. („Vasemmistokommunisteista“ kts. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, suomenk. painos, s. 240 — 243 ja V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXII osa, s. 297 — 303, 306 — 310, 313 — 346, 505 — 528.) — 3.
- 4 Yleisvenäläinen puoluekonferenssi vuonna 1908 — VSDTP:n V konferenssi — pidettiin tammikuun 3 — 9 p:nä 1909 (joulukuun 21 — 27 p:nä 1908) Pariisissa. Lenin ja bolshevikit kävivät konferenssissa taistelua kahdella rintamalla: menshevikkilikvidaattoreita vastaan ja otzovisteja — „vasemmisto-

- likvidaattoreita"—vastaan. Leninin ehdotuksesta konferenssi tuomitsi päättävästi menshevikkien ja otzovistien likvidaattoruuden ja viitoitti bolshevikkien taktillisen linjan taantumuskaudeksi (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 125 — 132, „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, s. 150 — 152). — **9.**
- ⁵ Kyseinen „Esipuhe“ oli johdanto teokseen „Leninismin kysymyksistä“, jonka johdannon J. V. Stalin kirjoitti tammikuussa 1928 esipuheen asemesta kokoelmaan „Leninismin kysymyksiä“. Kokoelma ilmestyi painosta helmikuussa 1928. — **12.**
- ⁶ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, suomenk. painos, s. 76 — 201. — **12.**
- ⁷ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 391 — 437. — **13.**
- ⁸ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 94 — 139. — **13.**
- ⁹ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 164 — 221. — **13.**
- ¹⁰ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 78. — **14.**
- ¹¹ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XIX osa, s. 67 — 175. — **16.**
- ¹² Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXI osa, s. 365 — 455. — **16.**
- ¹³ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXIII osa, s. 331 — 412. — **16.**
- ¹⁴ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXV osa, s. 165 — 250. — **16.**
- ¹⁵ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 132. — **17.**
- ¹⁶ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 112. — **20.**
- ¹⁷ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 412 — 413. — **20.**
- ¹⁸ Kts. K. Marx ja F. Engels. „Keskuskomitean ensimmäinen vetoamus Kommunistien Liitolle“ (Teokset, VIII osa, 1931, s. 479 — 489). — **20.**
- ¹⁹ Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 396 — 397. — **20.**

- 20 Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 190. — **37.**
- 21 Kommunistisen Internationalen II kongressi pidettiin heinäkuun 19 — elokuun 7 pnä 1920. J. V. Stalin siteeraa V. I. Leninin sanoja puheesta „Kommunistisen puolueen osuudesta“. — **39.**
- 22 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 137 — 138. — **43.**
- 23 Rautatie- ja vesiliikenteen työntekijäin yhdistetyn ammattiliiton Keskuskomitea (Tsektran). Perustettu syyskuussa 1920. Vuonna 1920 ja vuoden 1921 alussa Tsektranin johto oli trotskilaiden käsissä, jotka käyttivät ammattiliittotyössä pelkän pakotuksen ja komentelun menetelmiä. Rautatie- ja vesiliikenteen työntekijäin ensimmäinen Yleisvenäläinen yhdistetty edustajakokous, joka pidettiin maaliskuussa 1921, karkoitti trotskilaiset Tsektranin johdosta, valitsi ammattiliitolle uuden Keskuskomitean ja viitoitti uudet menetelmät ammattiliittotyötä varten. — **56.**
- 24 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 61 — 81. — **57.**
- 25 Kominternin II kongressin teesit „Kommunistisen puolueen osuudesta proletaarisessa vallankumouksessa“ hyväksyttiin kongressin päätöslauselmaksi (pätöslauselmaa kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXV osa, s. 560 — 566). — **61.**
- 26 Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 115. — **64.**
- 27 Kts. kirjasta: J. V. Stalin. „Leninistä ja leninismistä“, 1924, s. 60. — **65.**
- 28 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 391 — 397. — **66.**
- 29 XIV puoluekonferenssin päätöslauselma „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“, kts. „NK(b) edustaja-

- kokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 25 — 31. — **67**.
- 80** Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 115, 125. — **67**.
- 81** Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 116, 122. — **68**.
- 82** Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 124. — **68**.
- 83** Kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 273 — 417. — **68**.
- 84** Kysymys on VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnosta, joka pidettiin huhtikuun 23 — 30 pnä 1925. Täysistunto vahvisti VKP(b):n XIV konferenssin hyväksymät päätöslauselmat, muun muassa myös päätöslauselman „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“, jossa on määriteltä puolueen kanta kysymyksessä sosialismin voitosta Neuvostoliitossa (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 25 — 31). — **69**.
- 85** Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 29, 28. — **76**.
- 86** Tarkoitetaan VKP(b):n XIV konferenssia, joka pidettiin huhtikuun 27 — 29 pnä 1925. — **77**.
- 87** VKP(b):n Moskovon komitean vastaus Leningradin läänin XXII puoluekonferenssin kirjelmään, joka oli Zinovjevin ja Kamenevin kannattajien ryhmäkuntalainen hyökkäysyritys, julkaistiin „Pravdassa“ № 291, joulukuun 20 pnä 1925. — **77**.
- 88** Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 50. — **80**.
- 89** Kts. J. V. Stalin. Teokset, 6. osa, s. 142 — 143, 145. — **82**.
- 40** Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 391. — **86**.

- 41 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 50 — 51. — **87**.
- 42 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 317 — 352. — **91**.
- 43 „Aikakauden filosofia“ on Zinovjevin vuonna 1925 kirjoittaman puoluevastaisen artikkelin nimi. Tämän artikkelin arvoitelua kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 398 — 400. — **95**.
- 44 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 50. — **96**.
- 45 Tarkoitetaan J. V. Stalinin puhetta „Proletariaattia ja talonpoikaistoa koskevasta kysymyksestä“, jonka hän piti tammikuun 27 p:nä 1925 VKP(b):n Moskovin järjestön XIII läänikonferenssissa käsiteltäessä kysymystä työstä maaseudulla (kts. J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 25 — 33). — **97**.
- 46 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 47 — 53. — **102**.
- 47 Aikakauslehdessä „Bolshevik“ № 3 helmikuun 15 p:tä 1926 on julkaistu J. V. Stalinin teos „Leninismin kysymyksistä“ (kts. tämä osa, s. 14 — 96).
„Bolshevik“ on NKP(b):n Keskuskomitean kerran kahdessa viikossa ilmestyvä teoreettinen ja poliittinen aikakauslehti — alkoi ilmestyä huhtikuussa 1924. — **104**.
- 48 Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettu täysistunto pidettiin Moskovassa helmikuun 17 — maaliskuun 15 p:nä 1926. Täysistunto käsitteli Kominternin Toimeenpanevan komitean ja Iso-Britannian kommunistisen puolueen toimintaselostukset sekä selostukset: kommunistien lähimmistä tehtävistä ammatillisessa liikkeessä, II organisationeuvottelukokouksen tuloksista ja täysistunnossa toimineiden kahden-toista valiokunnan selostukset. Täysistunto kiinnitti erikoista

huomiota kysymykseen kommunistien tehtävistä taistelussa kansainvälisen ammatillisen liikkeen vallankumouksellisen yhtenäisyyden puolesta yhteisrintamataktiikan pohjalla. J. V. Stalin valittiin täysistunnon puhemiesjäseneksi, poliittisen, Idän maiden ja Ranskan valiokuntien jäseneksi ja Saksan valiokunnan puheenjohtajaksi. — 106.

- 49 „Vuodella 23“ tarkoitetaan syvää vallankumouksellista kriisiä Saksassa syksyllä 1923. — 106.
- 50 „Bulletin Communiste“ oli kerran kahdessa viikossa ilmestynyt sanomalehti, Ranskan kommunistisen puolueen oikeistosiiven äänenkannattaja; ilmestyi Pariisissa. Lehden ensimmäinen numero ilmestyi lokakuussa 1925. Sanomalehti lakkasi ilmestymästä viidennentoista numeronsa ilmestyttyä (tammikuussa 1926), jossa juuri julkaistiinkin Ranskan kommunistisen puolueen oikeistosiiven puoluevastainen julistus. — 109.
- 51 NKP(b):n Keskuskomitean täysistunto pidettiin huhtikuun 6—9 p:nä 1926. Huhtikuun 9 p:nä täysistunnon aamuistunnossa J. V. Stalin piti puheen „Taloudellisesta tilanteesta ja talouspolitiikasta“ tehdyn alustuksen johdosta ja iltatunnossa hän teki selostuksen NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskomitean täysistuntojen työsuunnitelmasta vuodelle 1926. (Täysistunnon päätöksiä kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 91 — 102.) — 124.
- 52 Tarkoitetaan päätöslauselmaa „Viljanhankintakoneiston järjestämisestä vuoden 1926/27 hankintakamppailun ajaksi“, joka hyväksyttiin NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa huhtikuun 9 p:nä 1926 (pätöslauselmaa kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 97 — 100). — 142.
- 53 Tämän kirjeen epätäydellinen teksti on julkaistu kokoelmassa: J. Stalin. „Marxilaisuus ja kansallisuus- ja siirtomaakysymys“. Moskova, 1934, s. 172 — 173. — 159.

- 54 Englannin yleislakko oli toukokuun 3 — 12 p:nä 1926. Lakkoon otti osaa yli viisi miljoonaa järjestynyttä työläistä teollisuuden ja liikenteen kaikilla tärkeimmillä aloilla. — **166.**
- 55 Tarkoitetaan aseellista vallankaappausta, jonka Pilsudski pani toimeen 12 — 13 p:nä toukokuuta 1926. Vallankaappauksen tuloksena pystytettiin Pilsudskin ja hänen koplansa diktaatturikomento. Ne panivat vähitellen toimeen maan fasisoinnin. — **166.**
- 56 Kts. K. Marx ja F. Engels. „Valittuja kirjeitä“, 1947, s. 105. — **173.**
- 57 Kun oli saatu tieto Englannin yleislakosta, päätti Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston Puhemieshistö toukokuun 5 p:nä 1926 pitämässään istunnossa, johon osallistuvat ammattiliittojen Keskuskomiteain edustajat, kehoittaa kaikkia Neuvostoliiton ammattiliittojen jäseniä antamaan yhden neljäsosan päiväpalkastaan Englannin lakossaolevien työläisten avustamiseksi ja siirsi samana päivänä Englannin trade unionien Pääneuvostolle 250 tuhatta ruplaa. Toukokuun 7 p:nä Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto siirsi Pääneuvostolle vielä 2 miljoonaa ruplaa Neuvostoliiton työläisten keräämiä varoja. Toukokuun 9 p:nä Pääneuvosto tiedotti Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostolle kieltäytyvänsä ottamasta vastaan näitä rahoja ja mitään muuta apua Neuvostoliiton työläisiltä. — **174.**
- 58 Kysymys on teeseistä „Kansainvälisen kommunistisen liikkeen päiväjärjestyksessä olevista problemeista“, jotka Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettu täysistunto hyväksyi maaliskuun 15 p:nä 1926 (kts. „Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettu täysistunto. Teesejä ja päätöslauselmia“. Valtion kustannusliike, 1926, s. 4 — 39). — **177.**
- 59 Eduskuntaryhmät olivat Puolan eduskunnan, Puolan porvarillisen parlamentin alahuoneen ja Puolan tärkeimmän lakiasäättävän elimen edustajaryhmiä. Vuonna 1926 eduskunnan edustajat jakaantuivat yli 30:een ryhmään, jotka edustivat Puolan yhteiskunnan eri luokkia ja välikerroksia. — **180.**

- 60 Tarkoitetaan Ernst Thälmannin artikkelia „Puolan kommunistisen puolueen taktiikasta“, joka julkaistiin „Pravdassa“ № 123, toukokuun 30 pnä 1926. — 183.
- 61 Englantilais-Venäläinen yhtenäisyyskomitea perustettiin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston aloitteesta Englannin ja Neuvostoliiton ammattiliittokonferenssissa, joka pidettiin huhtikuun 6—8 pnä 1925 Lontoossa. Englantilais-Venäläiseen komiteaan kuuluivat Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja Englannin trade unionien kongressin Pääneuvoston puheenjohtajat ja sihteerit ja lisäksi 3 jäsentä kummastakin järjestöstä. Komitea lakkautti toimintansa syksyllä 1927 Englannin trade unionien taantumuksellisten johtajien petturipolitiikan takia. — 189.
- 62 NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetty täysistunto pidettiin heinäkuun 14—23 pnä 1926. Täysistunto käsitteli Politbyroon tiedoituksen päätöksistä, jotka se oli tehnyt Englannin yleislakon ja Puolan sekä Kiinan tapahtumien johdosta, sekä selostukset: Neuvostojen uusinta-vaalien tuloksista, Lashevitshin y.m. jutusta sekä puolueen yhtenäisyydestä, asuinrakennustoiminnasta, viljanhankintakamppailusta. J. V. Stalin puhui täysistunnossa Politbyroon tiedoituksen johdosta niistä päätöksistä, joita se oli tehnyt Englannin, Puolan ja Kiinan tapahtumien johdosta, NKP(b):n Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön selostuksen johdosta Lashevitshin y.m. jutusta ja puolueen yhtenäisyydestä sekä muista kysymyksistä. Täysistunto hyväksyi Keskuskomitean Politbyroon sekä Kominternin Toimeenpanevan komitean NKP(b):n valtuuskunnan toiminnan kansainvälisissä asioissa ja hyväksyi useita päätöksiä valtion yleisistä ja taloudellisen rakennustyön tärkeimmistä kysymyksistä, puolueen sisäisestä elämästä ja työläisten asemasta. Täysistunto erotti Zinovjevin Keskuskomitean Politbyroon jäsenyydestä. (Täysistunnon päätöksiä kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 103—121.) — 189.

- ⁶³ Tarkoitetaan Amsterdamin Ammattiliittointernationalea, joka perustettiin Amsterdamin pöytäkirjassa kansainvälisessä kongressissa heinäkuussa 1919. Internationaleen liittyivät Länsi-Euroopan useimpien maiden reformistiset ammattiliitot ja Amerikan työföderatio. Amsterdamin Internationale harjoitti reformistista politiikkaa, oli avoimesti yhteistoiminnassa porvariston kanssa Kansainvälisessä työtoimistossa ja Kansainliiton erilaisissa valiokunnissa, taisteli yhteisrintamaa vastaan työväenliikkeessä ja suhtautui vihamielisesti Neuvostoliittoon, minkä seurauksena sen vaikutus työväenliikkeessä laski. Toisen maailmansodan aikana Amsterdamin Internationale asiallisesti lopetti toimintansa. Maailman Ammattiliittofederation perustamisen yhteydessä Amsterdamin Internationale lakkautettiin joulukuussa 1945. — **191.**
- ⁶⁴ Sassenbach ja Oudegeest olivat reformististen ammattiliittojen Amsterdamin Internationalen sihteereitä, Internationalen oikeistosisivustan johtajia. — **191.**
- ⁶⁵ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XX osa, s. 182. — **193.**
- ⁶⁶ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XX osa, s. 253. — **193.**
- ⁶⁷ „Työläisoppositio“ oli puoluevastainen, anarko-syndikalistinen ryhmä VKP(b):ssa ja sen johdossa olivat Shljapnikov, Medvedev y.m. Ryhmä muotoutui vuoden 1920 toisella puoliskolla ja se kävi taistelua puolueen leniniläistä linjaa vastaan. VKP(b):n X edustajakokous tuomitsi „työläisoppositio“ ja totesi anarko-syndikalistisen poikkeaman aatteiden propagoimisen yhteensopimattomaksi kommunistiseen puolueeseen kuulumisen kanssa. Hajallelyödyn „työläisoppositio“ jätteet yhtyivät myöhemmin vastavallankumouksellisen trotskilaisuuden kanssa. — **195.**
- ⁶⁸ „Sotsialistitsbeski Vestnik“ („Sosialistinen Tiedonantaja“) oli aikakauslehti, menshevikki-valkoemigranttien äänenkannattaja; Martovin perustama helmikuussa 1921. Maaliskuuhun saakka 1933 se ilmestyi Berliinissä, maaliskuusta 1933 kesäkuuhun 1940 Pariisissa ja nykyään se ilmestyy Amerikassa.

„Sotsialistitsheski Vestnik“ on kaikkein taantumuksellisimpien imperialististen piirien äänitorvi. — 199.

- 69 Britannian kaivostyöläisten federation ja Neuvostoliiton kaivostyöläisten ammattiliiton edustajain konferenssi pidettiin Berliinissä heinäkuun 7 p:nä 1926. Konferenssi käsitteli kysymyksen työnsulkua vastaan taistelevien englantilaisten kaivosmiesten avustuskamppailun jatkamisesta. Konferenssi hyväksyi julkilausuman „Koko maailman työläisille“ kehoittaen antamaan tarmokasta tukea Englannin kaivosmiehille ja katsoi välttämättömäksi Englantilais-Venäläisen yhtenäisyyskomitean pikaisen koollekutsumisen. Yhteyden ylläpitämiseksi Neuvostoliiton kaivostyöläisten ammattiliiton ja kaivostyöläisten kansainvälisen federation välillä ja niiden vallankumouksellisten toimenpiteiden yhtenäisyyden toteuttamiseksi konferenssi katsoi tarkoituksenmukaiseksi englantilais-neuvostoliittolaisen kaivostyöläisten komitean muodostamisen. — 203.
- 70 Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuma oli vetoamus „Koko kansainväliselle proletariaatille“ sen johdosta, että Englannin Työväenpuolueen ja trade unionien Pääneuvoston reformistiset johtajat kavalsivat Englannin työläisten yleislakon. Julkilausuma hyväksyttiin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston IV täysistunnossa kesäkuun 7 p:nä 1926. Julkaistu „Pravda“ lehdessä № 130 kesäkuun 8 p:nä 1926. — 209.
- 71 „Mustan perjantain“ sankarit olivat Englannin ammattiliittojen — rautatieläisten (Thomas), kaivostyöläisten (Hodges) ja liikennetyöläisten (Williams) — taantumuksellisia johtajia, jotka ehkäisivät rautatieläisten ja liikennetyöläisten lakon, joka oli tarkoitettu aloitettavaksi huhtikuun 15 p:nä 1921 lakossa olevien hiilenkaivajien tukemiseksi. Lakon rikkomispäivän — perjantain, huhtikuun 15 päivän 1921, ovat Englannin työläiset nimittäneet „mustaksi perjantaiksi“. — 219.
- 72 „The Daily Worker“ — sanomalehti, Amerikan Yhdysvaltojen Työväen (kommunistisen) puolueen pää-äänenkannattaja. Tam-

mikuusta 1922 tammikuuhun 1927 se ilmestyi Chicagossa ja sittemmin New Yorkissa; ensin nimellä „Worker“ ja tammikuusta 1924 lähtien nimellä „The Daily Worker“. — **221.**

- 73 „The New Leader“ — viikkolehti, Amerikan niinsanotun sosialistisen puolueen äänenkannattaja; alkoi ilmestyä tammikuussa 1924. — **221.**
- 74 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 392. — **224.**
- 75 Teesit „Oppositiblokista NKP(b):ssa“ ovat J. V. Stalinin laatimat NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon toimeksiantosta lokakuun 21 ja 25 pn välisenä aikana 1926. Politbyroon hyväksyminä nämä teesit käsiteltiin ja hyväksyttiin lokakuun 26 pnä NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä täysistunnossa. Marraskuun 3 pnä teesit hyväksyttiin yksimielisesti XV Yleisliittolaisessa puoluekonferenssissa konferenssin päätökseksi ja samana päivänä NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetty täysistunto vahvisti ne (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 148—155). — **231.**
- 76 V. I. Lenin. „Suunnitelma ja jäsenyykset kirjasta varten „Elintarvikeverosta““ (kts. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 310—316). — **235.**
- 77 „Demokraattiset sentralistit“ oli Saprnovin ja Osinskin johtama puoluevastainen ryhmä VKP(b):ssa. Ryhmä syntyi sotakommunismien kaudella. Demokraattisten sentralistien ryhmä kielsi puolueen johtavan osan Neuvostojen työssä; esiintyi teollisuuslaitosten johtajien yksilöpääällikkyyttä ja yksilövastuuta vastaan teollisuudessa, leniniläistä linjaa vastaan organisatiokysymyksissä ja vaati ryhmä- ja ryhmittymisvapautta puolueessa. Puolueen IX ja X edustajakokous tuomitsivat demokraattiset sentralistit puoluevastaisena ryhmänä. Vuonna 1927 NKP(b):n XV edustajakokous erotti „demokraattisten sentralistien“ ryhmän puolueesta yhdessä trotskilaisen opposition aktiivisten toimihenkilöiden kanssa. — **238.**

- 78 „Souvarinelaisten kaltaiset likvidaattorit“ olivat Ranskan kommunistisen puolueen Keskuskomitean entisen jäsenen, trotskilaisen Boris Souvarine'in kannattajia. Vuonna 1926 Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennettu täysistunto erotti Souvarine'in Kommunistisen Internationalen riveistä siitä syystä, että hän harjoitti vastavallankumouksellista propagandaa Neuvostoliittoa ja Kommunistista Internationalea vastaan. — 238.
- 79 NKP(b):n XV konferenssi pidettiin lokakuun 26—marraskuun 3 pnä 1926. Konferenssi käsitteli kysymykset: kansainvälisestä tilanteesta, maan taloudellisesta asemasta ja puolueen tehtävistä, ammattiliittojen toiminnan yhteenvedoista ja edessäolevista tehtävistä, oppositiosta ja puolueen sisäisestä tilanteesta. Konferenssi hyväksyi Keskuskomitean politiikan ja vahvisti yksimielisesti J. V. Stalinin teesit selostukseen „Oppositioblokista NKP(b):ssa“, joissa teeseissä trotskilais-zinovjevilainen oppositioblokki luonnehdittiin sosialidemokraattiseksi poikkeamaksi bolshevikkipuolueen riveissä, II Internationalen apurijoukoksi kansainvälisessä työväenliikkeessä. Konferenssi muotoili ajatuksen sosialistisen rakennustyön voitosta maassamme ja vei päätökseen puolueen aseistamisen tällä aatteella sekä kehoitti päättäväiseen taisteluun puolueen yhtenäisyyden puolesta, trotskilais-zinovjevilaisen blokin paljastamiseksi. — 252.
- 80 Tarkoitetaan NKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, joka pidettiin huhtikuun 6—9 pnä 1926. — 253.
- 81 Tarkoitetaan NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistettyä täysistuntoa, joka pidettiin heinäkuun 14—23 pnä 1926. — 254.
- 82 Tarkoitetaan päätöslauselmaa „Väittelyn tuloksista ja pikku-porvarillisesta poikkeamasta puolueessa“, jonka VKP(b):n XIII konferenssi hyväksyi, jonka VKP(b):n XIII edustajakokous vahvisti ja joka liitettiin edustajakokouksen päätöksiin

- (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 540—545). — **255.**
- 83 V. I. Lenin. „Elintarvikeverosta“, luku „Nykyisestä Venäjän taloudesta“ (kts. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 321—330). — **270.**
- 84 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXI osa, s. 395. — **270.**
- 85 „Nashe Slovo“ („Meidän Sanamme“) oli menshevistis-trotskilainen sanomalehti; ilmestyi Pariisissa tammikuusta 1915 syyskuuhun saakka 1916. — **275.**
- 86 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 29. — **286.**
- 87 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 29. — **286.**
- 88 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 29—30. — **287.**
- 89 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XX osa, s. 87—90. — **304.**
- 90 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 247. — **311.**
- 91 Tarkoitetaan NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistettyä täysistuntoa, joka pidettiin lokakuun 23 ja 26 p:nä 1926. Täysistunto käsitteli kysymyksen Keskuskomitean täydentämisestä F. E. Dzierzhynskin kuoleman johdosta, XV Yleisliittolaisen puoluekonferenssin käsiteltäväksi esitetävät kysymykset, Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean tiedoituksen Politbyroon päätöksestä lokakuun 4 päivältä trotskilais-zinovjevilaisen oppositioblokin ryhmätoiminnasta NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyn heinäkuun täysistunnon jälkeen sekä

- J. V. Stalinin teesit „Oppositioblokista NKP(b):ssa“. J. V. Stalin puhui täysistunnossa lokakuun 26 pnä teesien puolesta. — **314.**
- ⁹² Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 366—368. — **314.**
- ⁹³ Tarkoitetaan päätöslauselmaa, joka hyväksyttiin VKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistuntojen yhteisessä istunnossa tammikuun 17 pnä 1925 J. V. Stalinin tiedoituksen johdosta paikallisten puoluejärjestöjen tekemistä päätöksistä Trotskin esiintymisen yhteydessä (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 636—641; J. V. Stalin. Teokset, 7. osa, s. 6—10). — **316.**
- ⁹⁴ Kts. K. Marx ja F. Engels. „Kommunistisen puolueen manifesti“. Liitteet, 1939, s. 75—97. — **320.**
- ⁹⁵ Siteerataan Leninin sanoja alustuksesta „Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta“ Neuvostojen III Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa (kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXII osa, s. 218). Kts. myös Engelsin kirjettä Paul Lafargue’lle kesäkuun 2 pntä 1894 (K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXIX osa, s. 311). — **328.**
- ⁹⁶ Tarkoitetaan V. I. Leninin artikkelia „Muutamia teesejä“ (kts. Teokset, 3. painos, XVIII osa, s. 311—313). — **341.**
- ⁹⁷ Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“. II osa, 1941, s. 27—28. — **347.**
- ⁹⁸ Kysymys on Englannin ulkoasiain ministerin Curzonin nootista toukokuun 8 pntä 1923, jossa Neuvostoliittoa uhattiin uudella interventiolla. — **354.**
- ⁹⁹ Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, II osa, 1941, s. 29—30. — **365.**

- ¹⁰⁰ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XVIII osa, s. 232. — **369.**
- ¹⁰¹ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XVIII osa, s. 232—233. — **369.**
- ¹⁰² Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 238. — **369.**
- ¹⁰³ „Ufan hallitus“ oli vastavallankumouksellinen järjestö, joka nimitti itseään „Yleisvenäläiseksi väliaikaiseksi hallitukseksi“ (Direktorioksi). Muodostettiin Ufassa syyskuun 23 p:nä 1918 valkokaartilais-, „hallitusten“, menshevikkien, eserrien ja ulkomaalaisten interventtien edustajain neuvottelukokouksessa; oli olemassa marraskuun 18 päivään saakka 1918. — **372.**

ELÄMÄKERRALLISIA TIETOJA

(tammi—marraskuu 1926)

- Tammikuun 1.** J. V. Stalin johtaa NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä ja pitää puheen organisatiokysymyksistä.
- J. V. Stalin valitaan NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa Keskuskomitean Politbyroon, Orgbyroon ja Sihteeristön jäseneksi ja vahvistetaan NKP(b):n Keskuskomitean pääsihteeriksi.
- NKP(b):n Keskuskomitean täysistunto päätti jatkaa J. V. Stalinin valtuuksia NKP(b):n edustajana Kommunistisen Internationalen Toimeenpanelevassa komiteassa.
- Tammikuun 5.** J. V. Stalin tiedoittaa Leningradiin V. M. Molotoville, N. M. Shvernikille, S. M. Kiroville ja muille NKP(b):n Keskuskomitean tammikuun 5 p:nä 1926 tekemän päätöksen, jossa paljastettiin NKP(b):n Leningradin läänikomitean ryhmäkuntalainen toiminta.
- Tammikuun 8.** J. V. Stalin johtaa Kominternin Toimeenpanelevassa komiteassa toimivan NKP(b):n valtuuskunnan istuntoa.

- Tammikuun 16.** J. V. Stalin keskustelee Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettuun täysistuntoon saapuneen Amerikan Yhdysvaltojen kommunistisen puolueen valtuuskunnan edustajien kanssa.
- Tammikuun 19.** J. V. Stalin keskustelee Punaisten professorien instituutin kurssilaisten kanssa.
- Tammikuun 22.** J. V. Stalin pitää Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhemiehistön istunnossa puheet kysymyksestä „Taistelusta oikeistolaisia ja „ultravasemmistolaisia“ poikkeamia vastaan“.
- Tammikuun 25.** J. V. Stalin sai valmiiksi teoksensa „Leninisin kysymyksistä“, joka ilmestyi erillisenä kirjasena helmikuun 6 pnä ja julkaistiin aikakauslehdessä „Bolshevik“ № 3, helmikuun 15 pnä 1926.
- Helmikuun 5.** J. V. Stalin keskustelee Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettuun täysistuntoon saapuneen Kiinan kommunistisen puolueen valtuuskunnan edustajien kanssa.
- Helmikuun 6–8.** J. V. Stalin valitaan Leningradin kaupungin Volodarskin, Moskovan-Narvan y.m. piirien ylimääräisissä puoluekonferensseissa ensimmäiseksi edustajaksi NK(b):n Leningradin järjestön XXIII ylimääräiseen läänikonferenssiin.
- Helmikuun 9.** J. V. Stalin vastaa P. F. Boltnevin, V. I. Jefremovin ja V. I. Ivlevin kirjeeseen kysymyksestä „Talonpoikaistosta työväenluokan liittolaisena“.
- Helmikuun 10.** „Leningradskaja Pravdassa“ № 33 julkaistiin VI luku J. V. Stalinin teoksesta „Leninisin kysymyksistä“ — „Kysymys sosialismin voitosta yhdessä maassa“.

- J. V. Stalin vastaa Ukrainan SNT:n Bobrinetsin piirin köyhälistökomitean puheenjohtajan T. M. Pokojevin kirjeeseen kysymyksestä „Sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme“.
- Helmikuun 12.** J. V. Stalin valitaan NKP(b):n Leningradin järjestön XXIII Ylimääräisessä läänikonferenssissa puolueen Leningradin läänikomitean jäseneksi.
- Helmikuun 17—
maaliskuun 15.** J. V. Stalin osallistuu Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennetun täysistunnon työhön.
- Helmikuun 17.** J. V. Stalin valitaan Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennetun täysistunnon ensimmäisessä istunnossa täysistunnon Puemiehistön jäseneksi ja täysistunnon poliittisen, Idän maiden ja Ranskan valiokunnan jäseneksi.
- Helmikuun 19.** J. V. Stalin kirjoittaa Kominternin Toimeenpanevan komitean NKP(b):n valtuuskunnan jäsenille kirjeen, jossa hän paljastaa Zinovjevin, joka avauspuheessaan Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettua täysistuntoa avatessaan väaristeli NKP(b):n XIV edustajakokouksen päätöksiä.
- J. V. Stalin keskustelee Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettuun täysistuntoon saapuneiden Saksan ja Ranskan kommunististen puolueiden valtuuskuntien edustajien kanssa.
- Helmikuun 20.** J. V. Stalin valitaan Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennetussa täysistunnossa täysistunnon Saksan valiokunnan puheenjohtajaksi.

- Helmikuun 21.** J. V. Stalin tiedottaa Kominternin Toimeenpane-
van komitean VI laajennetussa täysistun-
nossa olevan NKP(b):n edustajiston Byroon
istunnossa siitä, että Saksan edustajisto on
tyytymätön Zinovjevin puheeseen Kominternin
Toimeenpanevan komitean VI laajennetussa
täysistunnossa.
- Helmikuun 23.** J. V. Stalinin kirjoittama nekrologi G. I. Kotovs-
kin muistolle julkaistiin Ukrainan KP(b):n
Keskuskomitean ja Harkovin piirikuntakomitean
äänenkannattajassa „Kommunistissa“ № 43.

J. V. Stalin on läsnä Suuressa teatterissa pide-
tyssä juhlaistunnossa Punaisen Armeijan
kahdeksannen vuosipäivän johdosta.
- Helmikuun 27.** Ilmestyi painosta J. V. Stalinin kirjoitus-
kokoelma „Leninismin kysymyksiä“.
- Maaliskuun 3.** J. V. Stalin pitää Kominternin Toimeenpane-
van komitean VI laajennetussa täysistunnossa ole-
van NKP(b):n edustajiston Byroon istunnossa
puheen aatteellisesta taistelusta „ultravasem-
mistolaisia“ vastaan Saksan kommunistisessa
puolueessa.
- Maaliskuun 6.** J. V. Stalin puhuu Kominternin Toimeenpane-
van komitean VI laajennetun täysistunnon
Ranskan valiokunnan istunnossa tilanteesta
Ranskan kommunistisessa puolueessa.

J. V. Stalin puhuu Kominternin Toimeenpane-
van komitean VI laajennetussa täysistunnossa
olevan NKP(b):n valtuuskunnan Byroon istun-
nossa Zinovjevin ehdotusta vastaan „uuden
opposition“ kannattajien ottamisesta mukaan
Kominternin Toimeenpanevan komitean työhön.
- Maaliskuun 7.** „Pravda“ lehden numerossa 55 julkaistiin
J. V. Stalinin tervehdys koko maailman työ-

- läisnaisille ja kaikille työtätekeville naisille Kansainvälisen kommunistisen naistenpäivän kuudenneksitoista vuosipäiväksi.
- Maaliskuun 8.** J. V. Stalin pitää Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennetun täysistunnon Saksan valiokunnan istunnossa puheen taistelusta „ultravasemmistolaisia“ vastaan Saksan kommunistisessa puolueessa.
- Maaliskuun 15.** J. V. Stalin pitää NK(b):n Keskuskomitean Orgbyroon istunnossa puheet: Keskuskomitean Orgbyroon työsuunnitelmasta maaliskuu—elokuun ajaksi 1926 ja Neuvostojen vaaleista.
- Maaliskuun 16.** J. V. Stalin keskustelee Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettuun täysistuntoon saapuneiden Saksan ja Ranskan kommunistisen puolueen edustajistojen jäsenten kanssa.
- Maaliskuun 17.** Kominternin Toimeenpanevan komitean istunnossa J. V. Stalin valitaan Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhemiehistön jäseneksi.
- J. V. Stalin keskustelee Kominternin Toimeenpanevan komitean VI laajennettuun täysistuntoon saapuneen Saksan kommunistisen puolueen edustajiston jäsenten kanssa.
- Maaliskuun 23.** J. V. Stalinin tervehdys Neuvostoliiton Leniniläisen Kommunistisen Nuorisoliiton VII edustajakokoukselle julkaistiin „Pravda“ ja „Komsomolskaja Pravda“ lehdissä № 66.
- Huhtikuun 3.** NK(b):n Keskuskomitean Politbyroo nimittää J. V. Stalinin Politbyroon valiokunnan jäseneksi toimittamaan teesejä „Taloudellisesta asemasta

ja talouspolitiikasta“ NKP(b):n Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon käsiteltäväksi esittämistä varten.

- Huhtikuun 5.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon asettaman valiokunnan istunnossa puheen puolustaen teesejä „Taloudellisesta asemasta ja talouspolitiikasta“.
- Huhtikuun 6—9.** J. V. Stalin johtaa NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Huhtikuun 9.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon aamuistunnossa puheen „Taloudellisesta asemasta ja talouspolitiikasta“ tehdyn selostuksen johdosta.
- J. V. Stalin tekee NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon iltatunnossa selostuksen „Keskuskomitean Politbyroon ja täysistunnon työsuunnitelmasta vuodelle 1926“.
- Huhtikuun 12.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Leningradin läänikomitean täysistunnossa selostuksen NKP(b):n Keskuskomitean huhtikuun täysistunnon työn yhteenvedoista.
- Huhtikuun 13.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Leningradin järjestön aktiivin kokouksessa alustuksen „Neuvostoliiton taloudellisesta asemasta ja puolueen politiikasta“.
- Huhtikuun 20.** J. V. Stalin keskustelee Stalinille nimetyn tehtaan (Moskovan läänin Bolshevon asema) valtuuskunnan kanssa, joka toi hänelle kutsun Toukokuun 1 päivän juhlaan.
- Huhtikuun 21.** J. V. Stalin vastaa Klara Zetkinin kirjjeeseen Kansainvälistä vallankumoustaistelijain avustusjärjestöä (MOPR) koskevasta kysymyksestä.

- Ilmestyi painosta J. V. Stalinin kirja-
nen „Neuvostoliiton taloudellisesta asemasta“.
- Huhtikuun 25.** „Pravda“ lehdessä № 95 julkaistiin NKP(b):n Keskuskomitean sihteerin J. V. Stalinin ja NKP(b):n Keskuskontrollikomitean puheenjohtajan V. V. Kuibyshevin allekirjoittama vetoamus kaikille puoluejärjestöille, puolueen kontrollikomiteoille sekä talous-, osuustoi-
minta-, kauppa-, pankki- y.m. laitoksissa työs-
kenteleville puolueen jäsenille taistelusta säästäväisyyspolitiikan puolesta.
- Huhtikuun 26.** J. V. Stalin kirjoittaa kirjeen L. M. Kaganovitshille ja Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Politbyroon muille jäsenille.
- Huhtikuun 30.** J. V. Stalin kirjoittaa NKP(b):n Keskuskomitean jäsenille kirjeen, jossa hän paljastaa Zinovjevin ryhmätoiminnan.
- Toukokuun 1.** J. V. Stalin on läsnä Moskovan varuskunnan sotajoukkojen paraatissa ja Moskovan työtätekevien juhlakulkuessa Punaisella torilla.
- Toukokuun 5.** J. V. Stalin keskustelee lehdistön työntekijäin kanssa.
- Toukokuun 7.** J. V. Stalin puhuu Kominternin Toimeenpanevan komitean NKP(b):n valtuuskunnan Byroon istunnossa D. Z. Manuilskin kirjoituksesta „Nurinpäin käännetystä menshevismistä ja sosialifasismista“, joka julkaistiin aikakauslehdessä „Kommunistitsheski Internatsional“ № 4 (53) huhtikuussa 1926.
- Toukokuun 8.** J. V. Stalin kirjoittaa Kominternin Toimeenpanevan komitean NKP(b):n valtuuskunnan jäsenille kirjeen, jossa hän paljastaa Zinovjevin ryhmätoiminnan Kominternissa.

- Toukokuun 11.** J. V. Stalin tiedoittaa Neuvostoliiton Ammatiliittojen Keskusneuvoston edustajille Pariisiin ja Berliiniin Englannin trade unionien Pääneuvoston kieltäytyneen ottamasta vastaan raha-avustusta Neuvostoliiton työläisiltä lakossa oleville Englannin kaivosmiehille.
- Toukokuun 15.** J. V. Stalin kirjoittaa Kominternin Toimeenpanevan komitean NKP(b):n valtuuskunnan jäsenille toisen kirjeen, jossa hän paljastaa Zinovjevin ryhmätoiminnan Kominternissa.
- Toukokuun 16.** J. V. Stalin ja V. M. Molotov keskustelevat NKP(b):n Keskuskomiteassa sanomalehdistön työntekijäin kanssa.
- J. V. Stalin keskustelee Neuvostoliiton Leniniläisen Kommunistisen Nuorisoliiton Keskuskomitean ja Kommunistisen Nuorisointernationalen (KIM) johtavien työntekijäin kanssa.
- Kesäkuun 1.** J. V. Stalin saapuu Tiflisiin.
- Kesäkuun 2.** J. V. Stalin käy katsomassa Zemo-Avtshalin vesivoimalaitosta. Sen jälkeen hän kirjoittaa kunniavieraiden kirjaan gruusian kielellä: „Eläköön rakennustyömaamme sekä sillä työskentelevät työläiset, teknikot ja insinöörit“. Tämä merkintä on julkaistu sanomalehdissä „Zarja Vostoka“ № 1191 kesäkuun 3 pnä ja „Pravda“ № 133 kesäkuun 12 pnä 1926.
- Kesäkuun 3.** J. V. Stalin kirjoittaa V. M. Molotoville kirjeen, jossa hän paljastaa Trotskin ja Zinovjevin hajoitus- ja antautumispolitiikan ja määrittelee NKP(b):n Keskuskomitean peruslinjan kansainvälisen politiikan alalla.
- J. V. Stalin on katsomassa Tiflisiin valtion oopperateatterin näytäntöä. Väliajalla J. V. Stalin

keskustelee säveltäjä M. Balantshivadzen kanssa hänen säveltämästään „Tamar Tsbieri“ nimisestä oopperasta sekä gruusialaisesta oopperamusiikista ja toteaa venäläisten säveltäjien, muun muassa Tshaikovskin tuotteiden vaikutuksen gruusialaisiin säveltäjiin.

- Kesäkuun 8.** J. V. Stalin pitää Tiflisiin rautateiden keskus-konepajan työläisten kokouksessa selostuksen „Englannin lakosta ja Puolan tapahtumista“ ja vastaa tämän konepajan työläisten tervehdyksiin. Selostus ja vastaus on julkaistu sanomalehdissä „Zarja Vostoka“ № 1197, kesäkuun 10 p:nä ja „Pravda“ № 136, kesäkuun 16 p:nä 1926.
- Kesäkuun 13.** Sanomalehdessä „Bakinski Rabotshi“ № 135 julkaistiin J. V. Stalinin vastaus Bakun työläisille, jotka kutsuivat häntä tulemaan Bakuun.
- Kesäkuun.** J. V. Stalin valittiin Kommunistisen Akatemian varsinaiseksi jäseneksi.
- Heinäkuun 4.** J. V. Stalin matkustaa Kaukaasiasta Moskovaan.
- Heinäkuun 8.** J. V. Stalinin tervehdys „Rabotshaja Pravda“ lehdelle, Gruusian KP(b):n Keskuskomitean ja Tiflisiin komitean, Gruusian ammattiliittojen Neuvoston ja työläisten, talonpoikain ja puna-armeijalaisten edustajain Tiflisiin Neuvoston äänenkannattajalle, lehden tuhannennen numeron ilmestymisen johdosta, julkaistiin lehden mainituissa numerossa.
- Heinäkuun 14—23.** J. V. Stalin johtaa NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyn täysistunnon työtä.

- Heinäkuun 14.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä täysistunnossa puheen työpalkkakysymyksestä.
- Heinäkuun 15.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä täysistunnossa puheen Politbyroon tiedoituksen johdosta niistä päätöksistä, joita se oli tehnyt Englannin, Puolan ja Kiinan tapahtumien johdosta.
- Heinäkuun 22 klo 1 yöllä.** J. V. Stalin on kunniaavartiossa F. E. Dzierzhynskin ruumiskirstun ääressä Liittojen talossa.
- J. V. Stalinin kirjoittama muistokirjoitus F. E. Dzierzhynskistä julkaistiin „Pravda“ lehdessä № 166.
- J. V. Stalin puhuu NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyn täysistunnon aamuistunnossa NKP(b):n Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön selostuksen johdosta Lashevitshin y.m. jutusta ja puolueen yhtenäisyydestä.
- Klo 17. 30.** J. V. Stalin on mukana kantamassa F. E. Dzierzhynskin ruumiskirstua Liittojen talosta.
- Heinäkuun 24.** J. V. Stalin keskustelelee Yleisliittolaisen Erikoiskomitean — Valtion Yhdistetyn Poliittisen hallinnon työntekijäin kanssa F. E. Dzierzhynskin kuoleman johdosta.
- Heinäkuun 27.** J. V. Stalin keskustelelee Puolan kommunistisen puolueen edustajain kanssa.
- Heinäkuun 28.** J. V. Stalin keskustelelee Neuvostoliittoon saapuneiden Englannin Työväenpuolueen edustajain kanssa.

- J. V. Stalin keskustelee Suomen kommunistisen puolueen edustajan kanssa.
- Elokuun 6.** J. V. Stalin kirjoittaa vastauksen Intian kommunistisen puolueen edustajan kirjeeseen.
- Elokuun 7.** J. V. Stalin pitää Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhemiehistön istunnossa puheen „Englantilais-Venäläisestä komiteasta“.
- Elokuun 13.** J. V. Stalin kirjoittaa NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean jäsenille kirjeen, jossa hän paljastaa Trotskin ja Zinovjevin puoluevastaisen menettelyn NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä heinäkuun täysistunnossa.
- Syyskuun 21.** J. V. Stalin kirjoittaa sähkösanoman Amerikan Työväenpuolueen pää-äänenkannattajan „The Daily Workerin“ toimitukselle.
- Lokakuun 8.** J. V. Stalin kirjoittaa Slepkoville kirjeen hänen kirjoituksensa johdosta, joka julkaistiin „Pravdassa“ lokakuun 8 p:nä 1926.
- Lokakuun 11.** J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istunnossa puheen „Puolueen sisäisen taistelun lieventämistoimenpiteistä“.
- Lokakuun 19.** NKP(b):n Leningradin läänikomitean laajennuksessa täysistunnossa J. V. Stalin valitaan edustajaksi NKP(b):n XV Yleisliittolaiseen konferenssiin.
- Lokakuun 21 ja 25 välillä.** NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon toimeksiannosta J. V. Stalin kirjoittaa teesit „Oppositiblokista NKP(b):ssa“.
- Lokakuun 22.** Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhemiehistö asettaa J. V. Stalinin alustajaksi

Venäjän kysymyksestä Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetussa täysistunnossa.

- Lokakuun 23.** NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetty täysistunto asettaa J. V. Stalinin alustamaan kysymyksen „Oppositioista ja puolueen sisäisestä tilanteesta“ NKP(b):n XV Yleisliittolaisessa konferenssissa.
- Lokakuun 25.** NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroo hyväksyi J. V. Stalinin teesit „Oppositioiblokista NKP(b):ssa“ esitettäväksi NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean lokakuun yhdistetyn täysistunnon käsiteltäväksi.
- Lokakuun 26.** Sanomalehdissä „Pravda“ ja „Izvestija“ № 247 julkaistiin J. V. Stalinin laatimat teesit „Oppositioiblokista NKP(b):ssa“.
- J. V. Stalin pitää NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä täysistunnossa puheen „Oppositioiblokista NKP(b):ssa“ laadittujen teesien puolesta. Täysistunto vahvistaa teesit esitettäväksi NKP(b):n XV Yleisliittolaisen konferenssin käsiteltäväksi.
- Lokakuun 26—marraskuun 3.** J. V. Stalin johtaa NKP(b):n XV Yleisliittolaisen konferenssin työtä.
- Marraskuun 1.** J. V. Stalin tekee NKP(b):n XV Yleisliittolaisen konferenssin istunnossa alustuksen „Oppositioista ja puolueen sisäisestä tilanteesta“. Alustus on julkaistu sanomalehdissä „Pravda“ ja „Izvestija“ № 256 ja 257, marraskuun 5 ja 6 pnä 1926.
- Marraskuun 3.** J. V. Stalin esittää NKP(b):n XV Yleisliittolaisen konferenssin istunnossa loppulausunnan

alustukseen „Oppositioista ja puolueen sisäisestä tilanteesta“. Loppulausunto on julkaistu sanomalehdissä „Pravda“ ja „Izvestija“ № 262, marraskuun 12 pnä 1926.

- Marraskuun 6.** J. V. Stalin kirjoittaa vastauksen „Leningradskaja Pravdan“ toimitukselle kieltäytyen antamasta suostumusta Yalen yliopiston (Amerikka) professori Jerry Davisille antamansa haastattelun julkaisemiseen, josta haastattelusta oli julkaistu vääristelty selostus „New York American“ lehdessä.
- Marraskuun 7.** J. V. Stalin on läsnä Moskovan varuskunnan sotajoukkojen paraatissa ja Moskovan työtätekvien juhlakulkuessa Punaisella torilla.
- Marraskuun 15.** Ilmestyi painosta J. V. Stalinin kirjanen „Sosialidemokraattisesta poikkeamasta puolueessamme“ — J. V. Stalinin alustus ja loppulausunto alustukseen NKP(b):n XV Yleisliittolaisessa konferenssissa.
- Marraskuun 20.** J. V. Stalin esittää Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhemiehistön istunnossa jäsenyyksen alustustaan varten Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetulle täysistunnolle „Puolueen sisäisestä tilanteesta NKP(b):ssa“.
- Marraskuun 22—
joulukuun 16.** J. V. Stalin osallistuu Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetun täysistunnon työhön.
- Marraskuun 22.** Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetun täysistunnon ensimmäisessä istunnossa J. V. Stalin valitaan täysistunnon Puhemiehistön ja täysistunnon poliittisen valiokunnan jäseneksi.

- Marraskuun 29—30.** J. V. Stalin johtaa Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetussa täysistunnossa olevan NKP(b):n edustajiston Byroon istuntoa.
- Marraskuun 30.** J. V. Stalin puhuu Kominternin Toimeenpanevan komitean VII laajennetun täysistunnon Kiinan valiokunnan istunnossa „Vallankumouksen perspektiiveistä Kiinassa“.

SISÄLTÖ

	Sivu
<i>Esipuhe</i>	V
TAISTELUSTA OIKEISTOLAISIA JA „ULTRAVASEMISTOLAISIA“ POIKKEAMIA VASTAAN. <i>Kaksi puhetta Kominternin Toimeenpaneovan komitean Puhemiehistön istunnossa tammikuun 22 pnä 1926</i>	1—11
I	1
II	5
ESIPUHE „LENINISMIN KYSYMYKSIÄ“ KOKOELMAN ENSIMMÄISEEN PAINOKSEEN	12
LENINISMIN KYSYMYKSISTÄ	14—96
I. Leninismin määrittely	14
II. Pääasia leninismissä	17
III. Kysymys „permanentista“ vallankumouksesta.	19
IV. Proletaarinen vallankumous ja proletariaatin diktatuuri	22
V. Puolue ja työväenluokka proletariaatin diktatuurin järjestelmässä	33
VI. Kysymys sosialismin voitosta yhdessä maassa.	64
VII. Taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta	80
TALONPOIKAISTOSTA TYÖVÄENLUOKAN LIITTO-LAISENA. <i>Vastaus tovereille P. F. Boltneville, V. I. Jefremoville ja V. I. Ioleville</i>	97

SOSIALISMIN RAKENTAMISEN MAHDOLLISUUDESTA MAASSAMME. <i>Vastaus тов. Pokojeville . . . . .</i>	101
TOVERI KOTOVSKISTA	105
PUHE KOMINTERNIN TOIMEENPANEVAN KOMITEAN VI LAAJENNETUN TÄYSISTUNNON RANSKAN VALIOKUNNASSA <i>maaliskuun 6 pnä 1926 . . . . .</i>	106
KANSAINVÄLISEN KOMMUNISTISEN NAISTENPÄI- VÄN JOHDOSTA	115
PUHE KOMINTERNIN TOIMEENPANEVAN KOMITEAN VI LAAJENNETUN TÄYSISTUNNON SAKSAN VALIOKUNNASSA <i>maaliskuun 8 pnä 1926 . . . . .</i>	116
NEUVOSTOLIITON TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA PUOLUEEN POLITIIKASTA. <i>Selostus Leningra- din järjestön aktiivien kokoukselle NKП(b):n Keskuskomitean täysistunnon työstä huhtikuun 13 pnä 1926 . . . . .</i>	124—158
I. Uuden talouspolitiikan kaksi kautta	125
II. Suunta teollistamiseen	127
III. Sosialistisen kasaantumisen kysymyksiä.	130
IV. Kasaantumien oikein käyttäminen. Säästä- väisyys	137
V. On luotava teollisuuden rakentajakaadereita.	146
VI. On kohotettava työväenluokan aktiivisuutta.	148
VII. On lujitettava työläisten ja talonpoikain liittoa	150
VIII. On toteutettava puolueen sisäistä demokratiaa	153
IX. On varjeltava puolueen yhtenäisyyttä	154
X. Johtopäätökset	156
TOVERI KAGANOVITSHILLE JA UKRAINAN KP(b):n KESKUSKOMITEAN POLITBYROON MUILLE JÄSE- NILLE	159

ENGLANNIN LAKOSTA JA PUOLAN TAPAHTUMISTA.	
<i>Selostus rautateiden keskuskonepajan työläisten kokouksessa Tiflisissä kesäkuun 8 pnä 1926 . . .</i>	166—184
Miksi Englannissa puhkesi lakko?	166
Miksi Englannin yleislakko meni myttyyn? . . .	171
Yleislakon opetukset	175
Eräitä johtopäätöksiä	177
Puolan viime tapahtumista	179
VASTAUS TIFLISIN RAUTATEIDEN KESKUSKONEPAJAN TYÖLÄISTEN TERVEHDYKSIIN kesäkuun 8 pnä 1926	
	185
ENGLANTILAISS-VENÄLÄISESTÄ YHTENÄISYYSKOMITEASTA. Puhe NKP(b):n Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean yhdistetyssä täysistunnossa heinäkuun 15 pnä 1926	
	189
F. DZIERZHYSKI. (F. Dzierzhynskin kuoleman johdosta)	
	207
ENGLANTILAISS-VENÄLÄISESTÄ KOMITEASTA. Puhe Kominternin Toimeenpanevan komitean Puhe- miehistön istunnossa elokuun 7 pnä 1926 . . .	
	209
AMERIKAN TYÖVÄENPUOLUEEN PÄÄ-ÄÄNENKANNATAJAN „THE DAILY WORKERIN“ TOIMITUKSELLE	
	221
KIRJE SLEPKOVILLE	
	223
PUOLUEEN SISÄISEN TAISTELUN LIEVENTÄMISTOIMENPITEISTÄ. Puhe NKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istunnossa lokakuun 11 pnä 1926. . .	
	226
OPPOSITIOBLOKISTA NKP(b):ssa. Teesit NKP(b):n XV Yleisliittolaiselle konferenssille, jotka konferenssi hyväksyi ja NKP(b):n Keskuskomitea vahvisti	
	231—251

I. „Uuden opposition“ siirtyminen trotskilaisuuteen peruskysymyksessä vallankumouksemme luonteesta ja perspektiiveistä	233
II. Oppositiblokin käytännöllinen ohjelma . . .	239
III. Oppositiblokin „vallankumoukselliset“ puheet ja opportunistiset teot	245
IV. Johtopäätökset	249

SOSIALIDEMOKRAATTISESTA POIKKEAMASTA PUOLUEESSAMME. *Alustus NKP(b):n XV Yleisliittolaisessa konferenssissa marraskuun 1 p:nä 1926.* 252—318

I. Oppositiblokin kehitysvaiheet	252—264
1. Ensimmäinen vaihe	253
2. Toinen vaihe	254
3. Kolmas vaihe	256
4. Neljäs vaihe	257
5. Lenin ja kysymys blokista puolueessa	259
6. Oppositiblokin hajoamisprosessi	261
7. Minkä varaan oppositioblokki tekee laskelmiaan? . .	263
II. Oppositiblokin perusvirhe	265—307
1. Eennakkohuomautuksia	266
2. Leninismi vaiko trotskilaisuus?	271
3. VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselma	286
4. „Uuden opposition“ siirtyminen trotskilaisuuden kannalle	289
5. Trotskin sanahelinää. Smilga. Radek	295
6. Rakennustyömme perspektiivejä koskevan kysymyksen ratkaiseva merkitys	300
7. Oppositiblokin poliittiset perspektiivit	302
III. Oppositiblokin poliittiset ja organisatiovirheet	307
IV. Eräitä johtopäätöksiä	314

LOPPULAUSUNTO ALUSTUKSEEN „SOSIALIDEMOKRAATTISESTA POIKKEAMASTA PUOLUEESSAMME“ *marraskuun 3 p:nä 1926* . . . . . 319—383

I. Eräistä yleisistä kysymyksistä	319—338
1. Marxilaisuus ei ole dogmi, vaan toimintaohje	319

2. Eräitä Leninin huomautuksia proletariaatin diktatuurista	329
3. Kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuudesta.	334
II. Kamenev raivaa tietä Trotskille	339
III. Uskomatonta sekasotkua eli Zinovjev vallankumouksellisuudesta ja internationalismista.	349
IV. Trotski väärentää leninismiä	357—377
1. Trotskin temppuja eli kysymys „permanentista vallankumouksesta“	357
2. Sitaateilla temppuilua eli Trotski leninismiä väärentämässä	367
3. „Pikkuseikkoja“ ja kummelluksia	374
V. Opposition käytännöllinen ryhmäohjelma. Puolueen vaatimukset	377
VI. Yhteen veto	380
VALLANKUMOUKSEN PERSPEKTIVEISTÄ KIIINASSA.	
<i>Puhe Kominternin Toimeenpanevan komitean Kiinan valiokunnassa marraskuun 30 pnä 1926.</i>	
I. Kiinan vallankumouksen luonne	384
II. Imperialismi ja imperialistinen interventio Kiinassa	386
III. Kiinan vallankumouksellinen armeija ♦	389
IV. Kiinan tulevan vallan luonne	392
V. Talonpoikaiskysymys Kiinassa	395
VI. Proletariaatti ja proletariaatin hegemonia Kiinassa	399
VII. Kysymys Kiinan nuorisosta	401
VIII. Eräitä johtopäätöksiä	402
<i>Huomautuksia</i>	403
<i>Eldämäkerrallisia tietoja (tammi—marraskuu 1926).</i>	418

Karjalais-Suomalainen SNT
Ministerineuvoston
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32
